Limburgs Dagblad

Vrijdag 20 mei 1994 — 76e jaargang nr. 117.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers ƒ 1,75

CDA-onderzoek blijkt niet onafhankelijk
PAGINA 3

Angsttandartsen erg populair
PAGINA 4

Onderzoek naar pil tegen dementie
PAGINA 11

PINKPOP 25

viert Pinkstermaandag zijn zilveren jubileum. In een speciale bijlage duiken we in de historie van Nederlands oudste popfestival, dat dit jaar opnieuw alle records breekt.

Luis Ocaña pleegt zelfmoord
PAGINA 17

GP België loopt gevaar
PAGINA 17

Knie breekt Lejeune op
PAGINA 19

● Luis Ocaña

Politie rolt drugsbende op

MAASTRICHT/BEEK – Met de aanhouding van 83 mensen denkt de politie een grote drugsbende te hebben opgerold. De vijf hoofdverdachten zijn afkomstig uit Maastricht, Beek, Geldrop en Eindhoven.

De bende heeft volgens de politie het afgelopen jaar 315.000 xtc-tabletten, 85 kilo amfetamine en anderhalve kilo cocaïne op de markt gebracht in Nederland, België en Duitsland.
De politie kwam de bende begin dit jaar op het spoor toen ontdekt werd dat vanuit een woning in Geldrop verdovende middelen werden verhandeld. Tijdens het onderzoek is op tien plaatsen in Limburg en Noord-Brabant huiszoeking gedaan. Daarbij werden behalve drugs ook zeven vuurwapens, luxe artikelen en geld in beslag genomen.
De aangehouden verdachten variëren in leeftijd van 16 tot 40 jaar. De vijf hoofdverdachten zitten nog vast. De politie Brabant-Zuidoost die het onderzoek coördineerde, wilde gisteren geen nadere informatie kwijt. De politie in Maastricht en Beek was niet actief bij het onderzoek betrokken. Wel werden op verzoek van de Brabantse politie de twee Limburgse verdachten begin deze maand thuis gearresteerd.

max. 18º C

min. 8º C

LATER EEN BUI
Rondom een depressie ten zuiden van Ierland wordt met een zuidoostelijke stroming vrij vochtige lucht aangevoerd, die in de loop van de dag steeds onstabieler wordt. In deze stroming komen naast wolkenvelden ook enkele opklaringen voor. In de namiddag en avond valt er uit die bewolking een enkele bui; met de grootste activiteit in het zuiden en midden van Limburg.

De wind is zwak tot matig uit oostelijke richtingen.
Vanmiddag loopt het kwik op tot 18 graden om vannacht weer te dalen naar 8 graden.
Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-9775.

Telers zoeken aspergestekers in buitenland

'...vier gulden per uur...

CBS: er kan dertig keer meer fraude opgespoord worden

Bedrijfsverenigingen laten fraudeurs lopen

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Bedrijfsverenigingen leggen uitkeringsfraudeurs weinig in de weg. Dat concluderen medewerkers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Een meer alerte houding zou bijna dertig keer zoveel fraude aan het licht kunnen brengen. Dat komt neer op zo'n 620 miljoen gulden per jaar.

De sociale diensten en de bedrijfsverenigingen hebben vorig jaar voor bijna een kwart miljard gulden aan fraude met uitkeringen opgespoord. Limburg kende 1800 gevallen van fraude, waarmee een bedrag was gemoeid van twaalf miljoen gulden. Dat blijkt uit cijfers van het CBS.

De bedrijfsverenigingen constateren dat in 1993 nog geen half procent van de arbeidsongeschiktheids-, ziektewet- en werkloosheidsuitkeringen, ten onrechte is uitgekeerd. De omvang van de fraude bedroeg 22 miljoen gulden. Een laag bedrag als in ogenschouw wordt genomen dat er dat jaar voor 31 miljard gulden werd uitgekeerd.
De sociale diensten wisten in hetzelfde jaar 217 miljoen gulden aan fraude boven water te tillen. Bijna tien keer zoveel als de bedrijfsverenigingen, terwijl de totale bijstandsuitgaven circa eenderde bedragen (elf miljard gulden) van hetgeen de wao, ww en zw kosten.
Het CBS dat de cijfers gisteren publiceerde, verbaast zich over het verschil in geconstateerde fraude door bedrijfsverenigingen en sociale diensten. CBS-medewerkers zeggen het onwaarschijnlijk te achten dat bijstandsgerechtigden grotere fraudeurs zijn dan andere uitkeringsgerechtigden.

„Bedrijfsverenigingen maken er gewoon een potje van," stelt een van hen. Een actiever fraudebeleid bij deze uitkeringsverstrekkers zou veel meer fraude aan het licht brengen. „De bedrijfsverenigingen scoren nu een factor tien lager dan de sociale diensten. Terwijl hun omzet bijna drie keer zo hoog is." Volgens het CBS zouden de bedrijfsverenigingen daarom geen 22 maar minimaal 620 miljoen fraude moeten constateren.

Medewerker Van Ginkel van de Sociale Verzekeringsraad (SVr) bestrijdt de beschuldiging van het CBS dat de bedrijfsverenigingen weinig alert zijn op fraude. „De wao, zw en ww kennen geen toetsen op samenwonen en vermogen," aldus Van Ginkel. „Daardoor zijn er minder mogelijkheden voor fraude." Hij erkent evenwel dat het aantal fraude-ambtenaren bij bedrijfsverenigingen tekort schiet.

Het CBS noemt het verweer van de SVr weinig gegrond. „Ruim zestig procent van de fraude heeft te maken met verzwegen inkomsten. Het verzwijgen van samenwonen bestrijkt slechts acht procent van de gevallen. Bij verzwegen vermogen heb je het over een nog kleiner percentage."

Politiek geschut

● Lubbers als Blauwhelm in Sarajevo voor een bliksembezoek — Foto: EPA

Lubbers doet Sarajevo in twee uur

Van onze correspondent

SARAJEVO - Beneden op de tartanbaan van het Kosovo-stadion jogt een inwoner van Sarajevo zijn rondjes en dribbelen de balgoochelaars van de plaatselijke pupillenselectie er op los. De penaltystip is de landingsplaats voor de helikopter die premier Lubbers vanuit Oost-Bosnië naar Sarajevo brengt voor een hijgbezoek van twee uurtjes.
Belangstelling van de Bosnische pers en de moslimregering voor de aankomst van Lubbers is er niet. In het stadion zijn wel een paar Nederlandse militairen en een vertegenwoordiging van Artsen zonder Grenzen. Een Nederlandse militair, belast met VIP-ontvangsten, kijkt gelaten toe. „Hoe langer het hier vrede is en hoe mooier het weer wordt, des te meer komen er," mompelt hij.

Lubbers, kogelvrij vest over het donkerblauwe pak, draagt zijn plunjebaal naar een gepantserde auto die naar het Kosovo-ziekenhuis raast. „Rustige stad," is zijn eerste indruk. De hoogleraar die de afdeling plastische chirurgie leidt, heeft weinig tijd voor de premier. In ijltempo wordt de premier over een paar zalen gevoerd met slachtoffers van de bombardementen op de stad. Daarna staat generaal Rose op de agenda van de Nederlandse hoogwaardigheidsbekleder en volgt in één adem de ontvangst bij de Bosnische premier Silajdzic. Lubbers heeft geen 'boodschappen' bij zich voor de moslimregering. Behalve de mededeling dat Nederland blijft deelnemen aan de VN-Vredesmacht in Bosnië. Verder is hij slechts gekomen uit beleefdheid en om wat 'bij te praten'.

Vereiste openbare aanbesteding golfbaan Brunssum farce

DOOR THEO SNIEKERS EN MAURICE UBAGS

HEERLEN/BRUNSSUM – De vereiste openbare aanbesteding in 1989 van de uitbreiding van de golfbaan in Brunssum was een farce. Het Streekgewest Oostelijk Zuid-Limburg had het werk namelijk al in een vroeg stadium aan het aannemersbedrijf Steenbergafgraving (SBA) bv in Heerlen toegezegd.

Het streekgewest maakte van die onderhandse aanbesteding achteraf een 'openbare' om te voldoen aan de subsidievoorwaarden van de Europese Gemeenschap en de provincie. Met succes: 'Brussel' stelde 800.000 gulden EFRO-subsidie in het vooruitzicht, de provincie stopte nog eens twee ton in het (golf) potje.

Binnen het streekgewest wist men, zo blijkt uit onderzoek van het Limburgs Dagblad, dat niet meer aan de subsidievoorwaarden kon worden voldaan omdat het werk al eerder aan SBA was beloofd en dus 'besmet' was. Desondanks vond in 1989 voor de schijn een 'openbare' aanbesteding plaats. Twee bedrijven werden voor de vorm uitgenodigd eveneens in te schrijven.

Begin 1990 werd binnen het gewest een plan opgesteld om de zaak achteraf te rechtvaardigen. Een van de punten daaruit vormde het informeren van de contactpersoon van de EFRO (Europees Fonds voor de Regionale Ontwikkeling) in Zuid-Nederland, drs. L. Broos. Volgens Broos is dat nooit gebeurd. Hij wijst erop dat het risico bestaat dat de EFRO-subsidie terug moet worden betaald als inderdaad de hand is gelicht met de EG-voorwaarden. Voor 1 juli van dit jaar moet de eindafrekening over het project plaatsvinden.
De huidige voorzitter van het gewest, Jef Pleumeekers, heeft naar aanleiding van het bericht van het Limburgs Dagblad besloten de gang van zaken intern te laten onderzoeken. Geen van de huidige leden van het dagelijks bestuur van het gewest was namelijk destijds in functie. Daarom geeft Pleumeekers ook inhoudelijk geen commentaar. Wel laat hij weten dat volgens zijn ambtenaren een openbare aanbesteding destijds niet nodig was. Dit stemt niet overeen met mededelingen van de provincie en ook in schriftelijke stukken van het gewest wordt uitgegaan van de noodzaak openbaar aan te besteden.

Zie verder pagina 12
● **Hoe een overheid een golfprijs binnenslaat**

Mogelijk vanaf 1996 betalen voor snelweg

Spitsheffing voorgesteld van vijf gulden per dag

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Automobilisten die in de spits gebruik maken van de snelweg, zouden daarvoor vijf gulden per dag moeten gaan betalen. Deze spitsbijdrage zou in 1996 of 1997 moeten worden ingevoerd. De bijdrage is de voorloper van het zogenoemde 'rekening rijden'. Ambtenaren van Verkeer en Waterstaat hebben dit voorstel de afgelopen maanden uitgewerkt.
De commissie-Kortmann, een commissie die wetsvoorstellen op hun uitvoerbaarheid toetst, komt binnenkort met een advies over het voorstel. Bekeken wordt onder meer of de voorgestelde inningsmethode niet te ingewikkeld is en hoe ontduiking van de spitsheffing kan worden voorkomen.
Het is de bedoeling dat de spitsbijdrage niet leidt tot een lastenverzwaring voor de burger. De opbrengsten zullen dan ook teruggegeven moeten worden door middel van lastenverlichting. Bezien wordt nog welke vorm van lastenverlichting wordt gekozen. Het kabinet neigt ernaar de belasting op arbeid te verlagen. Een andere mogelijkheid is het schuiven in de belastingen op de auto zodat het autobezit goedkoper wordt maar het autorijden duurder (variabilisatie van de autokosten).

De spitsbijdrage komt bovenop een verhoging van de benzineaccijns met circa tien cent die voor de komende vijf jaar al is afgesproken. Mocht het nieuwe kabinet het autoverkeer nog voor de eeuwwisseling met 30 procent willen terugdringen, dan zal die accijnsverhoging nog veel groter moeten worden.

Dochter beschuldigt vader van moord op twee baby's

AUGUSTINUSGA – De 32-jarige L.IJ. heeft tegenover de politie verklaard dat haar vader, de 67-jarige eierboer W.IJ. uit het Friese dorpje Augustinusga, verantwoordelijk is voor de dood van twee pasgeboren baby's. Volgens het openbaar ministerie in Leeuwarden deed de vrouw al begin dit jaar aangifte.
De vrouw zegt dat de twee kinderen zijn verwekt door haar vader en/of haar 37-jarige broer A. Eén van de baby's zou in 1974 door W.IJ. zijn vermoord. L. was toen twaalf jaar. De tweede baby heeft ze volgens eigen zeggen twee jaar later onder dwang van haar vader gedood en begraven. Voor moord is de verjaringstermijn achttien jaar.

k

Jacqueline Blom met Art & Pro in Theater Maastricht

'Ik denk dat Oom Wanja iets heel bijzonders is'

DOOR MAX SMITH

MAASTRICHT – Wederzijds vertrouwen tussen haar en de regisseur met wie ze werkt is voor Jacqueline Blom (1961) een eerste vereiste. „Er moet iets van eerlijkheid zijn tussen ons beiden. Als ik een bepaalde invulling niet interessant vind, ga ik de discussie graag aan. Ik zeg het meteen." Door Frans Strijards, regisseur en artistiek leider van Art & Pro, is ze gevraagd voor de rol van Jelena, de tweede vrouw van de professor, in Oom Wanja van Tsjechov. Dinsdag 31 maart is de voorstelling te zien in het Theater aan het Vrijthof in Maastricht.

„Toen hij me vroeg zei ik tegen hem: 'Ik heb gehoord dat je personages geheel naar je eigen idee wilt neerzetten, laat ik maar eerlijk zijn: daar kan ik niet tegen.' Ik heb nooit eerder met hem gewerkt. Hij is zeer uitgesproken in wat hij wil of niet wil. Om die reden zag ik een beetje tegen die samenwerking op. Het merkwaardige is, dat we heel snel eens waren welke richting die rol op moest. We hebben elkaar dus niet veel in de weg gezeten."

„Ik denk dat Oom Wanja iets heel bijzonders is. De voorstelling is geestig, maar ook wrang. In veel van zijn regies verpakte Strijards emoties in vormtaal. Oom Wanja is echter realistischer en psychologischer dan je van hem gewend bent. Het is kwetsbaarder, doordat hij de acteurs vrijer heeft gelaten."

Gijs Scholten van Aschat vertolkt in Oom Wanja de rol van Astrov, de districtsdokter. Hij was haar enige tegenspeler in de zo succesvolle en veelgeroemde Decadence in een regie van Johan Doesburg bij Het Nationale Toneel. Dat ze nu opnieuw met hem in een stuk staat, vindt ze leuk. „We dagen elkaar erg uit om tot iets goeds te komen. Steevast zijn we in het begin over alles en nog wat oneens met elkaar."

● *Jacqueline Blom en Marieke Heebink in 'Oom Wanja'.* Foto: REYN VAN KOOLWIJK

Verleden jaar verwierf Gijs Scholten van Aschat voor zijn vertolking in Decadence de Louis d'Or, de hoogste Nederlandse toneelonderscheiding voor een mannelijke hoofdrol. Zij bleef buiten de prijzen. Op de vraag of zij dat erg heeft gevonden, antwoordt ze: „Ik gunde het hem van harte. Wel vond ik het niet leuk, als er in een recensie stond, dat ik minder was dan hij. Ik ben niet van steen! We hebben er allebei even hard aan getrokken. Het is fijn een prijs te krijgen, maar het is geen ramp als het je neus voorbij gaat."

Het volgend theaterseizoen speelt Jacqueline Blom bij Het Nationale Toneel, op freelance basis mee in Brittannicus van Racine. Ger Thijs is de regisseur. Voorts vervult ze een rol bij Hollandia en het speeljaar daarop hoopt ze nogmaals haar talent in dienst van Art & Pro te kunnen stellen.

Actrice worden was voor haar een bewuste keuze. Opmerkelijke resultaten bij opvoeringen tijdens haar schooltijd bleken een extra stimulans te zijn. Een niet begonnen studie kunstgeschiedenis verruilde ze spoedig voor lessen op de toneelacademie in Maastricht. Toen ze die in 1985 afrondde kon ze meteen bij de voormalige toneelgroep Centrum beginnen. Sindsdien is ze bijna altijd aan de slag geweest.

Toneelspelen bekoort haar nog onverminderd. Daarom zal ze het acteren niet gemakkelijk opgeven. „Ik heb nog altijd werk zat, maar als ik niet meer gevraagd zou worden, ga ik zelf iets ondernemen."

„Alleen al die bezigheid om op het toneel te staan, vind ik erg leuk. Dubbel zo plezierig wordt het als de mensen je nog goed vinden ook. Natuurlijk heb ik ook die angst om af te gaan. Dat maakt het zo spannend."

Eén ding is voor haar zeker: het toneel moet primair iets bieden wat tot nadenken stemt. Het mag daarbij tevens amuserend zijn. „Als toeschouwer moet je voortdurend uitgedaagd worden om kritisch te blijven kijken. Een traditionele manier van spelen en het weergeven van voor de hand liggende gedragingen, dat vind ik zo fantasieloos. Je hoeft maar naar buiten of naar jezelf te kijken en je ziet vaker ongewoon dan gewoon gedrag."

In haar rollen probeert ze voortdurend 'het cliché, het voorspelbare te vermijden'. „Steeds zoek ik naar andere facetten. Ik ben niet iemand die het zo snel te pakken heeft. Daarom werk ik graag met een regisseur als Johan Simons bij Hollandia. Daar heb je een hele persoonlijke inbreng en wordt er de tijd voor genomen om de juiste interpretatie te achterhalen."

Gloedvolle Brahms van Guittart en Janssen

DOOR PETER P. GRAVEN

MAASTRICHT – Kan het zijn dat altviolist Henk Guittart en pianist Ivo Janssen met hun Brahms/Berg/Britten-programma gisteravond in de concertzaal van het Maastrichts Conservatorium de intentie hadden de lijn van de drie grote B's (Bach/Beethoven/Brahms) muzikaal naar deze eeuw te willen doortrekken?

Dan mag achter de Britse B op z'n minst wel een vraagteken gezet worden. In plaats van Britten zou je immers eerder Berio of Boulez verwachten...

Ondanks een zeer verzorgd klinkende uitvoering van Brittens 'Lachrymae' voor altviool en piano konden beide executanten niet duidelijk maken, waarom Benjamin Britten met dit werk uit 1950, waarin op onsamenhangende wijze verschillende soorten traantjes muzikaal effectvol geplengd worden, thuishoort in het rijtje Brahms/Berg/...

Nee, dan klinken de oorspronkelijk door Alban Berg in 1913 voor klarinet en piano geschreven Vier Stücke opus 5 veel moderner. De korte stukken, waarin al het overbodige geëlimineerd is, zijn immers 'in der Form unscheinbar, als Bekenntnis aber nicht minder wichtig'. Het was goed te merken dat de altviolist als lid van het Schönberg Kwartet volledig met de muziek van de Tweede Weense School vertrouwd is.

Met een gloedvolle vertolking van de twee Sonates opus 120 van Johannes Brahms deden Henk Guittart en Ivo Janssen vergeten, dat deze werken in de versie voor klarinet en piano veel oorspronkelijker klinken. Toch overdreven zij nergens het 'appassionata'. Zo lieten zij onder meer in het sprankelende Vivace van de Sonate in f en het hartverwarmende Sostenuto van de Sonate in Es die fraaie, donkerbruine klankkleur doorschijnen, waar de muziek van Brahms blijkbaar niet buiten kan.

ld-theater

'Schoudervulling' is de titel van het cabaretprogramma waarme[e] [Pe]ter Lusse, samen met Paola Verbij en André Breedland (op d[e foto] van links naar rechts) langs de Nederlandse theaters toert. Woe[nsdag] 25 mei is de voorstelling te zien in de Stadsschouwburg van He[erlen]. Aanvang 20 uur. Donderdag 26 mei treedt het trio op in het Th[eater] aan het Vrijthof in Maastricht. Aanvang 20.15 uur.

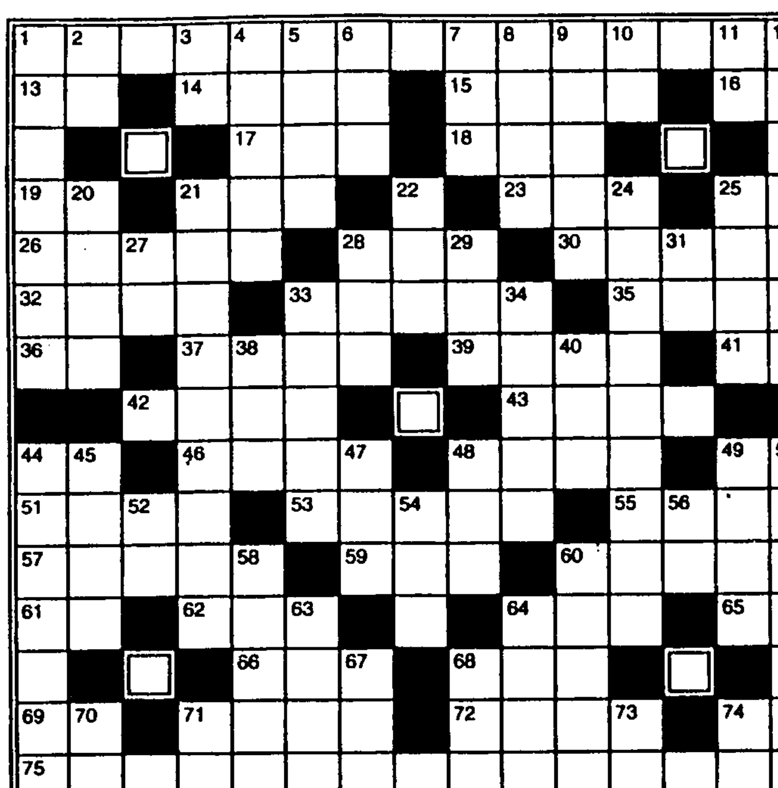
Peter Lusse is in Nederland bekend geworden via de televisie [–] de chipscommercials bijvoorbeeld, maar vooral van de serie '[...]den voor het leven' – maar heeft inmiddels ook een ruime thea[tererv]aring opgedaan: bij Toneelgroep Centrum, in de musical Fi[...], het cabaretprogramma van Marijke en Sieto Hoving en in Winn[...] Testament van zijn eigen theatergroep Pappenheim.

In 'Schoudervulling' bespreken Lusse en zijn collega's zaken al[s rela]ties, dood, homoseksualiteit, angst en het verlies van de kind[er]heid. Waarbij het publiek voortdurend op het verkeerde been [wordt] gezet.

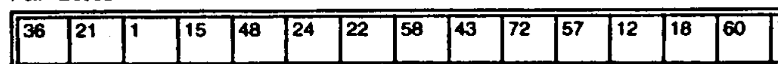

Foto: PAN[...]

puzzel van de dag

P&P E2008

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: **1** toeristenoord; **13** titel; **14** botervat; **15** nobel; **16** Selenium; **17** voorz.; **18** vat; **19** godsdienst; **21** boom; **23** schooltype; **25** ad vocem; **26** gebak; **28** voordat; **30** slot; **32** hoekpilaar; **33** gebergte; **35** hemellichaam; **36** briefaanhef; **37** bijb. vrouw; **39** kleur; **41** motorrace; **42** vlaktemaat; **43** stop; **44** kilometer; **46** lichaamsdeel; **48** rekening; **49** onder andere; **51** afgiftebewijs; **53** vrucht; **55** hablijt; **57** vlakke; **59** vogelhuis; **60** vorderen; **61** vrl.titel; **62** titel; **64** familielid; **65** Naaml. Vennootschap; **66** godin; **68** open bosplek; **69** landbouwwerktuig; **71** misbaksel; **72** Germ. god; **74** plus; **75** expositie.

VERTIKAAL: **1** kwartet; **2** slee; **3** aankomend; **4** voorz.; **5** schop; **6** riv. in Zwitserland; **7** spek; **8** bijb. fig.; **9** interest; **10** benevole lector; **11** lekkernij; **12** geestdriftig; **20** gok; **21** speelschuld; **22** slaapplaats; **24** veinzerij; **25** gewoonterecht; **27** legeronderdeel; **28** vrg. koningin; **29** hert; **31** voorz.; **33** roofvogel; **34** platvis; **38** vogel; **40** knaagdier; **44** handelsterm; **45** groot; **47** aanw. vnw.; **48** speelkaart; **49** kijken; **50** begin; **52** ongeveer; **54** gezet; **56** rund; **58** muze; **60** glazuur; **63** graanstengels; **64** regel; **67** lidw.; **68** voorz.; **70** pers. vnw.; **71** elektr. traktie; **73** namelijk; **74** voegw.

oplossing gisteren

OPLOSSING E 1911

HORIZONTAAL: **1** barbaar; **6** pronker; **12** R.R.; **13** dar; **15** ooi; **16** R.O.; **17** amp.; **19** kassier; **22** ego; **23** zalm; **25** kaart; **26** bres; **27** idool; **29** ore; **30** krant; **31** e.a.; **32** zien; **34** Nero; **36** Se; **37** manie; **38** etude; **40** fuik; **41** Iers; **43** Leens; **46** edele; **49** Ra; **51** krot; **52** AVRO; **53** re; **54** vloed; **56** rag; **58** sober; **60** eten; **61** dille; **63** soms; **64** laf; **65** topless; **67** bio; **68** Ta; **69** rog; **70** lok; **72** s.o.; **73** ervaren; **74** kalkoen.

VERT.: **1** braziel; **2** armada; **3** b[...] aak; **5** arak; **7** roet; **8** oor; **9** Ni; [...] ergens; **11** rooster; **14** Isar; **18** P[...] **20** Saône; **21** Irene; **22** era; **24** mo[...]ieken; **26** brodeloos; **28** linkerd[...] kruiers; **33** ei; **35** e.t.; **37** mul; **39** [...] **42** Orvelte; **44** no; **45** strip; **46** ea[...] **47** DV; **48** persoon; **50** altaar; **53** re[...]se; **55** oef; **57** alle; **59** bob; **61** do[...] **62** Esla; **65** tor; **66** sol; **69** ra; **71** k[...]

Winwoord: LIEFDESPROBLEE[M]

Jubileum van Cornelius feestelijk ingezet

DOOR JOS FRUSCH

MAASTRICHT - Met tromgeroffel, trompet- en klaroengeschal en zang heeft fanfare St. Cornelius van Schin op Geul gisteravond de viering van haar 75-jarig bestaan ingezet. Het hele dorp was uitgelopen - lees met bussen komen aanrijden - om in het Theater aan het Vrijthof van Maastricht te beluisteren waartoe de eigen muziekgezelschappen in staat zijn.

Met aan het hoofd de jubilerende fanfare zelf zorgde een bont gezelschap - mannenkoor Inter Nos, de drumband van de fanfare, de drumband en het klaroenkorps van schutterij Sint Mauritius, troubadour Wim Steinbusch en gastsolist Pierre Wilhelmus - voor een al even bont aanbod van serieuze en minder serieuze muziek.

De nieuwe symfonie De Drie Beeldjes van Gerard Sars uit St.-Odiliënberg was het pièce de resistance van deze veelkleurige concertavond.

Gerard Sars is een musicus die binnen het Limburgse componistenwereldje duidelijk een eigen koers vaart. Ook in zijn nieuwste compositie, een opdracht van de jubilerende fanfare, heeft hij zich niet van de wijs laten brengen door het feestelijke karakter van de premiere-avond, noch door het programmatische gegeven waaraan het werk ten grondslag ligt: een door Pierre Kemp beschreven sage over de drie beeldjes die tegenover kasteel Schaloen langs de Geul staan.

Deze sage vormt de basis van het derde deel, dat door de compositorische opzet, het toegankelijk idioom en de samenwerking tussen koor en fanfare ongetwijfeld het meest aansprekende deel van het werk is. De doorwrochte dodekafonische stijl van de andere delen, met opvallende, zeer expressief klinkende samenklanken en complexe ritmische patronen is voor spelers en publiek geen gemakkelijke kost. Onder leiding van Ben Essers kwamen fanfare, koor en bariton Marcel Neven tot een overtuigende uitvoering. De componist had er in zijn dankwoord zelfs een tien voor over.

Cd van St.-Pancratius: romantische koorzang

DOOR PETER P. GRAVEN

HEERLEN – Al ontbreken zowel grote opera-koren als hedendaagse composities, met de onlangs uitgebrachte cd 'In Muzikaal Gezelschap' van het Koninklijk Heerlens Mannenkoor St.-Pancratius komen de liefhebbers van romantische mannenkoorzang ongetwijfeld aan hun trekken.

Echte nostalgie spreekt uit de beide hoeknummers van het glimmend schijfje: een gedempt klinkend 'Nachtgesang im Walde' van Franz Schubert, voor mannenkoor, muzikaal bijgestaan door vier hoornisten, benevens het aan de tijd toen het eikehout nog bronsgroen was herinnerend 'Limburg' van Marie Koenen, voor mannenkoor a capella getoonzet door Pierre Zeijen.

Een deel van de cd wordt in beslag genomen door een blok van zeven nummers uit het Amerikaanse repertoire van St.-Pancratius. Is deze muziek, zeker de 'Barbershoppers', voor veel man-

recensie

nenkoren een perfecte gelegenheid om een eind weg te schmieren, de Heerlenaren doen dat terecht niet, al is het soms (in 'My Evaline' en 'Honey gal') op het bekende randje. Verder heeft het koor, ondanks de muzikaal degelijke steun van een ensemble van het Harmonieorkest St.-Jozef Kaalheide, in de door Piet Stalmeier in de geest van Carl Orff geschreven 'Due cantica medievales' af en toe problemen met het op toon blijven.

Als we drie opgenomen religieuze stukken van respectievelijk Janáček, Englander en Lloyd Webber voor kennisgeving aannemen, mag uiteraard de Altrapsodie van Johannes Brahms, als muzikaal belangrijkste werk van deze Pancratius-cd, niet onvermeld blijven. Met Yvonne Schiffelers is men er in geslaagd een alt/mezzo te vinden, die qua stemkleur wonderwel met het mannenkoor harmonieert. Mogelijk had dirigent Hans Luesink, om het gedragen karakter van de rapsodie die zweem van zeurigheid te ontnemen, het tempo een fractie minder traag moeten nemen. Desondanks is het een uitvoering, die naast het genoemde Schubert-werk een aparte vermelding verdient.

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

Telefoon:

Abonnementen	045-739881
Advertenties	045-739886
Algemeen	045-739911
Piccolo-advertenties	045-719966

Fax:

Advertenties	045-739204
Algemeen	045-739364
Redactie	045-739264

Banken:

ABN-AMRO Heerlen	57 75 35 935
Postbank	10 35 100

Rayonkantoren:

Brunssum	045-256363
Geleen	046-746868
Kerkrade	045-452932
Maastricht	043-254477
Roermond	04750-18484
Sittard	046-515577

Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:

per maand	ƒ 29,00
per kwartaal	ƒ 86,90

Per acceptgiro:

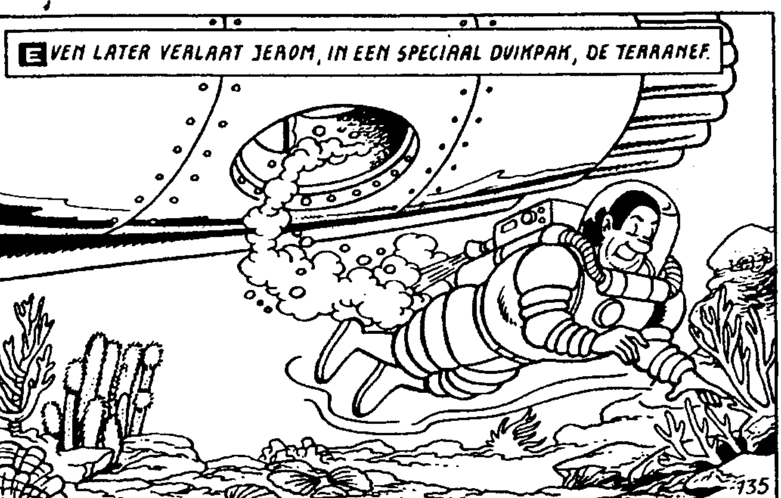
per maand	ƒ 30,50
per kwartaal	ƒ 88,40
Losse nummers	ƒ 1,75
	Bfr. 32

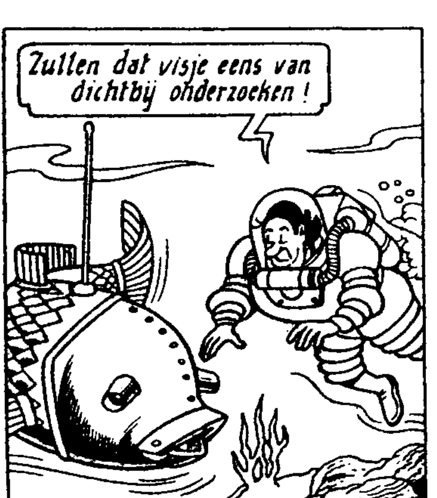
Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

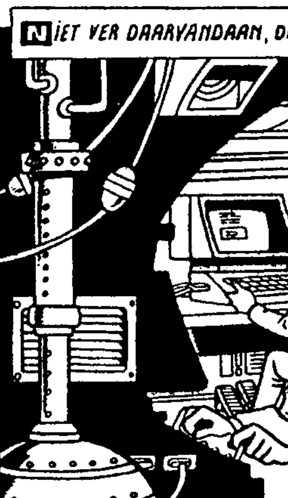
het aruba-dossier

(C) Standaard Uitgeverij Antwerpen

de rechter

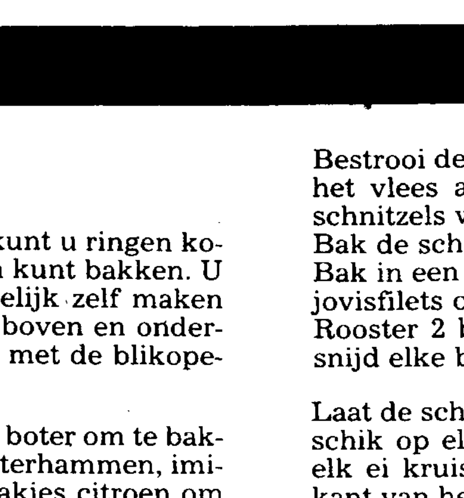

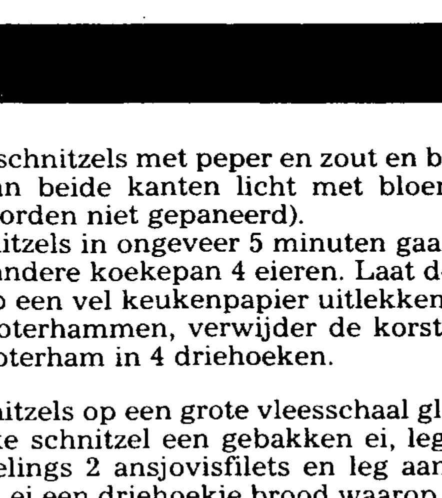

recept

Holsteiner schnitzel

In gespecialiseerde kookwinkels kunt u ringen kopen waar u perfect ronde eieren in kunt bakken. U kunt de ringen ook heel gemakkelijk zelf maken van een laag conserveblikje door boven en onderkant uit het lege blikje te snijden met de blikopener.

4 schnitzels, peper en zout, bloem, boter om te bakken, 4 eieren, 8 ansjovisfilets, 2 boterhammen, imitatiekaviaar of zalmeitjes (pot), plakjes citroen om te garneren.

Bestrooi de schnitzels met peper en zout en bestuif het vlees aan beide kanten licht met bloem (de schnitzels worden niet gepaneerd).

Bak de schnitzels in ongeveer 5 minuten gaar.

Bak in een andere koekepan 4 eieren. Laat de ansjovisfilets op een vel keukenpapier uitlekken.

Rooster 2 boterhammen, verwijder de korsten en snijd elke boterham in 4 driehoeken.

Laat de schnitzels op een grote vleesschaal glijden, schik op elke schnitzel een gebakken ei, leg over elk ei kruiselings 2 ansjovisfilets en leg aan elke kant van het ei een driehoekje brood waarop u een theelepeltje imitatiekaviaar of zalmeitjes schept.

Prinses Diana redt zwerver

Van onze correspondent

LONDEN – Een Londense zwerver heeft zijn leven te danken aan prinses Diana. De bijna verdronken man, die afgelopen zondag door Diana uit een kanaal werd getrokken, verkeert niet meer in levensgevaar.
Diana was zondag van Regent's Park op weg naar huis toen zij de zwerver van een brug zag vallen. Zij gaf haar chauffeur opdracht te stoppen en rende naar de waterkant. Een Finse student, die het drama ook had gezien, sprong in het water. Nadat hij de zwerver naar de kant had getrokken, sjorde Diana hem op de oever.

Gedurende vier dagen lag het slachtoffer, Martin O'Donoghue, op de intensive care. Gisteren begon hij echter weer op eigen kracht te ademen en volgens zijn arts kan de beademingsapparatuur voor het weekeinde worden losgekoppeld.

Een woordvoerder van de politie prees het snelle handelen van Diana. De prinses had, zo zei hij, Martin O'Donoghue 'van een zekere dood gered'.

Hoewel de redding zondag plaats vond, werd hieraan pas drie dagan later ruchtbaarheid gegeven. Volgens Ross Benson, een columnist van de Daily Express, was dat geen toeval. Diana was een dag eerder in verlegenheid gebracht door de onthulling dat zij 10.000 gulden per week uitgaf aan kleding en schoonheidsbehandelingen. Dat is evenveel, zoals een andere krant uitlegde, als het jaarinkomen van een gepensioneerde.

Die onhulling was een opsteker voor kroonprins Charles, die altijd in de schaduw heeft gestaan van zijn meer geliefde echtgenote. Maar met het nieuws over de redding van een zwerver, zo meent Benson, heeft Diana weer een aantal punten gescoord in de publiciteitsoorlog.

Oekraine dreigt met oorlog bij afscheiding

Krim stemt vandaag over onafhankelijkheid

Van onze correspondent

SIMFEROPOL - Het parlement van de Krim wil vandaag toch stemmen over afscheiding van Oekraine en negeert daarmee de dreigementen van de centrale overheid dat dit tot een oorlog kan leiden.

Het parlement, dat wordt gedomineerd door voorstanders van afscheiding van Oekraine en aansluiting bij Rusland, zou gisteren al stemmen over de grondwetswijziging die in in feite neerkomt op een onafhankelijkheidsverklaring. De afgevaardigden besloten de stemming op te schorten nadat Kiev dreigementen had geuit en geruchten de ronde deden over toenemende troepenbewegingen. Maar na een gespannen twee uur durende zitting, werd de stemming naar vandaag verschoven, aldus Natalia Stepanova, de woordvoerster van het parlement.

De crisis markeert de belangrijkste breuk in de toch al vijandige verstandhouding tussen Oekraine en de Krim, het strategisch gelegen schiereiland in de Zwarte Zee dat nauwe historische banden heeft met Rusland en waar de meerderheid van de bevolking van Russische origine is.
„Het is een zeer moeilijk moment voor de Krim," zei Joeri Mesjkov, de president van het regionale bestuur die een warm voorstander is van afscheiding van Oekraine. „We worden vernederd en gedwongen om ongrondwettelijke acties te tolereren," aldus Mesjkov.

De Oekraïense president Leonid Kravtsjoek waarschuwde het regionale bestuur woensdag dat zijn regering 'alle nodige stappen' zou zetten om afscheiding van de Krim te voorkomen en noemde de geplande stemming over de grondwetswijziging 'een schending van de territoriale integriteit' van Oekraine.

De Krim maakte tot 1954 deel uit van Rusland en 67 procent van de bevolking van het gebied bestaat uit etnische Russen. Door de grondwetswijziging zouden alle burgers uit de Krim behalve hun eigen, ook het Russische staatsburgerschap krijgen. Bovendien zou de Krim een eigen buitenland politiek gaan voeren, een stap die volgens Oekraine gelijk staat aan een onafhankelijkheidsverklaring.

Ook verdeeldheid Kamerfractie CD

DEN HAAG – CD-fractievoorzitter Hans Janmaat vindt dat zijn pas gekozen fractiegenote en vriendin Wil Schuurman naar het Europees parlement moet en haar Kamerzetel moet opgeven als zij op 8 juni bij de Europese verkiezingen als lijsttrekker wordt verkozen. Schuurman wil echter in de Tweede Kamer blijven. In dat geval zou ze een 'trio-baan' moeten nemen. Zij is namelijk ook al raadslid in Den Haag en wil dat eveneens blijven.

Desgevraagd stelt Janmaat dat Schuurman na de Europese Verkiezingen op 8 juni 'uiteraard' naar het Europees Parlement gaat om in de Tweede Kamer plaats te maken voor nummer vier op de CD-lijst W. Elsthout uit Haarlem. Janmaat wil voorkomen dat Schuurman afziet van het Europees Parlement want in dat geval zou nummer twee op de Europese lijst, het dissidente partijlid en CD-raadslid te Delft, G. van der Spek, worden verkozen. De CD wordt op alle niveau's verscheurd door afsplitsing. Inmiddels zijn achttien van de 77 verkregen gemeenteraadszetels voor de CD verloren gegaan of staan op het punt verloren te gaan.

Omstreden leden vervangen na dreiging publikatie

Partijtop CDA wijzigt onderzoekscommissie

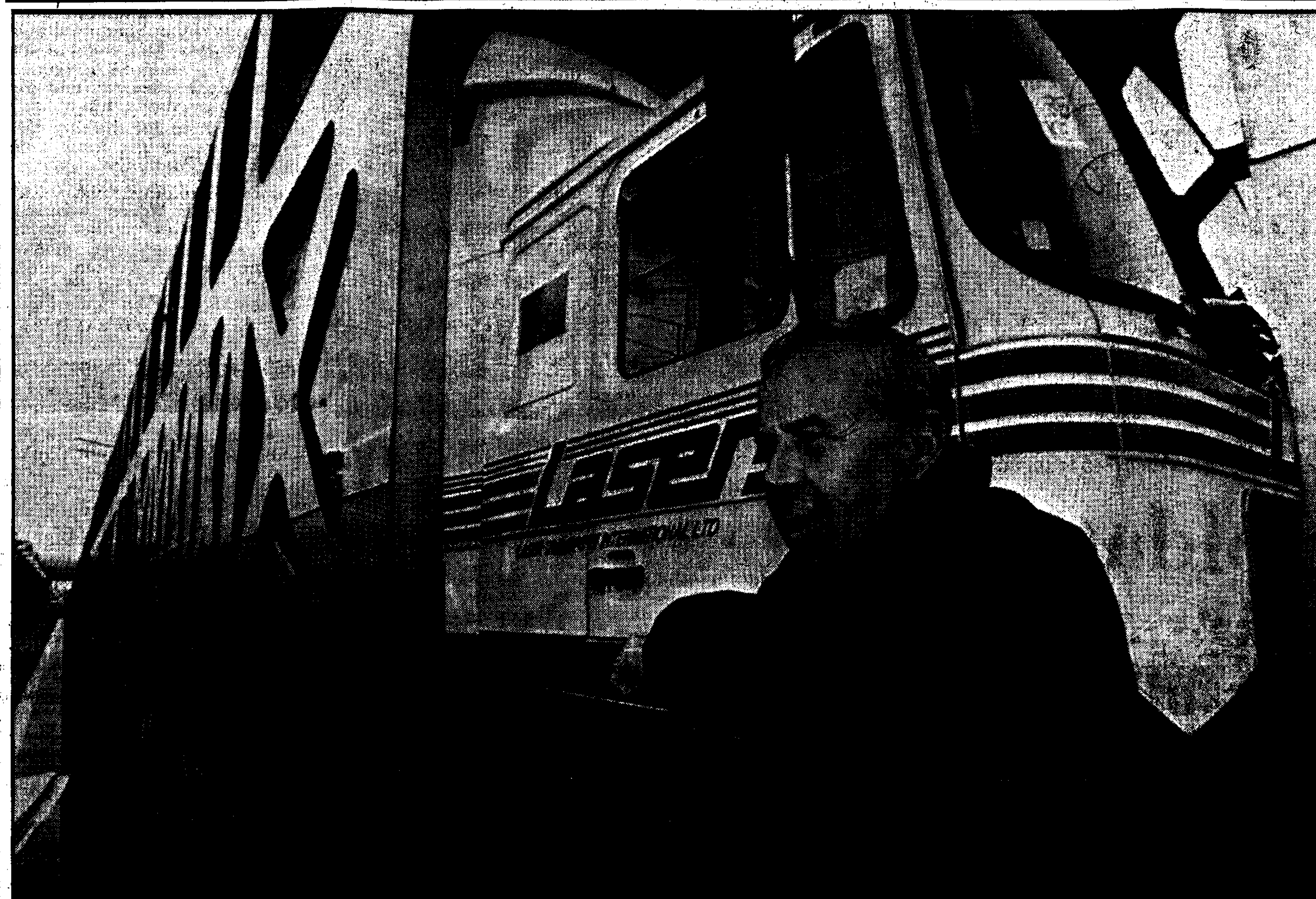
DOOR WILFRED SCHOLTEN

DEN HAAG – Waarnemend CDA-voorzitter Lodders heeft de samenstelling van de onafhankelijke commissie die de verkiezingsnederlaag van de partij onderzoekt, gewijzigd. Dat gebeurde nadat in de publiciteit dreigde te komen dat twee leden van deze commissie niet onpartijdig zouden zijn.

De secretarissen S. van Oostrom en Van der Poel voldeden namelijk niet aan de voorwaarde van het partijbestuur dat zij niet direct betrokken zijn bij de afgelopen verkiezingscampagne. Van Oosterom was rechterhand van campagneleider Kamer en Van de Poel woordvoerder van de vertrokken en waarnemend CDA-voorzitter.
Toen bekend was geworden dat een krant hierover wilde publiceren, vroeg commissievoorzitter Gardeniers gisteravond laat in een telefoonoverleg met waarnemend partijvoorzitter Lodders de secretarissen te ontheffen van hun functie in de onderzoekscommissie.

Na de desastreus verlopen verkiezingen besloot het partijbestuur een onafhankelijke commissie in te stellen die moest onderzoeken wat er misging in de campagne. Ook diende de opstelling van de kandidatenlijst voor de Tweede Kamer en de tussentijdse aanpassingen van het verkiezingsprogramma kritisch worden bekeken. Oud-minister Gardeniers zal dit samen met elf, voornamelijk plaatselijk actieve CDA'ers gaan doen.
In de opdracht van de commissie staat duidelijk vermeld dat de leden niet direct betrokken mogen zijn geweest 'bij de besluitvorming in de verkiezingscampagne'. De door de partij aangeleverde secretarissen van Oosterom en Van der Poel zijn dat echter wel.
Beiden waren prominent lid van het campagneteam dat de strategie uitstippelde. Van Oosterom was bovendien als secretaris betrokken bij de opstelling van de kandidatenlijst voor de Tweede Kamer, ook onderdeel van de evaluatie. Het als 'technocratisch' bekendstaande 'hoofd organisatie' van het partijbureau is bovendien beoogd-partijsecretaris op het moment dat de huidige secretaris kamerlid wordt. Nu al heeft hij bij alle besluiten die de CDA-top neemt, betrokken.

Van der Poel was eindredacteur van het verkiezingsprogramma en in de campagne actief als woordvoerder van de vertrokken voorzitter Van Velzen en waarnemend voorzitter Lodders. Van der Poel werkte de afgelopen jaren nauw samen met de vertrokken en binnen CDA-kring omstreden woordvoerder Wester van CDA-lijsttrekker Brinkman.

● *Vrachtwagenchauffeur Roy Clementson is de eerste chauffeur die zijn truck de trein op mocht rijden voor een ritje naar de andere kant van het Kanaal.* Foto: EPA

Eerste vrachtwagens door de Eurotunnel

FOLKESTONE – De Eurotunnel, de eindelijk in gebruik genomen railverbinding tussen Frankrijk en Engeland heeft gisteren de eerste geladen trucks op reusachtige treinstellen onder het Kanaal vervoerd. De tocht heeft in feite weinig om het lijf. Hoewel het nergens harder gaat dan 130 kilometer per uur - een boemelsnelheid in vergelijking met de TGV - duurt de trip slechts 35 minuten. Voor je goed en wel zit in de comfortabele stoelen van de Club Car, het domein van de vrachtwagenchauffeurs, sta je al aan de overkant.

Vrachtwagenchauffeurs zijn verplicht de overtocht door te brengen in de Club Car van Le Shuttle, omdat de wagons waarin hun trucks staan, niet zijn afgesloten. Reizigers die in de toekomst met een personenauto onder het Kanaal door willen, zijn verplicht in hun voertuig te blijven zitten; of in de kale wagon waarin de auto's staan.
De veiligheidsmaatregelen zijn streng. „Elke truck gaat door een scanner, te vergelijken met het apparaat waarmee op luchthavens de handbagage wordt gecontroleerd" zegt Christian Zblut, de vrachtdirecteur van Eurotunnel. De veiligheidscontrole aan weerszijden van het Kanaal blijkt echter meer tijd te kosten dan de feitelijke tocht.
De prijs voor de overtocht met een vrachtwagen blijft een goed bewaard geheim. Directeur Bertand van de Eurotunnel: "Uit concurrentie-overwegingen maken we de prijzen met onze vaste klanten niet bekend. Mocht zich een vrachtrijder zonder contract-ticket aan de poort melden, dan kost een enkele reis zo'n 1200 gulden. Maar die mantracteren we dan wel op champagne."

Strijd om strategische basis duurt voort

Voorspelde opmars van Noord-Jemen loopt vast

AL-ANAD BASIS - De legers van Noord- en Zuid-Jemen vochten gisteren voor de vierde opeenvolgende dag om de controle over een strategische militaire basis, die ligt op de weg naar het zuidelijke bolwerk Aden.

Hoewel de afgelopen dagen rekening werd gehouden met een snelle opmars van de noordelijken, die meer en beter materieel hebben, leken de aanvallers te zijn teruggeslagen. Bij de gevechten zijn tientallen soldaten omgekomen.
Noordelijke commandanten zeiden maandag de basis te hebben ingenomen en lieten verslaggevers woensdag een deel ervan zien. Een correspondent van het Franse persbureau AFP zag echter geen noordelijke troepen op de uitgestrekte basis, waarvan de zuidelijke punt maar 43 km van buitenwijken van Aden ligt. Zuidelijke troepen leken gisteren echter de landingsbaan binnen de basis vast in handen te hebben.
Noordelijke troepen vuurden talloze Katjoesja-raketten en 130 mm granaten op de basis af. Geweervuur werd gehoord en noordelijke luchtdoelstellingen schoten op zuidelijke vliegtuigen. De toestellen sturen de zuidelijke artillerie en bombarderen noordelijke stellingen en bevoorradingslinies.

Ook rond het kruispunt op de belangrijke Dhalea-weg, 4 km ten noorden van de basis, woedden gevechten. Militaire experts zeggen dat de troepen van de noordelijke president Ali Abdullah Saleh op de zuidelijke lijken te zijn, terwijl de zuidelijke troepen de overhand hebben in de lucht. Salehs troepen moeten al-Anad innemen om te kunnen optrekken naar Aden, een stad met 350.000 inwoners.

Nordholt moet nieuw IRT oprichten

Van onze redactie binnenland

DEN HAAG - Hoofdcommissaris Nordholt van de Amsterdamse politie heeft opdracht gekregen een nieuw interregionaal rechercheteam (IRT) op te richten. Minister Van Thijn van Binnenlandse Zaken schreef de Tweede Kamer gisteren dat hij de politiechef daarmee persoonlijk heeft belast.

Nog onduidelijk is of het nieuwe IRT gaat opereren in Noord-Holland en Utrecht, zoals het in december vorig jaar opgeheven team deed. Van Thijn en Hirsch Ballin van Justitie moeten nog met het openbaar ministerie en de rechercheptop overleggen wat de beste oplossing is.
De beide bewindslieden hebben de Kamer gisteren hun lang verwachte brief gestuurd met de conclusies die zij hebben getrokken uit de functioneringsgesprekken met de hoofdrolspelers uit de IRT-affaire.

VVD, D66 en GroenLinks in de Tweede Kamer zijn bijzonder boos op de ministers Van Thijn en Hirsch Ballin over de afwikkeling van de IRT-affaire. De oppositie was al boos dat de brief, wegens een heftige ruzie tussen Van Thijn en Hirsch Ballin, zo lang op zich heeft laten wachten. Nu vinden zij ook de summiere inhoud van de brief volstrekt onvoldoende. De oppositiepartijen eisen volgende week een Kamerdebat over de kwestie. Maar D66 en VVD geven toe dat het debat niet tot politieke spanning kan leiden. Het kabinet is demissionair, waardoor de Kamer geen politieke druk meer kan uitoefenen; de ministers treden immers toch al af.

Opluchting over vrijlating TNO-medewerker

Van onze redactie binneland

DEN HAAG – Acht weken lang had ze geen enkel contact met haar gegijzelde zoon in Jemen. Totdat woensdagavond de telefoon rinkelde. „Hij belde vanuit het huis van de Nederlandse ambassadeur. Hij zei weten dat hij was vrijgelaten en dat het goed met hem ging. Ongelooflijk, hè?" vertelt mevrouw Elderhorst uit Honselersdijk, de moeder van de 39-jarige vrijgekomen TNO-medewerker uit Jemen.
Twee maanden lang zat ze in spanning. Haar schoonzoon onderhield dagelijks het contact met TNO in Delft. Het waren zenuwslopende dagen waarin de familie niets anders kon doen dan afwachten. „Maar ik heb de moed nooit opgegeven. Ik heb er altijd vertrouwen in gehad dat mijn zoon zou terugkomen," vertelt de moeder van de vrijgelaten TNO-medewerker kalm.
Op dit moment worden de twee andere TNO'ers Jeurissen en Van der Gun nog steeds door hun ontvoerders in de bergen van Jemen vastgehouden. Mevrouw Van der Gun moest even slikken toen ze hoorde dat haar mans collega Elderhorst wel was vrijgelaten. Het heeft haar niet extra hoop gegeven dat haar echtgenoot nu ook snel terugkomt. „Het zou kunnen, maar je weet het gewoon niet. Ik heb hier niet voor doorgeleerd," zegt ze enigzins verbitterd.

Elderhorst dook woensdagavond even na tienen op bij het Jemenitische ministerie van Binnenlandse Zaken in de hoofdstad Sana'a. Zodra de Nederlandse ambassadeur het bericht over de vrijlating van de TNO'er ontving, haalde hij hem naar zijn residentie. De geo-hydroloog onderging daar een medisch onderzoek. Afgezien van een vreselijke vermoeidheid, voelde hij zich geestelijk en lichamelijk redelijk goed.

Laat op de avond had de vrijgelaten Elderhorst kort telefonisch contact met zijn baas, directeur dr. H. Speelman van TNO Grondwater en Geo-Energie, en met familieleden. Hij vertelde dat zijn beide collega's die nog gegijzeld zijn het goed maken.

Het is onbekend waarom alleen Elderhorst is vrijgelaten. Een woordvoerster van het ministerie van Buitenlandse Zaken in Den Haag meldt dat de Nederlandse ambassade in Sana'a voortdurend contact onderhoudt met de Jemenitische overheid over de andere twee gijzelaars. De ambassadeur en zijn drie medewerkers zijn speciaal voor de ontvoerde TNO-medewerkers in Jemen gebleven, terwijl alle andere Nederlanders het land waar een woelige burgeroorlog heerst allang hebben verlaten. Het is nog onduidelijk hoe en wanneer Elderhorst naar Nederland komt. Dat hangt onder meer af van de veiligheid ter plaatse.

punt uit

● Kigali
Ten minste dertig mensen zijn gisteren om het leven gekomen toen een mortiergranaat het ziekenhuis in het centrum van de Ruandese hoofdstad Kigali trof. Ook rond het vliegveld van de Ruandese hoofdstad wordt hevig gevochten.

● Defensie
Minister Ter Beek (Defensie) zit met een gat in zijn begroting 1995 van ongeveer 500 miljoen gulden. De steeds stijgende kosten van de deelname aan VN-vredesoperaties zijn daarvan vooral de oorzaak. De kosten zijn al opgelopen tot 350 miljoen gulden. Gerekend was op 125 miljoen.

● Wedden
Stichting de Nationale Sporttotalisator (De Lotto) introduceert zondag een nieuw gokspel. Bij de 'winnerstip op locatie' kunnen bezoekers aan sportevenementen ter plekke de uitslag voorspellen, tot tien minuten voor aanvang van de wedstrijd. Een half uur na afloop zijn de winnaars bekend en kunnen zij hun prijs ophalen. De winnerstip is al bijna twee jaar op de markt. Tot nu toe moesten spelers voor hun voorspelling van de uitslag naar de Lotto-winkelier. De Sporttotalisator beschikt nu over een bus met twee terminals, die bij 'spannende' en druk bezochte sportevenementen komt te staan.

● Kipp
Nederland moet bij Argentinië aandringen op de onmiddellijke uitlevering van de oorlogsmisdadiger Abraham Kipp. Dat schrijft de Israëlische afdeling van het Simon Wiesenthal Centrum in een gisteren verstuurde brief aan minister van Justitie Hirsch Ballin. Directe aanleiding voor het verzoek is een documentaire die volgende week wordt uitgezonden door een Argentijns televisiestation. De makers zeggen dat ze Kipps huidige adres, in de buurt van Buenos Aires, hebben ontdekt.

● Tabaksreclame
Reclame voor tabak op billboards is voortaan taboe. Dat blijkt uit de code die het bestuur van de Stichting Reclame Code voor tabaksprodukten heeft aanvaard. Aan overtreders van de bijzondere reclamecode kan een boete worden opgelegd van 100.000 gulden. Bioscoopreclame voor roken valt buiten de code. De code is van toepassing op alle tabakswaren, dus ook sigaren en pijptabak. Het verbod op reclame via billboards langs de snelweg gaat in op 1 januari 1995.

● Politie
De politie moet zich meer laten zien in kleine plaatsen. Dat vindt demissionair minister van Justitie Hirsch Ballin. Door invoering van flexibele werktijden zou dat mogelijk worden, vindt hij. In plaatsen waar geen politieposten zijn moeten spreekuren voor de bevolking worden georganiseerd. Ook denkt de minister aan grotere inzet van vrijwillige politie. Tenslotte lijkt hem een manssurveillance een oplossing, op voorwaarde dat voldoende collega's in de buurt oproepbaar zijn.

Ellenlange wachtlijsten voor populaire angsttandarts

AMSTERDAM – De gespecialiseerde 'angsttandartsen' in Nederland kunnen de toeloop niet bijbenen. Extreem bange patiënten, die na jaren zonder behandeling eindelijk de stoute schoenen aantrekken, komen zes maanden tot een jaar op een wachtlijst te staan. Een enkele kliniek neemt zelfs geen nieuwe angstpatiënten aan.

„Je zou dat mankrachtprobleem moeten oplossen en in de opleidingen veel aandacht aan angst besteden," vindt tandarts-psycholoog Ad de Jongh. Hij is wetenschappelijk medewerker van de Academie voor Tandheelkunde Amsterdam (Acta), die een kliniek voor bijzondere tandheelkunde herbergt.

Eén op de vijf Nederlanders is welgemeend bang en vijf procent van de mensen mijdt daardoor 'de man met de boor'. De patiënten die zich bij de angsttandarts melden, zijn gemiddeld dertig jaar en hebben hun gebit gemiddeld negen jaar niet laten controleren of behandelen. „Maar ik krijg ook mensen in de stoel die al twintig of dertig jaar niet zijn geweest," zegt De Jongh.

De Nederlandse tandheelkunde besteedt sinds een jaar of vijftien serieuze aandacht aan de 'vrees voor de zenuwbehandeling'. Uit Amerika waaide eind jaren zeventig het vragenlijstje over, dat De Jongh nog gebruikt om de diagnose te stellen. Hij toont een voorbeeld, waarop een patiënt stellingen als: 'De tandarts gaat in mijn tong, tandvlees of wang boren' en 'Ik stik tijdens de behandeling', honderd procent geloofwaardig vindt.

Vaak schuilt achter de angst voor de tandarts een ander psychologisch probleem. „Bij de laatste tien mensen die ik heb gezien, zaten vijf incestslachtoffers," vertelt De Jongh. Veelal hebben deze patiënten trauma's opgelopen bij gedwongen orale sex. Ook verkeersongelukken of pijnlijke tandheelkundige behandelingen op jonge leeftijd kunnen leiden tot angst voor de tandarts. „Maar ik krijg ook stoere mannen met tatoeages, die zich niet aan de man in de witte jas durven overgeven."

De eerste afspraak mondt uit in een plan voor de daadwerkelijke behandeling. „De belangrijkste kenmerken zijn, dat de patiënt steeds weet wat er gaat gebeuren en de controle heeft. Je laat hem bijvoorbeeld een vinger opsteken zodra het pijn doet, en dan stopt de tandarts." Het gaat erom het vertrouwen en uiteindelijk het zelfvertrouwen van de patiënt te winnen.

Tegenstelling tussen Kok en Van Mierlo

Discussie over 'paars' nog zonder resultaat

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – De fractieleiders Kok (PvdA), Bolkestein (VVD) en Van Mierlo (D66) zijn het nog niet eens over de filosofie die aan de paarse coalitie ten grondslag moet liggen. De discussie daarover, waarmee de formatie gisteren formeel begon, werd niet afgerond.

De informateurs Van Aardenne, Vis en De Vries hadden de 'plaatsbepaling' van de coalitie als eerste punt op hun lijstje van te bespreken onderwerpen gezet. De drie fractieleiders stemden daarmee in.

Tijdens het beraad tekende zich een tegenstelling af tussen Kok en Van Mierlo. Volgens de PvdA-voorman kan de bestaansreden van de paarse coalitie niet alleen afgeleid worden uit het feit dat het CDA niet meedoet. Voor Van Mierlo is dat de voornaamste drijfveer in de gesprekken.

In PvdA-kring wordt grote waarde gehecht aan een filosofie voor de nieuwe ploeg. De sociaal-democraten achten het niet juist dat de coalitie straks alleen een regeerakkoord met een aantal punten op tafel legt zonder een groter kader aan te geven.

De besprekingen tussen de gesprekspartners verzandden al snel in een discussie over concrete beleidspunten. Ook dat bracht hen niet veel verder. De gesprekken worden morgen voortgezet.

Vandaag ontvangen de informateurs de president van De Nederlandsche Bank Duisenberg en SER-voorman Quene. De fractieleiders komen niet, omdat Kok de begrafenis bijwoont van de Britse Labourleider Smith.

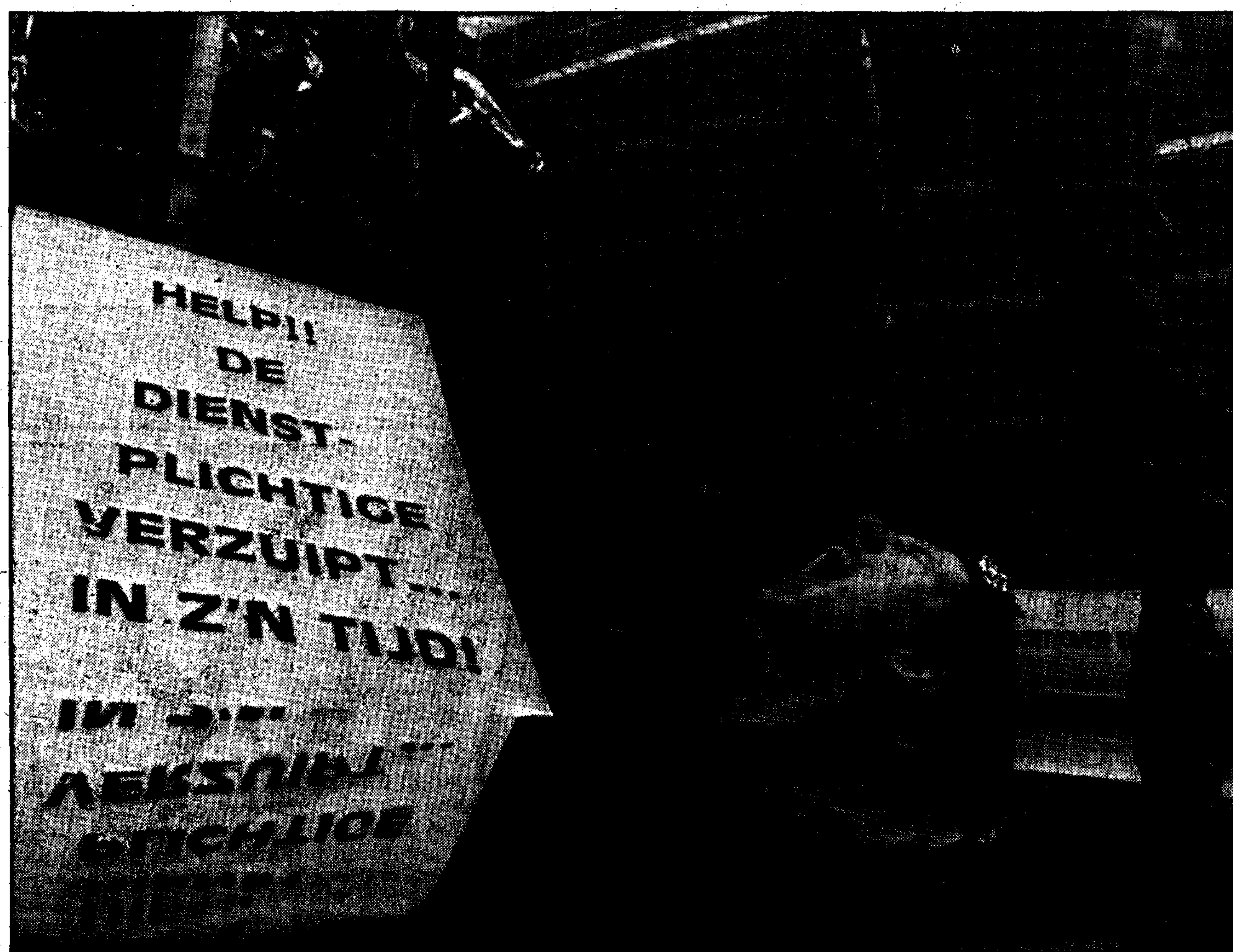
Er is overigens geen sprake van echte onderhandelingen tussen Kok, Bolkestein en Van Mierlo. Elk der fractieleiders houdt over het aan de orde zijnde onderwerp een verbaal. Daarna volgt een discussie tussen de drie en de informateurs. Nadat alle punten in een algemene ronde zijn doorgenomen, een proces dat voor volgende week vrijdag moet zijn afgerond, zullen pas de echte onderhandelingen starten.

PvdA-leider Kok heeft, aldus betrouwbare bronnen, nog steeds grote bedenkingen bij de vorming van de paarse coalitie. Door de verkiezingsuitslag gedwongen wordt, tenminste naar buiten toe, de indruk gewekt dat hij positief meewerkt aan de vorming van een kabinet met VVD en D66.

Vooraanstaand PvdA'er Marcel van Dam, mede-auteur van het PvdA-verkiezingsprogramma, heeft Kok openlijk voor die houding gewaarschuwd. Als Kok het paarse kabinet laat mislukken, zal D66 met VVD en CDA in zee gaan, aldus Van Dam in zijn column in De Volkskrant. De PvdA eindigt dan in de oppositie en Kok wordt geen premier.

Van Aardenne, Vis en De Vries zullen morgen een eerste kort verslag aan koningin Beatrix uitbrengen.

Militair protest

● *Een soldaat ligt in de hofvijver op het Binnenhof. Hij voerde gisteren samen met zijn collega's actie tegen de grote mate van verveling in dienst.* Foto: ANP

Soldatenbond eist directe afschaffing dienstplicht

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – 'Een zinloze actie tegen een zinloze diensplicht'. Zo omschreef de Algemene Vereniging van Nederlandse Militairen (AVNM) haar eigen activiteiten gisteren op het Binnenhof. Bekertjes met water uit de Hofvijver werden in het Binnenhoffonteintje gegoten. „Want dat is wat je doet in diensttijd: water naar de zee dragen," verklaart dienstplichtig soldaat Joost Adorf. „We vervelen ons. We werken per dag eigenlijk maar twee uur. De rest van de tijd peuteren we uit onze neuzen."

De AVNM wil dat de dienstplicht nog dit jaar wordt afgeschaft. Wachten tot 1998 duurt de vereniging veel te lang. Toen dit vorig jaar door parlement en regering werd besloten, leek het een sociale maatregel. „Voor de beroepsmilitairen ja, maar voor de dienstplichtigen niet," zegt AVNM-woordvoerder Kaastra. „Er komt maatschappelijke ongelijkheid, als straks maar één op de twintig jongeren wordt opgeroepen.

En veel dienstplichtigen worden alleen maar opgeroepen om het beroepspersoneel werk te verschaffen, want we hoeven niet meer te vrezen dat de Russen komen."

De verveling slaat volgens Kaastra meedogenloos toe. De diensttijd moge met vier maanden zijn verkort, daar staat tegenover dat veel van de normale oefeningen door geldgebrek bij Defensie korter zijn geworden of helemaal afgeschaft.

Om te illustreren hoe erg de mannen zich vervelen heeft de AVNM in april een enquête laten houden onder 745 dienstplichtigen. Daaruit blijkt dat bijna 40 procent ontevreden is na een werkdag, omdat er te weinig werk is. Meer dan de helft van de ondervraagden is per dag vier uur of minder met zijn werkelijke taak bezig. De rest van de tijd wordt besteed aan roken, sporten, studeren en rondhangen. Zestig procent is het eens met de stelling 'dat je je in militaire dienst vaak verveelt'.

Dienstplichtig soldaat Anton Hofmeijer vertelt dat hij als chauffeur geen werk meer had en met nog andere chauffeurs vier dagen achtereen aan de afwas is gezet. Ook zijn maat Joost Adorf kent iemand die nutteloos zijn dagen vult. „Een vriend van mij werd op een op te heffen kazerne geplaats als bewaker. Maar wat bleek? Ze hadden al een burgerbeveiligingsdienst ingehuurd. Het enige wat hij moest doen was 's morgens om acht uur op het appèl verschijnen en om vijf uur in de middag weer. Dat is toch gewoon geld weggooien?".

De AVNM stelt voor een zogeheten 'dienstrechtsysteem' in te voeren. Dat betekent dat de dienstplicht op vrijwillige basis kan worden vervuld. Uit een onderzoek van bureau Inter/View blijkt daar veel animo voor te zijn onder potentiële diensplichtigen. Defensie zou hier wel wat voor voelen, maar heeft er in de praktijk nog niets mee gedaan. De politiek zou dit systeem pas willen invoeren, als de werving van beroepskrachten succes heeft. „Maar dat lukt dus niet als de diensplichtige soldaten zo'n negatief, verveeld imago uitstralen. Ze moeten de zaken omdraaien. Eerst het systeem veranderen, dan loopt de werving vanzelf."

Advies ambtenaren maakt komst paars kabinet moeilijk

DOOR PETER STIEKEMA

● *Gijs van Aardenne*

DEN HAAG – Het CEC-advies van een aantal topambtenaren aan de kabinetsinformateurs om in de komende kabinetsperiode 20 miljard te bezuinigen, dreigt de PvdA te isoleren en maakt de vorming van een paars kabinet van PvdA, VVD en D66 er bepaald niet gemakkelijker op. VVD-informateur Van Aardenne wil de suggesties zwaar laten meespelen in de komende informatieperiode. Hem komt klaarblijkelijk goed uit dat het advies heel dicht in de buurt van het verkiezingsprogramma van de VVD komt, waarin een ombuiging van circa 17 miljard wordt bepleit, terwijl de sociaal-democraten tot 1998 willen volstaan met ruim acht miljard aan bezuinigingen. Ook het CDA wil veel meer bezuinigen. De kans bestaat daarom dat CDA en VVD weer in elkaars armen worden gedreven. D66, warm voorstander van de zogenaamde paarse coalitie hult zich in opvallend stilzwijgen. Van Mierlo c.s. hebben er immers geen enkel belang bij dat VVD en PvdA nog verder uit elkaar worden gespeeld dan nu al het geval lijkt te zijn.

Tekorten

Nu de cao-inkomens niet of nauwelijks meer stijgen, waardoor ook de overheid minder (belasting)geld binnenkrijgt, moeten andere bronnen worden aangeboord om die tekorten te neutraliseren. Snijden in uitkeringen en subsidies is daarbij vrijwel de enige nog resterende mogelijkheid. Het demissionaire kabinet-Lubbers kampt bovendien nu al met grote financiële tegenvallers die in de miljarden lopen. Zonder nadere maatregelen zal de werkloosheid de komende tijd stijgen van 760.000 naar 815.000 mensen. Het aantal arbeidsongeschikten neemt met 40.000 toe tot 850.000.

Het nieuwe kabinet moet sowieso drastisch ombuigen om geld vrij te maken voor lastenverlichting voor – werkende – burgers en bedrijven. Daardoor kunnen volgens berekeningen 150.000 nieuwe arbeidsplaatsen worden geschapen in de komende vier jaar. Forse ingrepen in de sociale zekerheid kunnen zodoende niet achterwege blijven. Financieel specialist Rudolf de Korte van de VVD haast zich de grote overeenkomsten tussen het advies van de topambtenaren en het VVD-programma te onderstrepen. Ook het CDA, dat bij de kabinetsformatie vooralsnog buitenspel staat, kan zich erdoor gesteund voelen. De christendemocraten willen ongeveer evenveel ombuigen als de V[...] onder meer door alle uitkerin[...] te bevriezen. CDA-kame[...] Terpstra roemt – op de ach[...] grond – het advies als een d[...] lijk stukje werk, waarvan [...] politieke partijen wat kun[...] opsteken.

Aanmerkelijk minder enth[...] siast is de reactie van PvdA[...] de. Financieel specialist Mel[...] wijst erop dat de ambtena[...] kiezen voor een lastenverlicht[...] voor iedereen, terwijl de Pv[...] alleen de lasten aan de ond[...] kant van de arbeidsmarkt [...] verminderen. Daardoor me[...] de sociaal-democraten te kun[...] volstaan met een lager bezu[...] gingsbedrag, waardoor stev[...] ingrepen in de sociale zekerh[...] minder nodig zijn.

Een commissie onder leid[...] van voormalig EG-commissa[...] Frans Andriessen heeft vor[...] week voorgesteld via een omb[...] ging van 13 miljard het versc[...] tussen bruto en netto loon te v[...] kleinen. President Duisenbe[...] van De Nederlandsche Ba[...] acht een besparing op de ov[...] heidsuitgaven van 23 milja[...] noodzakelijk. En de werkgeve[...] gaan nog een stapje verder: [...] willen bijna 25 miljard bezui[...] gen.

De werkgevers tonen zich da[...] om enthousiast over het advi[...] van de topambtenaren. Het lij[...] volgens hen sterk op hun eig[...] aanbevelingen. VNO-voorzitt[...] Rinnooy Kan heeft alleen b[...] zwaar tegen de suggestie [...] werkgeverslasten vooral vo[...] laagbetaalde banen te verlage[...] Uitgerekend het enige elemen[...] in het advies dat aansluit bij d[...] PvdA-filosofie.

De FNV wijst alle voorstellen a[...] 'lichtvaardig' van de hand. Ee[...] woordvoerder spreekt van 'he[...] toppunt van onbehoorlijk gedra[...] van ambtenaren'. Volgens he[...] wijst de verkiezingsuitslag u[...] dat 'Nederland ombuigingsmo[...] is'. Dat laatste mag misschien z[...] zijn, maar dit land moet toc[...] dringend het nodige aan de im[...] mense tekorten doen, of we da[...] nu leuk vinden of niet.

nieuwsanalyse

● *VN-militairen bewaken het vliegveld van Sarajevo terwijl een vrachtvliegtuig hulpgoederen lost.* Foto: EPA

Laatste poging om overleg tot succes te maken

Westen dreigt handen van Bosnië af te trekken

DOOR HANS DE BRUIJN

WASHINGTON – Het moment waarop Alija Izetbegovic eindelijk zijn zin krijgt, lijkt naderbij te komen. Al vele malen heeft de Bosnische president gezegd dat de VN-vredestroepen, als zij toch niet van plan zijn om de Bosnische bevolking actief tegen de Servische agressie te beschermen, beter kunnen vertrekken.

„Hef het VN-wapenembargo tegen ons op en ga weg, dan kunnen wij eindelijk onszelf verdedigen," klonk het herhaaldelijk.

De VN en de Navo hebben die oproep steeds van de hand gewezen, maar het wordt door de aanhoudende gevechten in Bosnië steeds moeilijker dat vol te houden. Frankrijk, Engeland en Spanje hebben de afgelopen dagen olie op het vuur gegooid door te dreigen met terugtrekking van hun troepen voor het eind van dit jaar, als niet in de komende weken door de strijdende partijen een serieuze poging wordt gedaan om de oorlog te beëindigen.

Eerst kondigde de Britse onderminister Douglas Hogg aan dat Groot-Brittannië zijn meer dan vierduizend VN-soldaten zal terugtrekken als niet binnen acht weken een vredesakkoord is bereikt. Waarna de Franse minister van Buitenlandse Zaken Alain Juppé de druk verhoogde door met terugtrekking van een deel van de 6000 Franse blauwhelmen te dreigen. En Spanje, dat duizend soldaten in Bosnië heeft, kwam gisteren met eenzelfde dreigement.

Alleen Nederland blijkt nog niet aan opgeven te denken. Premier Ruud Lubbers zei, op bezoek in Sarajevo, dat onze soldaten in Bosnië zullen blijven. „We hebben hier nog veel werk te doen," aldus Lubbers. Maar in Londen, Parijs, Madrid en vooral ook in Washington begint men er steeds meer van overtuigd te raken dat de strijdende partijen dat werk maar zelf moeten opknappen. Daarmee toegevend dat het internationale Bosniëbeleid heeft gefaald.

Het is nog onduidelijk in hoeverre de dreigementen alleen maar een manier zijn om de Serviërs, Bosnische moslims en Kroaten weer aan de onderhandelingstafel te krijgen, of serieus gemeend zijn. Veel zal duidelijk worden op de ontmoeting van de ministers van Buitenlandse Zaken van de VS, Rusland en de EU, op 13 juni in Genève, en op de voorbereidende bijeenkomst van vertegenwoordigers van alle partijen, komende week in Frankrijk.

De historie van het conflict in Bosnië is weinig bemoedigend. Er hebben al teveel ronde-tafelbijeenkomsten plaatsgevonden die niets hebben opgeleverd. De Serviërs hebben keer op keer laten blijken dat zij wapenstilstanden en andere afspraken aan hun laars lappen, zelfs degene waartoe zij zelf eenzijdig hadden besloten. En de laatste weken zijn daar het lastigvallen en zelfs beschieten van VN-soldaten in Bosnië bijgekomen.

achtergrond

Het zijn die acties waardoor de Britten, Fransen en Spanjaarden nu de pijp aan Maarten willen geven. Hun bezwaar tegen de vooral Amerikaanse aandrang op een actievere rol voor de VN en de Navo - luchtaanvallen, terugschieten - waren steeds dat de VN daardoor partij in het conflict zou worden en nog meer onder vuur zou komen te liggen. Als Amerika een actievere rol wilde, dan moest het eerst zelf maar eens grondtroepen voor de VN-vredemacht leveren.

In Washington was en is dat echter onbespreekbaar. Om dezelfde reden wezen Engeland en Frankrijk het Amerikaanse voorstel af om het VN-wapenembargo tegen Bosnië op te heffen, zodat de Bosniers zichzelf zouden kunnen verdedigen. Dat zou, meenden de Europeanen, de oorlog alleen maar verlengen. Maar het begint er nu steeds meer op te lijken dat ook de Amerikaanse Navo-partners de hoop op een vreedzame regeling hebben opgegeven.

Als het overleg in juni niets oplevert, dan rest ons weinig anders dan onze handen van Bosnië af te trekken, wordt nu gewaarschuwd. En wil de wereld voorkomen dat de Serviërs dan helemaal over Bosnië heen walsen, dan rest de VN-Veiligheidsraad slechts eindelijk in te gaan op het voorstel van president Clinton om de Bosnische moslims te bewapenen. Dat komt neer op een capitulatie, die de VN in zijn rol als vredestichter de komende jaren ernstig zal belemmeren.

Van onze redactie economie

[AMS]TERDAM – Nederlandse ondernemingen hebben in 1993 voor recordbedrag van 754 miljoen in Oost-Europa geïnvesteerd. twee maal zoveel als in 1992. [19]90 investeerde het bedrijfsleven nog maar voor zeven miljoen in het gebied. Dit blijkt uit onderzoek van KPMG Corporate [Fina]nce.

Nederland investeert meer in Oost-Europa

In totaal investeerden Nederlandse ondernemingen in de periode 1990 tot en met 1993 voor 1,3 miljard dollar in Oost-Europa. Nederland staat daarmee op een zesde plaats achter de Verenigde Staten (3,4 miljard dollar), Duitsland (7,2 miljard), Italië (3,4 miljard), Groot-Brittannië (1,9 miljard) en Frankrijk (1,3 miljard dollar). In totaal werd in deze vier jaar 26 miljard dollar in Oost-Europa gestoken.

Met name Hongarije en Tsjechië zijn voor Nederlandse ondernemingen interessant. Van de 1,3 miljard dollar werd 317 miljoen geïnvesteerd in Hongarije, 449 miljoen in Polen en 340 miljoen in de overige Oosteuropese landen, waaronder Rusland en Kazachstan. Bedrijven in de voedingsmiddelenindustrie en de zakelijke dienstverlening scoorden het hoogst.

Ook in Randstad ondergrondse gasopslag

Gasprijs omlaag

Van onze redactie economie

GRONINGEN – De gasprijs gaat op 1 juli met 1,4 cent omlaag als gevolg van de lagere olieprijzen in de voorafgaande periode. Als gevolg van nieuwe berekeningsmethoden was Gasunie eerder met Energie-Ned prijsstijgingen voor kleinverbruikers overeengekomen van 2 cent met ingang van begin dit jaar, 1,25 cent per 1 januari 1995 en een kwart cent in 1996.

De Gasunie wil bijna lege gasvelden in de Randstad en andere delen van westelijk Nederland gebruiken voor de ondergrondse opslag van aardgasreserves. Met oliemaatschappijen die deze velden in exploitatie hebben (gehad), wordt erover onderhandeld. Door dergelijke ondergrondse reservevoorraden aan te leggen verwacht de Gasunie problemen in de gaslevering tijdens perioden met strenge vorst te kunnen voorkomen.

Capaciteitsproblemen kunnen zich al gaan voordoen in de winter van 1995/1996. Ze kunnen volgens Gasunie-directeur drs. H.H.B. Verberg worden afgewend wanneer op zeer korte termijn vergunning wordt verleend voor ondergrondse opslag van aardgas in het Drentse Langelo. „We hebben de deadline eigenlijk al twee maanden achter ons." Spoedig daarna zijn meer mogelijkheden voor ondergrondse opslag nodig. Grijpskerk komt in aanmerking maar evenzeer het westen van het land.

Als het 'groene licht' voor Langelo niet wordt gegeven overweegt de Gasunie een noodmaatregel die niet meer is dan een lapmiddel. „We kunnen er een gaatje bij slaan in het Groningenveld. Er wordt dan even meer geproduceerd, maar daardoor kan slechts voor één winter het tekort een beetje worden opgevangen." In de daaropvolgende winters ontstaan al tekorten bij respectievelijk 8 graden vorst (1998) en een jaar later al bij 5 graden vorst.

munt uit

● Disney

Alle banken die geld hebben geleend aan Euro Disney hebben ingestemd met een financieel herstructureringsplan voor het pretpark bij Parijs. Dit hebben de direct betrokken banken, de Banque Nationale de Paris en Banque Indosuez, donderdag meegedeeld. Het pakket maatregelen, dat 14 maart werd ingediend, is opgesteld door een commissie van de banken, Euro Disney en de moedermaatschappij Walt Disney Co.

● Groei

De economische groei in de industrielanden zal groter uitvallen dan eerder is voorzien. Gisteren lieten functionarissen van de Oeso (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) weten dat de groei dit jaar 2,5 procent en volgend jaar 2,9 procent zal bedragen. In december kwam de Oeso nog uit op respectievelijk 2,1 en 2,7 procent. De in Parijs gevestigde organisatie baseert de verhoging van haar raming vooral op de beter dan verwachte prestaties van de Verenigde Staten en Japan.

● Banengroei

De produktie binnen het Nederlandse midden- en kleinbedrijf (tot honderd werknemers) is vorig jaar voor het eerst sinds 1982 gedaald en wel met 0,5 procent. Voor dit jaar wordt een groei van de produktie verwacht van één procent en in 1995 van 3 procent. De werkgelegenheid zal ook dit jaar nog dalen en pas volgend jaar bescheiden toenemen. Dat staat in het rapport 'Kleinschalig Ondernemen' van het Economisch Instituut voor het Midden- en Kleinbedrijf (EIM). Vorig jaar kwamen er 11.000 nieuwe bedrijven bij in het midden- en kleinbedrijf. De werkgelegenheid daalde niettemin met 5.000 arbeidsplaatsen.

[K]NP BT boekt [fo]rse winst in [ee]rste kwartaal

[AM]STERDAM – KNP BT heeft [in] het eerste kwartaal van dit [jaar] een netto-winst bereikt van [...]ig miljoen gulden. Over de[zelf]de periode in 1993 leed het [con]cern (papier, verpakkingen, [kan]toorartikelen, grafische- en [info]rmatiesystemen) nog een [ver]lies van dertien miljoen gul[den]. De omzet steeg van ruim 2,7 [mil]jard naar ruim 3,1 miljard [gul]den.

[De] verbetering van de winst is [vol]gens het concern het gevolg [van] een betere gang van zaken in [de] sectoren. En verder zouden [de] grootscheepse bezuinigingso[per]aties vruchten afwerpen. Het [to]taal arbeidsplaatsen is in een [kor]t tijd teruggebracht met 450 [arb]eidsplaatsen tot 27.126 we[reld]wijd.

[K]NP BT is zeer terughoudend [me]t het doen van voorspellingen [vo]or de rest van het jaar. De uit[ein]delijke resultaatverbetering [in] 1994 zal mede worden bepaald [do]or de mate waarin het aarze[le]nd op gang komende econo[mi]sch herstel zal doorzetten en [de] papierprijzen verder zullen [sti]jgen.

Reizigersvervoer valt tegen ● Rail-21 herzien

NS boekt verlies

Van onze redactie economie

UTRECHT – De Nederlandse Spoorwegen hebben in 1993 een verlies geboekt van 62 miljoen gulden. Een jaar eerder stond de NS nog voor 192 miljoen gulden in het rood. Het verlies is vooral veroorzaakt door eenmalige reorganisatiekosten. Uit het gisteren verschenen jaarverslag blijkt dat de onderneming voor dit jaar weer rekent op een bescheiden winst.

De groei in het reizigersvervoer bij de Nederlandse Spoorwegen valt zo ernstig tegen dat NS het ambitieuze Rail-21 project wil herzien. Onder Rail-21 moet het spoorwegnet in 2010 zijn verdubbeld. President-directeur Den Besten heeft het ministerie van Verkeer en Waterstaat inmiddels een aantal alternatieven gestuurd.

Rail-21, waarvan de kosten worden geschat op 20 miljard gulden, werd in 1988 gepresenteerd als de Grote Sprong Voorwaarts voor het railvervoer. Het railnet moest worden verdubbeld om de verwachte enorme groei aan reizigers te verwerken.

Vier jaar geleden rekende NS op 21 miljard reizigerskilometers in 2010. „Inmiddels is duidelijk geworden dat we die prognose naar beneden moeten bijstellen naar maximaal 18 miljard," zei Den Besten vanochtend. Uit het jaarverslag blijkt dat het aantal reizigerskilometers stabiliseert. Het afgelopen jaar daalde het aantal zelfs, met één procent. Voor de komende jaren verwachten de Spoorwegen geen verandering.

Als oorzaken voor de tegenvallende groei noemt NS, naast de stagnerende economie, vooral de (te) grote tariefsverhoging van gemiddeld 6 procent. Deze door het ministerie van Verkeer en Waterstaat opgelegde prijsverhoging is volgens de Spoorwegen te veel van het goede geweest. NS zullen daarom in '95 de prijs van het kaartje 'slechts' met gemiddeld 4 procent verhogen. De inkomsten uit het reizigersvervoer kwamen desondanks 4 procent hoger uit: op 1,7 miljard.

De resultaten in het goederenvervoer vielen tegen ondanks een lichte verbetering van het marktaandeel. Het volume daalde 2,3 procent naar 16,7 miljoen ton. De opbrengst daalde met 26 miljoen naar 204 miljoen gulden.

● *Voorzitter van de raad van bestuur van de NS R. den Besten presenteert het jaarverslag van zijn bedrijf.* Foto: ANP

Den Besten bepleitte ondertussen dat de hogesnelheidslijn richting Duitsland al in 2003 klaar moet zijn. Dat is drie jaar eerder dan in de planning voor de lijn Amsterdam-Utrecht-Arnhem-Keulen-Frankfurt.

Winst Free Record

CAPELLE A/D IJSSEL – Free Record Shop, marktleider bij de verkoop van cd's in Nederland, zag de halfjaarwinst in de eerste zes maanden (oktober-maart) van boekjaar 1993/94 stijgen met 38 procent van f 4,5 miljoen tot f 6,2 miljoen. Door de gunstige gang van zaken stelt de muziekwinkelketen de winstverwachting naar boven bij. Er wordt een hogere nettowinst en meer winst per aandeel verwacht voor het gehele boekjaar.

Opmerkelijk is dat de winkels van Free Record een omzetgroei laten zien terwijl de markt voor geluidsdragers stabiel is.

Personeel ABN Amro [o]ntsteld over sociaal plan

[AM]STERDAM – De centrale on[der]nemingsraad van ABN Amro [hee]ft met ontsteltenis kennis geno[me]n van de voorstellen van de [ba]nkdirectie voor een nieuw sociaal [pla]n, dat op 1 augustus 1995 moet [ing]aan. Dat nieuwe plan leidt vol[gen]s de raad tot een danige ver[sle]chtering van de huidige sociale [reg]elingen voor werknemers, die de [ge]volgen ondervinden van de voort[dur]ende reorganisatie bij de bank.

[Uit] een open brief die de raad giste[ren] heeft verstuurd blijkt dat het [pe]rsoneel de bedrijfsvoorstellen [me]t kracht verwerpt. Hij roept op [tot] 'meer creatieve, evenwichtige en [me]s acceptabele oplossingen die [pa]ssen bij de traditie en het imago [va]n deze bank'.

[AB]N Amro stelt in een reactie op de [op]en brief van de ondernemings[ra]ad dat uitgangspunt in het over[le]g met de bonden, dat in juni be[gi]nt, blijft dat als gevolg van de [re]organisaties geen gedwongen ont[sla]gen zullen vallen. Daarvoor is [we]l nodig dat medewerkers meer [da]n voorheen concessies doen ten [aa]nzien van hun functie.

Van Rooy begrijpt zorg China over onderzeeërs niet

HILVERSUM – Staatssecretaris Van Rooy van Economische Zaken zegt de zorg van de ambassadeur van China in ons land, Wang Qinyu, over de levering van onderzeeërs aan Taiwan door de Rotterdamse werf RDM niet te begrijpen. „Wij hebben met China afspraken gemaakt dat Nederland geen onderzeeërs aan Taiwan zal leveren, geen strategisch materiaal, geen wapens en dat omgekeerd China ervoor zal zorgen dat de handel met Nederland zal groeien...," aldus Van Rooy gisteren voor de Avro-radio. Volgens haar houden beide partijen zich aan die afspraken.

'Europese staalsanering mislukt'

Van onze correspondent

BRUSSEL – De plannen voor een sanering van de Europese staalindustrie 'zijn dood', nu de bedrijven in Duitsland, Italië en Spanje er niet in slagen de afspraken na te komen over vermindering van de produktiecapaciteit. Europees Commissaris Karel van Miert heeft dat gisteren in Brussel gezegd.

De door de Europese industrieministers gemaakte afspraken voorzagen in een vermindering van de produktiecapaciteit met 19 miljoen ton stàal en een verlies van 50.000 tot 70.000 banen. De sanering was nodig, omdat de meeste bedrijven met overcapaciteit en harde concurrentie op de wereldmarkt werden geconfronteerd. Om de ontslagen met sociale maatregelen te begeleiden, legde Brussel ruim een half miljard gulden op tafel. Maar voor die steun is 'geen enkele reden meer' nu de afspraken in de praktijk niet blijken te werken, aldus Van Miert.

Volgens Van Miert hebben de gezamenlijke staalbedrijven tot nu toe slechts plannen ontwikkeld om elf miljoen ton overcapaciteit aan warmgewalst staal af te stoten, in plaats van de benodigde 19 miljoen ton.

De animo om overtollige staalovens te doven is afgenomen, nu de wereldmarkt weer een klein beetje aantrekt, aldus ambtenaren in Brussel. Zij zeggen dat er daarnaast grote problemen zijn met het sluiten van oude fabrieken in Spanje en in het voormalige Oost-Duitsland.

Brussel heeft overigens zelf ook voor een kink in de kabel gezorgd. De kleine staalbedrijfjes in het Noorditaliaanse Brescani wilden vijf miljoen ton capaciteit afbouwen wanneer ze via Rome bijna een miljard gulden steun zouden krijgen.

beurs

Dividend

[A]MSTERDAM - Op een flauwe Am[st]erdamse effectenbeurs stond Ko[n]inklijke Olie gisteren in het mid[d]elpunt van de belangstelling. Er [v]erwisselden bijna drie miljoen [a]andelen Olie (dubbeltelling) van [e]igenaar, ruim vijf keer zoveel als [d]e gemiddelde dagomzet. In gul[d]ens uitgedrukt bedroeg de omzet [r]uim f 600 miljoen.

[H]andelaren brachten de interesse [v]oor Olie in verband met de ex-divi[d]endnotering vandaag. Om de divi[d]endbelasting te ontlopen stootten [v]eel beleggers hun aandelen tijde[l]ijk af in combinatie met het schrij[v]en van put-opties. Deze ingewik[k]elde manoeuvre - 'dividend-strip[p]ing' - levert per saldo meer rende[m]ent op dan wanneer zij gewoon [d]ividend zouden incasseren. Bo[v]endien doen beleggers daarmee [s]lechts tijdelijk afstand van de stuk[k]en.

[D]e theorie over 'dividend-stripping' [w]erd gestaafd door de relatief forse [o]mzet in put-opties Koninklijke [O]lie op de optiebeurs. Op Olie wer[d]en liefst 9.400 optiecontracten ver[h]andeld. Het merendeel van die [o]mzet kwam tot stand in put-opties. [O]verigens reageerde de koers van [h]et fonds nauwelijks. Olie ging in [d]e ochtenduren f 1 omlaag, maar [s]loot vier dubbeltjes hoger op f 206,60.

[A]fgezien van de forse omzet in Olies viel er gisteren op het Damrak niet veel te beleven. De aandelenkoersen openden vriendelijk, maar zakten in de loop van de dag weg. De AEX-index, die 's ochtends nog ruim 1,5 punt aandikte, verliet de markt 0,51 punt lager op 415,53. Beursplein 5 liep daarmee in de pas met de buitenlandse beurzen. In Frankfurt moest de toonaangevende DAX-index bijna 20 punten terug tot 2248 punten. De beursbarometer van Parijs, de CAC-40, ging tien punten omlaag. Alleen Londen hield het hoofd net boven water. De FTSE-index sloot 6,3 punten hoger op 3122,7.

Hoofdfondsen

Hoofdfondsen	v.k.	sk
ABN Amro Hold.	62,20	62,50
ABN Amro A.in F.	89,80	89,70
ABN Amro L.Gr.F.	181,10	181,10
ABN Amro Obl.Grf.	202,80	203,00
Aegon	101,10	101,40
Ahold	49,10	49,10
Akzo Nobel	218,00	215,00
Alrenta	249,60	250,30
Amev cert.	74,50	75,20
Bols Wes. c.	39,70	39,70
CSM cert.	67,90	68,60
Dordtsche Petr.	204,10	204,00
DSM	141,20	139,50
Elsevier	177,40	178,90
Fokker cert.	16,80	16,60
Gist-Broc. cert.	48,50	49,30
Heineken	230,00	229,30
Heineken Hold.	201,80	202,00
Hoogovens nrc	75,20	75,00
Hunter Douglas	79,50	77,80d
ING c.	76,40	75,80
KLM	54,30	54,30
Kon. KNP BT	51,30	50,30
Kon. Olie	206,20	206,60
Nedlloyd	80,60	80,40
Océ-v.d.Gr.	80,20	80,10
Pakhoed cert.	51,80	53,00
Philips	54,10	53,20
Polygram	79,00	79,00
Postb.Beleggf.	62,20	62,30
RG Florente F.	129,80	130,40
Robeco	120,50	120,70
Rodamco	59,30	59,70
Rolinco	121,40	121,30
Rorento	92,00	92,10
Stork	48,90	48,30
Unilever cert.	193,50	196,20
Van Ommeren nrc	55,90	55,60
Ver.Bezit VNU	184,00	182,30
Wolters-Kluwer	117,90	118,20

Avondkoersen Amsterdam

ING 76,00 (75,80)
Kon. Olie 206,50-207,00 (206,60)
Philips 55,20-53,50 (53,20)

Binnenl. aandelen

Binnenl. aandelen	v.k.	sk
Aalberts Ind	80,20	80,20
ABN AmroHld.prf.c.	6,20	6,19
ABN Amro pref.	61,60	62,00
ACF-Holding c.	46,90	46,50
Ahrend Groep c.	156,00	155,00
Asd Options Tr.	18,80	18,70
Asd. Rubber	2,95	2,95
Ant. Verff.	425,00	-
Atag Hold. cert.	152,70	152,40
Athlon Groep	71,00	71,00
Athlon Groep nrc	70,00	70,00
Aut.Ind.R'dam	122,50a	122,00
Ballast Nedam c.	77,20	77,60
BAM Groep	116,50	116,40
Batenburg	135,00	135,00
Beers	173,00	175,00
Begemann Groep	50,80	51,30
Belindo	286,00	286,00
Blydenst.-Will.	30,10	30,10
Boer De Winkelb.	66,20	66,20
Borsumy Wehry	160,00	159,00
Boskalis cert.	45,00	45,20
Braat Beheer	31,20	31,70
Breevast	9,60	9,40
Burgman-Heybroek	1600,00b	1600,00b
Calvé-Delft pref	892,00	892,00
Calvé-Delft cert.	1355,00	1350,00
Cap Volmac	22,10	22,00
Cindu Intern.	108,10	106,00d
Claimindo	281,50	281,50
Content Beheer	28,50b	27,50
Credit LBN	48,00	48,50
Crown v.G. cert.	154,50	154,50
CSM	68,00	68,50
Delft Instrum.	23,70	23,70
Dorp-Groep	44,00	44,50
Draka Holding	44,00	43,90
Econosto	26,00	26,00
EMBA	187,00a	-
Eriks Holding	113,60	113,60
Flexovit Int.	72,70	72,70
Frans Maas cert.	55,30	55,00
Fugro McClelland	36,20	36,20
Gamma Holding	100,00	102,00
Gamma pref.	6,40	6,40
Garzarelli $	11,00	11,00
Getronics	48,00	47,30
Geveke	36,00	36,00
Giessen-de N.	51,30	51,70
Goudsmit	24,50	24,50
Grolsch cert.	52,30	52,30
GTI-Holding	178,00	178,00b
Hagemeyer	143,50	143,50
HAL Trust B	20,40	20,50
HAL Trust Unit	20,50	20,50
HBG	313,00	314,50
Hes Beheer c.	23,10	23,10
Heijmans	56,50	56,50
Hoek's Mach.	79,00	79,00
Holl. Colours	74,70	74,70
Holl.Sea S.	0,35	0,34
Holl. Ind. Mij	79,00	80,00
Hoop Eff.bank	9,70	9,50
Hunter D.pref.	2,10	1,95d
IHC Caland	41,60	41,20
Internat.Muell.	85,70d	84,00
ING	7,57	7,55
Kas-Associatie	71,00	67,50d
Kempen & Co	13,40	13,40
Klene Holding	139,00	139,00
Kondor Wessels	46,80	46,50
KBB	107,00	106,30
Kon. Sphinx	57,30	56,80
Koppelpoort	430,00	430,00
Krasnapolsky	163,00	160,00
Landré & Gl.	45,00	-
Macintosh	61,30	61,00
Maxwell Petr.	186,00	184,00
Moeara Enim	1750,00	1760,00
M.Enim OB-cert.	96,00	92,20
Moolen Holding	46,20	46,50
Mulder Boskoop	42,00a	-
Multihouse	2,30a	2,30a
Naeff	435,00b	-
NAGRON	91,00	88,00d
Nat. Inv. Bank	139,20	139,00
NBM-Amstelland	17,20	16,80d
NEDAP	60,90	60,90
Nedcon Groep	37,90	38,90
NKF Holding	237,00b	232,00g
Ned.Part.Mij	50,00d	50,00
Ned.Springst.	5900,00b	-
Norit	20,30	20,30
Nutricia VB cert	84,00	80,80
Nijv.-Ten Cate	84,50	85,00
OPG cert.	44,50e	45,00
Orco Bank cert.	91,00	90,80
OTRA	285,00d	290,00
Philips Electronics	-	-
Pirelli Tyre	18,50	18,40
Polynorm	181,00b	182,00
Porc. Fles	27,00	27,50
Randstad	82,00	83,70
Reesink	109,20	110,00
Rothmans Int.	4,03	4,16
Roto Smeets Boer	38,20	43,00
Samas Groep	58,50	58,60
Sarakreek	9,60	-
Schuitema	1930,00	1880,00d
Schuttersveld	41,70	41,00
Smit Intern.	47,00	46,40
St.Bankiers c.	17,00	17,70
Stad Rotterdam c.	41,10	41,00
Telegraaf De	171,00	173,00
Textielgr.Twente	74,50b	74,50b
Tulip Computers	17,00	17,00
Tw.Kabel Holding	200,00	200,00
Ubbink	115,00	115,00
Union	39,50a	39,40a
Vereen.gde Glas	599,00	599,00a
Volker Stevin	91,60	91,90
Vredestein	15,70	15,30
Wegener	110,00b	113,50
West Invest F.	13,50a	13,50a
West Inv.F. wb	70,00	70,00
Wolters Kluwer	450,00	465,00e
Wyers	27,00	27,00

Beleggingsinstellingen

Beleggingsinstellingen	v.k.	sk
ABN Amro Aand.F.	100,30	100,20
ABN Amro Amer.F.	76,90	76,70
ABN Amro Eur. F.	93,10	92,60
ABN Amro Far E.F.	82,00	81,40
ABN Amro Neth.F.	119,50	119,50
ABN Amro rent.div	160,80	160,90
Aegon Aandelenf.	47,80	48,10
Aegon Spaarplus	5,00	5,00
Aldollar BF $	30,80	30,90
Alg.Fondsenbez.	265,00	264,50
Alliance Fund	10,20	10,20
Amvabel	104,70	104,30
Asian Cap.F $	60,70	60,70
Asian Tigers F.	112,50	112,00
Asian Select. F.	107,50	106,00
Austro Hung. F.	8,00	7,90
Bemco RentSel.	63,60	63,60
Bever Holding	4,70	4,70
CL Aandelenfonds	101,80	101,90
CL Liq.Groeifonds	100,80	101,00
CL Obl.Dividendf.	114,70	115,10
CL Obl.Waardef.	130,90	131,20
Delta Lloyd Inv.	39,70	39,50
DP America Gr.F.	34,60	35,50
EGF Investm.	171,00	172,50
EMF Rentefonds	83,70	83,70
Eng-Holl.Bel.Tr.	21,50a	-
Eng-Holl.Bel.T1	10,60	-
Envir.Growth F.	44,50	45,00
Esmeralda part.	40,40	40,40
Eur.Ass. Trust	8,50	8,50
EMS Growth Fund	106,30	106,10
EMS Income Fund	96,00	96,10
EMS Offsh. Fund	106,50	106,00
EOE Index Fnd	451,00	451,00
Euro Growth Fund	68,00	68,00
Euro Spain Fund	8,70	8,70
Far East Sel.F.	86,00	87,60
Gim Global	61,60	61,20
Groeigarant	1,38	1,39
Holland Fund	90,80	91,00
Holl. Eur. Fund	65,00	65,00
Holl. Obl.Fonds	136,50	136,50
Holl. Pac. Fund	143,90	145,00
Holl. Sel.Fonds	99,50	99,50
Hooge Huys Hypf.	132,00	132,00
ING Bnk Dutch F.	62,50	62,50
ING Bnk Geldm.F.	60,00	60,00
ING Bnk Glob.F.	56,50	56,50
ING Bnk Oblig.F.	37,70	37,70
ING Bnk Spaard.F.	104,03	104,03
ING Bnk Rentegr.F	132,40	132,70
ING Bnk Vastg.F.	26,00	26,00
INB Bnk Verre Oost. F.	49,30	48,80
Innovest	66,00b	65,00
Interbonds	515,00	515,00
Intereffekt 500	30,00	30,00
Intereffekt wt	47,30	46,90
Intereffekt Yen Value	93,00	93,30
Investa part.	89,00	88,50
IS Himal.Fund $	15,30	15,90
IS Himal.Fund c.	8,50	8,50
Jade Fonds	231,60	229,80
Japan Fund	24,00	24,10
Jap.Ind.Alpha F.	7050,00	-
Jap.Sect.Rat.Yen	5400,00	-
Korea Pac.Tr. $	12,00b	12,20
Leveraged Cap	60,20	60,60
Liquirent	53,75	53,75
Mal.Capital F.$	14,60	14,70
Mees Obl.Div.F.	120,10	119,90
Mexico Income F.	17,80	17,60
Mondibel	81,80	81,70
Nat.Res.Fund	81,60	81,20
New Asia Fund	10,70	10,70
Nomura Warr. F.	0,40a	0,40a
Obam, Belegg.	331,00	330,60
OAMF Rentefonds	13,00	12,90
Orange Fund	28,20	28,30
Pac.Dimensions	117,00	116,00a
Pac.Prop.Sec.F.	34,60	35,70
Pierson Rente	130,20	130,30
Postb.Aandelenf.	59,30	59,40
Postb.Obl.f.	51,80	51,80
Postb.Verm.gr.f.	62,40	62,40
Rentalent Bel.	170,70	170,90
Rentotaal NV	40,20	40,10
RG America F.	138,00	139,50
RG Divirent F.	54,10	54,20
RG Europe F.	136,50	137,20
RG Hollands Bezit	100,10	100,10
RG Nettorente F.	104,20	104,20
RG Pacific F.	148,30	148,80
RG SP Groen	64,70	64,80
RG SP Blauw	63,60	63,70
RG SP Geel	62,80	62,90
Rodamco Ret.Ned.	98,50	98,50
Rodin Prop.$	75,00	75,00
Rolinco cum.p	94,00	-
Schrod.Int.Pr.F	29,90	29,90
Sci/Tech $	16,10	16,00
Suez Liq.Grf.	198,10	198,10
Technology Fund	17,20	17,20
Tokyo Pac.Hold.	261,00	260,00
Trans Eur.Fund	94,10	95,50
Transpac.F.	393,50	392,00
Uni-Invest	22,30	22,00
Unico Inv.Fund	73,00	73,00
Unifonds DM	35,40	35,40
Vaste Waard.Ned	56,00	56,00
VastNed	115,00	115,10
VIB NV	52,90	53,90
VSB Aand.F.	103,80	104,00
VSB Mix Fund	63,30	63,30
VSB Obl.Groeif.	111,00	111,00
VSB Rente Fonds	103,40	103,90
WBO Intern.	75,20	75,70
Wereldhave NV	112,00	112,20
ZOM Florida F. $	32,10	-
Zonnespectrum	9,25	9,25

Parallelmarkt

Parallelmarkt	v.k.	sk
ABF	122,50	116,20d
ARTU Biolog.	3,80	3,70
ASN Aandelenf.	53,20	53,50
Austria Global	1203,00	1203,00
AXA E&L Belegg.1	93,30	94,00
AXA E&L Belegg.2	91,60	92,10
AXA E&L Belegg.3	116,30	116,30
AXA E&L Belegg.4	87,60	88,10
AXA E&L Kap.Rente F.	119,70	119,80
Besouw Hold.	31,20	31,20
Biogrond Belegg.	10,60	10,60
Comm.Argeus F.	93,30	93,30
Comm.Benacus F.	95,00	95,00
Comm.Cea F.	94,70	94,70
De Drie Electr.	15,30	15,30
Delta Ll.Dollarf.	59,40	59,20
Delta Lloyd ECU	57,50	57,90
Delta Lloyd Mix	75,40	75,60
Delta Lloyd Rent	62,00	62,30
Free Record Shop	26,60	28,00b
German City Est.	33,80	33,80
Gouda Vuurvast	70,80	70,80
Groenendijk	33,10	33,30
Helvoet Holding	24,70	24,70
Inter/View Eur.	5,50	5,50
Management Share	1,55	1,55
Neways	10,10	10,10
Ohra Aand.F.	65,20	65,50
Ohra Liq.Grf.	53,70	53,80
Ohra Obl.Df.	56,10	56,30
Ohra Obl.Grf	56,20	56,30
Ohra Onr.G.F.	66,40	66,10
Ohra Totaal F.	59,90	60,00
Pan Pac. Winkel	3,50	3,50
P & C Groep	108,30	108,30
Pie Medical	4,90	4,80
Pitcher	45,30	45,50
Rood Testhouse c.	4,20	4,20
Satcom Hold.	10,20	10,00
Simac Techniek	15,30	15,30
Suez Gr.Fund	53,40	53,40
VHS Onr. Mij	3,90	3,90
Wolff	55,00	55,20

Parallel top-15

Parallel top-15	v.k.	sk
Alanheri	40,50	40,00
Bergh. Pap.	51,50	51,50
DICO Intern	81,00	81,00
EHCO KLM	35,40	35,40
Gelderse Pap.	73,00	73,50
Grontmij	62,10	62,10
Kühne+Heitz	42,10	42,10
LCI Comput.Gr.	3,25	3,30
Melle, van nrc	110,00b	115,00d
Nedschroef Hold.	73,00	73,50
Ordina Beheer	19,20	19,50
Sligro Beheer	84,20	84,10
Vilenzo	43,50	42,20d
Welna	46,80	47,00
Weweler	34,50	34,10

Wall Street

Wall Street	18/05	19/05
allied signal	35 3/8	35 1/4
amer.brands	31 1/8	30 3/4
amer.tel.tel	55 1/4	56 3/4
amoco corp	56 1/4	56 1/4
asarco inc.	25 1/8	26 1/8
bethl. steel	19 1/4	18 7/8
boeing co	43 5/8	44 1/4
can.pacific	16 1/8	15 5/8
chevron	86 3/8	87 3/4
chiquita	12 7/8	13 1/8
chrysler	46 3/8	47 1/8
citicorp	39 5/8	39 5/8
cons.edison	27 3/8	27 1/8
digit.equipm.	22 1/4	22 7/8
dupont nemours	60 1/4	61 1/4
eastman kodak	45	45 5/8
exxon corp	61 3/4	62 1/4
ford motor	58 7/8	59 1/8
gen. electric	47 3/4	48 1/4
gen. motors	54 1/8	55 1/4
goodyear	36 3/4	36 7/8
hewlett-pack.	79 1/4	80 7/8
int. bus.mach.	60 7/8	61 3/8
int. tel.tel.	86	85 3/4
klm airlines	29 1/2	29 1/2
mcdonnell	116 3/8	116 3/4
merck co.	30 5/8	30 1/8
mobil oil	81 3/8	82 7/8
omega financ.	25	24
philips	29	28 7/8
royal dutch	110 1/8	111 3/8
sears roebuck	49 1/8	49 3/4
sfe-south.pac.	21 1/2	21 3/4
texaco inc.	64	64 1/4
travelers	34 3/4	34 3/4
united techn.	64 1/2	64 1/2
westinghouse	13	12 3/4
whitman corp	15 1/4	15 1/4
woolworth	15	16 3/8

Advieskoersen

Advieskoersen		
amerik.dollar	1,795	1,915
austr.dollar	1,29	1,41
belg.frank (100)	5,29	5,59
canad.dollar	1,290	1,410
deense kroon (100)	27,10	29,60
duitse mark (100)	109,55	113,55
engelse pond	2,67	2,92
finse mark (100)	32,90	35,40
franse frank (100)	31,20	33,95
griekse dr. (100)	0,66	0,84
hongkong dlr.(100)	21,50	25,50
ierse pond	2,60	2,85
ital.lire (10.000)	10,70	12,40
jap.yen (10.000)	175,00	181,00
noorse kroon (100)	24,40	26,90
oost.schill. (100)	15,68	16,18
port.escudo (100)	0,99	1,17
spaanse pes. (100)	1,26	1,45
turkse lira (100)	0,0035	0,0080
zuid.afr.rand	0,32	0,46
zweedse kr. (100)	22,80	25,30
zwits.fr. (100)	129,00	133,50

Wisselmarkt

Wisselmarkt	
amerik.dollar	1,85625-1,85875
antill.gulden	1,0325-1,0625
austr.dollar	1,3460-1,3560
belg.frank (100)	5,4525-5,4575
canad.dollar	1,35025-1,35275
deense kroon (100)	28,635-28,685
duitse mark (100)	112,1750-112,2250
engelse pond	2,7980-2,8030
franse frank (100)	32,755-32,805
griekse dr. (100)	0,7050-0,8050
hongk.dollar (100)	23,9850-24,2350
ierse pond	2,7450-2,7550
ital.lire (10.000)	11,705-11,755
jap.yen (10.000)	179,350-179,450
nwzeel.dollar	1,0850-1,0950
noorse kroon (100)	25,895-25,945
oostenr.sch. (100)	15,9500-15,9600
port. escudos (100)	1,0660-1,1060
spaanse pes. (100)	1,3570-1,3670
zweedse kr. (100)	24,155-24,205
zwits.frank (100)	131,765-131,815
e.c.u.	2,1595-2,1645

Goud en zilver

Goud onbewerkt 22,610-23,210, vorige 22,500-23,100, bewerkt 24,810 laten, vorige 24,700 laten
Zilver onbewerkt 295-365, vorige 290-360, bewerkt 410 laten, vorige 410 laten.

Indexen

Indexen		
cbs koersindex	281,70	281,80
EOE-index	416,04	415,53
Dow Jones	3.758,98	+ 26,09

Optiebeurs

	serie		omzet	v.k.	s.k.
abn amro	c jul	65,00	478	1,40	1,60
abn amro	c okt	65,00	245	2,50	2,80
abn amro	p jul	62,50	515	2,40	2,00
ah	c jul	50,00	579	1,80	1,60
ah	c jul	52,50	255	0,80	0,80
csm	c mei	65,00	298	3,40a	3,40
d/fl	p mei	190,00	237	3,30	4,40
els	c jul	180,00	323	5,50	6,10
els	c jul	190,00	337	2,30	2,50
eoe	c mei	405,00	361	10,70	10,00a
eoe	c mei	410,00	472	6,00	5,20
eoe	c mei	415,00	899	2,00	1,10
eoe	c mei	420,00	679	0,40	0,10
eoe	c mei	425,00	364	0,10a	0,10
eoe	c jun	410,00	303	11,90	10,50
eoe	c jun	420,00	957	6,30	5,10
eoe	c jun	425,00	670	4,10	3,20
eoe	c okt	450,00	667	7,00a	6,00a
eoe	p mei	410,00	236	0,40	0,10
eoe	p mei	415,00	471	1,40	1,30
eoe	p jun	400,00	287	2,70	2,10
eoe	p jun	410,00	594	4,80	4,50
eoe	p jun	415,00	291	6,50	6,60
eoe	p jun	420,00	247	8,80	9,10
eoe	p jul	410,00	311	7,30a	7,30
eoe	p okt	390,00	502	8,00a	6,80
eoe	p okt	400,00	288	9,50	9,30
f005	p mei	104,50	250	0,83	-a
goud	c mei	380,00	724	2,00a	3,80
ing	c jul	85,00	248	0,60	0,60
kpbt	c jul	55,00	248	1,30	1,10
kpbt	c okt	50,00	500	5,00	4,70a
kpbt	p okt	50,00	535	2,50	3,20
nll	c mei	102,00	350	1,70	1,79
nll	c nov	100,00	280	4,90	4,80
olie	c jul	200,00	431	8,00a	7,60
olie	c jul	210,00	248	3,50	3,30
olie	c okt	145,00	539	62,50	61,90
olie	c okt	210,00	275	6,50	6,50
olie	c okt	220,00	786	3,70	3,40
olie	c o95	135,00	500	72,00a	71,90
olie	p mei	200,00	329	0,70b	0,80
olie	p mei	210,00	321	8,20b	8,50
olie	p mei	220,00	1290	18,00b	17,80
olie	p jul	230,00	2510	29,50a	29,00
olie	p okt	185,00	701	3,00a	3,00
top5	p mei	770,00	289	0,70	0,80
unil	p o98	210,00	239	23,90	22,90a
wkl	c mei	115,00	314	3,00	3,00
wkl	c aug	125,00	290	2,50b	2,50

amsterdam eoe-index	415,53
omzet totaal	46486
omzet calls	27131
omzet puts	19355
open contracten	1839764

a=laten	g=bieden+ex.div.
b=bieden	h=laten+ex.div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

CURATELE:
Bij beschikking van de arrondissementsrechtbank d.d. 9 mei 1994 is onder curatele gesteld **Jean Marie Jacques Koolen**, geboren te Maastricht op 8 december 1953, wonende te 6212 BH Maastricht aan de St. Hubertuslaan 37; tot curator, respectievelijk toeziend curatrice zijn benoemd Hendrik Martin Leo Koolen, wonende te 6227 XR Maastricht aan de Paemhofstraat no. 9 en Anna Maria Paulina Johanna Koolen, wonende te 6228 ED Maastricht aan de Camphaag no. 75.

Mr. P.W.P.M. Simons,
advocaat en procureur,
Tongersestraat 2,
6211 LN Maastricht.

Reageren op advertenties onder BRIEFNUMMER
Stuur uw brief (voldoende gefrankeerd) naar het Limburgs Dagblad, postbus 2610, 6401 DC Heerlen en vergeet niet links onder op de enveloppe het nummer uit de advertentie te vermelden.

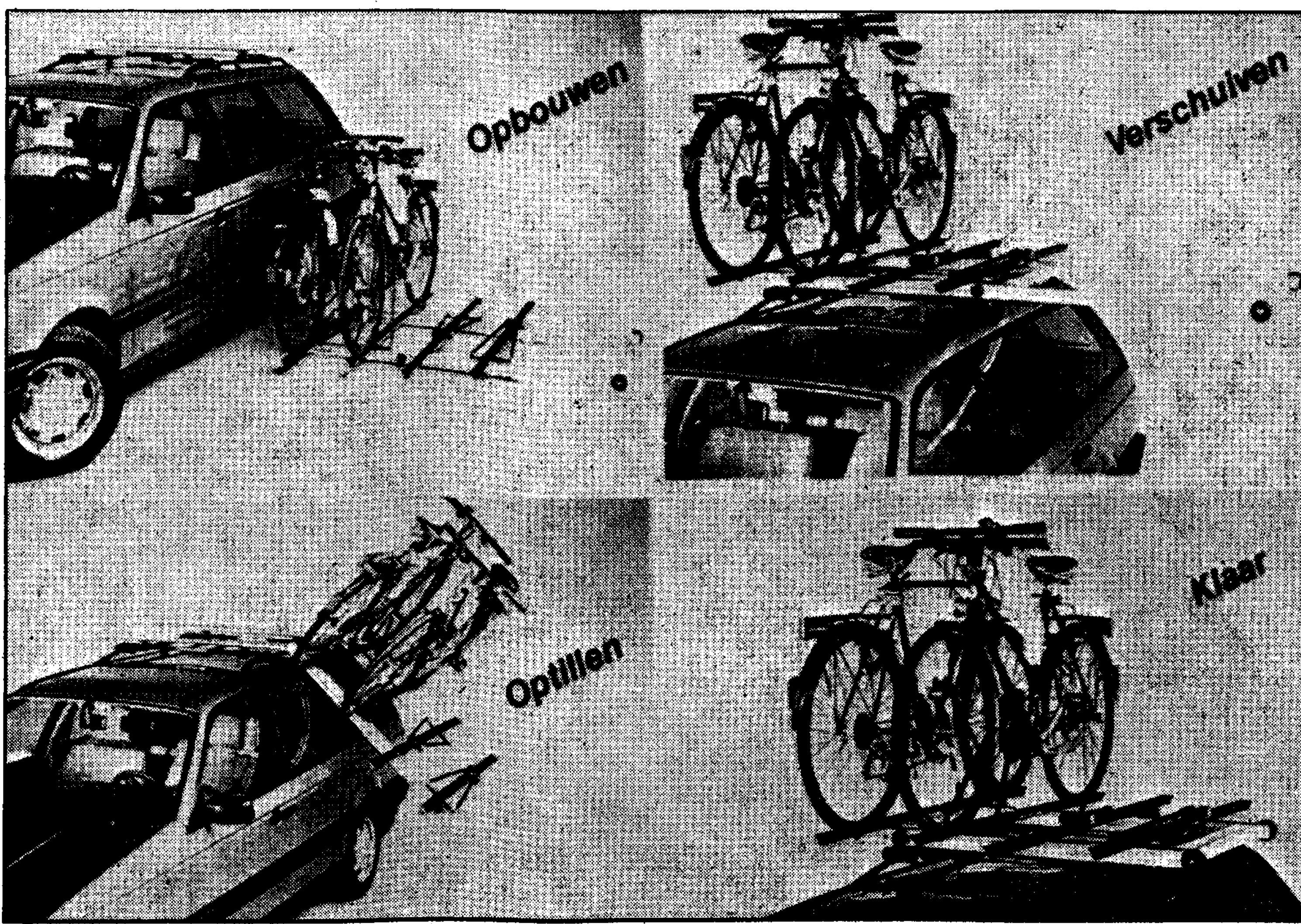
Auto-Info

Dakdragers voor elk automerk

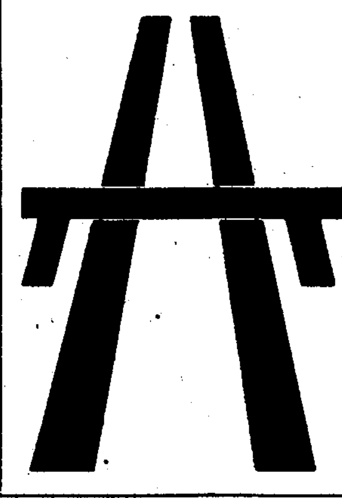
De grootste Duitse producent van dakdragers Atera levert deze accessoires voor het fabrieksprogramma van Opel, Chrysler, Seat en Subaru. Als Nederlandse importeur is nu Progress Europe in Lassen aangesteld. Op de dragersystemen van dit merk wordt twee jaar garantie gegeven.

Atera levert aangepaste basisdragers voor alle personenauto's en bestelbusjes, zonder gereedschap te bevestigen. Daarop kunnen allerhande universele Atera componenten gemonteerd worden die op alle basisdragers passen, om verschillende soorten daklading te verstouwen.

Voor verkoopadressen Progress Europe BV: 05788-76344.

● *Het op een autodak laden van rijwielen is met de fietsdrager van Atera een stuk gemakkelijker geworden.* Foto: GPD

Universele anti-diefstal stuurstang

Beveiliging tegen autodiefstal is, gezien het toenemende aantal spoorloos verdwenen wagens (vorig jaar is dat gestegen tot boven de 50.000) helaas keiharde noodzaak.

Eén van de vele voorzieningen is de al sinds lang bekende stuurstang, waarvan tevens een waarschuwende werking uitgaat omdat zij goed zichtbaar is. Halfords introduceert nu een zogenoemde universele stuurstang, geschikt voor het stuur van elke auto, ongeacht de stand van het stuur ten opzichte van de stang.

Zij kan in vier verschillende standen op slot worden gezet: recht omhoog, door het stuur plat op het dashboard en zowel links als rechts van het stuur. De stang is gemaakt van gehard staal dat met een felgele signaalcoating is bekleed. De prijs is 69 gulden.

Internationale samenwerking hergebruik sloopauto's

Recycling-netwerk van BMW, Fiat en Renault

DOOR PETER FOKKER

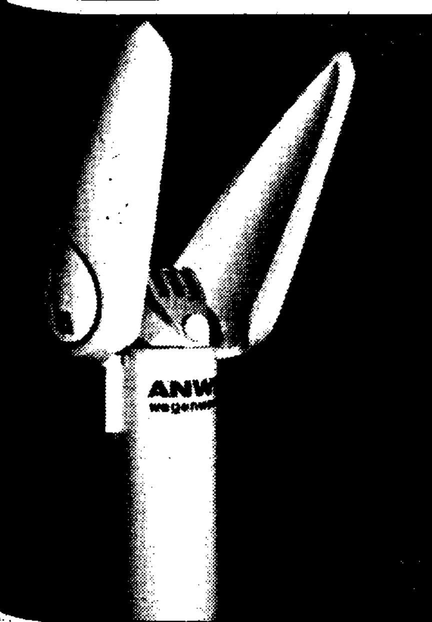
In Brussel hebben BMW, Fiat en Renault een overeenkomst getekend om samen te werken bij recycling van auto's. Elk merk zorgt in eigen land voor een netwerk van gespecialiseerde autosloopbedrijven en stelt dat net ter beschikking aan de twee andere partners. Tevens zal men kennis uitwisselen omtrent hergebruik van sloopauto's.

In Duitsland beloofden enkele autofabrikanten al hun produkten terug te zullen nemen aan het eind van hun nuttig leven, om de erin verwerkte materialen te hergebruiken in plaats van als afval te storten. Voorwaarde is dan onder meer dat een net van gespecialiseerde sloopbedrijven wordt opgezet, die een auto uiteen kunnen nemen in naar materiaalsoort gescheiden delen. In de praktijk werkt dat veelal door bestaande sloperijen te helpen het bedrijf hierop aan te passen. Met name moet het slopen zo economisch mogelijk gebeuren, om de kosten van hergebruikte grondstoffen te beperken.

Daar autofabrikanten internationaal actief zijn kijkt men natuurlijk ook over de grenzen. Terughalen van sloopauto's naar het eigen recyclingnetwerk blijkt economisch onhaalbaar. Daarom zoekt men het in samenwerking. Renault's netwerk in Frankrijk zal ook BMW's en Fiats innemen, BMW zorgt in Duitsland voor de verwerking van Fiats en Renaults, in Italië gebruiken de partners Fiat's netwerk. Zo dekt men samen de grootste automarkten van Europa.

Om milieubewust slopen van auto's te vergemakkelijken passen fabrikanten de constructie van hun auto's aan en ontwikkelen ze sloop-handleidingen. Deze kennis zullen de drie automerken gaan delen, alsmede de ervaringen met steun en advisering van sloopbedrijven.

Het is niet de bedoeling om bestaande sloperijen te beconcurreren, zegt men erbij. Dat zal een gerustelling zijn voor Auto Recycling Nederland, een samenwerkingsverband van slopersbranche en autobranche. In ons land is men onafhankelijk van autofabrikanten al ver gevorderd met de vorming van een autorecycling-netwerk.

● *De nieuwe praatpaal met lange luisteroren.* Foto: GPD

Nieuwe praatpaal goedkoper en beter

DOOR SIEM LEEUWENKAMP

DEN HAAG – Op een aantal plaatsen zijn ze vast al opgevallen, de nieuwe gele praatpalen van de ANWB. Ze hebben ook al een bijnaam 'broer Konijn' en dat slaat op de langwerpige luidsprekers die het makkelijker maken om te horen wat er gezegd wordt. De G90 zoals het ding officieel heet is een ontwerp van ir. Chrit Gerritsen.

De 3.000 oude palen worden vervangen door dit veel goedkopere model. Ondanks de technische geavanceerdheid kost de G90 maar 9 mille terwijl het huidige model 17 mille heeft gekost. PTT Telecom, Rijkswaterstaat en ANWB lieten 'broer Konijn' ontwikkelen omdat voor de dertig jaar oude praatpaal haast geen onderdeel meer te krijgen is.

Het gebruiksgemak, ook langere mensen kunnen nu goed een gesprek met de meldkamer volgen, het eenvoudige onderhoud en de volledig modulaire opbouw garanderen meer kwaliteit. De serie van tien nieuwe praatpalen in de Randstad moet nog uitwijzen welke reflecterende kleur geel het beste is. Dan kan het *f* 27 miljoen kostende leger van 'broer Konijn' zijn hulpposten langs de snelwegen innemen.

Beste caravantrekker

● *De Subaru Impreza, die als caravantrekker het hoogst scoorde.*

Voor het vierde jaar organiseerde de ANWB, via zijn specialisten van de Kampeer- en Caravankampioen, een verkiezing van de beste trekauto onder de nieuwe modellen van het afgelopen jaar. Een tienkoppige vakjury – niet uitsluitend ANWB-redacteuren – beproefde de 21 aangemelde auto's twee dagen op een testbaan. Daaruit kwamen over vier prijsklassen verdeelde winnaars voort, waaruit als absolute favoriet de Subaru Impreza 1.8 bekroond werd als Trekauto van het Jaar 1994.

De Subaru kwam eerst als beste uit de bus in de prijsklasse van *f* 32.500 tot *f* 45.000, waar de meeste caravan-eigenaren wel hun trekker zullen kiezen.

In de lagere prijsklasse won Seats Ibiza 1.6, in de hoogste VW met de Passat 2.0. De dieselklasse kwam op naam van de Citroën Xantia 1.9 turbodiesel. Eerder werd de Xantia in benzineversie algemeen winnaar en Trekauto van het Jaar 1993, als opvolger van de VW Golf en Nissan Primera.

Wereldwijde belangstelling fabrikanten voor 'Boedapest'

Suzuki assembleert Swift in Hongarije

DOOR SIEM LEEUWENKAMP

HEINENOORD – De Japanse autofabrikant Suzuki is actief in Hongarije, voor menigeen het meest veelbelovende 'Oostblokland'. Suzuki werkt er samen met de Hongaarse autobusfabrikant Ikarus om jaarlijks 50.000 auto's te maken. Een nieuwe fabriek onder de naam Magyar Suzuki Corporation in Esztergom met een investering van 30 miljoen gulden draait inmiddels met steun van deze Japanse firma. De produktie bestaat nu nog voornamelijk uit het assembleren van de Suzuki Swift in vijfdeurs uitvoering.

Op termijn mag je aannemen dat Suzuki het niet bij assemblage alleen laat. De samenwerking met lokale partners in landen met (nu nog) lage lonen lost immers een tweeledig probleem op. Enerzijds de almaar stijgende prijzen door de sterke Japanse munteenheid en anderzijds bespaar je op transportkosten omdat je 'om de hoek' fabriceert. Zeker als er straks complete produkten met een lokaal aandeel van 80% vervaardigd worden, heeft de Japanse autofabrikant sterke troeven in handen.

Dichter bij de sterk uitgedijde Europese markt zitten, heeft ook als voordeel dat je sneller kunt inspelen op de marktsituaties die door overheid of klanten worden gedicteerd. Suzuki heeft behalve deze vestiging in Hongarije ook fabrieken in China, India (waar de nieuwe Alto wordt gemaakt) en Noord-Amerika.

● *Deze vijfdeurs Swift 1.3 GC wordt door Suzuki in de Hongaarse plaats Esztergom geassembleerd.* Foto: GPD

Naast Suzuki zien meerdere fabrikanten Hongarije als basis om op termijn het Oosten van Europa te 'automobiliseren'. Zo werkt Opel samen met Bakony Metaal & Electra in Boedapest voor de produktie van bougies voor General Motors. En in Szentgotthard komen jaarlijks 15.000 Opels en 200.000 motoren van de Hongaarse band.

Ford is actief met het opzetten van een produktielijn voor bobines en brandstofpompen. Voor *f* 160 miljoen is er een nieuwe fabriek in Székesfehérvár gebouwd. Het is een voorzichtig opgezet project, dat wellicht uitmondt in de bouw van complete auto's.

Swift 1.3 GC

Dat Suzuki met de uitbreiding van zijn 'globalisering' in Hongarije juist de vijfdeurs Swift kiest is niet zo vreemd. In Oost- en Zuid-Europa is een tweedeurs zoals in Nederland niet zo geliefd. Wie daar een auto heeft, rijdt meestal met zoveel mogelijk mensen en dan is het handig om twee extra deuren te hebben. De importeur levert deze auto als 1.3 GC voor 3 mille onder de prijs van het huidige, rijker uitgeruste, 1.3 GLX-model. Voor *f* 22.995 staat er dan een auto die net iets boven het model 1.3 Spirit uitkomt.

Standaard heeft deze 'Hongaar' onder neer een 50/50 deelbare neerklapbare achterbank, een ruitewisser achter, een vijfbak en schijfremmen voor. De rustig snorrende 68 pk sterke viercilinder motor heeft door het relatief lage autogewicht van 780 kilo met 13 sec. van 0-100 km/u een prima trekkracht. De topsnelheid ligt bij 165 km/u. Belangrijk om te weten is dat deze Suzuki Swift 1.3 GC een opmerkelijk laag gemiddeld verbruik van 1:17,2 heeft.

autonieuwtjes

DOOR PETER FOKKER

Bestelwagendeal VW en Mercedes

Samen sterk is kennelijk het motto van Volkswagen en Mercedes, beide intensief op zoek naar besparingsmogelijkheden. VW zal in dat kader onderdelen voor bestelwagens afnemen van Mercedes. Die dienen voor een opvolger van VW's grootste besteller LT, welke afgeleid zal worden van de Mercedes MB 100. Transmissies, assen en stuurinrichtingen ter waarde van 280 miljoen DMark per jaar zullen door Mercedes aangeleverd worden. Mercedes kan zo besparen door grotere series te gaan maken, VW bespaart ontwikkelingskosten.

BMW-assemblage nu ook in Mexico

Door ter plekke auto's te assembleren hoopt BMW voet aan de grond te krijgen op de Mexicaanse markt, zwaar beschermd door importbeperkingen. Mexico is na Brazilië de tweede grootste automarkt van Latijns-Amerika. De overheid verleende onlangs toestemming voor het opzetten van een assemblagebedrijf, in juni verwacht men de plannen rond te hebben.

Onderdelensets uit Duitsland zullen aangevuld moeten worden met veel delen van lokale bedrijven, wat BMW ziet als een goede oefening voor zijn inkoopafdeling. Ook in Azië laat BMW door diverse importeurs auto's assembleren om extreme importheffingen te ontlopen. Zo bouwt het merk vast een klantenbestand en dealernet op, dat later ook importauto's kan verkopen wanneer de invoerheffingen omlaag gaan, zoals de bedoeling is in het kader van vrije wereldhandel. BMW bouwt al een fabriek in de VS, die wellicht ook complete auto's voor Latijns-Amerika zou kunnen maken, wat natuurlijk goedkoper is dan export uit Duitsland.

Turbodiesels voor Chrysler

Een meerjarige overeenkomst tussen Chrysler en het Italiaanse VM Motori behelst de levering van tenminste 200.000 turbodiesel motoren. Het gaat om de 2,5 liter krachtbron die al in de Voyager geboden wordt en ook bij andere merken in gebruik is (Rover, Fiat/Alfa/Lancia). Chrysler zal deze diesel tevens inzetten voor de Jeep Cherokee en Grand Cherokee.

Vanaf het najaar vervangt het VM-aggregaat de kleinere turbodiesel van Renault in de Cherokee, een erfenis uit de tijd dat Renault eigenaar was van American Motors/Jeep, later door Chrysler overgenomen. Voorjaar 1995 komt de Grand Cherokee met VM-motor, nu kent dat model nog geen dieselversie.

'Op vier wielen uit je dak'

Inspelend op de sterk groeiende populariteit van open auto's, en het dienovereenkomstig uitbreidend aanbod, brengt uitgeverij Elmar een boek uit over cabriolets. De ondertitel 'Op vier wielen uit je dak' benadrukt dat auteur Bart van den Acker mikt op een publiek van echte liefhebbers.

Het 108 pagina's tellende boek geeft een overzicht van in Nederland leverbare modellen, een aantal rij-impressies en algemene informatie. Een beetje jammer is dat een typisch zonnige cabriosfeer niet geheel tot zijn recht komt in puur zwart/wit drukwerk. Maar anders had deze paperback veel meer gekost dan *f* 24,90 (ISBN-nummer 90 389 02077).

'Plantaardige Toyota' te koop

Tien jaar geleden werd een naar het merk Toyota genoemd nieuw tulpenras ten doop gehouden bij de importeur van dit automerk. De Toyota-tulp, warmrood met witte rand, is nu voor het eerst te koop, het vergt kennelijk zo lang om zo'n nieuw gekweekte bloembol in voldoende aantallen te vermeerderen. De tulp is te zien in de Keukenhof te Lisse, waar tulpen in de belangstelling staan omdat deze (van oorsprong Turkse) bloemsoort vierhonderd jaar geleden in ons land tot ontwikkeling kwam.

fietsnieuwtjes

Smeersysteem fietsketting

Lubmatic is de naam van een smeersysteem voor de fietsketting, dat blijvend op de achtervork wordt gemonteerd. Het gaat om een klein, langwerpig reservoir, twee derailleurwieltjes, een slangetje en nog wat kleine onderdelen. Onder het rijden kan de fietser olie op het onderste derailleurwieltje laten spuiten door een zuigertje op het reservoir in te drukken. Het smeersysteem is speciaal bedoeld om rijdend in ruig terrein de ketting gesmeerd te houden. Importeur is Vertex in Zandvoort, de prijs bedraagt *f* 94.

Rubbersetjes

Kleine stukjes rubber kunnen van groot nut zijn om spullen niet van de bagagedrager te laten glijden. Schooltassen, diplomatenkoffers, dozen en kisten blijven voortaan netjes op hun plaats. Gazelle heeft de rubbers in setjes van vier stuks voor *f* 5,50, verkrijgbaar in de dikte 10 en 12 mm. Ze klikken vast op de buizen van de bagagedrager.

Het aandeel KPN wil je niet missen.

Heeft u een pen?

Begin juni is het zover: KPN gaat naar de beurs. De Staat verkoopt een deel van zijn aandelen. Dan kunt ook u aandeelhouder worden van een van de toonaangevende ondernemingen die ons land rijk is: Koninklijke PTT Nederland.

De beursintroductie is voor iedereen interessant en speciaal voor particuliere beleggers is zij toegankelijk en aantrekkelijk gemaakt. U kunt net zoveel aandelen aanvragen als u wilt. Er geldt geen minimum of maximum waarvoor u kunt inschrijven. Of u daadwerkelijk het aantal aandelen krijgt toegewezen waarvoor u heeft ingeschreven, hangt af van verschillende factoren waaronder de vraag. Maar u krijgt in ieder geval aandelen toegewezen.

Bovendien is er besloten om particuliere beleggers een eenmalige introductiekorting te geven. Circa 5% korting over de officiële aankoopprijs van de toegewezen aandelen, tot een maximum van 75 aandelen.

Begin juni zal de Staat de aankoopprijs van het aandeel KPN bekendmaken. Vanaf dat moment heeft u slechts een paar dagen de tijd om daadwerkelijk in te schrijven. Zorg dus dat u nu al voorbereid bent. Pak een pen om de bon in te vullen en vraag de informatiebrochure aan. Mocht u geen pen bij de hand hebben, bel dan gratis de Beursintroductie-lijn: 06-0094. Of haal zelf de brochure bij uw bank of een postkantoor.

Het aandeel KPN is voor iedereen weggelegd.

Stuur voor het aanvragen van de brochure deze bon in een envelop met postzegel aan:
Beursintroductie KPN, Postbus 30394, 2500 GJ Den Haag.

Naam: ______________________ m/v

Adres: ______________________

Postcode: ____________ Woonplaats: ____________

Bel gratis 06-0094 voor de Beursintroductie-brochure.

imburgs agblad egionaal

dag 20 mei 1994 Pagina 9

geversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown

Wsw-bedrijf bloeit op na malaise

Scania kiest voor bedrading door ABB

Van onze redactie economie

RUNSSUM – De vrachtwa-producent Scania in Zwolle eft een belangrijke order toe-wezen aan de sociale werk-ats Assemblagebedrijf Bouw-rg Brunssum (ABB). Het gaat elektrische bedrading voor chtauto's.

t nu toe werden de kabelbun-ls voor de produktievestigin-n in Zwolle en het Franse gers betrokken uit Scandina-. Van eind dit jaar af zal ABB bedrading leveren. Het gaat een order voor minstens drie r. Op jaarbasis is er een be-g van zes miljoen mee ge-eid. Er zou extra werklegen-id voor 100 mensen uit voort-eien.

Scania heeft voor ABB gekozen uit het oogpunt van flexibiliteit. ABB ligt geografisch erg gunstig en is daardoor in staat om op het juiste moment te leveren aan de assemblagefabrieken in Zwolle en Angers. Voor een bedrijf als Scania dat op order produceert, is dat van groot belang.

Assemblagebedrijf Bouwberg – met 650 medewerkers – is opgericht in 1967. De onderneming maakt als sociale werkplaats deel uit van de Stichting Bedrijven van het Fonds voor Sociale Instellingen. ABB is de grootste maker van bedradingssystemen in de Benelux. Daf en NedCar zijn vaste klanten. Daarnaast worden sinds kort ook meer dan 50.000 bedradingen per jaar gemaakt voor huishoudelijke apparaten, electronica en zonnebanken.

Vorig jaar had ABB het moeilijk door het faillissement van Daf en de problemen bij NedCar. Dat was volgens directeur Van der Meulen het sein om op zoek te gaan naar meerdere opdrachtgevers, om de risico's te spreiden. Inmiddels bestellen Daf en NedCar weer volop en heeft ABB 100 man extra nodig voor de order van Scania. Ongeveer de helft van de instroom bij ABB bestaat tegenwoordig uit langdurig werkloze jongeren. Door het toegenomen werk zijn de activiteiten van ABB verdeeld over de hoofdlokatie in Brunssum, DSM, en De Beitel in Heerlen.

Katholiek vrouwengilde heeft het eeuwige leven

Van onze verslaggever

ROERMOND – Orthodox, minder conservatief, progressief. Binnen het katholiek vrouwengilde zijn alle vrouwen even katholiek en even welkom. Zelfs een enkeling van een andere geloofsovertuiging weet tegenwoordig de weg naar het gilde te vinden. Van de 4500 leden van 26 afdelingen in Limburg was gisteren tien procent op het grote feest: de viering van het 75-jarig bestaan in Roermond.

Voorzitter A. Vael-Jeurissen en vice-voorzitter M. Roling-Scholten twijfelen er niet aan dat het gilde zeker honderd jaar wordt. „Vrouwen zijn steeds meer naar buiten gaan treden; het gilde stimuleert vrouwen tot actieve deelname aan de maatschappij," geven zij als vrije vertaling van de doelstelling.

Van een stoffig imago dat voornamelijk pur sang huismoeders tot het gilde behoren, is geen sprake meer. „De gildeleden van tegenwoordig staan midden in de maatschappij. Ze participeren in politiek, school- en kerkbesturen. Ze zijn huisvrouw maar ook vaak een buitenhuis werkende vrouw. De dienstbaarheid schrijven we nog hoog in het vaandel; de slaafsheid is er van af. Wat de leeftijd van de leden betreft: de meesten zijn boven de veertig."

Het feest is gisteren gevierd met een mis in de H. Geestkerk – 'bisschop Wiertz was helaas verhinderd, maar heeft een vriendelijke brief gestuurd' – en daarna met een gezellig 'onderonsje' in cultureel centrum de Oranjerie. Yvonne de Vries van de afdeling Roermond sprak over de rol van het vrouwengilde. Er was een expositie over vrouwenarbeid in Limburg. Rond de middag werd lekker gegeten. Voordat er een glaasje werd gedronken, trad in de schouwburgzaal het Pin Kwintet uit Weert op.

Onder het motto 'Samen onderweg naar het jaar 2000' stelt het katholiek vrouwengilde jaarlijks een bepaald thema centraal. Na 'Het Gezin', is het dit jaar 'Wie zorgt er na de 1990-maatregel' (over verdeling van zorg en arbeid). Voor '95/'96 is gekozen voor 'Wit en zwart in één land'.

Akense wethouder op non-actief

AKEN – De gemeenteraad van Aken heeft de wethouder Sociale Zaken Annette Hagemann, op non-actief gesteld. Een tweederde meerderheid van de raad (41 raadsleden) was voor het voorstel, 11 raadsleden stemden tegen en 5 raadsleden onthielden zich van stemming. Volgens Ralf Einmahl, CDU-fractievoorzitter in de Akense raad, was het besluit onvermijdelijk op grond van het gedrag van Hagemann. „Er was geen basis meer voor samenwerking met Hagemann," aldus Einmahl over zijn partijgenote. Hagemann zelf vindt zichzelf het slachtoffer van een reeks onjuiste verdachtmakingen, halve waarheden en hele leugens die slechts ten doel hadden haar kwijt te raken. De affaire Hagemann zal voor Aken in ieder geval aanzienlijke financiële consequenties hebben. Tot 1997 ontvangt de 46-jarige juriste 75% van haar salaris, daarna 61% van het salaris.

oename in eerste kwartaal brengt totaal op 37.350

Aantal werklozen in Zuid-Limburg gestegen

Van onze verslaggever

ASTRICHT – Het aantal klozen in Zuid-Limburg is erste drie maanden van dit met tweeduizend gestegen. Het aantal geregistreerde lozen in Zuid-Limburg le lijn Susteren) steeg van 0 naar 37.350. De FNV kte een paar weken gelebekend dat alleen al in de strie de laatste twee jaar 0 banen verloren zijn ge-. De arbeidsvoorziening t rekening met een to-verlies van zevenduizend idsplaatsen in de periode 1994.

eerste kwartaal wist het arreau Zuid-Limburg tegelijruim tweeduizend mensen baan te helpen. In diezelfde de werden 2700 vacatures door gevers gemeld bij Arbeidsiening Zuid-Limburg. In de periode in 1993 waren er dat De meeste vacatures waren afstig uit de handel, horeca en atie van gebruiksgoederen n achthonderd), gevolgd door ouwnijverheid en bouwinstalla(bijna vierhonderd) en de indu (267).

Arbeidsvoorziening Zuid-Limwerd in het eerste kwartaal verscheidene regionale en lanke opdrachtgevers ingeschabij de werving en selectie van oneel. Op enkele honderden vaes bij luchtmacht, marine, chaussee en landmacht, kwacirca duizend sollicitanten af. ministerie toonde zich na afuitermate tevreden' over de opkomst en de kwaliteit van ollicitanten. Defensie wil daar1995 opnieuw personeel wern Zuid-Limburg. Datzelfde is -Disney van plan dat 35 jonge limburgers een tijdelijke baan kimaal acht maanden) aanbood.

het jaarverslag over 1993 dat leens gisteren verscheen, wordt eld dat Limburg vorig jaar zoprocentueel als absoluut meerbanen heeft ingeleverd. „Van evenredige spreiding van de inping van het aantal arbeidssen bij de rijksdiensten is in gebied derhalve geen sprake.

Politie contra overlast fuiven

BEEK – De politie in Beek zal niet schromen in actie te komen als eindexamenkandidaten het behalen van hun diploma al te luidruchtig gaan vieren. Met name de geluidsoverlast die dergelijke feesten tot diep in de nacht veroorzaken is de politie een doorn in het oog. Hoofdinspecteur Theo Boerboom van de Beeker politie heeft zijn manschappen opgedragen direct verbaliserend op te treden als jongeren zich niet aan de regels houden. De laatste jaren werd de politie in Beek en Schinnen regelmatig geconfronteerd met klachten over geluidsoverlast.

Eis twee jaar voor ontsnapping

DEN BOSCH – Voor het gerechtshof in Den Bosch is gisteren twee jaar onvoorwaardelijke gevangenisstraf geëist en TBS met dwangverpleging tegen de 29-jarige J. van der L. uit Eindhoven. Van der L. ontsnapte vorig jaar met vier anderen uit gevangenis De Geerhorst in Sittard. De vijf gevangenen gijzelden bewaarders en dwongen zo andere bewakers om de deuren te openen. De rechtbank in Maastricht veroordeelde Van der L. in september voor de gijzeling en de gewelddadige diefstal van drie vluchtauto's tot zes jaar gevangenisstraf, na een eis van negen jaar.

Van der L. bracht sinds zijn vijftiende jaar meer dan tien jaar in de gevangenis door en heeft nog jaren te gaan wegens andere delicten. Hij wilde echter niet in behandeling, wat volgens gedragsdeskundigen wel nodig is. Van der L. veranderde van mening nadat het hof in Den Bosch hem in januari twee jaar en TBS met verpleging had opgelegd voor een reeks overvallen, die de rechtbank met zes jaar had bestraft.

De overweging van het hof was toen dat zowel de maatschappij als de verdachte meer gebaat zijn bij behandeling dan bij weer een lange straf.

De Eindhovenaar moet nog vijf jaar uitzitten, die hem eerder is opgelegd voor weer een andere zaak. In de gijzelingszaak wijst het hof arrest op 2 juni.

Tiltra Geleen failliet

GELEEN – Tiltra Beheer bv en dochterbedrijf Tiltra Maintenance & Service bv zijn gisteren failliet verklaard. Eigenaar M. van Tilburg had het faillissement zelf aangevraagd. De bedrijven hebben een schuld van samen drie ton. Tiltra hield zich bezig met het uitzenden van personeel voor onderhouds- en montagewerk in de industrie. De zes personeelsleden van de beheersmaatschappij en de 15 van het onderhoudsbedrijf hadden al twee maanden geen loon meer ontvangen. Volgens directeur Van Tilburg is het faillissement te wijten aan verminderde opdrachten door de economische recessie en uitgebleven betalingen van debiteuren. Curator mr J. Hermans heeft het personeel ontslagen. Het achterstallig loon zal worden betaald door de bedrijfsvereniging.

● *Een tip van een oplettende getuige heeft er toe geleid dat de politie van de basiseenheid Heerlen-Centrum afgelopen week in onder meer een garagebox aan de Eijmaelstraat beslag heeft kunnen leggen op een tiental gestolen motoren en onderdelen. De motoren, met een geschatte waarde van bijna een kwart miljoen gulden, bleken vrij recent hoofdzakelijk in het zuiden van Nederland gestolen te zijn. Inmiddels zijn in deze zaak een 28-jarige Heerlenaar en een 34-jarige man uit Landgraaf aangehouden. Zij zijn voorgeleid aan de officier van justitie. De twee mannen verklaarden tegenover de politie niet verantwoordelijk te zijn voor de diefstallen van de motoren. Wel wisten ze dat de voertuigen gestolen waren. Voor iedere motor die in de garage mocht worden gestald, ontving het duo van een 'onbekende' 250 gulden.* FRANS RADE

Slijpkosten gehalveerd

VOERENDAAL – De gemeente Voerendaal is met de slijperij uit Amstelveen overeengekomen dat de kosten voor het slijpen van gereedschappen worden gehalveerd. De gemeente had voor het slijpen van '1448 centimeters' een rekening ontvangen van 12.760,50 gulden. Verder worden binnen het gemeentelijk apparaat maatregelen getroffen om herhaling te voorkomen.

Verzet Geleen gen financiering

LEEN – Geleen zal bij de rijksheid officieel bezwaar aantekenen tegen het advies dat de Raad de Gemeentefinanciën heeft bracht over de financiering gemeenten uit het Gemeentefonds. Als dit advies ongewijzigd het parlement wordt overgenen zal Geleen voortaan jaarlijks twee miljoen gulden minder fonds ontvangen. inkomstenverlaging zal een invaardbare aantasting van het zieningenniveau in Geleen tot lig hebben en ook een niet te eren verhoging van de lasten de bijna 35.000 inwoners.

Verontwaardiging over controle op vliegveld

Duitse firma beschuldigt douane van discriminatie

BEEK – De Duitse financiële firma NFD beschuldigt de Maastrichtse douane van discriminatie en incompetentie. De douanepost Maastricht heeft naar aanleiding van de verwijten een intern onderzoek ingesteld, dat uiterlijk 11 juni moet zijn afgerond.

NFD stelt dat een bedrijfsleider en twee werknemers op woensdagavond 4 mei zeer onheus zijn bejegend door douanebeambten bij Maastricht Airport, na aankomst per vliegtuig. De drie mannen zouden enkel en alleen omdat ze Duitsers zijn, aan een ingrijpende controle zijn onderworpen.

Daarbij zou hen te verstaan zijn gegeven dat men 'hier geen Duitsers wil hebben'. De onderneming houdt het voor mogelijk dat een rol speelde dat het op de bewuste avond in Nederland Dodenherdenking was.

Voor het bedrijf is het voorval aanleiding geweest om het firmavliegtuig voortaan te stallen op een Duitse luchthaven. De drie Duitsers zouden bij het verlaten van het Limburgse vliegveld 'als criminelen zijn overvallen' door vijf geüniformeerde beambten die zich niet wensten te identificeren. Volgens de lezing van het bedrijf zijn de beide Duitsers voortdurend toegeschreeuwd en afgeblaft. Hun bagage werd 'woest' doorzocht.

Volgens R. Tink, teamleider van de douane op Maastricht Airport, worden de betrokken mensen intern gehoord. In afwachting van de uitkomst van het onderzoek wil de teamleider geen commentaar geven op de lezing van NFD. Volgens Tink gaat het om de eerste klacht over de douane bij het vliegveld in meerdere jaren.

De havenmeester van het vliegveld noemt de affaire 'overdreven'. Volgens Air Service Limburg, de organisatie die voor de afhandeling van het vliegtuig zorgde, gaat het hier om een incident. NFD bestrijdt dat en roept andere 'gedupeerden' op om in de openbaarheid te treden.

R. Becx, marketing manager van de luchthaven en coördinator klachtenbehandeling stelt dat de luchthaven geen directe partij is in het conflict. „Het zijn niet onze mensen geweest die bij het voorval betrokken waren, maar die van de douane." De luchthaven betreurt de ergernis die bij de Duitse onderneming is ontstaan. „Het is altijd vervelend voor onze uitstraling als een klant dreigt weg te lopen," zegt Becx.

Aanhouding van 'ziekenhuisdief'

BRUNSSUM – Een 34-jarige drugsverslaafde uit Brunssum is woensdagnacht in het Gregorius-ziekenhuis aangehouden nadat hij enkele spuiten, medicijnen en een kruk had gestolen. De man was onbemerkt een ruimte in het Brunssumse ziekenhuis binnen kunnen dringen, maar hij werd alsnog betrapt door het personeel.

SP wil ex-wethouders laten solliciteren

Van onze verslaggever

HEERLEN – De gemeente Heerlen moet ex-wethouders, die wachtgeld krijgen, verplichten om te solliciteren. Voor hen dienen dezelfde regels te gelden als voor uitkeringsgerechtigden. Dat voorstel doet de Socialistische Partij in Heerlen aan burgemeester en wethouders.

SP'er Peter van Zutphen noemt de wachtgeldregeling voor oud-wethouders in schril contrast staan met de plichten die andere werklozen hebben.

„Iedere normale werkloze heeft op straffe van korting de verplichting via sollicitaties en/of omscholing zo snel mogelijk weer aan het werk te komen," laat de SP weten. „Maar wethouders krijgen zelfs bij vrijwillig ontslag de volle wachtgelden en ze hebben niet geringste verplichting om te trachten zo snel mogelijk aan de slag te komen om zo de gemeenschap het betalen van een uitkering te besparen."

De SP vindt dat een 'grof schandaal.' Ze wil dat Heerlen gebruik maakt van de wettelijke mogelijkheid om de wachtgeldregeling voor zijn ex-wethouders in te perken. De gemeente moet hen dezelfde verplichtingen opleggen als andere werklozen.

Dat zou betekenen: geen wachtgeld bij vrijwillig ontslag, sollicitatie- en omscholingsplicht en uitkeringen die overeenstemmen (qua hoogte en duur) met die van andere werklozen.

KvK voor afvaloven bij Kelpen

ROERMOND – 'De keuze van Maasbracht als vestigingslokatie voor de afvalverbrandingsinstallatie (AVI) is een strategische fout van de eerste orde'. Dat schrijft de Kamer van Koophandel Midden-Limburg (KvK) in een reactie aan Gedeputeerde Staten. De KvK pleit voor een aanvullend onderzoek naar andere lokaties, ook al heeft de provincie driehonderd lokaties bekeken en steeds Maasbracht, Buggenum of Herten-Linne bij Solvay als beste mogelijkheden naar voren geschoven. De KvK vindt de uiteindelijk gekozen plek in Maasbracht ongeschikt omdat het gebied van ruim 35 hectaren te weinig ruimte biedt aan milieutechnologische bedrijven bij de afvaloven.

De KvK heeft dit standpunt al informeel met alle deputés afzonderlijk besproken. Omdat het door de KvK beoogde terrein op het grondgebied van Nederweert ligt, is ook met die gemeente daarover contact geweest.

Maatregelen voor 'dodenweg'

ROOSTEREN/MAASTRICHT – Gedeputeerde M. Lodewijks (verkeer) heeft de inwoners van Roosteren gisteren een pakket maatregelen gepresenteerd om de verkeersveiligheid op Maaseikerweg, waar onlangs nog vijf doden vielen, te vergroten. Hij deed dat toen een afvaardiging van de verontruste inwoners hem op het gouvernement een petitie aanboden. De eerste maatregel is al vanaf vandaag van kracht: een inhaalverbod op het wegdeel tussen het kruispunt Kokkelert en de grens. De werkzaamheden voor het plaatsen van borden en de belijning gaan vandaag nog van start. De politie zal op de 'dodenweg' verscherpte controles uitvoeren. Vervolgens zal deze zomer, waarschijnlijk na de bouwvakvakantie, het kruispunt Kokkelert extra beveiligd worden. Dat houdt onder meer in het aanleggen van voorsorteervakken. Het voordeel daarvan is dat snelheid van het naderende verkeer geremd wordt.

zo gauw ze merken
dat je uit het
goede hout
bent gesneden
maken ze de kachel
met je aan
punaise

o/z

Vandaag trouwen

Monique Parren

en

Rik van Druten

P/a De Grote Hegge
Waterstraat 9, Thorn

---

†

Bedroefd, maar dankbaar dat wij hem zo lang in ons midden mochten hebben, delen wij u mede dat heden, na een verdienstelijk leven, van ons is heengegaan, onze oom, mijn peetoom en onze neef, achterneef en vriend

Joseph Jules Marie Hubert Alfred Blankevoort

in de leeftijd van 87 jaar, na te zijn voorzien van de h.h. sacramenten.

Om zijn optimistisch karakter en zijn grenzeloos gevoel voor humor, bewaren wij vele goede en blijvende herinneringen aan de overledene.

Beek (L.): C. Blankevoort
T. Blankevoort-Maassen
Zeist: A. Blankevoort
Arnhem: I. Keerda-Heydendaal
A. Keerda
Familie Blankevoort

Maastricht, 19 mei 1994.
[illegible]
Corr.adres: Roosevelt laan 34, 6191 VX Beek (L.).

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden dinsdag 24 mei a.s. om 11.30 uur in de parochiekerk van de H. Anna, Via Regia te Maastricht, gevolgd door de crematieplechtigheid in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg [illegible].

[illegible] condoleren achter in de kerk.

De overledene zal worden herdacht in de hoogmis [illegible] om 11.00 uur in voornoemde kerk.

[illegible] uitvaartcentrum Dieteren, Aesculaapstraat [illegible] Maastricht; heden, vrijdag [illegible] van 18.00 tot 19.00 uur.

[illegible] kennisgeving mochten ontvangen, [illegible] deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Dankbaar voor het vele goede dat wij van hem mochten ontvangen, delen wij u mede dat midden in zijn leven, nog vol plannen, geheel onverwacht van ons is heengegaan, mijn man, onze goede en zorgzame vader, schoonvader, schoonzoon, broer, zwager, oom en neef

Karel Hubertus Johannes Emmanuel Baburek

op de leeftijd van 52 jaar.

In dankbare herinnering:
Rosa
Claudia en Rob
Carola
Marijke en Davide
Familie Baburek
Familie Viane

Heerlen, 17 mei 1994, Rozestraat 29.
Corr.adres: Oude Brunssummerweg 141, 6414 SJ Heerlen.

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op zaterdag 21 mei a.s. om 11.00 uur in de Christus-Koningkerk te Heerlen-Nieuw-Eihde, gelegen aan de Zeslandenstraat, gevolgd door de begrafenis op de begraafplaats te Heerlerheide.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Heden, vrijdag, om 18.40 uur rozenkransgebed met aansluitend avondmis in voornoemde kerk.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Dankbaar dat wij haar zolang in ons midden mochten hebben geven wij u met droefheid kennis dat heden van ons is heengegaan onze onvergetelijke moeder, schoonmoeder, lieve groot- en overgrootmoeder, zuster, tante en nicht

Maria Hubertina Stevens

weduwe van

Peter Hubert Janssen

Gesterkt door het h. sacrament der zieken overleed zij op 89-jarige leeftijd.

Puth: Hub Janssen
Sittard: Zef Janssen
Mien Janssen-Kleijnen
Munstergeleen: Corry Cuijpers-Janssen
Noël Cuijpers
Susteren: Mia Stevens-Janssen
Jan Stevens
Doenrade: Lauw Janssen
Ton Janssen-Spronk
Puth: Frans Janssen
José Janssen-Cals
Sittard: Roos Schumans-Janssen
† Jacques Schumans
Meers: Bertha Lemmens-Janssen
Frans Lemmens
en al haar klein- en achterkleinkinderen
Familie Stevens
Familie Janssen

6155 LR Puth, 18 mei 1994.
Onderste Puth 75.

De plechtige eucharistieviering zal plaatshebben op zaterdag 21 mei a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk H. Petrus Canisius te Puth, gevolgd door de begrafenis op het parochiekerkhof aldaar.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren vanaf 10.30 uur.

Tot intentie van de dierbare overledene zal een avondmis worden opgedragen vrijdag 20 mei om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Moeder is opgebaard in de rouwkapel van het Maaslandziekenhuis, Barbarastraat 1 te Geleen, alwaar gelegenheid tot bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Jos Heunen

Het toonbeeld van onze vereniging is van ons heengegaan. [illegible] wacht, maar doordat hij ons leerde in de toekomst te denken, he[illegible] wij de inspiratie dat voort te zetten waar hij zo graag deel va[illegible] maakte.

Bedankt dat u ons 55 jaren hebt willen besturen. Rust zacht.

Geest. adv., beschermheer, bestuur, dirigent[illegible] en docenten van fanfare St.-Cecilia Doenrad[illegible]

Met verslagenheid hebben wij kennis genomen van het overlijden van ons bestuurslid, de heer

Jos Heunen

Wij verliezen in hem een goed bestuurslid en medelid.

Bestuur en leden van
„De Muziekfederatie de Onderbanken"

---

† Johann[illegible] Cremers, [illegible] noot van wij[illegible] garetha Hufe[illegible] Roermond. [illegible] adres: Heisti[illegible] 6071 CH Swal[illegible] plechtige [illegible] dienst zal wo[illegible] houden op [illegible] 21 mei om 11[illegible] de Munster[illegible] Roermond.

Wegens familieomstandigheden zijn wij zaterdag 21 mei de hele dag gesloten

Stassar Juweliers

Markt 6, Roermond

In diepe verslagenheid geven wij kennis dat, naar menselijke maatstaven veel te vroeg, van ons is heengegaan, onze geliefde broer, zwager, oom en neef

Karel Baburek

Frans en Jeanny
Martin en Willy
† Albert en Tiny
Annie en Theo
Hein
Jozef en Cora
Agnes
Christine en † Hans
Hub en Willy
Wiel
Maria en Mathys
Rudy
Zijn neven en nichten

Heerlen, mei 1994.

OVERLEDEN

† Maria Mathilda (Tila) Hameleers, 70 jaar, echtgenote van Willem Hubertus van [illegible] Eindhoven, Atoomstraat 12, Heer-Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats op vrijdag 20 mei om 11.00 uur in de parochiekerk [illegible]

---

†

Dankbaar voor alles wat hij steeds v[illegible] heeft gedaan, is na een dapper en ge[illegible] dragen lijden, toch nog onverwacht v[illegible] heengegaan mijn lieve man, vader, on[illegible] schoonzoon, broer, zwager, oom en neef

Jo Jansen

echtgenoot van

Carmen Raack

Hij overleed in de leeftijd van 44 jaar, [illegible] van het h. sacrament der zieken.

Kerkrade: Carmen Jansen-Ra[illegible]
Heiko
Familie Jansen
Familie Raack

6463 XW Kerkrade, 19 mei 1994.
Teutelebroekstraat 126.

De plechtige uitvaartdienst zal worden [illegible] op dinsdag 24 mei a.s. om 11.00 uur [illegible] parochiekerk van St.-Petrus-Maria ten [illegible] te Kerkrade-Chevremont aan [illegible] waarna aansluitend de begrafe[illegible] plaatsvinden op de begraafplaats Schiffe[illegible]

Bijeenkomst in de kerk. Er is geen gelo[illegible]

Jo wordt bijzonder herdacht in de h. m[illegible] maandag (2e pinksterdag) 23 mei om 11[illegible] in voornoemde parochiekerk.

De overledene is opgebaard in de rouw[illegible] van het mortuarium „Schifferheide" van[illegible] Uitvaartcentra, Schifferheidestraat[illegible] Kerkrade-West. Gelegenheid tot afsche[illegible] nemen alhier dagelijks van 18.00 tot 19.30[illegible]

[illegible] willen beschouwen.

---

†

Moegestreden, na jaren van lijden, vooral het laatste jaar, is van ons heengegaan, mijn lieve vrouw, zorgzame moeder, [illegible] schoonzuster, tante en nicht

Rietje Simons

echtgenote van

Math Somers

Zij overleed in de leeftijd van 47 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Kerkrade: Math Somers
Heerlen: Ramon en Vanessa
Jaclyn
Nicky
Kerkrade: Mia Simons-Savelsberg
[illegible]

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden dinsdag 24 mei a.s. om 10.00 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Kerkrade-Spekholzerheide, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in de kerk, [illegible] schriftelijk condoleren.

[illegible]

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Bedroefd geven wij kennis dat na een dapper [illegible] strijd van ons is heengegaan, mijn lief maatje, onze zoon, schoonzoon, broer, zwager en oom

Harrie Verhagen

in de leeftijd van 37 jaar.

Wij zijn dankbaar dat hem een verder lijden is bespaard gebleven.

Rotterdam: Hans [illegible]
Den Dungen: Annie Verhagen-Groenendaal
Ruud de Groot
Praag: Jarka en Jirka Kulhan
Eindhoven: Ria en Jos Coenen
Daan, Ruud, Vera en Joost
Schinveld: [illegible]

[illegible]

Met verslagenheid namen wij kennis van het overlijden van onze leerling

Roy Kemp

Namens bestuursvereniging Openbaar Primair Onderwijs [illegible]
voorzitter: [illegible]
secretaris: [illegible]

[illegible]

Roy Kemp

Namens team O.S., M.R. leden en [illegible]

Dankbaar voor alles wat zij voor ons heeft betekend, geven wij u met droefheid kennis dat, in [illegible] van de H. Odilia te Geleen, [illegible] moeder, schoonmoeder, oma, grootoma, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Henriette (Riekje) Westerlink

[illegible]

Geleen, 17 mei 1994.
Corr.adres: Piet Heinstraat 20, 6163 XM Geleen.

De plechtige eucharistieviering zal plaatshebben zaterdag 21 mei a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk St. Nicolaas te Guttecoven, gevolgd door de begrafenis op het parochiekerkhof aldaar.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren vanaf 10.00 uur.

Mede tot intentie van de dierbare overledene, zal een avondmis worden opgedragen vrijdag 20 mei om 19.00 uur in voornoemde kerk.

[illegible] in de rouwkapel van het [illegible] Barbarastraat 1 te Geleen, [illegible] dagelijks van [illegible]

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Het is een jaar geleden dat wij [illegible] afscheid moesten nemen van [illegible] en tante

Annie [illegible]

De eerste jaardienst zal worden [illegible] zaterdag 21 mei a.s. om [illegible] de H.H. Petrus en Paulus [illegible]

Familie [illegible]

Heden [illegible] het overlijden van

E. Visser

Jarenlang is „opa Ep" de spil van onze [illegible] geweest. Zijn inzet en vooral zijn werk[illegible] len wij niet vergeten.

Wij wensen mevr. Visser, kinderen en kl[illegible] deren heel veel sterkte met dit verlies.

Kinderen en leiding speeltuin Marisrade

Met verslagenheid hebben wij kennis genomen [illegible] van onze medewerker en c[illegible]

Hub Bijsmans

[illegible] werd door iedereen [illegible] met dankbaarheid denken w[illegible] en collegialiteit.

[illegible] in onze herinnering blijven. [illegible] zijn vrouw en kinderen [illegible]

Directie en medewerker[illegible]
Darley B.V.
Personeelsvereniging DA[illegible]

Met [illegible] hebben wij kennis genomen [illegible] overlijden van

Hub Bijsmans

lid van ons bestuur

Wij wensen Annemiek, Ingrid en Fran[illegible] kracht in deze voor hen zo moeilijke tijd.

Bestuur en kinder[illegible] kinderkoor Triange[illegible]

Dankbetuiging

Daar het ons onmogelijk is een ieder persoonlijk te bedanken voor de blijken van medeleven betoond bij het overlijden en de begrafenis van mijn lieve echtgenote en onze moeder

Anny Meijers-Michiels

willen wij langs deze weg onze oprechte dank betuigen.

De troostvolle brief, de vele condoleances [illegible] hebben [illegible] dank.

Jo Meijers
Monique en John
Antoine

Brunssum, mei '94

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zondag 22 mei a.s. om 10.45 uur in de Fatimakerk te Brunssum.

Voor uw blijken van belangstelling en medeleven ondervonden tijdens de ziekte en na het overlijden van onze lieve vader, schoonvader en opa

Joseph Crijns

[illegible]

Kinderen en kleinkinderen

[illegible] wordt gehouden op zondag [illegible] in de St. Vincentius [illegible]

Dankbetuiging

Mede namens mijn kinderen wil ik hartelijk danken voor [illegible] mijn man, onze vader en opa

Wiel Penders

Kinderen en kleinkinderen

De zeswekendienst vindt plaats zondag 22 mei om 11.00 uur in de St. Jan te Heerlen.

---

† Harrie Wolter, echtgenoot van Corrie Coenen, 63 jaar, Frans Paterstraat 5, 6001 [illegible] Weert. De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op [illegible] dag 20 mei om 10.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw van Fatima te Weert.

† Marie Laumen, weduwnaar van [illegible] sen, 70 jaar, Beukstraat 39, 6101 BG Echt. De plechtige eucharistieviering wordt gehouden op zaterdag 21 mei om 10.30 uur in de kerk van de H. Landricus te Echt.

† Leno Vollers, echtgenote van [illegible] 55 jaar, De Buytestraat 28, 6006 GN Weert. De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op zaterdag 21 mei om 12.30 uur in de parochiekerk van de H. Matthias te Laar-Weert.

---

† Hubertus Cuppen, echtgenoot van Maria[illegible] Diesterbaan 11, 6006 TB Weert, 74 ja[illegible] plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben o[illegible] dag 21 mei om 10.30 uur in de parochiekerk [illegible] H. Joseph te Keent-Weert.

Van onze correspondente

BOSCH/BRUNSSUM – 37-jarige Piet D. uit Brunsm hoorde gisteren vijf jaar voorwaardelijke gevangenisaf tegen zich eisen. Hij zou dochter verkracht hebben in ijd dat zij en zijn twee zoons hem woonden in een flat in nssum. De nu 18-jarige Mela-, zou vanaf 1991 door haar r zijn gedwongen tot ont en later tot gemeenschap. aan ontkent de ontucht. echtbank in Maastricht veroordeelde Piet D. in september drie jaar onvoorwaardelijke angenisstraf, voor verkrachg, meermalen gepleegd, en

Vijf jaar geëist in incestzaak Brunssum

voor overtreding van de vuurwapenwet, maar niet voor de ontucht. Hij ging in beroep tegen de hoogte van de straf. Volgens hem pleegde hij nooit ontucht met zijn dochter, maar had hij in 1992 wel tien of vijftien keer gemeenschap met haar, waarbij hij echter nooit emotioneel of lichamelijk geweld zou hebben gebruikt.

Melanie bevestigde gisteren - in afwezigheid van haar vader - als getuige bij het Hof de verklaring die zij wel bij de politie aflegde. Zij vertelde, af en toe huilend, dat zij wel negentig keer is verkracht met geweld en bedreigingen. Het meisje bevestigde dat zij tweemaal gedwongen was ook met twee andere mannen gemeenschap hebben. De ontucht begon volgens haar al toen zij vijftien was. Zij zei dat haar vader haar vanuit het Huis van Bewaring nog bedreigt. Piet D. zei dat er geen sprake was van bedreiging. Hij erkende alleen dat hij telefonisch en schriftelijk zijn dochter had verzocht haar verklaring af te zwakken of in te trekken. Zijn raadsman mr. Ruijsink vond dat het slachtoffer in de maandenlange periode waarin de tenlaste gelegde verkrachtingen zouden zijn gepleegd elk moment had kunnen weglopen.

Volgens advocaat-generaal mevrouw mr. Franken ging er alleen al van de vuurwapens van Piet D. en van zijn lange strafblad zo'n bedreiging uit dat Melanie niet anders durfde dan aan haar vaders eisen voldoen. Het Hof wijst arrest op 2 juni.

Politie ontkent plannen voor asperge-razzia's

VENLO – De politie Noord-Limburg ontkent plannen te hebben voor razzia's op illegale aspergestekers. Dat werd gisteren op radio 1 beweerd door vertegenwoordigers van telers.

In een verklaring laat de Noord-limburgse politie weten dat over de problematiek in de aspergeteelt overleg gevoerd is tussen de korpsbeheerder, hoofdofficier van justitie en de regionaal korpschef. Zolang 'de zaak onder de minister is' is gekozen voor een terughoudend beleid.

Maar in het district Venray waren al in een eerder stadium afspraken gemaakt met de Dienst Inspectie en Informatie van het ministerie van Sociale Zaken over controles op de aspergeoogst. In totaal zijn er conform de afspraken zes controles verricht, waarbij twee agenten worden ingezet. Ook in de andere districten vinden er twee à drie inspecties per week plaats.

De politie ontkent echter dat er, zoals beweerd, 'overvallen door teams van 20 agenten' plaatsvinden.

Politie verwacht grote drukte met Pinksteren

HEERLEN - Tijdens de Pinksterdagen zal het net zo druk op de wegen worden als in het Hemelvaartweekeinde, zo verwachten de politie en de ANWB. Ook Limburg zal een grote verkeersstroom te verwerken krijgen. Als de zon het het komend weekeinde laat afweten, dan zullen diverse evenementen nog altijd veel mensen trekken. Een van de grootste trekpleisters in het land is Pinkpop in Landgraaf met 70.000 bezoekers.

De drukte begint vrijdagmiddag vanaf ongeveer 14.00 uur en zal aanhouden tot een uur of acht 's avonds. Files zijn vooral te verwachten op de A2 (Amsterdam-Utrecht-Maastricht), de wegen naar Zeeland (A58, N57 en N59), de Veluwe (A1, A12, A28 en A50) en de omgeving van Eindhoven (A2, A67).

Afhankelijk van het weer zal het maandag in de loop van de middag in omgekeerde richting weer druk worden op deze wegen. Bovendien bestaat de kans op files op de A12 (Utrecht-Arnhem-Oberhausen) door terugkerende oosterburen. Bezoekers aan Pinkpop wordt aangeraden zoveel mogelijk per trein naar Landgraaf te reizen. Zaterdag en zondag blijft het waarschijnlijk relatief rustig op de Limburgse wegen.

In België zal de avondspits vrijdag wat eerder beginnen en langer aanhouden. Als de zon schijnt, wordt het dringen op de wegen richting kust (E40) en in mindere mate naar de Ardennen (E25, E411). Op de snelweg E411 naar Luxemburg ontstaat vertraging doordat de weg bij Courrieres is afgesloten wegens werkzaamheden (tot en met 18 juni). Maandagmiddag wordt het opnieuw druk, vooral naar de grote steden.

In Duitsland wordt het vooral op de wegen in het zuiden erg druk doordat daar de schoolvakanties dit weekeinde beginnen. De drukte begint vrijdagmiddag en avond en zal vooral te merken zijn op Berlijn, Frankfurt en München en op belangrijke doorgaande verbindingen naar en in het zuiden, zoals de A3 Frankfurt-Neurenberg, de A8 Karlsruhe-München-Salzburg en de A9 Berlijn-Neurenberg-München.

Vooral bij de Duits/Tsjechische en de Duits/Oostenrijkse grensovergangen kunnen wachttijden ontstaan. Maandag wordt het in omgekeerde richting tot laat in de avond bijzonder druk.

Voor eerst aantal van 70.000 bezoekers gehaald

Uitverkocht Pinkpop breekt alle records

Van onze verslaggever

NDGRAAF – De jubileditie van Pinkpop is uitkocht. Dat betekent dat 0 bezoekers het popfestiop Tweede Pinksterdag bijwonen. Dat zijn er uizend meer dan vorig

pop, dat zich voor het eerst gedig op twee podia afspeelt, tijdens de 25ste editie alle re-. De Nederlandse Spoorwegen chten ruim 30.000 treinreiziaar het Landgraafse popfestivervoeren.

ampingruimte is fors uitge- maar toch is de voorverkoop kocht. De organisatie heeft eperkt aantal dagkaarten achhand gehouden.

e 70.000 bezoekers komen er uit het buitenland. Ook de rgse belangstelling voor het l is duidelijk gestegen in verng tot voorgaande jaren.

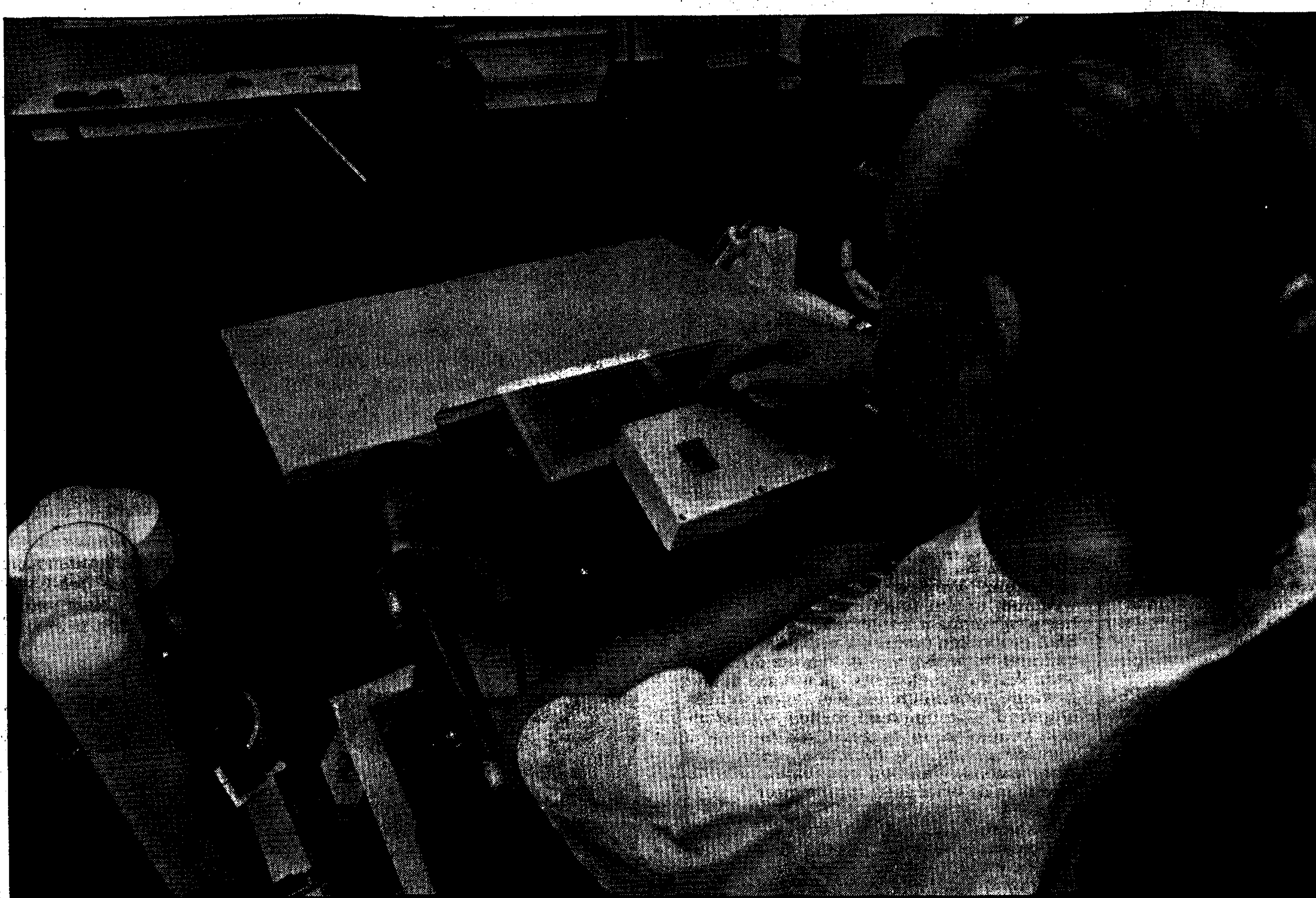
n Nederland scoren Eindho- Amsterdam en Utrecht het met elk ruim drieduizend popgangers. Uit Rotterdam, en en Maastricht komen telmeer dan 2500 bezoekers, ruim Nijmegenaren trekken dit einde naar Landgraaf.

it Sittard worden meer dan jongeren op Pinkpop ver- terwijl in Venlo, Tilburg, Bosch, Roermond, Breda, Alk- Leiden en Den Haag meer 1000 Pinkpopkaartjes werden cht. De NOS, Vara en VPRO n Pinkpop live uit op radio en

e belangstelling voor Rocking nia, op Pinksterzondag, is erg Voor buro Pinkpop reden dit rmfestival' voor het eerst ook te stellen voor niet-kampeer-

en kaartje voor Pinkpop heeft, u voor dertig gulden ook een kopen voor Rocking Kolonia. assa's gaan zondag om 11 uur Rocking Kolonia duurt van tot 22.30 uur.

Technisch hoogstandje

● *Een gehandicapte in het IRV in Hoensbroek oefent met de joystick.* Foto: FRANS RADE

Nieuwe joystick voor rolstoelgebruikers

HOENSBROEK – Een joystick waarmee via een computer diverse handelingen in een elektrische rolstoel kunnen worden uitgevoerd. Ontwikkeld door ondermeer TNO in Delft en gisteren tentoongesteld in het IRV, het instituut voor revalidatieonderzoek, in Hoensbroek.

Met de joystick kunnen zwaargehandicapte mensen gemakkelijker hulpmiddelen gebruiken om beter te functioneren in de samenleving. Met behulp van afbeeldingen op een beeldscherm kan de gebruiker aan een computer commando's doorgeven.

De joystick met bijbehorende computer maakt onderdeel uit van het Europese Sprint Immediate project. De bedoeling van dat project is technische apparatuur voor rolstoelen dusdanig te ontwikkelen dat het in verschillende landen in Europa zonder problemen gebruikt kan worden. Volgens een medewerker van TNO wordt er nu nog teveel gewerkt met systemen die onderling niet met elkaar verbonden kunnen worden.

De getoonde apparatuur is een voorproefje van de resultaten waarmee de organisaties die zich met het project bezighouden later voor de dag komen. De verwachting is dat de ontwikkelde apparatuur binnen in de praktijk binnen enkele jaren in gebruik kan worden genomen.

Resultaat VGZ iets omhoog

AMSTERDAM - De Nijmeegse zorgverzekeraar VGZ heeft vorig jaar een nettoresultaat behaald van f 27,3 miljoen, iets meer dan de f 26,1 miljoen in 1992. Het resultaat verbeterde licht ondanks de reservering (19,5 miljoen) die de verzekeraar deed voor de lopende reorganisatie, zo heeft algemeen directeur B.F. Dessing bij de presentatie van het jaarverslag bekendgemaakt.

De reorganisatie leidt tot verlies van 200 arbeidsplaatsen van de 1360, zo werd al in maart bekend. Daarbij vallen volgens afspraken met de bonden geen gedwongen ontslagen. VGZ, in Nederland de grootste, gespecialiseerde zorgverzekeraar, wil in twee tot drie jaar veranderen in een marktgerichte organisatie, onder het motto 'van een produktgerichte naar een klantgerichte instelling'.

De plannen voorzien in een ingrijpende herallocatie van functies. Activiteiten die niet direct met de verzekerde te maken hebben, worden gecentraliseerd in drie vestigingen: Eindhoven, Tilburg en Nijmegen. Daardoor komen in VGZ-kantoren in bijvoorbeeld Maastricht, Venlo en Bergen op Zoom tientallen banen te vervallen.

Het ziekenfondsresultaat verbeterde vorig jaar met f 15 miljoen, terwijl het resultaat in de particuliere verzekering met f 12,1 miljoen verslechterde, vooral door de reorganisatievoorziening. Het aantal verzekerden steeg met 40.000 tot 1.524.400. Het leeuwedeel (35.000) van de nieuwe verzekerden meldde zich bij de particuliere sector.

tekelenburg: uropese OR test voor ciaal Europa

TRICHT – De ministers van Zaken in de Europese Unie nu eindelijk spijkers met n slaan over de invoering van ese medezeggenschap in mulnale ondernemingen. Komt er besluit, dan staat de geloofdigheid van een sociaal Europa spel. Dat zei FNV-voorzitter enburg gisteren in Maastricht opening van een tweedaags es over de zogeheten Europeondernemingsraad.

uropese bewindslieden moenaar verwachting in juni een it nemen over een richtlijn die concerns kan verplichten het neel op Europees niveau te egen en te informeren. De gevers, verenigd in de Europepel Unice, hebben zich hier toe tegen verzet.

lenburg verwees bij zijn opaar de sociale paragraaf in het g van Maastricht. De minismoeten volgens de FNV-voornu laten zien dat deze overomst 'geen doekje voor het en is, geen liedje om de buren werknemers in Europa in te sussen.' Volgens Stekelenis het verdrag bestemd om lijk te bouwen aan een Euromodel van arbeidsverhoudin-

ropese vakbeweging heeft de pen jaren veel werk gemaakt de invoering van een Euro-or. t er een richtlijn worden uitgeligd, dan heeft ze een aardig s weten te bereiken.

Achtste 'Pieterpad' eindigt in Maastricht

Wandelaars sponsoren tropisch regenwoud

Van onze correspondent

MAASTRICHT – De Pieterpad Milieu Estafette wordt morgen voor het achtste jaar in successie in Maastricht afgesloten met een groots opgezette manifestatie op het Vrijthof. Tal van prominenten, zoals gouverneur Berend-Jan van Voorst tot Voorst en minister van onderwijs Jo Ritzen, zullen meelopen in de slotetappe van Eijsden naar Maastricht. Evenals voorgaande jaren verwacht de organisatie dat duizenden natuurliefhebbers de laatste kilometers van de twee weken durende estafette zullen meelopen.

De eerste Pieterpad Milieu Estafette, die dit jaar is omgedoopt tot Nationale Milieu Estafette, werd in 1986 gehouden. Voornaamste doelstelling van de wandeling is het bevorderen van de bewustwording van het grote publiek op het gebied van natuur en milieu. Het motto van de achtste editie is 'een wereld vol bomen'. Tijdens de estafette wordt geld ingezameld voor het behoud van 72.000 hectare tropisch regenwoud op het Braziliaanse eiland Marajó, gelegen in de monding van de Amazone. Wandelaars kunnen hun kilometers laten sponsoren door vrienden, bedrijven en instanties en zo 'boomcertificaten' ter waarde van vijfentwintig gulden kopen. Met deze certificaten kunnen de bomen en daarmee het grondgebied op het eiland worden beschermd.

Pittig

De voorlaatste etappe vertrekt vandaag om 14 uur in Valkenburg, vanaf café-restaurant Koningswinkelhof aan de Plenkertstraat. Omstreeks 17 uur zullen de wandelaars de finish voor het gemeentehuis in Eijsden bereiken. Vanaf diezelfde plek vertrekt morgen om 13 uur de laatste etappe naar Maastricht. Een pittige tocht die de deelnemers via de Belgische plaatsen Visé en Ternaaien naar het Vrijthof voert. Daar vindt de gehele dag een slotmanifestatie plaats, die vooral bestaat uit een informatiemarkt van Maastrichtse Derde Wereld- en milieugroepen. Rond de klok van vijf uur worden de wandelaars aan de eindstreep verwacht.

Mensen die de laatste etappe willen meewandelen kunnen tussen 11.30 uur en 12.30 uur gratis de bus vanaf Station Maastricht nemen naar de start in Eijsden. Na afloop van de wandeling vertrekken vanaf het Vrijthof nog enkele bussen om wandelaars terug naar Eijsden te brengen.

Risico op kanker mogelijk kleiner door kleurstof

MAASTRICHT/ZEIST – De consumptie van bèta-caroteen zou kunnen leiden tot minder risico op kanker. De oranje kleurstof die voorkomt in fruit en groenten vormt echter geen bescherming tegen alle vormen en in alle stadia van kanker. Dat stelt TNO-Voedingmedewerker G. van Poppel in zijn proefschrift waarop hij gisteren aan de Rijksuniversiteit Limburg promoveerde.

Van Poppel onderzocht de effecten van het toedienen van extra bètacaroteen bij sigarettenrokers. Volgens hem verminderden de DNA-beschadigingen in het bloed niet na een periode van 14 weken extra bèta-caroteen. Beschadigingen in het longslijmvlies daarentegen leken juist wel minder te worden. Ook leek bèta-caroteen een gunstige invloed op het immuunsysteem te hebben. Kleine celafwijkingen in de longen zelf werden weer niet beïnvloed.

Van Poppel durft de conclusie dat bèta-caroteen daadwerkelijk bescherming biedt niet aan, maar zijn onderzoek ondersteunt wel het idee dat bèta-caroteen zou kunnen beschermen tegen kanker.

Studie naar milieubeleid glastuinbouw

DEN HAAG – Het milieubeleid voor de glastuinbouw wordt mogelijk versoepeld. De ministeries van Landbouw, Milieubeheer en Waterstaat en het Landbouwschap gaan gezamenlijk onderzoeken of de milieu-eisen anders kunnen worden ingevuld. Het onderzoek wil niet zeggen dat de milieu-eisen worden verzacht. Wel wordt bekeken of het mogelijk is de tuinders meer ruimte te bieden om aan de eisen te voldoen. De studie moet binnen een half jaar klaar zijn. De glastuinbouw wordt de komende jaren geconfronteerd met tal van wettelijke verplichtingen die hoge investeringen vereisen.

AZM en RL zoeken patiënten met lichte vorm Alzheimer

Onderzoek naar werking medicijn tegen dementie

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – De Geheugenkliniek van het Academisch Ziekenhuis Maastricht en de Rijksuniversiteit Limburg werkt mee aan een internationaal onderzoek naar de werking van een geneesmiddel tegen de ziekte van Alzheimer, in de volksmond ook wel dementie genoemd. Voor het onderzoek zoekt de Geheugenkliniek nog een twintigtal patiënten die lijden aan een lichte vorm van Alzheimer.

De patiënten moeten ouder dan vijftig jaar te zijn. Gedurende achttien weken krijgen zij dagelijks een nog naamloos middel toegediend dat mogelijk een heilzame werking heeft op de zogeheten neurotransmittoren.

„Je moet je de hersenen voorstellen als een soort gelei, waarin miljarden losse draadjes zitten, die niet zoals in een computer keurig met elkaar verbonden zijn. De neurotransmittoren zorgen ervoor dat al die draadjes toch met elkaar kunnen communiceren," verklaart dr. Frans Verhey van de Geheugenkliniek.

Hij benadrukt het belang van het onderzoek en doet een dringende oproep aan Alzheimerpatiënten om aan het onderzoek mee te werken. „De kennis over Alzheimer is de laatste jaren ontzettend gegroeid. We weten steeds beter hoe de hersenen werken, maar een geneesmiddel tegen Alzheimer is er nog niet. Of er ooit een komt dat Alzheimer bij de wortels aan kan pakken, is ook nog maar de vraag. Maar zonder het soort onderzoek dat wij nu doen, kan een geneesmiddel niet ontwikkeld worden."

Verhey en onderzoeksarts Ron Leboux stellen met nadruk dat de meewerkende patiënten ook na het onderzoek blijven profiteren van het middel, als blijkt dat het werkt. „Het geneesmiddel is weliswaar nog niet geregistreerd, maar in samenwerking met de ethische commissie van het ziekenhuis is afgesproken dat we het middel mogen blijven voorschrijven aan de patiënten die meegewerkt hebben," zegt Leboux.

De patiënten worden zorgvuldig geselecteerd. Mensen met ernstige geheugenproblemen komen in aanmerking. In de Geheugenkliniek wordt dan een diagnose gesteld. Patiënten bij wie een lichte vorm van Alzheimer wordt vastgesteld, kunnen aan het onderzoek meedoen. „We gaan er vanuit dat de schade dan nog beperkt is en herstelbaar is," licht Verhey toe.

Lichte dementie is iets geheel anders dan de met het ouder worden gepaard gaande vergeetachtigheid. Leboux: „Behalve een slechter functionerend geheugen, kan dementie onder meer ook leiden tot gedragsverandering, meer uitgesproken karaktertrekken, problemen met de oriëntatie. Bij normale vergeetachtigheid weet je bijvoorbeeld nog wel dat je iemand gezien hebt, maar kom je niet op zijn naam. Iemand met dementie vergeet ook dat hij je gezien heeft."

De dosis die de proefpersonen krijgen toegediend sluit bijwerkingen vrijwel zeker uit, verzekert het tweetal. Van de uiteindelijk geselecteerde proefpersonen wordt verwacht dat zij zich vijf keer gedurende de onderzoeksperiode de Geheugenkliniek bezoeken, samen met een familielid of vaste begeleider.

Het onderzoek wordt geleid vanuit Frankrijk en vindt in zes Europese landen plaats, waarvoor in totaal 300 patiënten worden aangezocht. De Geheugenkliniek is de enige Nederlandse deelnemer. In Maastricht is men al gestart met een viertal patiënten van de Geheugenkliniek.

Patiënten die interesse hebben mee te werken kunnen zich aanmelden bij R. Leboux, telefoonnummer 043-881034. Ze kunnen ook een briefje zonder postzegel schrijven naar Geheugenpolikliniek AZM/RL, antwoordnummer 126, 6200 WC Maastricht.

Hoe een overheid een golfprijs binnenslaat

• De Brunssumse golfbaan ligt in een rustieke en idyllische omgeving. De aanbesteding van de uitbreiding deed evenwel [illegible]
Foto: FRANS RADE

[illegible]

HEERLEN/BRUNSSUM – De golfbaan in Brunssum [illegible]

[illegible]

Farce

[illegible]

Uitnodiging

Er vindt een schijnaanbesteding plaats. SBA wordt in augustus 1989 mondeling uitgenodigd opnieuw in te schrijven. Wat later, op 21 augustus, wordt schriftelijk tevens offerte gevraagd van aannemersbedrijf Van den Biggelaar Limburg bv en Heidemij Roermond.

Saillant gegeven: Van den Biggelaar en Heidemij komen in hun offerte precies 100.000 gulden hoger uit dan SBA. SBA is overigens aanmerkelijk in prijs gedaald. Het bedrijf becijferde het werk volgens het gewest aanvankelijk op 1,6 miljoen maar daalt in 1989 'na onderhandelingen' stevig in prijs. SBA schrijft nu in voor 1,1 miljoen gulden, een half miljoen minder.

Onduidelijk is waarop de bedrijven in 1989 hun offerte baseren: er is geen technisch bestek voorhanden. Van de aanbesteding wordt ook niet het vereiste proces-verbaal opgemaakt. Evenmin wordt in de lokale bladen geadverteerd, wordt in het gewest opgemerkt.

Alle drie de bedrijven ontkennen dat de aanbesteding doorgestoken kaart was. „Ik heb nooit een flinter papier gehad dat mij het werk was toegezegd," zegt SBA-directeur L. Fijnaut. Een eerste offerte van 1,6 miljoen gulden klinkt hem zeer onbekend in de oren. „We hebben het werk uiteindelijk voor een zeer scherpe prijs uitgevoerd," zegt Fijnaut. „We wilden per se ook het tweede deel van de golfbaan aanleggen. Dat de prijs uiteindelijk zelfs tot 750.000 gulden daalde, verklaart hij daardoor dat Brunssum - dat in 1992 eigenaar werd van de golfbaan en met de door het gewest uitverkoren bedrijven in zee ging - in het wensenlijstje schrapte. „We hebben er niets aan overgehouden."

Uit alles blijkt echter dat de aanbesteding van de uitbreiding van de golfbaan allesbehalve openbaar was. Dat besef is begin 1990 kennelijk ook binnen het streekgewest doorgedrongen. In een vergadering over het project noemt de vertegenwoordiger van het streekgewest, A. Dikmans, de gang van zaken rond de 'zogenaamde openbare aanbesteding wel enigszins vreemd'. De vraag rijst of op de ingeslagen weg kan worden voortgegaan of dat er alsnog een openbare aanbesteding zal moeten plaatsvinden.

Dat gebeurt dus niet. Het werk is 'besmet', voert Dikmans - nu als interim-directeur van de Taakopdracht - op 31 januari 1990 in een brief aan de leden van de Commissie Recreatie van het gewest als verklaring aan. Om de zaak toch 'in het rechte spoor' te krijgen, doet de ambtenaar een aantal voorstellen. Zo moet er alsnog een bestek worden opgesteld en de contactpersoon van de EFRO, drs. L. Broos, moet van de 'onvolkomenheden in de aanbestedingsprocedure' op de hoogte worden gesteld.
Als reden voor de onvolkomenheden wordt ziekte van de eigenlijke directeur van de Taakopdracht, Boonman, opgevoerd.

Rechtvaardiging

Van Zeil rechtvaardigt eind 1990 de gehele gang van zaken in een brief aan het provinciebestuur. [illegible] wederom in zijn functie van voorzitter van het programma-management - is eerst met SBA gesproken omdat dit bedrijf al ervaring had met de aanleg van golfbanen op mijnsteen. Van Zeil voelt kennelijk wel aan dat het gewest de subsidieregels wel erg ruim heeft uitgelegd. „Resumerend menen wij gehandeld te hebben in de geest van de door U gestelde subsidievoorwaarden," schrijft hij verbloemend. Van een openbare aanbesteding is in de brief geen sprake meer.

Die was dus wel verplicht, zoals Van Zeils ambtenaren hadden aangegeven. En ook provinciewoordvoerder Gerard van der Zanden meldt dat destijds projecten van meer dan 500.000 gulden openbaar moesten worden besteed als men voor provinciale en EFRO-subsidie in aanmerking wilde komen. Er moest minimaal concurrentie zijn. De provincie - die deze voorwaarde oplegde - vroeg in die tijd de EFRO-subsidie aan en keerde die ook uit.

Een tweede provinciewoordvoerder laat later weten dat het streekgewest voor een openbare aanbesteding met voorselectie heeft gekozen. Dat kan volgens hem, omdat dat ook een van de methodes van het toen geldende Uniform Aanbestedings Reglement zou zijn. De provincie kan zich vinden in de motivering voor de gehanteerde aanbestedingsvorm: het gaat om een specifiek werk waarvoor niet alle ondernemers de kennis in huis hebben.

Ambtenaren van het gewest zeggen nu dat een openbare aanbesteding niet verplicht was, dat het voldoende was drie bedrijven voor een offerte uit te nodigen. Zelfs in dat geval was er sprake van een schijnaanbesteding.

De vraag is wie op de blaren moet zitten als 'Brussel' bij de eindafrekening over het project, die voor 1 juli van dit jaar moet plaatsvinden, daadwerkelijk constateert dat subsidievoorwaarden zijn overtreden. Brunssum, dat zelf ook vier ton in het project stak, lijkt de grootste kanshebber voor een slachtofferschap te zijn.

Risico

Het gewest heeft begin al begin 1993 het risico voor het terugbetalen van de EFRO-subsidie, waarvan al 640.000 gulden is voorgeschoten, bij Brunssum gelegd indien het geplande hotel niet doorgaat. Voorwaarde voor het verlenen van EFRO-financiering is namelijk dat er een particuliere investering tegenover staat. Een golfhotel van 12 miljoen gulden dat er allang had moeten staan, is nooit gebouwd. Nu is sprake van appartementenhotel van vijf miljoen gulden, waarvoor nog deze maand de bouwvergunning moet worden verleend. De acht ton EFRO-subsidie was echter op een particuliere investering van twaalf miljoen gulden gebaseerd.

Mocht Brunssum de EFRO-subsidie (deels) terug moeten betalen omdat de particuliere investering alsmaar uitblijft of te laag is, kan de gemeente daarvoor de Openbare Golf Brunssummerheide BV van oud-burgemeester Hoogland aanspreken. Als echter onjuist is aanbesteed, vervalt die mogelijkheid. Dan wordt Brunssum mogelijk het slachtoffer van een erfenis uit het tijdperk van van haar oud-burgemeester. De drijvende kracht achter de golfbaanplannen was de afgelopen dagen niet voor commentaar bereikbaar.

[redacted]

Wellicht ten overvloede zij erop gewezen, dat wij zullen toezien dat activiteiten [illegible] via een openbare aanbesteding dienen plaats te vinden als zodanig zullen [illegible] uitgevoerd. Voor de in beheer van de taakopdracht recreatie van het Streekgewest Oostelijk Zuid-Limburg uit te voeren activiteiten vindt geen uitbesteding van [illegible] omvang plaats. Voor de uiteindelijke aanleg van de uitbreiding zal wel weer [illegible] openbare aanbesteding plaatsvinden.

[redacted]

• De belofte van voorzitter Piet van Zeil van het EFRO-programma-management [illegible] ministerie van Economische Zaken: openbaar aanbesteden en toezicht [illegible] brief: 17 januari 1989.

[redacted]
golfbaan.
Nu voor de uitbreiding europese subsidie is toegezegd in het kader van het [illegible] moeten wij ons strikt houden aan de subsidievoorwaarden die daaraan verbonden [illegible] en ander houdt in dat ook voor het opstellen van het plan officieel een openbare [illegible] dient plaats te vinden. Hiertoe zal in de beide lokale kranten: "De Limburger" [illegible] "Limburgs dagblad" van vrijdag 21 januari een kleine advertentie geplaatst worden, waarvan wij U hierbij een afschrift doen toekomen. Wij veronderstellen dat er nauwelijks of geen reacties op deze advertenties komen. Mocht dit het geval zijn dan heeft het [illegible] in de nota van eisen uitdrukkelijk een aantal beperkende mogelijkheden ingebouwd.

[redacted]

• A. Boonman, directeur recreatie bij het gewest, licht Golf Development International [illegible] in: 'Nu voor uitbreiding Europese subsidie is toegezegd, moeten wij ons strikt houden aan de subsidievoorwaarden die daaraan verbonden zijn': een openbare aanbesteding [illegible] het plan. GDI wordt echter gerustgesteld: een kleine advertentie en mocht iemand [illegible] ren dan zijn in nota van eisen uitdrukkelijk beperkende mogelijkheden ingebouwd. De [illegible] brief: 18 januari 1989.

[redacted]

De heer Franssen vraagt hoe de subsidiering verloopt. De heer [illegible] vindt allereerst de gang van zaken rondom de zogenaamde openbare aanbesteding wel enigszins vreemd. Hij mist bijvoorbeeld voldoende schakels naar de "uitgebreid aanbestedingsreglement". Bovendien is er geen proces verbaal van aanbesteding opgemaakt en heeft de aankondiging niet in de juiste bladen gestaan.

Omdat er naast S.B.A. aannemingsmaatschappij, nog de firma's Heidemij en van den Biggelaar een offerte hebben afgegeven die beide precies een ton duurder waren kan men nauwelijks spreken van een openbare aanbesteding temeer omdat ze alle drie op veschillende data zijn aangeleverd.

[redacted]

• Notulen uit een vergadering begin 1990 van onder meer de stichting Openbare Golf Brunssummerheide, Openbare Golf Brunssummerheide bv, Golf Development International, het streekgewest Oostelijk Zuid-Limburg en het Streekgewest OZL/Taakopdracht recreatie. Op de vraag van Franssen van de stichting volgt een duidelijk antwoord: van een openbare aanbesteding kan nauwelijks worden gesproken.

[redacted]

Om een en ander toch in het rechte spoor te krijgen is door mij een aantal aktiviteiten uitgestippeld, om toch uiteindelijk tot uitvoering van de geplande uitbreiding van de golfbaan te geraken.

1. Opnieuw aanbesteden volgens de U.A.R. heeft voorlopig geen zin. Besmetwerk !!
2. Alsnog een bestek vervaardigen door de taakopdracht Recreatie (gereed eind februari 1990).
3. De genoemde hoeveelheden met prijzen, welke momenteel niet te controleren zijn vanwege gebrek aan gegevens, verrekenbaar te stellen overeenkomstig de A.B.B. Dit geldt alleen voor grote hoeveelheden die duidelijk van invloed zijn op de -uiteindelijke- aanneemsom. De verwachting is, dat de hoeveelheden aan de royale kant zijn. Door verrekening zal dan de aanneemsom van *f* 1 100 000,00 exclusief B.T.W. worden verlaagd.
4. a) De E.F.R.O. c.a. (de heer drs L.H.C. Broos) op de hoogte stellen van de onvolkomenheden in de aanbestedingsprocedure met verwijzing naar de reden hiervan (ziekte heer Boonman).
   b) Toestemming vragen te opdracht van het uitvoeren van de uitbreiding Golfbaan Brunssummerheide aan Aannemingsmij. S.B.A. te Heerlen.
5. Opdrachtverlening aan Aannemingsmij S.B.A. te Heerlen onder nader te stellen voorschriften en eisen, welke vermeld gaan worden in het bestek van taakopdracht Recreatie. Deze opdracht zou voor een goed verloop van het werk, einde februari, uiterlijk begin maart geplaatst moeten worden.

• In januari 1990 brengt interim-directeur Dikmans van de Taakopdracht - recreatie de commissie-recreatie op de hoogte van de gang van zaken rond de aanbesteding. 'Om een en ander in het rechte spoor te krijgen...'

[redacted] Heidemij Roermond, [redacted] augustus 1989.

Vanwege het specifieke karakter van de uit te voeren werkzaamheden (aanleg Golfbaan) is het eerst gesproken met SBA, aangezien dit bedrijf over de meeste expertise op dit terrein beschikt (men heeft al meerdere golfbanen in zowel binnen- als buitenland aangelegd, waaronder de bestaande golfbaan in Brunssum)

In een later stadium zijn, in de geest van het Uniform Aanbestedings Reglement, de 2 genoemde andere bedrijven schriftelijk uitgenodigd offerte uit te brengen. Publikatie in het EG-publicatieblad heeft niet plaatsgevonden, aangezien het bedrag van de uit te voeren werken onder de toen geldende norm van 1 miljoen ECU (2,3 miljoen gulden) bleef.

[redacted]

• Het programma-management vraagt in een brief de dato 18 december 1990 Gedeputeerde Staten van de provincie instemming met de gevolgde procedure.

'Tekening van draadwiercel niet erg duidelijk'

Het waspoeder der verzuiling

Van onze verslaggevers

TARD – Valt de verzuiling e lezen aan waspoederrecla-? Met die volgens geschiede-raar L. Canisius van het ege Sittard iets vergezochte g werden de vwo-leerlingen ren overvallen. Reclames hetzelfde waspoeder, maar aatst in verschillende bla-Uit de verschillen in kledij de wassende vrouw en de frivolere onderschriften sten de leerlingen afleiden Nederland te maken had met verzuilde maatschappij.

Voor veel leerlingen is het toe-ssen van kennis, aan de hand dit soort materialen moei-k," meent Canisius die het exa-en verder degelijk en van een ed niveau vond.

de leerlingen van het Colle-waren erover te spreken. Al-het vele schrijfwerk bezorgde sommigen kramp in hun vingers. Zo moesten de leerlingen in een betoog de verschillen tussen de BRD en de Republiek van Weimar uiteenzetten. „Ik heb nog meer opgeschreven dan voor mijn opstel Nederlands," roept Hugo Pijpers (20). Luc Donners (18) vond dat er weinig vragen over de nazi-tijd waren. „Eentje maar."

Docent J. Janssen kondigt aan dat de examencommissie een harde dobber zal krijgen aan de geschiedenisleraren als blijkt dat de resultaten van het havo-examen tegenvalt. „Er is aangekondigd dat geleidelijk aan minder feitenkennis en meer inzichtsvragen zouden worden gesteld, maar de overgang is nu wel erg abrupt." Wie de feiten in zijn hoofd gestampt heeft met de hoop op een zesje, gaat de mist in, vreest Janssen, die ook de hoeveelheid tekstmateriaal bekritiseert. „Maar liefst elf pagina's, nog meer tekst dan op het vwo."

Ook het mavo-examen ontmoette kritiek. Docent Roel Kiers van Scholengemeenschap Sint Michiel in Geleen hekelde de wazigheid van veel vragen over het onderdeel 'Nederland van agrarische naar industriële maatschappij'. Zo bezorgde vraag 2 over de spaardrift van de Nederlandse gezinnen eind jaren vijftig ook Kiers en zijn collega's hoofdbrekens.

Minder kritiek viel te beluisteren op het mavo-examen wiskunde. „Gemakkelijk," meldt Sint-Michielleerlingen Manoux Göttgens. „Ik was een half uur voor tijd al klaar, net als de meesten." Zij heeft alleen bij vraag 14 moeten gokken, bij het uitrekenen van de hoek van een diagonaal „die zich niet helemaal normaal gedraagt."

Biologie

Op het middagprogramma voor havo en vwo stond biologie. Luc Selen, vwo'er aan Bisschoppelijk College Broekhin in Roermond moest na afloop toch eens flink zuchten. Voor het eerst met open vragen werken, viel niet mee. „Het zal wel net op een voldoende uitdraaien, maar het was lastiger dan verwacht." De cel van een draadwier bezorgde hem de nodige problemen. „De tekening was volgens mij wel heel onduidelijk."

Havo biologie was op het eerste oog aan de gemakkelijke kant, zo oordeelde Broekhindocent Ton Lenders die zijn mening mede baseerde op de reacties van zijn leerlingen. „Er zaten veel bekende dingen tussen. Aan de andere kant hebben leerlingen zeker bij meerkeuzevragen nog wel eens de neiging al te optimistisch te zijn."

Tennisser Rogier Wassen combineert topsport met school

Na de eindexamens wacht Roland Garros

DOOR JEROEN VAN HATTUM

RN – Volgende week dag maakt hij zijn laat-examen. Een dag later is zeventienjarige vwo-leer-Rogier Wassen uit n al in Frankrijk. Niet vakantie te vieren, maar zich voor te bereiden op t Grand Slam op Roland rros, waar hij meedoet n het jeugdtoernooi. Bij n gunstige loting ver-acht hij goede resultaten. et als voor zijn eindexa-ens, waarvoor hij bijna emaal onvoldoendes mag len om nog te slagen.

r wiskunde dat hij vandaag ft, zijn 'slechtste' vak, mag hij vijf halen om nog een zes op eindlijst te krijgen. Hij heeft gistermiddag nog wat aan ge-n, maar niet veel meer. Hij t er ook niet echt tegenop te . „Ik heb wat sommen geoe-d. Maar het is verder inzicht. de formules ken ik wel uit n hoofd."

gier is een van de twaalf leer-gen op het College Sittard in ard die topsport combineren t het eindexamen. Omdat hij afgelopen jaar diverse toer-oien heeft gespeeld, is hij vier anden niet op school geweest. topsporters hebben ieder een n mentor, ze kunnen gemak-ijk vrij krijgen en er is extra eleiding voor hen. „Als ik te-kom, krijg ik bijles om din-n in te halen. Ik kan het verder emaal goed volgen."

ogier, die al sinds zijn vijfde tennist, staat 880ste op de ATP tennisranglijst. De eerste plaats is in handen van de Amerikaan Pete Sampras. Wie zich op nummer 1500, de laatste plaats, bevindt is onbekend. Vanaf augustus gaat Rogier zich professioneel bezighouden met tennissen. „Ik wil volgend jaar proberen bij de 300 te komen en het jaar daarna bij de 150. Maar dat is sterk afhankelijk van bijvoorbeeld blessures." Mocht zijn tenniscarriere niet zo vlot verlopen als hij hoopt, dan wil hij over een paar jaar economie gaan studeren.

Tijdens de toernooien die hij het afgelopen jaar speelde, gingen de schoolboeken mee. Als andere tennissers 's avonds lekker in een of ander exotisch zwembad pootjebaadden, dan zat Rogier met zijn neus in de boeken. „Ik heb daar wel de discipline voor. School en tennis hebben het afgelopen jaar mijn leven beheerst, maar het viel wel goed te combineren."

Gestresst is hij de examenweken niet ingegaan. Het maken van eindexamens kun je volgens hem vergelijken met topsport. „Je discipline is doorslaggevend en hoe je je mentaal opstelt."

● Rogier Wassen combineert tennis en studie. Foto: JAN-PAUL KUIT

examens

Of de laatste loodjes daadwerkelijk het zwaarst wegen, blijkt deze weken. Ruim 17.500 Limburgse scholieren zwoegen momenteel op de centraal schriftelijke eindexamens. Het Limburgs Dagblad doet verslag van het wel en wee van de examenkandidaten. Vandaag nabeschouwingen op de vakken van gisteren en een portret van tennistalent Rogier Wassen die zich vandaag buigt over wiskunde, maar meteen na de examens zijn slag hoopt te slaan in Parijs.

Voorlopige uitslagen

Het Limburgs Dagblad heeft vakleerkrachten gevraagd de multiple-choice-examens te maken. Aangezien ook docenten niet onfeilbaar zijn, volgen hieronder VOORLOPIGE resultaten.

Havo, vhbo frans
1 B; 2 C; 3 C; 4 B; 5 C; 6 B; 7 C; 8 D; 9 D; 10 A; 11 A; 12 D; 13 D; 14 C; 15 C; 16 C; 17 D; 18 A; 19 C; 20 C; 21 D; 22 A; 23 C; 24 C; 25 D; 26 B; 27 C; 28 C; 29 D; 30 D; 31 A; 32 D; 33 B; 34 B; 35 C; 36 A; 37 B; 38 B; 39 B; 40 D; 41 C; 42 A; 43 A; 44 D; 45 C; 46 D; 47 B; 48 D; 49 D; 50 A;

Vbo (C), mavo (C) biologie
1 C; 2 A; 3 D; 4 B; 5 -; 6 D; 7 A; 8 C; 9 B; 10 A; 11 -; 12 B; 13 C; 14 -; 15 -; 16 B; 17 -; 18 F; 19 D; 20 C; 21 -; 22 -; 23 -; 24 A; 25 C; 26 -; 27 C; 28 -; 29 -; 30 A; 31 C; 32 B; 33 -; 34 E; 35 -; 36 -; 37 C; 38 B; 39 -; 40 C; 41 B; 42 A; 43 -; 44 A; 45 -; 46 C; 47 -; 48 B; 49 B; 50-;

Vbo (D), mavo (D) biologie
1 D; 2 B; 3 F; 4 A; 5 D; 6 -; 7 -; 8 B; 9 -; 10 D; 11 D; 12 E; 13 B; 14 -; 15 -; 16 C; 17 -; 18 B; 19 D; 20 D; 21 C; 22 D; 23 B; 24 -; 25 A; 26 -; 27 C; 28 -; 29 C; 30 A; 31 B; 32 -; 33 -; 34 -; 35 -; 36 A; 37 -; 38 -; 39 -; 40 C; 41 B; 42 A; 43 D; 44 C; 45 D; 46 F; 47 B; 48 A;

prikbord

St.-Egbert

Hetty Heins-Gommans uit IJmuiden wil een reünie houden voor oud-bewoners van het voormalige herstellingsoord (koloniehuis) St.-Egbert op Schiermonnikoog. In het oord kwamen dertig jaar geleden kinderen die ondervoed waren of even tot rust moesten komen. St.-Egbert heeft nu een andere bestemming en is gedeeltelijk afgebroken. Onder de gasten bevonden zich ook veel Limburgse kinderen. Hetty wil met hen in contact treden. Haar telefoonnummer is 02550-36485.

Combi-carrière

Vurore houdt dinsdagmiddag 31 mei in het gebouw aan de ds. Hoogendijkstraat 30 te Roermond een discussie over het thema 'De nieuwe werknemer'. De bijeenkomst begint om 14.30 uur. L. Bodelier, senior beleidsmedewerker bij de directie arbeidsverhoudingen van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid houdt over het thema ee inleiding. Daarna volgt een discussie met de zaal. Aanmelden dient voor 24 mei bij Vurore. Kosten tien gulden.

Dante Alighieri

Voor de leden van Dante Alighieri houdt drs. Jacqueline Hoevenberg dinsdag 24 mei om 20 uur een lezing in het Thermenmuseum Heerlen over 'Uiterlijk schoon en vertoon van Romeinse burgers'. Ook niet leden zijn welkom, maar zij betalen een toegangsprijs van vijf gulden.

Pantserfort

In het voormalige pantserfort 'Maasmond' wordt zaterdag 28 mei een reünie gehouden voor oud-gedienden van de Koninklijke Marine en het Korps Mariniers die in de periode na de Tweede Wereldoorlog in of nabij het voormalige pantserfort 'Maasmond' in Hoek van Holland hebben gediend. Voor nadere informatie en aanmelding kunt U schrijven of bellen naar Stichting 'Fort aan den Hoek van Holland', Postbus 9a, 3150 AA Hoek van Holland, tel. 01747-83365.

Voerstreek

IVN-gids Jos Buysens uit Geleen houdt woensdag 25 mei in de heemtuin achter de kerk van de Langenberg in Brunssum om 20 uur een lezing over de Voerstreek. De bijeenkomst is op initiatief van IVN Brunssum.

Manifestatie

De werkgroep Ching heeft voor zondag 29 mei een uitgebreide paranormale manifestatie georganiseerd. In de Witte Hoeven in Venray wordt aandacht besteed aan uiteenlopende aspecten van het paranormale. Ook alternatieve geneeswijzen komen aan bod. De manifestie wordt gehouden tussen 11.00 uur en 18.00 uur.

Bonn

De kring Sittard van het Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap (LGOG) besteedt donderdag 26 mei en zaterdag 28 mei aandacht aan de voormalige Duitse hoofdstad Bonn. Donderdag geeft A. Janssen om 20.00 uur in het Guliks Hoes in Sittard een dialezing over Bonn. Zaterdag is er een dagexcursie naar de stad onder zijn leiding.

Jornada

Voor iedereen die geïnteresseerd is in de Spaanse taal en cultuur is er zaterdag 28 mei een ontmoetingsdag. Deze is georganiseerd door de Maastrichtse vereniging Circulo Cervantes. Tijdens de ontmoeting, Jornada genaamd, worden diverse Spaanse lezingen gegeven en zijn er een aantal muziekuitvoerimgen. Er worden zo'n tweehonderd gasten verwacht, onder wie de ambassadeurs van Mexico en Spanje. Geïnteresseerden kunnen voor meer informatie contact opnemen J. Huinck, tel. 043–475758.

Bedevaart

De eerstvolgende bedevaart naar Banneux (Nederlandse dag) is op zondag 12 juni. Bisschop F. Wiertz is dan voor de eerste keer te gast. Hij zal om 10.30 uur een pontificale h. mis opdragen in de grote kerk of bij mooi weer op de esplanade. Rond negen uur vertrekken vanaf het Stationsplein in Maastricht touringcars naar Banneux. Deelnemers uit Limburg weorden bij voldoende deelname in eigen woonplaats opgehaald. De kosten bedragen dertig gulden. Informatie kan verkregen worden bij Caritas Banneux in Maastricht, tel. 043-633606.

Diabeten

De afdeling Sittard/Geleen van de Diabetes Vereniging Nederland houdt zaterdag 11 juni in het Pienkhoes aan de Bachstraat in Geleen een informatiedag van 10.30 tot 16 uur. Thema: 'Diabeet, wat wil je weten?' Er zijn vier gastsprekers: dr. B. Looy (internist), dr. T. Driessen (oogarts), G. Weening (verzekeringsadviseur) en P. de Ronde (voorzitter DVN). Voor meer informatie kunt U contact opnemen met de dames K. van Westerhoven (tel. 04493-3847), M. Theunissen (tel. 046-517276) of H. Fokkert (tel. 04498-54119).

streeksgewijs

pvangcentrum zoek naar rijwilligers

ERLEN – Het Opvang- en viescentrum (OAC) in Heer-is op zoek naar vrijwilligers willen helpen bij het opvan-n van dak- en thuislozen en rslaafden uit de regio Oostelijk id-Limburg.
vrijwilligers hebben vooral zorg voor de dagelijkse gang zaken in het OAC. Dat bete-t naast de zorg voor het kopje fie en de boterham het per-lijk contact met de bezoe-s door het tonen van belang-ling.
OAC werd eind januari ge-nd en wordt sindsdien dage-s bezocht door zo'n honderd ervende verslaafden en straat-stituees. Drie keer per week gt het OAC voor een warme altijd en dagelijks bestaat de egenheid om te douchen en le kleding te wassen.
nteresseerden kunnen con-opnemen met de Vrijwilli-centrale Heerlen, Burge-ester van Grunsvenplein 2, ☎ -713971.

per persoon

an van Dijk nderscheiden

r. Jan van Dijk werd gister-vond tijdens de jaarvergadering n het Koninklijk Heerlens annenkoor St.-Pancratius in HKB-gebouw benoemd tot ager van de gouden Pancra-ring'.
n Dijk werd gehuldigd bij zijn cheid als voorzitter van het or, dat onlangs de eerste cd 'In zikaal Gezelschap' uitbracht. n Dijk was veertien jaar voor-er van het koor, dat nu 115 bestaat. Tot opvolger van van Dijk werd mr. Jef Haut-t benoemd.

uldiging

dames Kleikers en Meeuwis-, 25 jaar lid van de Simpel-se Zonnebloem, hebben tij-s het ziekentriduüm in het rmalige klooster 'De Plaar' t zilveren insigne van de Zon-ebloem ontvangen. Tevens ont-ngen zij en fraai beeldje.

● Vrijwilligers van heemkundevereniging De Veersjprunk werken aan de herbouw van het puthuisje op De Douve in Merkelbeek. Foto: FRANS RADE

Nieuwe functie voor herbouwd puthuisje

Van onze correspondent

ONDERBANKEN – Op De Douve in Merkelbeek werken vrijwilligers van heemkundevereniging De Veersjprunk aan de herbouw van een zeventiendeeeuws puthuisje. De put werd in 1933 gedempt en het huisje werd afgebroken.

Bij wegwerkzaamheden in 1971 werd de put op het plein toevallig blootgelegd, maar er kwamen toen geen initiatieven van de grond om het huisje weer op te bouwen. Vorig jaar begon Merkelbeekenaar Jan Clement namens de heemkundevereniging een actie om het puthuisje weer op de oorspronkelijke plek terug te krijgen.

Hij vond voldoende steun bij sponsors, gemeente en heemkundevereniging om aan het avontuur te beginnen. Inmiddels is de bouw in de eindfase. Het dak zit er bijna op en straks wordt het grote wiel en de ophaalmechaniek geplaatst. Merkelbeek kan dan in september op feestelijke wijze het puthuisje in gebruik nemen. Niet om water te putten, maar als sociale ontmoetingsplaats, om energie te putten en gezellig een babbeltje te maken.

Schouwspel van schuttersgilde in Hoensbroek

HOENSBROEK – Het Koninklijke Schuttersgilde St. Lambertus uit Helden brengt op eerste pinkterdag, zondag 22 mei, een bezoek aan Kasteel Hoensbroek. Het gilde marcheert om 13.15 uur naar de binnenplaats van het kasteel. Traditiegetrouw houdt dit gilde haar jaarlijks koningsvogelschieten op deze dag en een van de vaste onderdelen is het afhalen van de huidige schutterskoning. Koning Rob Haffmans wordt op Kasteel Hoensbroek afgehaald. Na de intocht brengen de vendeliers een vendelgroet en de spiesdragers demonstreren hun exercitie.

Nadere inlichtingen over dit schouwspel zijn te krijgen bij de administratie van Kasteel Hoensbroek: ☎ 045-227272.

journaal kort

HEERLEN
● De wijkinformatiewinkels besteden deze maand extra aandacht aan de aanvragen voor huursubsidie. Op de Hoofdstraat 11 in Hoensbroek kan men dinsdag tot en met donderdag van 10 tot 17 uur terecht en vrijdag van 10 tot 13 uur. Geitstraat 70 is dinsdag, woensdag en donderdag open van 10 tot 17 uur en vrijdag van 13 tot 16 uur. 't Leiehoes is alle werkdagen van 10.30 tot 12 uur bereikbaar en op maandag, woensdag en donderdag bovendien van 13.30 tot 16 uur. In Zeswegen, Mijnzetellaan 6, kan men van maandag tot en met donderdag van 9 tot 12.30 terecht en maandag van 13 tot 17 uur.

● In de wijk Schaesbergerveld worden dit weekeinde de Lentefesten gehouden. Zaterdag om 20.30 uur wordt 'n Rundje Limburgs' weggegeven, waarop zoveel mogelijk Limburgse dialecten gepresenteerd worden door een keur van artiesten.

● Op zaterdag 4 en zondag 5 juni houdt het Centrum voor Alternatieve Geneeswijzen (Heigrindelweg 73-75, Heksenberg) introduktie- en open dagen. Bezoekers kunnen die dagen gratis deelnemen aan 'Werken met energie' van 10-11 uur en van 14-15 uur. Dia-lezingen over homeopathie zijn er van 11-12 uur en 15-16 uur. Info: ☎ 215240/ 218917.

KERKRADE
● Op de schietweide achter sporthal Kerkrade-West houdt schutterij St.-Sebastianus Spekholzerheide zaterdag vanaf 15 uur het Koningsvogelschieten. Maandag om 15 uur wordt het koningin en sponsorchieten gehouden.

LANDGRAAF
● In de kerk van de Kakert wordt maandag om 11 uur een dialectmis opgeluisterd door jongerenkoor Youth and Spirit en Jos Meesen. Krink Veldeke zorgt voor de teksten.

● Bij het schieten om de Landgraafkoning ging Koos Houben van schutterij St.-Hubertus met de eer strijken. Verenigingskoning werd Leon van Hees. Wethouder Dré Boumans werd erekoning.

SIMPELVELD
● Het kerkelijk zangkoor Harmonia voert zondag 22 mei tijdens de mis van 9 uur in de St.-Remigiuskerk de meerstemmige mis van Perosi uit.

BRUNSSUM
● Het veldvoetbaltoernooi voor vrijetijdsteams op de velden van SV Egge is mede in verband met de uitloop van de KNVB-competitie verschoven naar 11 en 12 juni. Aanvankelijk zou het toernooi dit weekeinde plaatsvinden. Voor info: ☎ 045-254758.

Fusie scholen in Landgraaf

LANDGRAAF – De openbare basisscholen de Kring in Nieuwenhagen en de Carrousel in Schaesberg gaan op 1 augustus fusereren tot één nieuwe openbare school.
De fusie was nodig omdat de Kring niet meer zelfstandig kon voortbestaan wegens een te kort aantal leerlingen. Voorlopig krijgen de leerlingen van de nieuwe school les op twee lokaties. Zowel het schoolgebouw aan de Lotersbergweg als dat aan de Voegelsjtang blijven volledig in gebruik. Ine Nederstigt wordt de nieuwe directrice van de school.

Danswedstrijd voor teams in Lotus

KERKRADE – Dansstudio Lotus in Kerkrade houdt op zaterdag 21 mei de jaarlijks terugkerende 'Pinksterteammatch' waaraan 368 dansers deelnemen.
Een teammatch is een groepswedstrijd voor dansers. Ieder team bestaat uit vier paren. Een paar danst in zijn eigen categorie tegen dansers uit andere teams. Het is een wedstrijd voor alle klassen; van basisteams tot topklasse-teams.
De dansers gaan strijden om de wisseltrofee. Alle deelnemers krijgen na afloop een certificaat. Belangstellenden zijn vanaf 19 uur welkom in Dansstudio Lotus aan de Nieuwstraat 140 in Kerkrade.

CHINEES AANBEVOLEN

LON FON MENU
(vanaf 2 couverts)

VISBALLETJES IN MINI VOGELNESTJES MET OESTERSAUS

*****

SAN TJOY KEUN
(Loempiaatje gemaakt van ijsbergsla kern met diverse groenten)

*****

VERSE MELOEN MET KIPPEBOLLETJES

*****

YON TIN JIEU
(Gevulde paprika met diverse vlees en garnalen)

*****

TEPAN
(Diverse groenten, vlees en vis geserveerd op grillplaat)

*****

JIN SAN MAAN YU
(Gebakken zalm met saus van "de kroon")

*****

CHINESE KOFFIE

ƒ 42,50 PER COUVERT

Restaurant "De Kroon" alleen het fijnste van het fijnste.

Avontuurlijk tafelen bij Aziatisch Eetpaleis

Op 17 december 1993 jl. ging aan de Ganzeweide 51 in Heerlen het Japans-Chinees-Indisch specialiteitenrestaurant "de KROON" van start. Na de officiële opening door Heerlens loco-burgemeester Savelberg en wethouder Evers werd de nieuwe zaak feestelijk ingewijd met een serenade door fanfare St. Jozef.
De houten brug met chinese decoraties over een heldere vijver vol goudkarpers vormt een indrukwekkende binnenkomst. Mede door het verfrissende geluid van water, dat als een klaterende waterval langs de enorme ruimte stroomt is de heer Hsu, eigenaar van "De Kroon", er toch in geslaagd een intieme gezellige sfeer te creëren. Het geheim schuilt in de goed doordachte originele inrichting. Restaurant "De Kroon" is ingedeeld in een Chinees en een Japans restaurant, met aan de levendige straatzijde nog een soort café. Hier staan wat tafels en stoelen ongedwongen bijeen voor het nuttigen van een aperitiefje of een kopje koffie met evetueel een kleine snack. Want ook daarvoor bent u bij dit restaurant van harte welkom. Achterin bevinden zich de restaurants, die bewust zijn ingedeeld in aparte knusse hoekjes, waar enige privacy gewaarborgd is. Om deze reden is ook de afhaalcounter, met een aparte ingang aan de zijkant van de etende gasten onttrokken.

Japans restaurant Sakura (o.a. afdeling "De Kroon")

De keuken valt onder de verantwoordelijkheid van Chef-kok Fu Kuan. Hij vertoont zijn kookunsten echter niet in de keuken, maar temidden van de gasten, die verwachtingsvol rondom de kookplaat hebben plaatsgenomen. Deze openheid is een van de redenen, waarom de Japanse keuken een "eerlijke keuken" wordt genoemd. Maar er zijn meerdere argumenten. De kok presenteert zijn ingrediënten, die allemaal A1 kwaliteit bezitten, eerst rauw aan de gasten. Het is de bedoeling, dat zij het fijne vlees en de vis symbolisch op versheid keuren. Vervolgens worden de gerechten voor de ogen van de gasten klaargemaakt op de grote kookplaat. Om zich tegen kookluchtjes te beschermen, hullen de gasten zich in echte Japanse kimono's, die bij binnenkost kleurig over de stoelen klaarhangen. Omdat zilveren bestek de eerlijke smaak van de lekkernijen kan beïnvloeden, wordt eten met stokjes aanbevolen. Dat dit meestal tot de nodige hilariteit leidt, moge duidelijk zijn. Dat maakt Japans eten tot een vrolijke, avondvullende bezigheid. Er is plaats voor een totaal aantal van zestig personen, tien personen per tafel. Maar ook met z'n tweeën bij anderen aanschuiven levert een heel gezellige avond op. Vervelen doet u zich geen moment, want behalve exclusieve hapjes krijgt u door de Japanse koks een heuse jongleershow met keukenattributen voorgeschoteld.

Ganzeweide 51, Heerlen, tel: 045-232543, fax: 045-217635
Geopend van 11.30-22.30 uur, weekend van 11.30-23.00 uur

JAPANS TEPAN YAKY AANBEVOLEN

MENU "BONSAI"
(vanaf 2 couverts)

JAPANS RAUWKOSTSALADE
SOESHI
(Rolletjes gemaakt van zeewierblaadjes en wijnrijst kern met groenten)

*****

COMBINATIE VAN 5 VITAMIENRIJKE VOORGERECHTEN

*****

ZALM
VERSE VICTORIA BAARS

*****

KIPFILET VAN TEPAN YAKY GRILL

*****

GEFLAMBEERDE BIEFSTUK VAN DE HAAS SEIZOENSGROENTEN GEBAKKEN RIJST

*****

DESSERT

*****

KOFFIE OF THEE

ƒ 56,50 PER COUVERT

Provincie Limburg

mededeling M 160/20-94

KENNISGEVING

Het College van Gedeputeerde Staten [...] **Limburg** geeft gelet op artikel 14.3, tw[...] Wet milieubeheer (Wm) en artikel 7b, tw[...] lid Wet verontreiniging oppervlaktewate[...] (Wvo) mede namens het Dagelijks Best[...] het Zuiveringschap Limburg van het vo[...] kennis. Op 9 augustus 1993 respectieve[...] augustus 1993 is van N.V. Elektriciteits[...] duktiemaatschappij Zuid-Nderland EPZ [...] vangen: - een aanvraag d.d. 9 augustus [...] (nr. BW8298) om een oprichtingsvergun[...] ingevolge de Wet milieubeheer voor de [...] Warmtekrachtcentrale Swentibold geleg[...] het DSM-complex lokatie Zuid te Gelee[...] - een aanvraag d.d. 10 augustus 1993 [...] V93-139) om een vergunning ingevolge [...] Wet verontreiniging oppervlaktewateren [...] het lozen van bedrijfsafvalwater, koelwa[...] huishoudelijk afvalwater en hemelwater [...] komstig van Warmtekrachtcentrale Swe[...] bold te Geleen, via de riolering en de in[...] afvalwaterzuiveringsinstallatie (IAZI) van [...] op het oppervlaktewater genaamd Zijtal[...] Het voornemen bestaat op de aanvrage[...] sitief te beschikken. De aanvragen, de o[...] werp-beschikkingen en de overige van b[...] zijnde stukken liggen ter inzage van 24 [...] 1994 tot 24 juni 1994 en wel: - in het Pr[...] ciehuis te Maastricht (bureau Bibliothee[...] tijdens de werkuren; - in het gemeenteh[...] Geleen tijdens de werkuren alsmede op [...] derdag van 17.00 uur tot 20.00 uur; - te[...] tore van het Zuiveringschap Limburg, M[...] Theresialaan 99 te Roermond op werkd[...] van 09.00 uur tot 12.00 uur en van 14.00 [...] tot 16.00 uur (afdeling Vergunningen en [...] having). Na laatstgenoemde datum ligge[...] stukken ter inzage op vorengenoemde p[...] sen en wel tot het einde van de termijn [...] binnen beroep kan worden ingesteld teg[...] beschikkingen op bovenvermelde aanvr[...] Tot uiterlijk 24 juni 1994 kunnen tegen d[...] werpbeschikkingen schriftelijk gemotive[...] bedenkingen worden ingediend, onder v[...] melding van het/de nummer(s) van de a[...] vra(a)g(en): - voor wat betreft de Wm bij [...] deputeerde Staten, Postbus 5700, 6202 [...] Maastricht; - voor wat betreft de Wvo bij [...] Dagelijks Bestuur van het Zuiveringscha[...] burg, Postbus 314, 6040 AH Roermond. [...] Raadszaal van het gemeentehuis van Ge[...] zal op 20 juni 1994 om 10.00 uur de gel[...] heid tot een gedachtenwisseling over de [...] werpbeschikkingen worden geboden, w[...] ook de aanvrager aanwezig zal zijn. Daa[...] bestaat gelegenheid gemotiveerde bede[...] gen mondeling in te brengen. Degene di[...] schriftelijke bedenking indient, kan verzo[...] zijn persoonlijke gegevens niet bekend t[...] ken. Voor het verkrijgen van nadere inlich[...] gen en/of (tegen betaling) van kopieën v[...] ter inzage gelegde stukken kan men zich [...] betreft de Wvo-aanvraag wenden tot vo[...] noemd Dagelijks Bestuur (tel. 04750-943[...] en wat betreft de Wm-aanvraag tot voornoemd College (tel. 043-897528). Alleen [...] genen, die bedenking hebben ingebracht [...] de wijze als bovenomschreven en een ie[...] die aantoont dat hij daartoe redelijkerwij[...] in staat is geweest en degenen die bezw[...] hebben tegen eventuele wijzigingen die [...] beschikking t.o.v. het ontwerp daarvan z[...] ingebracht, zijn later tot het instellen van [...] roep gerechtigd.

Gemeentebestuur van Vaals

BEKENDMAKING

De burgemeester van Vaals maakt, ter voldoening aan het bepaalde in artikel 22 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, bekend dat de raad van die gemeente in zijn vergadering van 2-5-1994 heeft besloten te verklaren dat wordt voorbereid de wijziging van het bestemmingsplan voor:

- het perceel gemeente Vaals, gelegen Aan de Boom 5, Vijlen;
- het perceel gemeente Vaals, gelegen Harles 8a, Vijlen;
- het perceel gemeente Vaals, gelegen Bergweide 116, Vaals;
- het perceel gemeente Vaals, gelegen Dr. Schaepmanstraat 16, Vaals;
- gemeente Vaals, gebied kern Vaals;
- gemeente Vaals, gebied Vaals-Noord.

Het voorbereidingsbesluit en de daarbij behorende tekeningen liggen vanaf 24-5-1994 ter gemeentesecretarie, afdeling grondgebiedzaken, Von Clermontplein 15 te Vaals, voor een ieder ter inzage.

Vaals, 20 mei 1994.

De burgemeester voornoemd,
w.g. J.F.J. van Dijk.

De dienstregeling van de interlokale lijnen van het V.S.L., ingaande 29 mei 1994 is goedgekeurd door de Minister van Verkeer en Waterstaat. De goedkeuring is verleend bij besluit van 29 april 1994, onder nummer RWS/LB/IVV/94-8725. Dit besluit is gepubliceerd in de Nederlandse Staatscourant van 2 mei 1994. De goedkeuring van de lijnen 44, 47 en 154, voor zover het vervoer niet beperkt blijft tot Nederlands grondgebied, vormt hierop een uitzondering. De goedkeuring van lijn 154 voor zover het vervoer beperkt blijft tot Nederlands grondgebied is geldig tot 6 november 1994.
Op grond van artikel 68, eerste lid, van de Wet Personenvervoer juncto hoofdstuk 6 van de Algemene Wet Bestuursrecht kunnen belanghebbenden tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop dit is bekendgemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan de Minister van Verkeer en Waterstaat, p/a de Hoofdingenieur-directeur van de Rijkswaterstaat in de directie Limburg, Postbus 25, 6200 MA MAASTRICHT.
Voor deze dienstregeling kan dat dus uiterlijk tot en met 14 juni 1994. Het bezwaarschrift dient te zijn ondertekend en dient ten minste te bevatten:
- Uw naam en adres;
- de dagtekening;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bewaar is gericht en zo mogelijk de datum en kenmerk van het besluit;
- een opgave van de redenen waarom U zich met het besluit niet kunt verenigen.

Gelijktijdig met of na indiening van het bezwaarschrift kunt U, bij een spoedeisend belang, een verzoek doen tot het treffen van een voorlopige voorziening.
Een zodanig verzoek dient te worden gericht tot de voorzitter van het College van Beroep voor het Bedrijfsleven, Postbus 20021, 2500 EA 's-GRAVENHAGE. In verband met de behandeling van het verzoek om voorlopige voorziening wordt een bedrag aan griffierecht geheven. Omtrent de hoogte daarvan, de wijze waarop en de termijn waarbinnen U dit dient te betalen krijgt U na indiening van het verzoek bericht van de griffier van het College van Beroep voor het Bedrijfsleven.

De dienstregeling van de lokale lijnen 1, 2, 3, 10, 11, 12, 15, 16, 17 en 18 is vastgesteld door de Colleges van Burgemeester en Wethouders van de respectievelijke gemeenten.
Op grond van artikel 67, eerste lid, van de Wet Personenvervoer juncto hoofdstuk 6 van de Algemene Wet Bestuursrecht kunnen belanghebbenden tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop dit is bekendgemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan de Gemeenteraad van de betreffende gemeente.

N.V. Verenigd Streekvervoer Limburg
Postbus 2520, 6401 DA Heerlen
Telefoon 045-720606

weekend diensten

avond- en weekenddiensten innen op vrijdagavond en digen de volgende week vrij- om 8.30 uur.

TSEN

rlen: Voor spoedgevallen .14.00 (brandweercentrale) en.
krade-Oost: Bij spoedgeval- telefonisch contact opnemen de eigen huisarts.
pelveld/Bocholtz: Vrijdag tzen, ☎44.03.33. Zaterdag tzen en Mom, ☎44.39.38. dag Mom. Maandag Schiffe- ☎04451-1500.
graaf: Zaterdag Eussen, 06.60. Zondag Ypenburg, 20.72.
nsbroek: Patiënten van Ge- heidscentrum Hoensbroek- d kunnen dag en nacht bel- ☎21.48.21. Uitsluitend voor gevallen: ☎23.18.00. An- eigen huisarts bellen.

OTHEKEN

ssum/Schinveld: Schin- A ge Water 20, ☎27.28.99.
len: De Hesselle, Bongerd ☎71.95.45.
graaf: Waubach, Maas- terlaan 78, ☎32.78.00. Voor gevallen dag en nacht be- baar.
rade/Eygelshoven: Van ech, Hoofdstraat 41, 20.10.
rade-West: Maussen, Aker- t 79, ☎41.54.40.
erheide: Bleijerheide, Blei- derstraat 52, ☎46.20.50. Op dagen open van 8 tot 20 in het weekeinde en op dagen van 10 tot 18 uur.
elveld/Bocholtz: Voncken, Ottenstraat 6, ☎44.11.00. Za- g 11-15 uur, zondag -14.30 uur. Voor spoedge- n van 22-22.30 uur of na tele- che afspraak.
sbroek/Heerlerheide: lerheide, Corneliusplein 2, 13.77.
: Voor spoedgevallen eigen heek (b.g.g. ☎711400).

NDARTSEN

rlen/Hulsberg/Voerendaal: dag Peters, Vlotstraat 11, 50.35. Maandag Lie, Vrus- emigerweg 23, ☎42.01.38. eekuur zaterdag en zondag 11-12 uur. B.g.g. TIGH, 14.00.
krade/Ubach over Worms/ uwenhagen/Eygelshoven: s, V.Banninglaan 6 Schaes- ☎32.11.12. Spreekuur 0-12 uur en 19-19.30 uur.
pelveld/Bocholtz/Gulpen/ ls/Wijlre/Wittem: Schijns, Bernhardstraat 1 Vaals, 454-61553. Spreekuur 0-12 uur en 17.30-18 uur.
nssum/Schinveld/Nuth/ nsbroek/Schinnen: Philips, helminastraat 4 Nuth, 5.25.36. Spreekuur 11.30-12 en 17.30-18 uur.

MEOPATEN

or spoedgevallen dag en ht bereikbaar: Drs. M.Zelen, ikoelenweg 134 Nieuwenha- , ☎31.42.85.

OENE KRUIS

chtdienst voor spoedgeval- Heerlen/Hoensbroek: 2.55.88. Nuth/Voerendaal/ pelveld: ☎04405-2995. nssum/Schinveld/Jabeek/ kelbeek/Bingelrade: 90.90. Landgraaf: ☎32.30.30. krade/Eygelshoven: 92.60.

RSEN

- Heerlen: ☎71.14.00. In- tie over avond- en week- iensten van artsen, tandart- apothekers en het Groene s.
odienst SOS: Dag en nacht eikbaar, ☎71.99.99.
achtsziektenbestrijding: uurs infolijn, ☎74.01.36.

Seijben: in juli besluit tot verzelfstandiging

Heerlen wenst 'topper' als schouwburg directeur

Van onze verslaggever

HEERLEN – Het Heerlense college heeft een ambitieuze profielschets opgesteld voor de nieuwe directeur van de Stadsschouwburg. Hij of zij moet niet alleen een zeer deskundig theaterpersoon zijn, maar ook het 'enthousiasme bij het personeel koesteren en verder aanwakkeren.' Maar het mag geen 'Fuchstype' zijn, wat betekent dat de directeur ook goed met geld moet kunnen omgaan.

Wethouder René Seijben verwoordt waarom de gemeente zo hoog inzet: „We willen de schouwburg een heel goede kans geven, daar hoort een goed management bij." En dus moet de directeur ook rekening houden met de 'dynamische plaats van de schouwburg midden in de samenleving.' Hij dient kortom zowel commercieel als kunstzinning goed onderlegd te zijn.

Wat heeft Heerlen hem te bieden? Dat hangt af van de beslissing over het al dan niet privatiseren van de schouwburg, bijvoorbeeld als Structuur NV. Dat besluit wordt al jaren uitgesteld. „Ik wil nu dat de raad in juli de knoop doorhakt, zodat de schouwburg eventueel per 1 januari zelfstandig verder kan," zegt Seijben. „Langer wachten kun je het schouwburgpersoneel niet aandoen." Woorden die ook zijn voorganger Jo Evers diverse keren, zij het vergeefs, heeft uitgesproken.

Seijben heeft een speciale commissie alvast een advies gevraagd over de salariëring die de nieuwe directeur dient te krijgen. „Een directeur van een zelfstandige schouwburg verdient meer. Hij draagt meer verantwoordelijkheid dan die van een gemeentelijke afdeling."

Als de raad op 5 juli een besluit heeft genomen, start een headhuntersbureau een sollicitatieprocedure. Momenteel wordt de schouwburg bestuurd door een interim-directeur.

Raad Landgraaf handhaaft traditie

Gebed voor en na vergadering blijft

Van onze verslaggever

LANDGRAAF – Het voorstel van de SP en VVD in Landgraaf om het gebed voor en na de raadsvergadering af te schaffen, kreeg geen steun van de overige partijen.

Het voorstel van raadslid G. van Bekkum (SP) zorgde voor enige opwinding onder de raadsleden. Van Bekkum vond dat geloof en politiek gescheiden moet blijven en dat het niet meer gepast is om een RK-gebedje uit te spreken.

J. Gulpers (GBBL) reageerde fel. „Ik wens niet aan dit eerste wapenfeit van uw partij mee te werken" gaf hij het SP-raadslid van repliek. „Dan moet tijdens het gebed maar de raadzaal verlaten of later binnenkomen. Ik ben niet van plan God voor de SP pver boord te gooien."

Enkele raadsleden voelden wel iets voor het tussenvoorstel dat het college deed door de tekst van het bewuste artikel van het Reglement van Orde te vervangen door: 'de voorzitter opent en sluit de vergadering met een moment van bezinning'. Raadslid R. Silvertand (GBBL) vond dit moment van stilte te kunstmatig.
Ten slotte sprak CDA-raadslid A. Boumans zijn verwondering uit over de steun van de VVD aan het voorstel van de SP. Bij de stemming bleek alleen de SP en VVD, totaal drie stemmen, voor afschaffing van het gebedje. Het voorstel van het college om een moment van bezinning in acht te nemen werd door negen raadsleden gesteund. Zestien stemmen wensten de oude situatie te handhaven.

De uitbreiding van het gemeentehuis door de eerste verdieping van het politiebureau te kopen voor een bedrag van een miljoen, wordt door de raad gezien als een koopje.
J. Bonten (PvdA) drong aan op een sobere invulling van de ruimten. Raadslid J. Gulpers (GBBL) was tegen de transactie. De twee ton voor externe kosten vond hij te hoog.

Hok gestolen na verplaatsen konijn

HEERLEN – Uit de tuin van een woning aan de Bilderdijkstraat in Heerlen is woensdag een leeg konijnenhok gestolen. De in het hok zittende konijn werd de avond voor de diefstal door de eigenaar in de stal geplaatst.

Vrouw beroofd van giropas en pincodebriefje

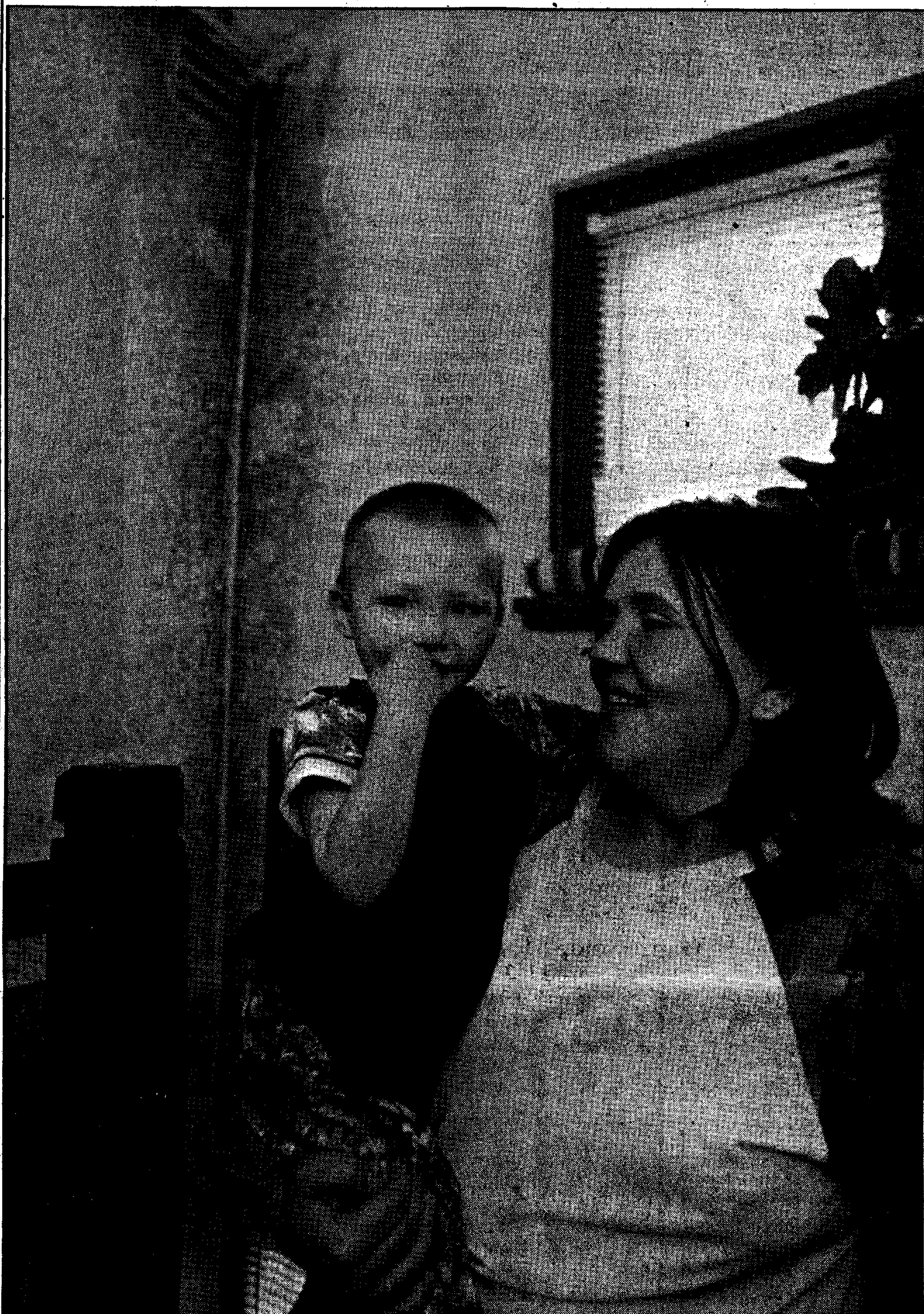
KERKRADE – Een 31-jarige vrouw uit Kerkrade is woensdagmiddag op de Markt in Kerkrade beroofd van een tas waarin een giromaatpasje en een briefje met de bijbehorende pincode zaten. Ze werd om kwart over vier door een onbekende jongeman met waarschijnlijk een bromfiets klemgereden en beroofd van haar handtas. De Kerkraadse vrouw schreeuwde om hulp, maar niemand – ook niet de bezoekers op het terras bij café Gubbels – nam de moeite om haar te helpen of de politie te waarschuwen.

Omdat ze geld voor iemand anders moest afhalen, had ze behalve de giropas ook een briefje met daarop de pincode bij zich. De vrouw haastte zich om de girorekening te blokkeren, maar in de tussentijd had de dader (gekleed in een korte paarse jas) reeds 1000 gulden van de rekening opgenomen. De politie zoekt getuigen: ☎ 045-355555.

Met 190 over autosnelweg

HEERLEN – Een 37-jarige Maastrichtenaar is gistermiddag aangehouden omdat hij met een snelheid van 190 kilometer per uur over de autosnelweg A76 reed. Op die weg geldt een maximumsnelheid van 120 kilometer per uur. De officier van justitie legde de man een boete op van 750 gulden. De Maastrichtenaar mocht vertrekken na het betalen van de boete.

Vochtproblemen in Heerlen

● Roos van de Weijer met zoontje en carapatiënt Dimitri Foto: FRANS RADE

Gezin met carapatiënt wil nieuwe huurwoning

Van onze verslaggever

HEERLEN – De familie Van de Weijer kampt al acht maanden met vochtproblemen in hun woning aan de Nicolaas Beetsstraat in Heerlen. De situatie wordt met de dag ondraaglijker. Omdat het driejarig zoontje Dimitri van Marcel en Roos van de Weijer cara-patiënt is, wil het gezin samen met de vier maanden oude Jôshi op zeer korte termijn een andere woning hebben.

Het probleem met het vocht in de woning is volgens Marcel van der Weijer begonnen toen de laatste twee flats van de Vossekuil, aan de overkant van hun straat, werden afgebroken.

„Eerst ontstonden er scheuren in de muren en in september vorig jaar ontdekten we de eerste schimmel in een hoekje van het trappehuis," aldus Van de Weijer.

Na verloop van tijd verspreidde het vocht zich over het hele trappehuis. De buitengevel van het huis blijft na een regenbui veel langer nat dan bij de omliggende huizen. De kurktegels van de parketvloer in de gang laten op verschillende plaatsen los. De schimmel op de muren is duidelijk te zien. Het echtpaar kan de kleren in de linnenkast niet meer droog houden.

De opzichter van de Bouwvereniging Heerlen, waarvan de familie Van de Weijer de woning heeft gehuurd, werd erbij gehaald. Deze verklaarde in eerste instantie dat het vocht werd veroorzaakt door het tropische aquarium in de huiskamer en de leefwijze van het gezin.

„Als je een hand tegen de muur houdt, wordt deze vochtig," legt Marcel uit. „Dat het vocht zou worden veroorzaakt door ons leefmilieu, slaat nergens op. Medio vorig jaar maakte Dimitri het nog goed. Daarna is zijn gezondheid alleen maar slechter geworden. Het gebruik van medicijnen is verdubbeld en hij heeft inmiddels zulke zware kuren moeten ondergaan, dat spontane botbreuken kunnen ontstaan."

Een arts van de GGD heeft een medisch rapport gemaakt over de toestand van Dimitri. Vervolgens is contact opgenomen met de afdeling Volkshuisvesting in Heerlen met de mededeling dat de familie Van de Weijer, in het belang van de gezondheid van het zoontje, zo snel mogelijk het huis moeten verlaten.

De Bouwvereniging heeft vorige week woensdag een technisch onderzoek laten starten om het vochtigheidsgehalte in de woning vast te stellen. Afgelopen maandag heeft Marcel van de Weijer het onderzoek laten afbreken. „Op dat moment was met het rapport van de GGD-arts duidelijk. Ons zoontje kan niet langer in zulke woonomstandigheden leven. Het onderzoek had voor mij geen enkele waarde. De gezondheidsrisico's zijn voor ons niet langer meer te aanvaarden."

E. Wigman, hoofd technische dienst van de Bouwvereniging Heerlen, vindt het jammer dat Van de Weijer besloten heeft het onderzoek niet te laten doorgaan. „Met de meetapparatuur hadden we kunnen vaststellen waar het vocht vandaan komt. Het vochtgehalte na bijvoorbeeld het douchen en koken kon dan worden gemeten. Ik zal alsnog een poging wagen de huurder te bewegen het onderzoek alsnog te laten uitvoeren."

Volgens Wigman bestaat er geen enkel verband met de trillingen en toename van het vocht na het afbreken van de Vossekuil-flats. „Dat moet gezien worden als een tijdsaanduiding dat de problemen bij de familie Van de Weijer zijn begonnen. De koude maanden braken toen aan."

Of Van de Weijer snel in aanmerking komt voor een nieuwe woning, hangt volgens Wigman van allerlei factoren af. „Het zoeken naar een andere woning is moeilijk. De huurder moet dan hoger in punten staan dan andere woningzoekenden. Het medisch rapport van de driejarige Dimitri zou het aantal punten kunnen doen stijgen. Het rapport schijnt echter nog niet in het bezit te zijn van Bouw- en Woningtoezicht van de gemeente Heerlen."

Voor Marcel van de Weijer is het al lang duidelijk: „Ik moet verhuizen. De afgelopen maanden heb ik door al deze vochtproblemen een schade opgelopen van tienduizend gulden. De moeder en zus van Roos hebben altijd in deze woning gewoond. Van vocht was geen sprake, tot acht maanden geleden. De hele dag moet ik de bovenraampjes boven de deuren open laten staan om verse lucht te krijgen. Komende dinsdag heb ik een afspraak met mijn advocaat om de mogelijkheden van een rechtszaak te bespreken."

Het donkere verleden van een Heerlense schutterij

DOOR JOOS PHILIPPENS

ERLEN – Schutterij St.-bastianus Heerlen vierde in 12 het 250-jarig bestaan. In 0 vierde ze al het 450-jarig (!) staansfeest. In 1958 verschen zelfs plannen in de pers voor n grootse viering van het 0-jarig bestaansfeest.

aar dat enorme verschil bleek organisatie toch te groot om loofwaardig te kunnen zijn en werd 1959 'slechts' de 500ste rjaardag van de oprichting rdacht. Maar toch was de hutterij in 47 jaar nog altijd 250 ar ouder geworden...
ver de oprichtingsdata van de eeste schutterijen bestaat voor- onduidelijkheid. Het oudste ningszilver dateert meestal n de zeventiende eeuw, maar hutterijen bestonden al in de ddeleeuwen.
e onduidelijkheid leidt soms t vermakelijke taferelen, zoals de bovenstaande in Mark van Dijks boek 'De schutterije van Heerle.'

Van Dijk is in de historie van St.-Sebastianus gedoken en heeft zich beperkt tot aan de Franse tijd (1794). Hij ontmoet een enorme handicap: over die periode is zo goed als niets bewaard gebleven. Dat verklaart ook waarom de oprichtingsdatum later met

recensie

de natte vinger werd aangewezen. Alleen al de vermelding 'scutte' werd als bewijs gezien voor het bestaan van St. Sebastianus.
Van Dijk vindt dat ook erkende historici als L. van Hommerich wat al te snel hebben geoordeeld. Toch denkt ook Van Dijk dat Heerlen al in de eerste helft van de vijftiende eeuw een schutterij moet hebben gehad.

Het ontbreken van feitenmateriaal heeft als gevolg dat Van Dijk zich voor een aanzienlijk deel van het boek moet beperken tot algemene historische informatie. Pas op pagina 40 kan hij nader ingaan op de schutterij en vervolgens volgen gegevens over een schutterweide die lag op de plek waar later het St.-Jozefziekenhuis verrees (hoek Putgraaf-Akerstraat). Over schutterslokaal De Helm is iets meer bekend, want dat gebouw stond tot 1951 op de hoek Emmastraat-Gasthuistraat.
Maar een echt levendig beeld van de schutterij krijgen we niet. Van Dijk concludeert wel dat schutterijen in de Middeleeuwen geen legertjes of politiekorpsen waren, maar voornamelijk een verbroederende taak hadden.
De schrijver gaat zich hierna verdiepen in de geschiedenis van St.-Sebastianus van 1796 tot 1960. Ongetwijfeld is deze keer veel eenvoudiger om aan allerlei archiefstukken te komen.

Sigaret

● *In een stationsrestauratie maakten we een opmerkelijke gebeurtenis rond twee om een sigaretje verlegen zittende dames mee. Een andere dame ziet de 'hoge nood' en biedt spontaan een sigaret aan. Vervolgens bestelt ze zelf bij de serveerster een kop koffie. Als de koffie, die een rijksdaalder kost, gebracht is geeft ze twee gulden en zegt vervolgens doodleuk tot de serveerster dat ze de twee ontbrekende kwartjes maar bij 'die dames daar met de sigaret' moet halen. Een van beide dames vindt dat wel zo leuk dat ze spontaan de twee kwartjes aan de serveerster geeft.*

Bloemen

● *Een tuin heb ik niet, maar een zomer zonder bloemen is voor mij geen zomer, zegt een vrouw op de markt tegen de bloemen- en plantenkoopman. En met drie kleurige geraniums in een doosje fietst ze weg. De bloemen staan nu vast wel te prijken op haar balkon of achter het raam en voor haar is het nu echt zomer. Ook al is het 's morgens nog zo koud dat je wel een warme jas nodig hebt.*

Bloemen 2

● *En wat is een grasperk zonder bloemen! Zonder boterbloemen, madeliefjes, paardebloemen of van die kleine paarse. In een grasperk horen bloemetjes te staan, anders is het zo saai. Je ziet wel van die kunstmatig aandoende grastapijten zonder een enkele bloem en zonder een sprietje (on)kruid. Allemaal sprieten van hetzelfde soort gras, keurig een of twee keer in het gelid gemaaid, maar eigenlijk o zo steriel. Kinderen moeten ook niet het lef hebben om op dat gras te lopen, laat staan te voetballen of een ander spelletje te spelen. Je zou bijna zeggen 'gelukkig' zijn er honden die in een onbewaakt ogenblik 'schijt hebben' aan zo'n grasperk.*

Mieren

● *Een wat is een zomer zonder mieren? In ieder geval zijn ze er nu weer. In miljoenen aantallen zijn ze druk doende onder stoep- en terrastegels. Vaak zie je de beestjes zelf niet, maar wordt hun aanwezigheid verraden door hoopjes fijn zand. Sommigen mensen ergeren zich groen, geel, rood of paars aan die mieren en zij staan meer dan een keer op een dag gereed om die zandhoopjes weg te vegen. Andere nemen hun toevlucht tot rigoureuze verdelgingsmaatregelen. Bedenk wel: een mier heeft ook recht op leven, past ook in de kringloop van het totale leven waarvan wij mensen deel uitmaken. En bovendien: in september of oktober zijn ze weer weg. Dus is het nu afgelopen met dat gemier?*

Slijpen

● *Jammer dat die Voerendaalse ambtenaar de krant niet goed leest. Had hij of zij dat wel gedaan, dan was bekend geweest dat in Valkenburg ook al eens iemand op de koffie is gekomen met de kostbare slijperij van messen, kettingen etc. Ook toen trok iemand wit weg toen hij honderden guldens mocht neertellen voor het slijpen van een ketting. Nog niet zoveel als bij de gemeente Voerendaal. Moraal van dit verhaal: lees de krant. Het kan je veel geld schelen.*

Limburgs Dagblad
REGIONALE EDITIE
Wnd-chef regioredactie Joos Philippens
KANTOREN
Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer [illegible] 6411 RS Heerlen, tel: 045-7399[illegible] fax: 045-73926[illegible]
Servicekantoor, Geerstraat 5, 6411 NM Heerlen, tel: 045-717719, fax: 045-713279
Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42, 6461 ED Kerkrade, tel: 045-4529[illegible] fax: 045-455506
Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat [illegible] 6443 CB Brunssum, tel: 045-256363, fax: 045-259056

Limburgs Dagblad

KIOSK

Deze pagina wordt gecoördineerd door de afdeling PR en Promotie. Voor inlichtingen: 045-739366.

23 mei:
- ★ Mechelen, Pinksterwandeltocht 5 - 10 - 15 - 25 - 30 - 35 km. Start: De Mechel, Hoofdstraat 40 van 7.00-14.00 uur. Inlichtingen: 04455-1518.
- ★ Echt, Zomeravondwandeling 10 km. Start: café Spee, Marktstraat 3 van 16.30 tot 19.00 uur. Inlichtingen: 04754-84593/82431.
- ★ Schinveld, wandeltochten 7½ - 15 - 25 km. Start: Cultureel Centrum Fa-Si-La, Ter Hallen 8 van 8.00 tot 14.00 uur. Denk aan paspoort.

20 mei:
- ★ Dialezing van Peter Habeler: "Aus Tirols Bergen zum Himalaya", georganiseerd door de MaasSAC in het kader van haar 2e lustrum. Lokatie: Aula, Rijksuniversiteit Limburg, Tongersestraat 53, Maastricht, aanvang 20.00 uur, entree ƒ 10,-, studenten ƒ 5,-.

21 mei:
- ★ Country dansavond m.m.v. The Black Hills Country Band in Ons Trefcentrum aan het Pius XII-plein 38, Hoensbroek. Aanvang 20.30 uur, entree ƒ 10,-; organisatie C.V. De Bistrojanen.
- ★ Internationaal Accordeonconcert door Accordeonvereniging Elsoo, Harmonika Spielclub Böblingen en Accordeon Orkest Geleen. Lokatie: Hanenhof Geleen, aanvang 20.00 uur, entree ƒ 7,50.

22 mei:
- ★ Regiowedstrijd van de provincie Limburg, georganiseerd door Honden Sport Vereniging Simpelveld. Lokatie terrein: Einde A76 (autoweg richting Vaals).

22 + 23 mei:
- ★ Eygelshoven: Petit Paris - Pinksterfeesten t.b.v. de wijkgemeenschap Kommerveld en De Hopel. Zondag vanaf 20.30 uur optreden (in feestpaviljoen) van Die Palemiger Spatzen, entree ƒ 2,50. Maandag van 12.00 tot 17.00 uur Frühschoppen, vanaf 19.00 uur de Flachländer Musi, vrij entree. Maandag tevens Petit Paris Snuffelmarkt van 10.00 tot 17.00 uur in de nabijheid van de Pastoor van Ars kerk. Entree ƒ 1,50, kinderen tot 12 jaar vrij entree.

23 mei:
- ★ Brunssum: wielerkampioenschap district Limburg. Nieuwelingen - amateurs-B - junioren en amateurs-A. Aanvang 10.30 uur, start/finish Rumpenerstraat, toegang gratis. Organisatie: wielercomité Brunssum.
- ★ Africhtingswedstrijd voor Duitse herdershonden. Lokatie: oefenterrein KG Bronsheim, Bouwberg, Brunssum. Aanvang 9.00 uur, entree gratis. Organisatie: VDH-kringgroep Bronsheim.
- ★ Concours hippique pony's. Aanvang 10.00 uur, manege Ten Eysden, Geleen.
- ★ Rommelmarkt Limbricht, aanvang 11.00 uur. Organisatie: werkgroep activiteiten kerkbestuur Limbricht.
- ★ Postzegels, poststukken, aantekenstroken, stempels enz. tijdens de philatelistische ruildag van 14.00 tot 17.00 uur in partycentrum de Jreets, Kaalheidersteenweg, Kerkrade. Organisatie Eerste Kerkraadse Philatelisten Vereniging.
- ★ 16e Luikse markt van 10.00 tot 18.00 uur in Amstenrade. Tevens muziek, artiesten en attracties voor kinderen. Entree ƒ 3,00; 65 plussers en jeugd van 13 t/m 16 jaar ƒ 2,00.

SWINGEN MET WERELDSTER DIANA ROSS, SLAPEN IN ROTTERDAM-HILTO

EENMALIG CONCERT + HOTELARRANGEMENT

Genieten van een wereldster, slapen in een wereldstad. Een combinatie die wij voor u samenstelden van 22 op 23 juni aanstaande. Dan is namelijk niemand minder dan DIANA ROSS in ons land en geeft in Rotterdam Ahoy een, ongetwijfeld, spetterend concert. "Forever Diana Tour" is een jubileumconcert in het kader van het 30 jaar entertainer zijn van de wereldberoemde ster. Zij is bezig aan een korte Europese tournee en geeft een eenmalig optreden in Ahoy. Hierin herdenkt zij het feit dat zij 30 jaar geleden haar eerste hit scoorde met The Surpremes. In drie decennia werd een tiener uit Detroit een megaster van wereldformaat. Haar carriëre bestaat in feite alleen maar uit superlatieven. In het Guinness Book of Records 1994 staat zij geboekt als "meest succesvolle vrouwelijke zangeres in de Britse hitparades met niet minder dan 51(!) solohits en daarnaast nog 22 hits met de Surpremes en anderen... Het spreekt vanzelf dat zij behalve haar nieuwste nummers ook tal van "golden oldies" ten gehore zal brengen. U maakt als het ware een reis van 30 jaar waarin Diana Ross haar fans meeneemt naar haar roots en het prille begin om te eindigen als een van 's werelds meest geadoreerde supersterren in een alleszeggend "Forever Diana".

HOTELARRANGEMENT

Omdat Rotterdam voor Limburgers nu eenmaal niet naast de deur ligt, heeft het Rotterdam Hilton een aantrekkelijk totaalarrangement voor onze lezers samengesteld. Buiten het feit dat uw entreekaart (u heeft 4 keuzemogelijkheden) uiteraard voor u gereserveerd wordt, biedt men u bij aankomst een welkomstdrankje aan in de gezellige Lobbybar; is een 3-gangen diner in het restaurant inbegrepen; overnacht u in een luxe 2-persoonskamer van 22 op 23 juni en geniet u de volgende ochtend van een uitgebreid ontbijtbuffet. U reist aan per eigen vervoer. Indien u dat doet pe kunt u ook nog gebruik maken van de extra parkeerk die speciaal aan onze lezers wordt gegeven. Naast he terdam Hilton ligt een bewaakte, overdekte, parkee ge. Parkeren kost normaal gesproken ƒ 33,-, binn arrangement echter slechts ƒ 15,-. Men raadt u aan om per metro (station ligt voor de ingang van h tel) naar Ahoy te reizen. Binnen een kwartier bent u co tabel bij de concerthal (aanvang concert 20.00 uur) e u verschoond van parkeerproblemen.

REISINFO: DIANA ROSS + ROTTERDAM HILTON

Data:	van woensdag 22 op donderdag 23 juni 1994
Prijs:	p.p. ƒ 245,- (incl. arenaplaats)/p.p. ƒ 240,- (incl. 1e ring midden zitplaats)/p.p. ƒ 230,- (incl. 2e ring midden of 1e ring hoek zitplaats)/p.p. ƒ 225,- (incl. 2e ring hoek zitplaats).
Inclusief:	** Entreekaart concert (als door u gewenst) ** Welkomstdrankje in hotel Rotterdam-Hilton ** 3-gangen diner in restaurant van hotel ** overnachting in een luxe 2-persoonskamer (22/6) ** uitgebreid ontbijtbuffet (23/6)
Reserveren:	Via onderstaande bon, die u vóór 8 juni dient te zenden naar Limburgs Dagblad, afdeling Kiosk, postbus 3100, 6401 DP Heerlen. Binnen een week ontvangt u van Rotterdam-Hilton de bevestiging, een reserveringsnota en routebeschrijving.

RESERVERINGSBON
DIANA ROSS / ROTTERDAM HILTON

Naam ....

Adres ....

Postkode.............. Woonplaats ....

Telefoonnummer: .... aantal personen ....

Gewenste rang concert: ....

Parkeerplaats gewenst ja/nee

OPENLUCHTTHEATER VALKENBURG OPENT MET OPERA LA PÉRICHOLE

**** door Opéra Comique ****

Vanaf 27 mei t/m 28 augustus kunnen jong en oud weer regelmatig genieten van voorstellingen in het sfeervolle Openluchttheater in Valkenburg. Gedurende de zomermaanden staan circa 30 afwisselende voorstellingen op het programma. De speeldagen zijn doorgaans de vrijdag-, zaterdag- en zondagavond en de woensdagmiddag. Onder het motto een goed begin is het halve werk heeft men voor de openingsvoorstelling - op vrijdag 27 mei, aanvang 21.00 uur, gekozen voor een opera met maar liefst 100 medewerkenden. Opéra Comique staat op de planken met de amusante Offenbachsatire Opéra La Périchole. Een komische opera waarin mezzosopraan Carina Romijn, tenor Jeroen Bik en bariton Peter Hendriks de hoofdrollen vertolken. Een orkest, onder leiding van Patrick Henskens, met professionele musici en muziekstudenten zorgt voor een perfekte begeleiding van dit kleurrijk, beweeglijk en muzikaal spektakel. Drie decorchangementen en zo'n 150 verschillende kostuums dragen er toe bij dat het geheel, binnen de intieme sfeer van het openluchttheater, een waardig openingsspektakel wordt. Mochten de weergoden overigens roet in het eten gooien dan staat zaterdag 28 mei als uitwijkdatum gepland.

SPECIALE VRIENDENKORTING

Ook dit jaar zullen de Vrienden van het Limburgs Dagblad diverse voorstellingen van het Openluchttheater met reductie kunnen bezoeken. Om te beginnen heeft u voor bovengenoemde openingsvoorstelling -op vertoon van onderstaande ingevulde bon- recht op een korting van ƒ 5,- per persoon. De entreeprijs bedraagt ƒ 25,- maar u betaalt dan slechts ƒ 20,-. De bon geldt voor maximaal 2 personen. De kaartverkoop vindt plaats bij VVV-Valkenburg (04406-13364) en de kassa van het Openluchttheater(04406-12581). U vindt het theater aan de Plenkertstraat 51a in Valkenburg.

BON: OPENLUCHTTHEATER VALKENBURG - LA PÉRICHOLE -

Naam .... KIOSK

Vriendenpasnummer ....

Aantal personen .... max 2

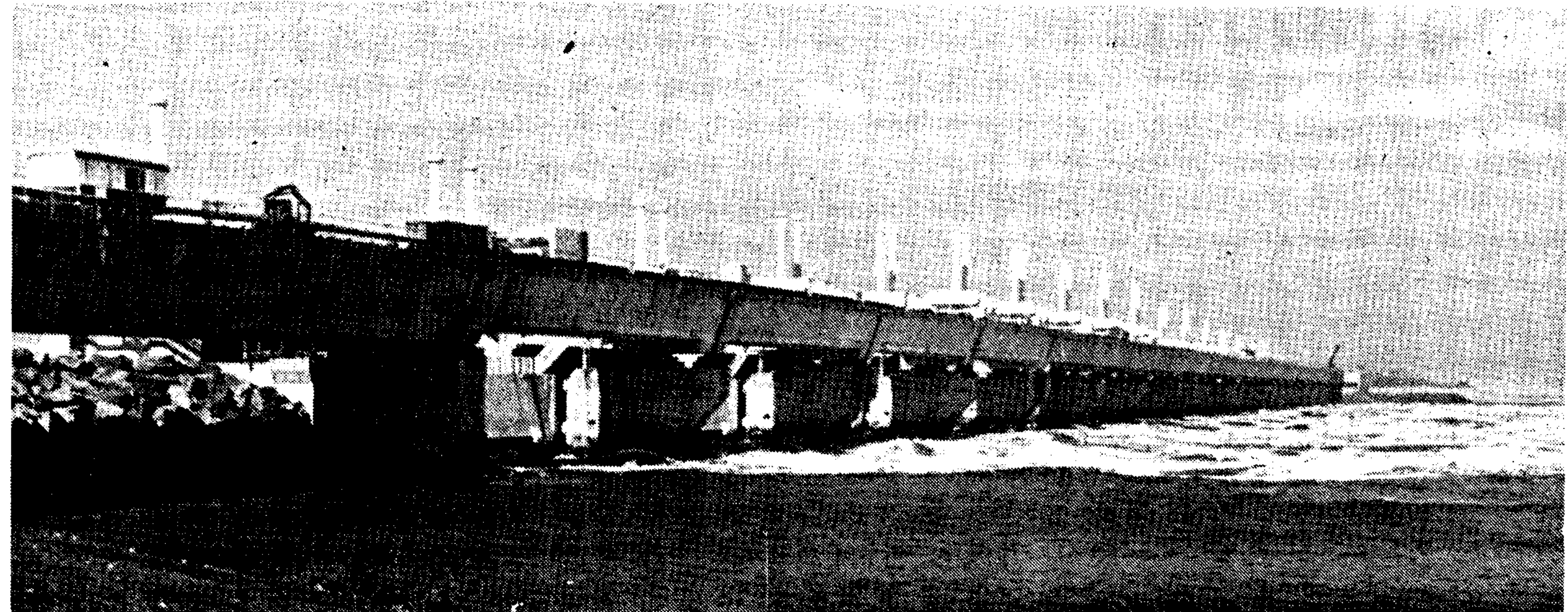
NEELTJE JANS BLIJFT BOEIEND

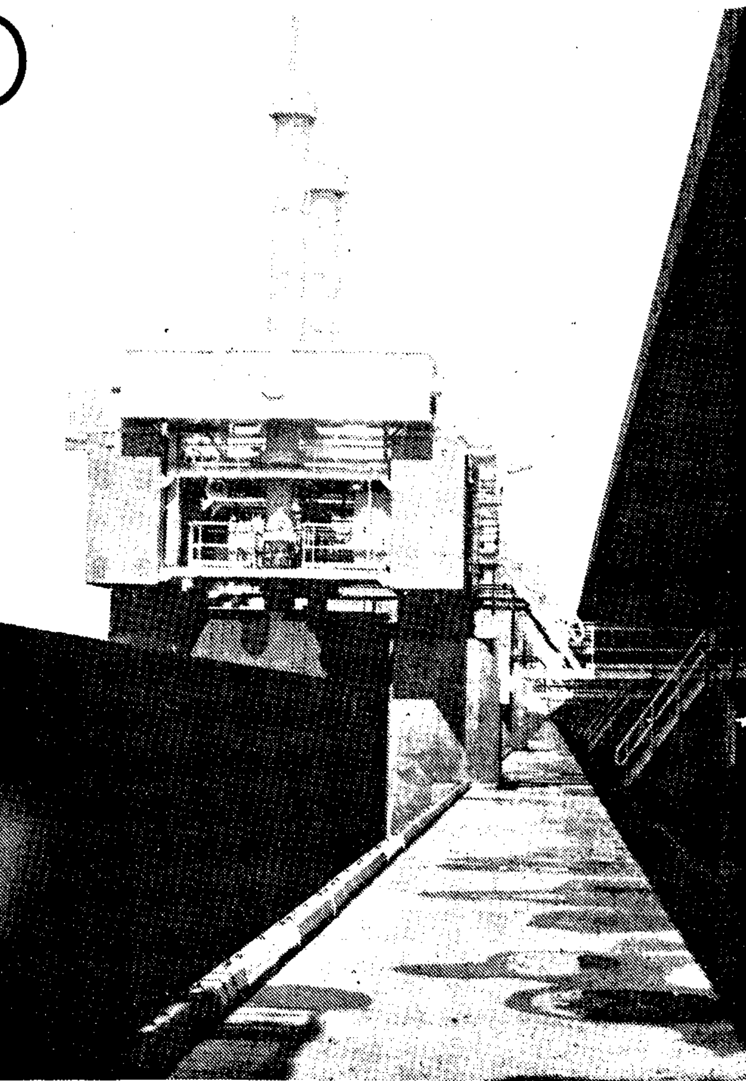
Dagtocht naar Deltawerken op 7 juni

Een regelmatig in ons dagtochtenprogramma terugkerend onderwerp is de Delta Expo in Zeeland. Deze imponerende waterbouwwerken blijven een bijzonder interessant en leerzaam onderwerp. Als een bezoek aan de Deltawerken dan ook nog verpakt is in een aantal aangename extra's wordt zo'n dagtocht een complete dag uit. Sinds 1987 in de Oosterscheldekering voltooid. Een stormvloedkering die ervoor moet zorgen dat bij extreme weersomstandigheden het land beschermd wordt tegen de vernietigende kracht van water. Als de dam, die uitgerust is met schuiven, gesloten wordt is die bescherming een feit en dat zonder de getijden en het milieu van de Oosterschelde te veel aan te tasten. Een stukje waterbouwwerk dat inmiddels door honderdduizenden mensen is bewonderd. Om erachter te komen hoe dit huzarenstukje geklaard is en hoe een en ander nu precies werkt is er een Delta Expo ingericht om belangstellenden te informeren. Een diapresentatie, foto's, maquettes, praktijkvoorbeelden en een rondvaart vormen de belangrijkste onderdelen.

DAGTOCHT

Op dinsdag 7 juni kunt het allemaal gaan zien. Vanuit diverse opstapplaatsen brengt de luxe touringcar van Schmitz Reizen u naar Neeltje Jans. De heenreis wordt onderbroken door een koffiestop in Zandhoven waar in restaurant "14 Billekes" koffie en gebak (inbegrepen) genuttigd worden. Bij de Delta Expo aangekomen volgt een uitgebreid bezoek met filmvertoning en rondvaart. Aansluitend krijgt u nog de gelegenheid Zierikzee te verkennen. Rond 17.00 uur vertrekt de bus weer richting Limburg. In onze "eigen" provincie wacht dan rond half acht nog een diner (inbegepen) op u. Na een ongetwijfeld enerverende dag zult u rond half tien weer in uw opstapplaats terug zijn.

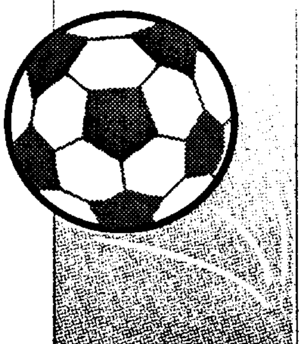

REISINFO: DELTA EXPO

Datum:	dinsdag 7 juni 1994
Prijs:	ƒ 68,50.
Inclusief:	** vervoer per luxe touringcar ** koffie + gebak op de heenreis ** entree Delta E + film + rondvaart ** bezoek Zierikzee diner in Limburg
Opstapplaatsen en tijden:	** Kerkrade, Rodahal 7.20 uur; Heerlen voorzijde NS-station 7.40 uur; Geleen, plaats Glanerbrook 8.00 uur; Sittard, N station 8.15 uur en Susteren, Schmitz 8.3 uur. Reserveren: vanaf vandaag bij de L burgs Dagblad-kantoren en de VVV's in Heerlen, Landgraaf, Simpelveld, Gulpe en Vaals onder betaling van de reissom.

Limburgs Dagblad

efinitieve test or Van Basten

LAAN – Marco van Basten gt 20 juni duidelijkheid over toekomst. De spits van AC lan, die al bijna een jaar her- t van een enkeloperatie, zal dag de Belgische chirurg ertens in Antwerpen bezoe- h.

t onderzoek in Antwerpen zal sluitsel moeten geven over de deringen van het herstel. Van sten richt zich op het begin volgend seizoen (4 septem-). Als hij van de arts 'groen ht' krijgt, zal de spits zich 27 aansluiten bij de selectie.

ormule 1 in a op de wip

USSEL – De Belgische mi- ter van binnenlandse zaken, is Tobback, dreigt de Grand x van België (28 augustus) te bieden. Hij voert zijn plannen wanneer de internationale osportfederatie (FIA) er niet slaagt de formule 1 veiliger te ken. „De FIA moet garanties en. Ik voel er niets voor om wedstrijd te laten doorgaan meneer Ecclestone (de for- le 1-baas, red.) ter wille te ," aldus Tobback.

FIA heeft na de dodelijke on- allen van Ayrton Senna en land Ratzenberger maatrege- genomen. Na protesten van verschillende renstallen be- ot de autosportfederatie giste- alsnog open te staan voor ernatieve veiligheidsvoorstel- . Het is onduidelijk hoe die uwe plannen er exact uitzien. FIA stelt als voorwaarde dat alternatieven de veiligheid nzeer of meer dan haar eigen atregelen moeten waarbor- n. Ze mogen ook niet leiden vertraging van het nieuwe be- d.

oss stopt et topsport

SLO – Johann-Olav Koss nkt erover zijn carrière af te uwen met het rijden van ma- thons. Na de schaatslessen or Rintje Ritsma en Falko ndstra bindt hij de komende nter mogelijk de strijd aan et mannen als Lammert Huite- a en Richard van Kempen. De ervoudig olympisch kampioen i gisteren de topsport vaarwel. k heb wel twee jaar nodig om te trainen," zei de Noor.

oss is tot de conclusie geko- en dat hij het schaatsen niet an combineren met zijn studie edicijnen. „Je kunt niet twee ngen optimaal doen," aldus oss. „Schaatsen eist zoveel van ij, dat mijn studie gevaar zou pen. Ik heb weken lopen twij- len. Op 16 mei heb ik de knoop orgehakt. En die marathons? isschien een grap, misschien k niet."

ELRENNEN

vognin. Ronde van Zwitserland B. Achtste etappe, parallelslalom: Urs 1 minuut en 21 seconden, 2. chunz 1.23, 3. Iten 1.24; Nederlan- s: 47. Weevers 1.47, 52. Geurts 0, 58. Arntz 1.54, 64. Hofstede 2.04, Hilhorst 2.13, 66. Hendriks 2.15, Rol 2.31. Negende etappe, up hill, km: 1. Bölts 35.30, 2. Gould 1.14, Frischknecht 1.39, 8. Arntz 2.51, 27. eevers 4.51, 21. Geurts 4.27, 30. Hof- ede 4.54, 50. Rol 6.58, 52. Hilhorst 98.

ssano di Grappa. World Cup baan. km tijdrit: 1. Lausberg 1.06,237, 2. uet 1.06,246, 3. Van Hameren 06,429.

Vroegere Spaanse Tour de Francewinnaar pleegt zelfmoord

Tragisch einde Luis Ocaña

DOOR WIEL VERHEESEN

HEERLEN/MONT-DE-MARSAN – In zijn woonplaats Caupenne d'Armagnac, een dorp bij Mont-de-Marsan in het zuidwesten van Frankrijk, stierf gisteren de vroegere Spaanse wielerkampioen Luis Ocaña. Op bijna 49-jarige leeftijd maakte hij met een vuurwapen een einde aan zijn leven. Luis Ocaña won de Tour de France in 1973, na drie jaar eerder de Ronde van Spanje op zijn naam te hebben geschreven. In de voorbije weken was hij als gastcommentator van een Spaans radiostation nog in de Vuelta aanwezig. Vanaf komende zondag zou hij in dezelfde functie de Ronde van Italië volgen.

Behalve dergelijke werkzaamheden was Luis Ocaña na zijn actieve loopbaan echter vooral actief in de wijnbouw.

Een paar maanden geleden kwam hij nog naar Nederland in verband met de export van Armagnac. Hij bracht toen ook een bezoek aan Jan Janssen, 's lands eerste Tourwinnaar met wie hij in het begin van de jaren zeventig tot de Bicploeg had behoord.

Problemen

Luis Ocaña kampte reeds enige tijd met problemen in de privé-sfeer. Hij leefde gescheiden van zijn vrouw. In zakelijk opzicht ging het hem evenmin voor de wind.

Daarbij kwam nog, dat hij de laatste tijd geconfronteerd werd met een lichamelijke kwaal, die hem weliswaar nog toestond zijn werkzaamheden te verrichten, maar waardoor hij het geestelijk toch vaak moeilijk had.

Tijdens zijn beginjaren in de wijnbouw was hij het slachtoffer van een compagnon, die achteraf een oplichter bleek te zijn. Naderhand vernielden de weergoden twee jaar achter elkaar de druivenoogst.

Een paar keer ontsnapte Ocaña op het nippertje aan de dood wanneer hij weer eens bij een ernstig auto-ongeluk betrokken was. Ook als ploegleider - hij werd ooit door Fagor op straat gezet - maakte hij de keerzijde van de medaille mee. Slechts zijn allerbeste vrienden vertrouwde hij toe hoe hij leed onder dergelijke gebeurtenissen.

Pijn

Dezelfde omgeving wist ook, dat achter het toch joviale optreden de pijn schuil ging over de houding van veel Spanjaarden ten opzichte van hem. Zelfs de periode waarin hij met succes Eddy Merckx en Felice Gimondi bestreed, brachten hem in eigen land namelijk niet de populariteit, die men zou mogen verwachten.

Hij maakte minder emoties los bij zijn landgenoten dan Federico Bahamontes, Pedro Delgado en Miguel Indurain, drie andere Spaanse Tourwinnaars uit de na-oorlogse jaren. Het had vooral te maken met het feit, dat hij als zoon van een Spaanse gastarbeider opgroeide in Frankrijk en daar ook na zijn carrière bleef wonen.

Hoogtepunt

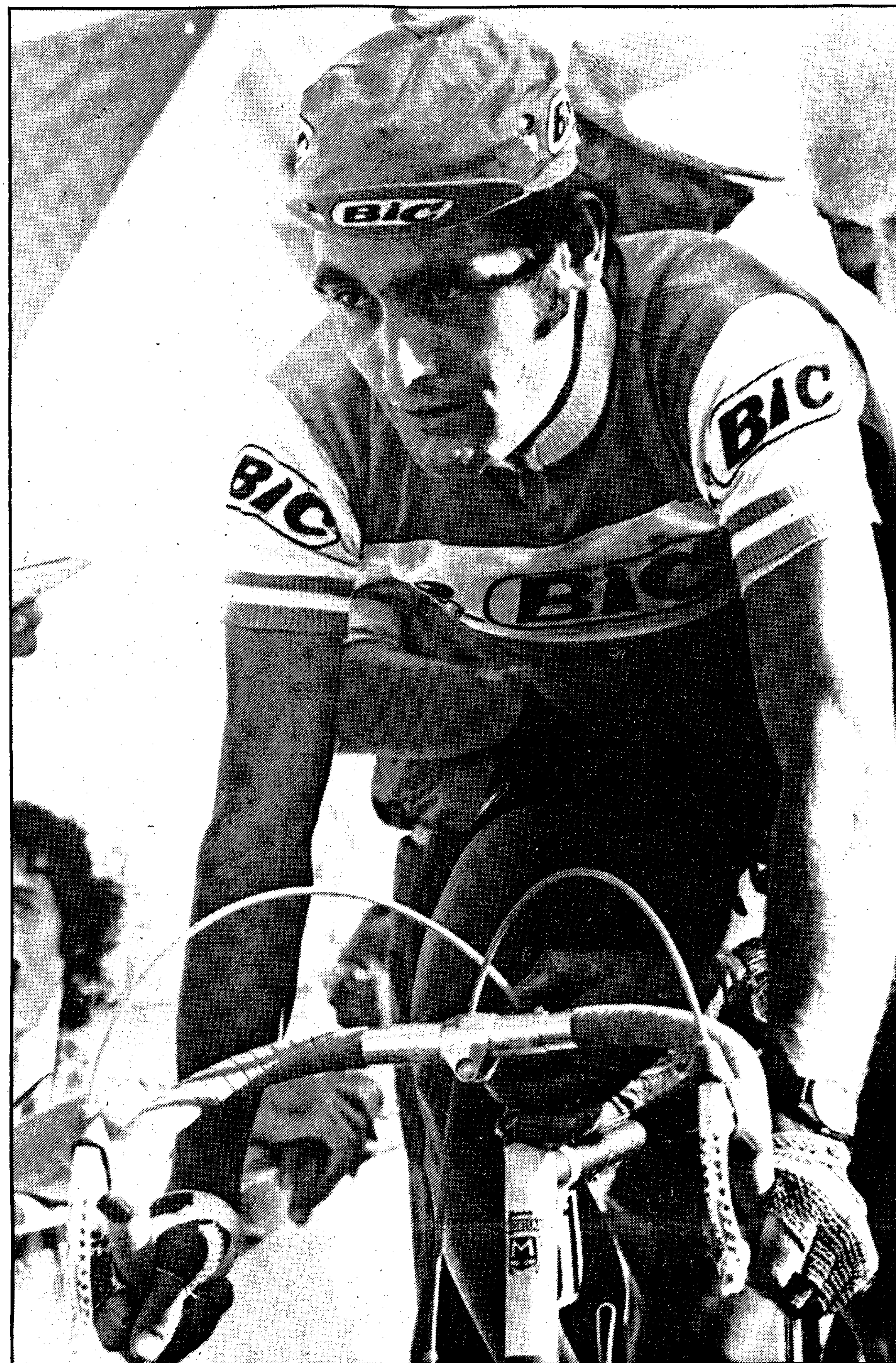
Luis Ocaña won naast Tour en Vuelta vele andere hooggenoteerde etappekoersen. Hij was een begenadigd tijdrijder, een opperbeste klimmer en fenomenaal in de afdalingen.

Negen keer nam hij deel aan de Tour de France. In 1971, de derde keer, leek hij op weg naar de zege. De etappe van Grenoble naar Orcières-Merlette werd een onvergetelijk hoogtepunt in zijn loopbaan. Hij diende Eddy Merckx een zware nederlaag toe.

Slachtoffer

Enkele dagen later werd Ocaña echter het slachtoffer van een val in de afdaling van Col de Menté. De Tour eindigde voor hem in het ziekenhuis. Merckx werd alsnog winnaar. Twee jaar later, toen het Belgische fenomeen overigens niet van de partij was, stond Ocaña wél als triomfator in Parijs. Zes etappezeges gaven extra glans aan de gele trui.

Hij verdedigde onder andere de kleuren van Super Ser, Bic en Frisol. Bij laatstgenoemde Belgisch/Nederlandse ploeg waarvoor toentertijd onder meer Jan Raas, Cees Priem en Fedor den Hertog uitkwamen, sloot hij in 1977 zijn rennersloopbaan af.

● *Luis Ocaña, vedette uit de jaren zestig en zeventig.* Archieffoto: LD

Dorjee directeur bij TOP

OSS – Hans Dorjee heeft bij eerste-divisieclub TOP een contract voor onbepaalde tijd getekend als algemeen directeur. De 52-jarige Delftenaar keert daardoor na een afwezigheid van een jaar terug in het Nederlandse betaalde voetbal. Dorjee, die in september 1991 een hartoperatie onderging, was eerder trainer bij Excelsior, DS'79, NAC, Vitesse, PSV, Feyenoord en AA Gent. Afgelopen seizoen was hij werkloos oefenmeester. „Aan een termijn wil ik me niet binden. De praktijk wijst toch telkens weer uit dat contracten worden ontbonden als beide partijen het niet meer met elkaar zien zitten," zei Dorjee. Ook bij TOP is dat een bekend gegeven. De club zette vorige week trainer Bram Braam aan de kant.

Michel Haan naar Teveren

]KERKRADE – Michel Haan gaat Roda JC verlaten. De aanvaller, die dit seizoen als enige niet als full-prof op de loonlijst bij de Kerkraadse club stond, speelt met ingang van volgend seizoen voor Oberliga-club Teveren. Eerder al werd bekend dat Berni Romero het shirt van Roda JC ruilt voor dat van Teveren. Haan (27) was, op kortstondige avontuurtjes bij Heracles en VVV na, steeds in dienst van Roda JC. Hij was eigenlijk nooit zeker van een basisplaats, maar scoorde wel regelmatig belangrijke treffers als invaller.

Schalken weer ronde verder

PARIJS – Sjeng Schalken heeft ook de tweede ronde van het kwalificatietoernooi voor de open Franse titelstrijd overleefd. De Limburgse tennisser versloeg de Brit Mark Petchy met 6-2, 3-6 en 6-3.

● VOETBAL – In de halve finale om de afdelingsbeker tussen Volharding en RKSVO was de thuisclub oppermachtig. De kansen werden aanvankelijk echter niet benut. Na een dubbelblanke ruststand scoorde Van den Bosch in de 78e minuut uit een vrije trap het winnende doelpunt. Tegenstander in de finale is Heerlen Sport.

● VOETBAL – Het Geleense COV is gisteren zonder te spelen kampioen geworden in de tweede klasse K van de afdeling Limburg. Omdat concurrent Bunde 2 het in Stein tegen De Ster 4 niet verder bracht dan een 3-2 nederlaag mocht COV de vlag hijsen. Aan het succes werkten mee R. Heuts, B. Beckers, M. Mak, R. Hurkens, R. Hofman, M. Verschuren, J. Peeters, K. Ferson, P. Moerman, R. Douwes, P. Groenewoud, H. Scheyen, B. Pijpers, S. Novak, J. v.d. Weide, A. Vaessen, P. Hermans en E. Schoenakker.

● VOETBAL – De beloften van Roda JC konden het tegen de evenknie van Anderlecht niet bolwerken en moesten een 1-4 nederlaag slikken. Tot een kwartier voor het eindsignaal konden de Kerkradenaren de schade beperken tot 1-1. Daarna was het verzet gebroken.

● VOETBAL – Het duel in de hoofdklasse tussen SVN en Geldrop in Nieuwenhagen is verplaatst naar hedenavond, aanvang 20.00 uur.

● TENNIS – Mark Merry is in de tweede ronde van de kwalificatie van het toernooi in Emmen uitgeschakeld. Merry had de pech dat hij moest spelen tegen de nummer 26 van de nationale ranking, Martijn Belgrever. Voor Merry was deze tegenstander een maatje e groot. Hij verloor met 6-1, 6-3.

● VOETBAL – De wegens een blessure van de scheidsrechter gestaakte wedstrijd in de eerste klasse van de afdeling Limburg tussen Laar en RKSVV is door RKSVV met 4-3 gewonnen.

GROEP A

Vandaag 19.30 uur:
Telstar-AZ
ADO Den Haag-RKC

AZ	1 1 0 0 2 4-0
RKC	1 1 0 0 2 4-2
Telstar	1 0 0 1 0 2-4
ADO Den Haag	1 0 0 1 0 0-4

GROEP B

Vandaag, 19.30 uur:
Heracles-NEC
De Graafschap-VVV

NEC	1 1 0 0 2 4-0
Heracles	1 1 0 0 2 3-1
VVV	1 0 0 1 0 1-3
De Graafschap	1 0 0 1 0 0-4

De Ster 4-Bunde 2	3-2
Schinnen 2-Sittardia	3-4
Heilust 3-Laura 4	3-3
Bekkerveld 5-Adveo 3	0-5
Mheerder B. 3-Berg 5	1-4
RKMVC 4-Mheerder B. 3	1-4
Kakertse B. 4-Bekkerveld 7	3-2
Heerlen Sp. 5-Kakertse B. 4	2-1
SHH 4-Swalmen 6	4-1

Opschudding in golfwereld

SOTOGRANDE – De internationale golfwereld verkeert in grote staat van opwinding over een geval van vermeende omkoping met de beroemde speler Severiano Ballesteros als middelpunt. De inzet is de lokatie voor het toernooi om de Ryder Cyp in 1997, dat in elk geval in Spanje wordt gehouden. Ballesteros werd speciaal daarvoor in het Ryder Cup Comité opgenomen. De opschudding ontstond toen Ballesteros onthulde dat hij van de baan Valderrama in Sotogrande een miljoen dollar zou krijgen als hij zijn voorkeur voor die lokatie zou uitspreken. Ballesteros ontstak in woede, maakte de omkoping wereldkundig en trok zich stante pede terug als lid van het comité.

Baffi in clinch met Cipollini

ROME – Mario Cipollini heeft in de Italiaanse pers laten weten weinig zin meer te hebben samen met Adriano Baffi in de Mercatone-ploeg te rijden. Door een gevaarlijke manoeuvre van Baffi op de tweede dag van de Vuelta werd Cipollini na een zware val uitgeschakeld. Hij is nog steeds herstellende. Inmiddels heeft Cipollini gezegd onder geen enkele voorwaarde met Baffi aan de Tour deel te nemen. „De afspraak was dat ik zou winnen. Hij week bewust van de ideale lijn af. Ik heb veel geluk gehad. Voor hetzelfde geld was ik morsdood geweest," vertelde Cipollini.

Capriati gaat afkicken

MIAMI – Tennister Jennifer Capriati heeft zich vrijwillig gemeld bij een afkickcentrum voor drugs in de omgeving van Miami. Dit meldt het Amerikaanse blad US Today. De politie arresteerde de 18-jarige Capriati begin deze week in een hotel in Miami. Zij was in het bezit van een kleine hoeveelheid marihuana. De drugszaak kostte de Olympische tenniskampioene ook het miljoenencontract met sponsor Diadora. De Italiaanse firma heeft met onmiddellijke ingang het contract opgezegd.

Seriese opgelucht

GDANSK – Met een brede grijns stapte judoka Angelique Seriese gisteren na de partij tegen de Britse Horton van de mat. De halve finaleplaats was binnen en achter haar naam stonden twee duidelijke overwinningen. Vooral de zege in de eerste ronde tegen de Duitse wereldkampioene Hagn versterkte haar zelfvertrouwen. De opponent in de halve finale van zaterdag, de Italiaanse Burgatta, mag normaal geen probleem opleveren, zodat Seriese de gouden medaille voor het grijpen heeft.

Monsterscore Fortuna

JABEEK – Fortuna Sittard heeft ook de derde oefenwedstrijd na de competitie met een overwinning afgesloten. Tegen afdelings tweedeklasser Jabeek werd het 13-1. Roland Vroomans, die na een blessure zijn rentree maakte, was het meest produktief. Hij scoorde vijf maal. De overige doelpunten werden gescoord door André van der Zander (3x), Rapha Losada (2x), Anton Janssen, Dominiek Vergoossen en Willie Boesen. Freek de Winter, de succesvolle spits van de A-jeugd, maakte zijn debuut in het eerste elftal.

Kasparov wint VSB-toernooi

AMSTERDAM – Gary Kasparov heeft in Amsterdam het achtste VSB-schaaktoernooi gewonnen. Dat is de uitkomst van de partijen in de laatste ronde, die allebei een heel verrassend verloop kenden. Short en Kasparov deelden na 25 fantastische zetten, die bijna futuristisch aandeden, het punt. Kasparov kreeg de helpende hand van Jan Timman, die zijn toernooi afsloot met een mooie zege op Vassili Ivantsjoek. De Oekraïener was zo aangeslagen, dat hij helemaal in de war de speelzaal verliet. De prijsuitreiking ging zo aan hem voorbij.

Seles eist 20 miljoen

BOCA RATON – Monica Seles heeft een schadevergoeding van 10 miljoen dollar (twintig miljoen gulden) geëist van de Duitse tennisbond. De voormalige nummer één van de wereldranglijst werd op 30 april vorig jaar bij een toernooi in Hamburg door een toeschouwer met een mes in de rug gestoken. Zij is nog steeds niet op de tennisbaan teruggekeerd. Seles' advocaat Wilhelm Danelzik baseert de eis op 'onvoldoende veiligheidsmaatregelen tijdens het toernooi'.

Kampioen na 2-0 zege tegen Maasbracht

Heel erg blij

Van onze correspondent
WERNER NIJSSEN

SWARTBROEK – Heel is kampioen in de eerste klasse F van de afdeling Limburg. Na de 2-0 zege in de beslissingswedstrijd tegen Maasbracht in het idyllische Swartbroek brak de feestvreugde bij de rood-witten los. Spelers gingen in de middencirkel op de schouders, werden gekust, acteurs en publiek vlogen elkaar om de hals en bloemen gingen in de lucht. Elders op het veld stonden verslagen Maasbracht-spelers hun teleurstelling te verwerken.

Lang bleef onduidelijk wie het beslissend duel ging winnen. In de eerste helft gaven de ploegen elkaar weinig toe. Het beste van het spel had Heel, maar verder dan een schot van Boy van Deijzen recht in de handen van doelman Vluggen kwam de formatie van Neer Munnecom vooralsnog niet.

Na zo'n 70 minuten werd de ban gebroken. Gé de Renet ging op rechts door en leverde een perfecte voorzet af. Boy van Deijzen hoefde alleen nog maar 'ja' te knikken: 1-0.

Neer Munnecom leek de spanning te machtig te worden. Hij ijsbeerde constant langs of zelfs binnen de lijn, zijn spelers aanwijzingen gevend. Heel bleef onder aanvoering van een uitstekende aanvoerder Marco Kehrens overeind en in blessuretijd maakte Wiel Schaeffer aan alle onzekerheid een eind: 2-0. Het feest kon beginnen.

Aan het kampioenschap van Heel werkten behalve de al genoemden mee Mark Caris, Leon Sniekers, Erwin Ramakers, Lars Kehrens, Richard Koolen, Marcel Joosten, Pelle Aarts, Roger Gubbels, Paul Giezen, Mike Herekop alsmede eftalleider Ton van Deijzen.

● *Heel viert feest. De titel is een feit.* Foto: JEROEN KUIT

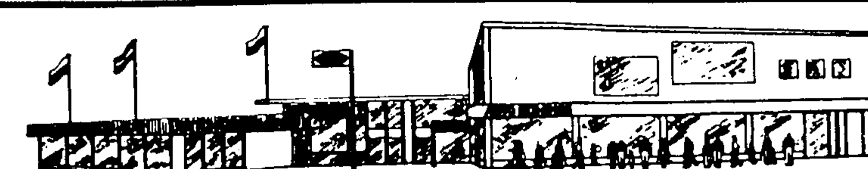
VVV vecht voor laatste kans

VENLO – VVV gaat vanavond naar Wageningen als tegenstander van De Graafschap. De Doetinchemse club wijkt voor haar thuiswedstrijden uit naar de Wageningse berg omdat de grasmat van het eigen stadion momenteel wordt gerenoveerd. Beide teams verloren hun openingsduel.

Het is voor beide partijen normaal gesproken de laatste strohalm. VVV-manager Frans Nijssen: „We zullen minimaal een punt moeten pakken. Na het ontslag van Frans Körver ligt de verantwoordelijkheid nu helemaal bij de spelers. Ik hoop en vertrouw erop dat ze die ook nemen." Graef en Hanssen zijn geschorst; Derix is nog niet hersteld van een dijbeenblessure. Remy Reynierse, die als coach fungeert, heeft drie jeugdige amateurs in de selectie opgenomen: Jaap Geurtjens, Maurice Koenen en Bob Janssen.

Lucky Ten van donderdag 19 mei: 9-11-19-25-26-28-32-35-36-49-60-65-69-70-71-73-75-76-79-80.

20-21 mei en 24-25 mei

occasionshow

met diverse aanbiedingen

D3700

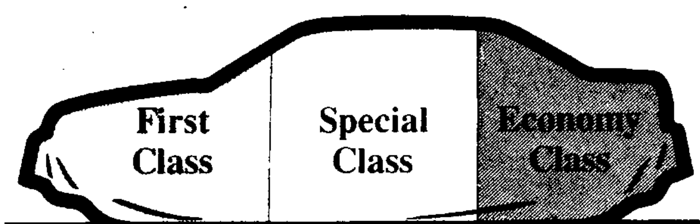
AUTO KÖNINGS B.V. SITTARD

Mgr. Vranckenstraat 20 (bij ijzeren brug)
046-516046

TOYOTA Mengelers

Er is altijd een occasion in uw favoriete kleur.

KLASSE OCCASIONS

Mengelers Sittard Rijksweg Zd. 212, Sittard Tel. 046-521000

LOOP EENS BIJ ONS BINNEN

ACTIE: Nu auto levenslang geen APK-keuringskosten meer. (Auto's boven ƒ 7.500,-).

SELECTIE GEBRUIKT:

Enorme keuze in alle types Opel
Verder:

Ford Escort	'90
Ford Fiesta	'88-'91
Citroën BX	'87
Lancia Y10 automaat	'92
Nissan Sunny	'88-'90
Peugeot 309	'88
Peugeot 505	'87
Renault 21	'86
Renault 19	'92
Toyota Celica	'87
VW Golf	'89
VW Polo	'92
Volvo 340	'84-'86
Volvo 460	'90
Volvo 480 turbo	'90

ZEKERHEID VOOR ALLES

- **Leasing op maat.**
- **Huurauto's** va. ƒ 50,21 p.d. excl. BTW, 200 km vrij.
- **Onderdelen + accessoires,** ook op zat. van 10.00-12.30 uur.
- **Service betaalbaar beter.**
- **Direct service** voor dringende reparaties.
- Ruime keuze in nieuw en gebruikt.
- Inruil en financiering mogelijk.

D3098

GÖTTGENS SITTARD

OPEL
Haspelsestraat 20
Tel. 046-516565

AUTO KALLEN

Top-occasions tot ƒ 12.000,-

Volvo 360 2.0 GL 5-drs., antraciet, zeer goed onderhoudende auto	ƒ 11.900,-	06-'88
Opel Kadet 4-drs, 1.3 s, wit, mooie auto	ƒ 10.900,-	'87
BMW 316, donkerblauw, mooie auto, weinig km's	ƒ 10.900,-	10-'86
Volvo 340 DL 5-drs. wit	ƒ 9.900,-	07-'88
Volvo 340 DL, 5-speed, rood, sunroof	ƒ 9.900,-	'88
Volvo 340 DL 1.7, 5-speed, blauw, zeer weinig km's	ƒ 8.900,-	'86
Nissan Micra blauwmet., 5-drs., 50.000 km	ƒ 8.900,-	'88
Volvo 360 2.0 GL sedan, antraciet	ƒ 7.250,-	'86
Volvo 340 blauw, goed onderhouden auto	ƒ 6.900,-	'86
Volvo 340 DL 1.7 sedan, groenmetallic	ƒ 6.900,-	10-'86
VW Polo 1050 wit, 78.000 km	ƒ 6.900,-	'87
Daihatsu Charade automaat, wit	ƒ 6.250,-	11-'86
Volvo 340 DL 5-drs., rood, nette auto	ƒ 5.750,-	'85
Volvo 340 DL sedan, beigemetallic, nette auto	ƒ 4.900,-	'84

Alle occasions incl. afleveringsbeurt, APK, Bovag-garantie (voor auto's vanaf ƒ 7.500,-).
Inruil mogelijk/Korting bij geen inruil.

D1861

Rijksweg Zuid 320
GELEEN
Tel. 046-742719

VOLVO

Jos Bogman

OFFICIAL DEALER

De service is spreekwoordelijk!

Tevens uw adres voor autoverhuur (ook personen-, bestel- en verhuistransit) en carrosseriewerkzaamheden!

Specials:

Ford Escort 1.6i Sport wit	**1991**
Ford Escort XR 3i zwart	**1992**

DIESELS:

Nissan Patrol 2.8	1990
Ford Sierra 2.3 combi	1990
Escort courier Van 1600	1990

BENZINEAUTO'S:

Sierra combi 1.6 CL	1987
Nissan Primera 2.0i	1991
Seat Ibiza	1991
Mondeo 1.6 CLX 5-drs.	1993
Mondeo 1.6 CLX sedan 4-drs.	1993
Ford Fiesta 1.1 CL	1989/91
Ford Fiesta 1.4S	1989
Ford Escort 1.4i CL	1990/91
Ford Escort 1.6 CLX	1991/92
Ford Escort Clipper 1600 CLX	1992
Ford Orion 1.6 CLX	1991
Ford Sierra 1.6 Azur	1991
Ford Sierra 2.0 CL	1987/88/90
Ford Scorpio 2.4i	1990
Ford Scorpio combi 2.0i CLX	1993
Ford Transit benz	1992

DEELNEMER BEEK VOITURE
10 JULI '94 THEMA FORD

Weth. Sangersstr. 7, (bij Makado) Beek
tel. 046-376543, fax 046-377547

D2258

GÖTTGENS BEEK

ACTIE: nu auto levenslang geen APK-keuringskosten meer. (auto's boven ƒ 7.500,-)

OPEL

Ascona 1.6-1.8 4-drs.	'89
Manta GSi goud 2.0i	'89
Corsa 3-4-drs. 1.2-1.3	'86 t/m '93
Astra 3-drs. 1.4i en 1.6 4-drs.	'92-'93
Kadett 3-4-drs. 1.3-1.6 + GSi	'85 t/m '91
Vectra 4-5-drs. 1.6i, 1.8i	'90-'91-'92-'93
Omega 1.8i 4-drs.	'87
Omega 5-drs. stationcar 2.0i	'93-'90

Diverse goedkope inruilers

Ons magazijn is open:

maandag-donderdag	8.15-17.30 uur
vrijdag	8.15-17.00 uur
zaterdag	10.00-12.00 uur

ANDERE MERKEN

Lada 1.5 stationcar nov. '93	ƒ 13.950,-
Ford Escort 1.4	ƒ 15.950,-
Seat Ibiza SX 1.5	ƒ 17.950,-
Volvo 340 5 st. (2× aut.)	ƒ 9.950,-
VW Golf 5-drs. Madison	ƒ 18.950,-
Lancia Dedra 1.6 silver	ƒ 23.950,-
BMW 316i rood	ƒ 21.950,-
Mazda 323	ƒ 13.950,-
Rover 111 grijs	ƒ 14.950,-
Ford Sierra 1.6 4-drs.	ƒ 21.950,-
Ford Sierra 2.0 4-drs., 2 st......va.	ƒ 11.950,-
Ford Orion 1.6 CLX	ƒ 19.950,-
Volvo 440 GLI aut.	ƒ 26.950,-
Mazda 323 4-drs. 1.6i	ƒ 17.450,-

Huurauto's v.a. 50,21 excl. p.d. 200 km vrij
NU 20% KORTING in het weekend

Weth. Sangersstraat 1 (bij Makado), Beek, tel. 046-375858

Auto Vencken B.V.

„Occasioncentrum"
Prins Mauritslaan 171
6191 EE Beek
tel. 046-372882

„Occasionkelder"
Leyenbroekerweg 27
6132 CA Sittard
tel. 046-515777

Vencken Beek

VW Passat sedan CL 90 pk div. uitv. + kleur	1988 t/m 1991
Audi 100 CC 2.0 E, groenmet.	1988
Audi 100 CC 2.3 beigemet.	1989
Audi 80 1.8 S zwartmet.	1992
VW Polo 3-drs. 1050 cc groen	1992
VW Golf 1.6 Madison wit 4-drs.	1991
VW Golf 1.8 GT rood	1987
VW Jetta 1.6 diesel goudmet.	1989
Alfa 33 1.3 zilvermet.	1991
Alfa 33 1.7 16V	1991
BMW 316 wit	1989
Citroen AX blauw	1990
Fiat Uno 45 Sic grijsmet. 2×	1991
Ford Scorpio 2.4 6-cil. zilvermet.	1989
Ford Scorpio 2.4 i automaat, groen	1992
Ford Escort 1600 rood	1991
Ford Sierra 2.0 GT veel extra's, rood	1992
Honda Accord 2.0, 4-drs., grijs	1992
Volvo 940 GL rood	1991
Alfa 164 Twin Spark 2.0 grijsmet.	1992
Ford Escort 1.3	1986
VW Vento 1.8 75 pk, roodmet.	1992

Vencken Sittard

VW Polo 1300 cc zwart	1989
Golf III 1800 rood	1992
Golf CL 1600, 3-drs., blauwmet.	1990
Golf Pasadena diesel, grijsmet.	1991
Golf Pasadena 1.3i schuifdak, wit	1992
Golf Function mill. diesel tornadorood	1992
Passat CL 1600 cc, blauwmet.	1989
Passat 75 pk CL sedan, wit	1992
Audi 80 1.8 S 90 pk blauwmet.	1991
Audi 80 1.8 S sportuitv., rood	1991
Mazda 323 1.3 LX, grijsmet.	1988
Ford Escort 1300 CL grijsmet.	1987
Ford Escort 1600 cc CLX rood	1991
Opel Kadett 1300 GT rood	1988
Opel Kadett 16i automaat, rood	1989
Peugeot 106 XT zwart	1993
Opel Astra stat.car, 1.6 GLS rood	1992
Peugeot 106 XT zwartmet.	1993

D3746

Suzuki Vitara cabrio 1992 wit 30.000 km geel kenteken

Kawa Chopper 450 LTD bj. 1986

Vadah *Da's op en top service !*

SITTARD
WEERT
GELEEN

Rijksweg-Zuid 90-100
Sittard
tel. 046-515200

GARANTIE A1 6 MND.

Peugeot 205 1.4 XS	1992
Peugeot 205 GTi	1987
Volvo 440 GLT	1989
Fiesta 1100 CL	1990
Escort 1400/1600	1989
Orion 1.8i CLX	1992
Sierra 20i CLX	1992

Autobedrijf Jasper B.V.

LEEUWERKEUR GEBRUIKTE AUTO'S

WINDRAAK 29, 6153 AC MUNSTERGELEEN, 046-521944
OFFICIAL PEUGEOT-DEALER

D680

Peugeot 205 XS 1.4	'91
Peugeot 205 GL 1.1	90
Peugeot 205 Ace 1.1	93
Peugeot 309 GL aut.	'91
Peugeot 309 XLD	'87-'89-'91
Peugeot 309 GR 1.3	'88-'89
Peugeot 405 GL 1.6	'88-'89-'90-'91
Peugeot 405 GRI 1.6	'89-'91
Peugeot 405 Break autom.	'91
Peugeot 405 SR DT	'91
Peugeot 605 SLi gas	'90
Peugeot 605 SLi	'92
BMW 316	'88-'89
Ford Fiesta 1.3 Cheers	'93
Ford Escort	'86-'90-'91
Ford Sierra	'87-'88-'90
Mazda 626 2.0	'90
Mitsubishi Colt 1.5 GLI	'92
Mitsubishi Colt Wagon	'90
Nissan Sunny 13 SP	'88
Opel Astra 1.4 GT	'92
Renault Clio RL 1.2	'91
VW Golf 1.6 CL	'86-'89
VW Golf 1.4 CL	'92

NISSAN

GARAGE SCHOENMAKERS SITTARD B.V.
Limbrichterweg 78, Sittard, 046-512814

Nissan 100 NX SLX Plus, bj. '92 T-bar	ƒ 29.500,-
Nissan Sunny 1.4 LX 5-drs., 3 stuks v.a.	ƒ 23.900,-
Nissan Sunny 1.6i 5-drs. showauto '93, voordeel	ƒ 7.000,-
Nissan Sunny 1.4 LX, 3-drs., automaat	ƒ 22.500,-
Nissan Sunny station 1.6 wit	ƒ 25.900,-
Nissan Sunny Florida 1.6i 5-drs.	ƒ 15.900,-
Nissan Bluebird 2.0 4-drs. LX, wit	ƒ 10.900,-
Nissan Bluebird 2.0i SLX 5-drs., 2 stuks v.a.	ƒ 16.900,-
Nissan Micra 1.0 + 1.2, 3- + 5-drs. 4 st. v.a.	ƒ 10.950,-
Nissan Primera 2.0 ltr. 4-drs. + 5-drs. v.a.	ƒ 26.900,-
Austin Montego 1.6 LS 4-drs LPG	ƒ 9.900,-
Alfa Romeo 33 junior 5-drs., 48.000 km	ƒ 15.900,-
BMW 524 TD 4-drs. lichtbl.met.	ƒ 28.900,-
Citroën BX 1.6 station	ƒ 7.450,-
Mazda 323 1.5 automaat, 3-drs.	ƒ 17.500,-
Opel Ascona 1.8 LS 4-drs. automaat	ƒ 12.900,-
Ford Sierra 2.0 4-drs. 3 stuks v.a.	ƒ 10.500,-
Ford Escort station 1.6D, d.grijs	ƒ 11.900,-
Honda Shuttle 1.5i, lichtgrijsmet. '92	ƒ 26.900,-
Citroën BX 1.6 TRi LPG, rood, 8-'88	ƒ 9.900,-
Subaru Justy 1.2 S 3-drs. rood	ƒ 14.950,-
Renault 21, 1.7, GTS, grijsmet.	ƒ 8.900,-
Renault Express 1.1 bestel 4-'87 wit	ƒ 6.900,-
Renault 19 GTR 5-drs. 49.000 km	ƒ 19.900,-
Volvo 340 4- + 5-drs., 1.4 + 1.7 v.a.	ƒ 7.450,-
VW Golf 1.3 5-drs., wit, '88	ƒ 12.950,-

TERREINAUTO'S

Toyota Hi-Lux 2.4 DSL, 5-pers., open laadbak, 4x4	ƒ 29.900,-
Jeep Wrangler Laredo 4.0, 6-cil., benzine, 45.000 km, rood, hardtop + softtop, 6-'91	ƒ 33.900,-
Nissan Terrano 2, SLX, 3-drs., 2.4i, benzine, veel extra's, geel kenteken, 3000 km	ƒ 59.900,-
Daihatsu Feroza, Resin-top VAN 8.000 km, veel extra's, donkergroenmet.	ƒ 30.900,-

Diverse GOEDKOPE INRUILERS, 7 stuks

Eigen financiering en inruil. Bovag-garantie tot 1 jaar
Donderdag koopavond

D2156

Regionaal Jaguar Centrum

D3695

J.W. Demandt-Wagemans b.v.

Erkend airconditioning vulstation voor alle automerken
Tevens met lekdichtheidscertificaat Systeem R12 & 134A

Rijksweg Zuid 216, Sittard, tel. 046-520840

ATTENTIE

BEDANKT VOOR UW AANDACHT

940 GL 2.3i Sedan automaat, antracietmet., 70.000 km	11-1990
740 2.3i Sedan, middengrijsmetallic	06-1990
740 GL 2.3i Estate, LPG, zilvermetallic	01-1989
240 DL 2.3i Sedan, LPG, zilvermetallic	05-1990
480 ES, lichtblauwmet., 79.000 km	11-1989
460 GLE Injection, LPG, blauwmetallic, 79.000 km	07-1992
440 DL 1.6i, rood, 23.000 km	07-1993
440 DL 1.8 Special, smoke-zilvermetallic	06-1993
440 Base 1.7, LPG, rood, 75.000 km	04-1992
440 GLT Injection, smaragdgroenmetallic	09-1991
440 GLT 1.7, rood, 129.000 km	06-1989
360 GLT 2.0 Injection, 5-drs., donkerroodmetallic, 125.000 km	02-1986
340 GL 1.4 automaat, 3-drs., groenmetallic, 62.000 km	09-1989

Rechtstreeks verkoopinfo 046-521111

VEDERS

INDUSTRIESTRAAT 3- SITTARD-TEL. 046-521111

VOLTAWEG 17 - ECHT - TEL. 04754-87555

Crutzen Auto's

DEMONSTRATIE AUTO'S:

Nissan Terano II SLX 2.4	7-1993
Nissan Primera 1.6 LX airco	12-1993
Nissan Micra Clarity	6-1993

Nissan 100 NX 1.6 SLX +	1991
Nissan Sunny 1.4 LX 5-drs., 4-drs.	1992
Nissan Sunny 1.6 LX 5-drs.	1992
Nissan Sunny Florida 1.6	1989
Nissan Sunny 1.4 SLX 4-drs.	1989
Nissan Sunny 1.4 LX 3-drs.	1991
Nissan Sunny Trend	1989
Nissan Micra 1.2	1990, 1992
Nissan Micra SDX	1984, 1985, 1987
Opel Corsa 1.2i	9-1993
Opel Kadett 1.3S	1988
Citroën BX Deauville	1992
Ford Fiesta	1988
VW Passat 1.6 Variant	1988
Mitsubishi Colt 1.5 GLX	1986
Fiat Uno	1991, 1987
Fiat Panda	1985

NISSAN *Diverse goedkope inruilers* **NISSAN**

Stationsstraat 115
6191 BC Beek
tel. 046-371727

01205

OOK VOOR:

① Bovag-aankoop-garantie
② Nationale Autopas voor km-garantie
③ Uw onderhoudsbeurten
④ APK-keuringen (gratis bij grote beurt)
⑤ Schadetaxaties en vakkundige ondersteuning bij afwikkeling
⑥ Originele gegarandeerde onderdelen

Knieblessure noopt hockeyster tot opbergen stick

Loopbaan Lejeune ten einde

STERDAM – Lisanne Lejeune heeft noodgedwongen met middellijke ingang een punt gezet achter haar actieve hocloopbaan. De 30-jarige speelster van HGC en het Nederds team kreeg begin deze week weer zoveel last van een eblessure dat de behandelende artsen haar het advies ga- de hockeystick voortaan te laten rusten. Lejeune, die 95 erlands speelde en van plan was afscheid te nemen met het rnooi om de wereldtitel in juli in Dublin, is eerder in haar rière vier keer geopereerd wegens meniscusblessures aan de benen.

onheil kondigde zich zondag 8 al aan. „Mijn rechterknie was de dubbel voor de playoffs tegen P dik geworden en er had zich ht gevormd," aldus Lejeune. zich was dat normaal na een gelijke inspanning. Dat had ik meer. Toch voelde het nu iets ers aan. Maar ik was me niet bet dat het iets ernstigs kon zijn. een week rust heb ik dinsdag licht getraind, omdat ik een dag r een afspraak had met NSF-arts er Vergouwen op Papendal. Hij dan zien hoe mijn knie zich na inspanning zou houden. Misen is er tijdens die training toch fout gegaan, al kan ik niet pre- aangeven wat. Toen ik in de naar Papendal zat en mijn nterbeen op het gaspedaal moest den, wist ik maar al te goed hoe ht het er aan toe was. Ik ken n knie van binnen en buiten zo zamerhand net zo goed als de en zelf. Er zat twee keer zoveel ht in als normaal en hij zat ook steeds op slot. Ik liep als een oude taart."

Vergouwen hoefde in feite maar één blik te werpen op de knie om tot de conclusie te komen dat het met de illustere hockeyloopbaan van Lejeune gedaan was. „We hebben toen nog dokter Heyboer telefonisch op de hoogte gebracht. Hij was de man, die me in het Dijkzigt-ziekenhuis in Rotterdam heeft geopereerd. Hij onderschreef de mening van Vergouwen volledig."

Lejeune, die na haar laatste rentree voor Oranje met Pasen één wedstrijd tegen Zuid-Korea meemaakte, moest menig traantje wegpinken toen het haar duidelijk werd dat het met hockey voortaan gedaan is. „Ik heb zestien jaar bij HGC gespeeld. Dan is het hard als je helemaal geen afscheid meer kunt nemen op het veld. Ik kan verdorie geen corner meer slaan. Achteraf is mijn gemiste strafbal tegen MOP de laatste actie geweest. De eerste mensen die mij meelevend belden, kon ik alleen maar huilend te woord staan. Nu hebben er al zoveel gebeld dat het al haast routine is geworden."

Lejeune woont vanaf vrijdag in Bloemendaal het toernooi om de Europese beker voor landskampioenen bij, waar HGC als nationaal titelhouder van 1993 tot de deelnemers bij de vrouwen behoort. „De ploegleiding heeft me uitdrukkelijk gevraagd erbij te zijn. Daar ga ik natuurlijk graag op in. Al zal het me best moeite kosten om aan de kant werkeloos te blijven toekijken. Ik heb zoiets wel vaker meegemaakt. Dit keer is het toch anders. Ik weet dat ik niet meer zal spelen. Dat is een heel vreemde gedachte, waar ik nog enige tijd aan zal moeten wennen."

Er staat Lejeune in eerste instantie nog geen nieuwe operatie te wachten. „Eerst wordt gekeken of het euvel op natuurlijke wijze wil genezen. Is dat niet het geval, dan moet ik weer die operatietafel op. Want ik wil wel normaal kunnen blijven lopen of tennissen, om maar één van mijn vele hobby's te noemen."

● *Lisanne Lejeune in betère tijden, na het scoren van een treffer voor het Nederlands team.*

Foto: EPA

Meijer naar Heerenveen

EERENVEEN – Heerenveen ft zich voor twee seizoenen vererd van de diensten van aanval- Hennie Meijer. De 32-jarige spits cht bij Cambuur transfervrij verkken. De club uit Leeuwarden radeerde uit de eredivisie en bet uit financiële overwegingen n gebruik te maken van de optie Meijer voor nog een jaar.

LK wielrennen in Brunssum

BRUNSSUM – Brunssum is aandag strijdtoneel van de mburgse districtskampioenchappen wielrennen. De organitie is in handen van Wielercoité Brunssum in samenwerng met WC De Bergklimmers. p het bijna drie kilometer lange arcours, met start en finish aan e Rumpenerstraat komen achtereenvolgens de categorieën ieuwelingen, amateurs B, junion en amateurs A in actie.

ndanks de concurrentie van lympia's Ronde van Nederind, waarvan de vierde etappe aandag in Valkenburg eindigt, art vrijwel de complete regiole amateurtop in de provinciatitelstrijd, aangevoerd door oger Vaessen. Zijn belangrijkte concurrenen zijn Nuy, Van en Donk, Alleleyn, Lemmens, uipers, Van der Leeuw en hoolen.

et programma van het LK in runssum: 10.30 uur nieuwelinen, 42 km; 11.45 uur amateurs , 56 km; 13.15 uur junioren, 64 m; 15.00 uur amateurs A, 104 m.

Olympia's Tour in Valkenburg en Reuver

VALKENBURG – Evenals vog jaar eindigt een etappe van lympia's Tour in Valkenburg. euver is de tweede Limburgse inishplaats die in het routeschema van Nederlands belangrijkste tappewedstrijd voor amateurs s opgenomen. Maandag eindigt e vierde rit, die in Schijndel beint, in Valkenburg. Dinsdag taat de vijfde etappe Valkenurg-Reuver op het programma. lympia's Ronde telt tien etapes en gaat vandaag in Amsteram met een proloog en etappe an start. Zondag 29 mei eindigt e nationale wielerronde in de oofdstad.

De routeschema's van de Limurgse ritten: maandag 23 mei 4e etappe Schijndel-Valkenburg, 177,3 km. Start 12.30 uur in Schijndel. Route via St. Oedenrode, Nederwetten, Geldrop, Heeze, Maarheeze, Weert, Ell, Thorn, Maasbracht, Roosteren, Obbicht, Stein, Elsloo, Hulsberg, Wittem, Valkenburg (Cauberg), Houthem, Valkenburg. Finish om 16.26 uur aan de Prinses Beatrixsingel.

Dinsdag 24 mei 5e etappe Valkenburg-Reuver, 182,5 km. Start 14.00 uur Prinses Beatrixsingel Valkenburg. Route via Maastricht, Margraten, Slenaken, Epen, Vijlen, Gulpen, Simpelveld, Ransdaal, Beek, Elsloo, Born, Echt, Roermond, Reuver, Beesel, Reuver. Finish om 18.09 aan de Pastoor Vranckenlaan in Reuver.

sport kort

● WIELRENNEN – Ingrid Haringa heeft gisteren de eerste etappe gewonnen van de internationale Amev Ladies Trophy, voorheen de Omloop van 't Molenheike. Ze was de beste in een puntencriterium over 61,2 km in Tilburg. De vooral op de baan succesvolle Nederlandse begint vandaag in de leiderstrui aan de tweede etappe met acht seconden voorsprong op Samokavalova. Monique Knol moet tien tellen goedmaken.

● PAARDESPORT – Op de terreinen aan de Wissengrachtweg houdt de LRV Pegasus op tweede pinksterdag een concours hippique. Om 14.00 uur wordt op het hoofdterrein de klasse zwaar 2 dressuur verreden. Hierna gaat het springen op het hoofdterrein verder met de klasse midden gevolgd door de klasse zwaar. De eerste dressuur- en springcobinaties komen in Hulsberg al om 10.00 uur aan de start.

● BADMINTON – Sporthal de Deijl staat dit weekeinde in het teken van het internationale teamtoernooi van BC Victoria. Maar liefst negen teams uit binnen- en buitenland geven acte de presence. De Limburgse inbreng bestaat uit het Landgraafse Trim en Victoria zelf. Zaterdagmorgen om 10.00 uur beginnen de eerste wedstrijden. Pinksterzondag zullen om 10.00 uur de halve finales worden gespeeld. De finales zijn om 14.00 uur.

sport op tv

VANDAAG
11.05-11.55 Ned 1: IJsgala: verslag van dit evenement in het Thialf stadion in Heerenveen.
12.00-17.40 Dld 1: Sport extra: tennis (World Team Cup vanuit Düsseldorf).
18.39-18.47 Ned 2: Sportjournaal.
22.00-22.15 RTL 5: Sportnieuws.
22.15-22.30 Ned 3: Sportjournaal.
23.03-23.28 Dld 1: Sportschau.
23.05-23.20 Dld 2: Die Sport-Reportage.
03.20-08.00 Dld 1: Sport extra: tennis (World Team Cup, samenvatting van gisteren).

recensie

Oranje goes America

Met het naderen van het WK voetbal, wordt de boekenmarkt overstelpt met leesmateriaal over het Nederlands Elftal. Eén van die boeken is geschreven door Jack van Gelder, die als radioverslaggever al jaren met Oranje op reis gaat. In 'Oranje goes America' schetst Van Gelder zijn ervaringen met het Nederlands elftal. Hij opent met eerdere wereldkampioenschappen, voor zover hij ze kan herinneren en gaat vervolgens (te) uitgebreid in op het EK in Zweden. Daarop volgen in het kort de kwalificatieduels, de gebeurtenissen rond de loting, de eerste oefenwedstrijden en een korte beschrijving van de spelers van het Nederlands elftal. Dit hoofdstuk is vreemd genoeg korter dan het EK-dagboek.

In het tweede gedeelte van het boekwerk beschrijft Jacob Bergsma de WK-historie van het Nederlands elftal. Bovendien bevat 'Oranje goes America' veel cijfermateriaal. Van alle evenementen van 1930 tot en met 1990 zijn de statistieken opgenomen. Natuurlijk ontbreken de gegevens omtrent het komende WK (kwalificatiewedstrijden van de deelnemende landen en het speelschema) niet.

'Oranje goes America' is in zoverre bijzonder dat het geschreven is door iemand die zeer nauw betrokken is bij het Nederlands elftal. Vanuit dat oogpunt had er meer ingezeten. Immers, de meeste boeken bevatten wel veel gegevens, maar slechts weinig auteurs kunnen zich erop beroepen zeer dicht bij de bron te zitten.

Daarnaast is er weinig verband tussen de hoofdstukken. De onderwerpen volgen elkaar willekeurig op, waarbij herhalingen (zowel Van Gelder als Bergsma beschrijft de WK-historie van Oranje) niet worden vermeden. Daar staat tegenover dat 'Oranje goes Amreica' een luchtig, makkelijk te lezen boekje is, dat bijzonder goed als naslagwerk kan fungeren.

Prijs: fl. 19,90
Uitgeverij Scheffers

FA wil terrein Millwall sluiten

LONDEN – De Britse voetbalbond (FA) overweegt het terrein van de voetbalcub Millwall te sluiten wegens de ongeregeldheden in de wedstrijd tegen Derby County. Millwall-supporters kwamen in het play-off duel drie keer het veld op om hun frustraties over de achterstand van Millwall te uiten.

De FA is van mening dat Millwall heeft gefaald bij het onder controle houden van het eigen publiek. Tijdens en na de wedstrijd werden vijftien mensen gearresteerd. Zeven mensen raakten gewond, onder wie zes politieagenten. Derby-keeper Martin Taylor was niet snel genoeg in de catacomben en liep klappen op.

Mocht de FA haar voornemen doorzetten dan is het de vijfde keer dat Millwall een dergelijke straf opgelegd krijgt. Tussen 1934 en 1978 werd het sportcomplex New Den vier keer gesloten wegens problemen met het publiek. De FA wil Millwall ook een boete opleggen. De Londense club heeft veertien dagen om de beschuldigingen te weerleggen.

sport in cijfers

VOETBAL
Santiago. Vriendschappelijke interland: Chili-Argentinië 3-3 (1-1). 9. Chamot 0-1, 33. Barrera 1-1, 69. Balbo 1-2, 76. Salas 2-2, 80. Barrera 3-2, 83. Ruggeri 3-3. Toeschouwers: 62.000.

TENNIS
Districtsdamescompetitie. Vijfde wedstrijddag: Dames: hoofdklasse: GTR-Brunssum 2-4; Simpelveld-Bakkerbosch 2-4; de Gagel-Horst 3-3; ATIVU-Rosus 3-3; 1e klasse: afd 1: Ace-Maasbree 4-2; Tonido-Venray 2-4; Apollo-Helden 2 4-2; Weert Oost-Tegelen 5-1; afd 2: Munstergeleen-Valkenburg 2-4; Helden-Daalhof 5-1; Bakkerbosch 2-SLTC 3-3; BRZ-Ray Prickers 1-5; Dames 35+: hoofdklasse: Voerendaal-Oranje Nassau 2-2; Tegelen-Rapid 1-3; Kaetelberg-Simpelveld 1-3; Brunssum-Nieuwenhagen 2-2; 1e klasse: afd 1: Rulec-Broekhuizen 2-2; Schinveld-Venlo 2 4-0; Voerendaal 3-Tonido 3-1; Maastricht-GTR 3-1; afd 2: De Gagel-Dousberg 1-3; Voerendaal 2-Klimmen 4-0; Venlo-Kimbria 0-4; Wimbledonck-Velden 1-3.

Düsseldorf. World Team Cup, 3,5 miljoen, mannen. Blauwe groep: Verenigde Staten-Frankrijk 1-2, Sampras-Pioline 6-3 7-6, Chang-Boetsch 4-6 6-7, Patrick McEnroe/Reneberg-Boetsch/Delaitre 4-6 6-3 1-6. Rusland-Duitsland 2-1, Volkov-Stich 6-4 7-6, Tsjesnokov-Karbaacher 6-2 6-2, Volkov/Tsjesnokov-Braasch/Kühnen 3-6 2-6.

Luzern. 300.000 gulden, vrouwen. Achtste finales: Magdalena Maleeva-Smasjnova 3-6 6-1 6-1, Sukova-Feber 2-6 6-4 6-4, Frazier-Pitkowski 6-2 6-3, Rubin-Harvey-Wild 6-4 6-1, McGrath-Martincova 6-3 6-1, Raymond-Loearsjabisvili 6-2 7-6, Davenport-Austin 6-1 6-2, Reinstadler-Ferrando 6-2 6-0.

SCHAKEN
Amsterdam. VSB-toernooi. Zesde ronde: Short-Kasparov 1/2-1/2, Timman-Ivantsjoek 1-0. Eindstand: 1. Kasparov 4 pnt, 2. Ivantsjoek 3 1/2, 3. Timman 2 1/2, 4. Short 2.

WIELRENNEN
Rillaar. A-renners: 1. Teck, 10. Hindriks. Liefhebbers: 1. Mertens, 9. Knol, 10. Scheres. Veteranen: 1. Peeters, 6. Spijkers, 7. Notermans, 8. Bogers, 9. Houben, 14. Klinkers, 16. Van Vught, 19. Lemmens.
Tilburg. Internationale AMEV Ladies Trophy, eerste etappe, puntencriterium: 1. Haringa 61,2 km in 1.24.35 (15 punten), 2. Samokavalova 12, 3. Valvik 6, 4. Knol 5, 5. Clignet 3, 6. Van Hest, 7. Jackson 1, 8. Cristofoli, 9. Mariani, 10. Ljungskog, 11. Gazzini, 12. Young, 13. Grassi, 14. Kurreck, 15. Schmidt. Algemeen klassement: 1. Haringa 1.24.16, 2. Samokavalova 0.05, 3. Valvik 0.12, 4. Knol 0.15, 5. Glignet 0.17, 6. Van Hest 0.18, 7. Jackson, 8. Cristofoli 0.19, 9. Mariani, 10. Ljungskog.

schaken

met michiel bunnik

Twee weken geleden stonden de stukken als volgt in het diagram: Wit: **Kh2, Df4, Td7, Le7, b3, d6, f2, g2, h3;** Zwart: **Kg7, Dd5, Tf1, Ld4, f7, g6, h7.** De stelling kwam voor in de partij **Pachman-Bellon,** 1976 en de vraagstelling luidde, hoe zet wit zijn gewonnen stelling zo snel mogelijk om in winst? Wit moet snel zijn want zwart dreigt het initiatief over te nemen met 1. ...,Le5. De witspeler aarzelde echter niet en pakte uit met **1. Lf8+!, K:fa** 1. ...,Kg8 had meer weerstand geboden ook al maakte het voor de uitslag geen verschil uit, zie 1. ...,Kg8 2. Lh6 Voor 2. ...,Le5 heeft zwart geen tijd want wit dreigt mat met 3. Td8. Zwart heeft twee mogelijkheden: a. 2. ...,f6 3. Tg7+, Kh8 4. Te7, Le5 (Of 4. ..., Kg8 5. d7, Le5 6. T:e5 en wint. 5. Te8+, Dg8 6. T:e5! en het doek valt voor zwart. b. 2. ...,f5 3. Dh4, Le5+ 4. f4 en zwart kan het niet meer keepen. Na dit uitstapje terug naar de partij. **2. Dh6+** en zwart gaat onvermijdelijk met bijv.: 2. ...,Ke8 3. Te7+, Kd8 4. Df8 mat. fide-kampioen Anatoli Karpov was de grote afwezige in het VSB-toernooi in Amsterdam. Hij kon zich niet verenigen met de komst van Nigel Short. Daarentegen verscheen de Rus wel in het Spaanse Dos Hermanas, nabij Sevilla. Hoe zo'n kleine gemeenschap het voor elkaar krijgt vraag je je wel eens af, maar aan de start verschenen 10 spelers met een gemiddelde rating van 2631. De verwachtingen waren hoog gespannen. Zou Karpov na Linares weer zo uithalen? Nee, Karpov blijkt wel degelijk mens te zijn en hij moest genoegen nemen met de tweede plaats achter de voortreffelijk spelende Boris Gelfand. Natuurlijk wou Karpov ook dit toernooi winnaar zijn en hij nam daarom in zijn partijen soms teveel risico's om het volle punt terug te krijgen. Zo ging het in de zevende ronde mis tegen Boris Gulko.

B. Gulko - A. Karpov Caro-Cann **1. e4,c6 2. d4,d5 3. e5,Lf5 4. h4,h5 5. c4, e6 6. Pc3, Le7 7. c:d5, c:d5 8. Ld3, L:d3 9. D: d3,Pc6 10. Pf3, Pb4?** Het vervolg leert ons dat dit niet goed uitpakt voor zwart. **11. De2, Tc8 12. 0-0,Pc6 13. g3,Dd7 14. Ld2,Ph6 15. L:h6,T:h6 16. Pac1,Kf8 17. Pa4,Tc7 18. Tc3,Tg6 19. Tfc1,Tg4 20. Dd3,Kg8 21. a3,f6 22. Pc5,L:c5 23. T:c5,Df7 24. b4,a6 25. Dc3,Td7** Karpov had hier beter 25. ...,Dg6! kunnen spelen met het idee 26. a4 b6! 27. T:c6,T:c6 28. D:c6,T:g3+ en remise door eeuwig schaak. Nu gaat het bergafawaarts met zwart. **26. a4,Pe7 27. Ph2,Tg6 28. Dd3,Pf5 29. Tc8+, Kh7 30. Kh1,Ph6 31. T1c2** verrassend sterk zou 31. g4! zijn geweest **31. ...,Pf5 32. b5,a:b5 33. a:b5, De7 34. T2,c5, b6 35. T5c6,Ta7 36. Pf3,Ta3 37. Dd1,Tg4 38. e:f6, D:f6 39. Pg5+,T:g5 40. h:g5, D:g5 41. T:e6,h4 42. Tee8,h:g3 43. Th8+,Kg6 44. f4!,Pe3** Na 44. ...,D:f4 45. Dh5+ gaat zwart mat. **45. Tc6+,Kf7 46. f:g5,P:d1 47. g6+,Ke7 48. Kg2,Pe3+ 49. K:g3,Pf5+ 50. Kf4,P:d4 51. T:b6,Pe6+ 52. Ke5,Te3+ 53. K:d5,Te1 54. T:e6+ 1-0.** Wie goed speelt dwingt vaak het geluk af. Zo verging het Gelfand in zijn partij tegen Jepischin.

B. Gelfand - Y. Jepischin Nimzo-indisch. **1. d4,Pf6 2. c4,e6 3. Pc3,Lb4 4. e3,0-0 5. Ld3,d5 6. Pf3,c5 7. 0-0,d:c4 8. L:c4,Pbd7 9. De2,a6 10. Ld3,b5 11. a3,La5 12. b4** Een bestaand idee wordt nieuw leven ingeblazen. **12. ...,c:b4c:b4 13. P:b5!** in de encyclopedie vinden we 13. a:b4, L:b4 14. P:b5,Lb7 15. La3 (15.Tb1!?) 15. ...L:a3 16. P:a3,Pd5 17. Dd2 met lichtvoordeel voor wit, Danner-Kotsjev, Reggio Emilia 1979/1980. **13. ...,Lb7** Op bijv. 13. ...,b3 volgt: 14. Pd6,Pd5 15. Lb2,Pfd6 16. Pc4,Lc7 17. Dd1,Tb8 18.Pd2 en pion b3 hangt. **14. Pd6,L:f3 15. D:f3,Lc7** Weer komt b3 niet in aanmerking. 15. ...,b3 16. Tb1,Tb8 17. Dd1. **16. Pb7,de7 17. a:b4** pion a6 is niet te dekken en 17. ...,D:b4 faalt vanwege 18. La3. **17. ...,e5 18. L:a6, e:d4 19. e:d4,D:b4 20. Le3** 20. La3,Db6 **20. ...,Tfb8 21. Tab1,De7 22. Lb5,Ta3 23. Lc6,Pb6 24. Tfc1,h5 25. h3** Haalt stukoffers op h2 uit de stelling. **25. ...,De6 26. Tb5, Da2 27 Dd1** Te voorzichtig. Sterker is 27. Pc5 en 28. Pe4. **27. ..., Pbd5 28. Tc2,Pc3!** Neemt het initiatief. **29. T:a2, T:a2 30. Df1,P:b5 31. g4,Pd6 32. P:d6,L:d6 33. g5,Pe8 34. g6!,Pf6 35. g:f7+,Kf8 36. Dc4,Ta7 37. De6,Td8 38. Lb5,Te7** Of 38. ...,T:f7 39. Lc4,Tdd7 40. Lg5! **39. Df5** zwart gaat door de vlag **1-0.**

In verband met de zomeronderbreking zal de rubriek van de denksporten tot september niet verschijnen. Wij wensen de deelnemers en belangstellenden voor deze sporten een prettige vakantie en veel plezier en succes bij het oplossen van de vraagstukken in deze denksporten.

bridge

met michel franssen

Sommigen bieden met 4-4 hoog altijd 2KL op de 1SA-opening van partner. Wie het SOS-redoublet op zijn repertoire heeft, reserveert de Stayman-conventie voor handen vanaf 7 hcp. Zo iemand komt verder pas in actie als de tegenpartij 1SA gedoubleerd wil tegenspelen.

Geval 1: Noord doubleert Wests 1SA-opening.

Meestal heeft Noord net als Wests een 1SA-opening. In die gevallen hoeft Oost met 7-8 hcp geen geforceerde manche- pogingen te doen. Na Noords doublet heeft een 25 punts manche geen 50% maar hooguit 25% kans. Een gedoubleerde 1SA kost OW 20 punten als West precies negen slagen maakt. In alle andere gevallen is West beter af met zijn gedoubleerde deelscore.
Oost past ook als hij zwak is maar geen beter contract ziet. Zuid zal vaak nog bieden en als hij toch past moet Oost maar het beste hopen.
Als Noord doubleert belooft een SOS-redoublet van Oost 4-4 in de hoge kleuren. Oost heeft iets als:
SCH T987 - HA 8765 - RU 6543 - KL 8 [A]
Zuid past voor straf. Als West een hoge 4- of 5-kaart heeft biedt hij die natuurlijk. Heeft hij geen hoge 4-kaart, dan biedt hij zijn (beste) hoge 3-kaart. Als West een 5-kaart laag heeft, laat hij die horen. Hij biedt 2KL met:
SCH A65 - HA V4 - RU AB7 - KL HVB93 [X]
West is zeker van een 4-3 fit in SCH, maar die loopt niet weg. De kans is vrij groot dat Oost minstens een KL-doubleton heeft en dan is 2KL het beste contract. Hier mag Oost dat bod niet laten staan. Hij weet dat zijn partij elders een 4-3 fit heeft. West opent immers nooit 1SA met een 5-4-2-2-hand of met een singleton. Oost biedt 2RU, waarmee hij West laat kiezen uit zijn drie kleuren. West past. Hij weet dat er een 4-3 fit in RU is maar neemt de kans op een 5-3 fit mee. In SCH is er een 4-3 fit, niet meer en niet minder.
West beantwoordt het SOS-redoublet met 2RU als hij dit heeft:
SCH A65 - HA V4 - RU HVB92 - KL AB7 [Y]
Voor een Oost met hand A is dit 2RU-bod natuurlijk een geschenk uit de hemel. Zoń feest is het meestal niet. De kans dat Oost iets als:
SCH T987 - HA 8765 - RU 8 - KL 6543 [B]
heeft is heel wat groter. Hij brengt met 2HA de volgende boodschap over: „Maatje, kies maar voor een 4-3 fit in een hoge kleur, want 2RU wordt niets en het is helemaal niet zeker of 3KL wel in een 4-4 of 5-3 fit gespeeld kan worden."

Geval 2: Zuid doubleert Wests 1SA-opening.

Na 1SA - pas - pas - doublet kan West zijn 5-kaart bieden. De risicoś daarvan zijn niet zo groot. Het pasbod van Oost toont een redelijk vlakke hand. Een heropeningsdoublet als dat van Zuid geeft niet perse een sterke hand aan. Als Zuid eerst gepast heeft, bezit hij sowieso maximaal 12 hcp.
Zonder eigen 5-kaart laat West het initiatief aan Oost. Die kan na een pas van Noord immers nog steeds een SOS-redoublet geven. Na dat heropenings-redoublet biedt West zijn goedkoopste 4-kaart. Oost kan nu elke 3-kleur hebben.

dammen

met john van den borst

Simultaanseances zijn een mooi propagandamiddel maar het spel van één tegen meerderen is ook een veel toegepaste trainingsvorm. De klokseance is wel de lastigste vorm van simultaanspel, voor de simultaangever wel te verstaan. Tegenstanders kunnen hun eigen tijd indelen en hoeven niet bang te zijn opgejaagd te worden door de eenling, die bovendien vaak in ernstige tijdnood komt. Anders dan in een gewone simultaan is de simultaangever in een klokseance vaak aan meerdere borden tegelijk aan zet, en dat kost tijd.
Het is verbazend hoe sterk een Sijbrands en een Wiersma ondanks alle handicaps, ook in zo'n klokseances spelen. Hun kracht lijkt amper minder dan in gewone partijen; zelfs tegen sterke tegenstanders komen de twee vaak tot enorme scores. Zo won Wiersma onlangs tijdens een denksportweek in het oosten des lands dertien van de veertien partijen, bij eentje ging hij door zijn vlag. ook onze jongste internationale grootmeester Johan Krajenbrink gaf in die denkweek een klokseance. Hij moest vier remises toestaan en werd een keer lelijk verrast: **J. Krajenbrink-A. Koops 1. 33-29 19-24 3. 39-33 17-21 4. 32-28 20-25 5. 29×20 25×14 6. 37-32 11-17 7. 31-26 7-11 8. 42-37 1-7 9. 37-31 19-23 10. 28×19 14×23 11. 33-28 9-14 12. 28×19 14×23 13. 31-27 10-14 14. 36-31 5-10 15. 41-36 15-20 16.47-42 20-24 17. 50-44 3-9 18. 46-41 24-29! 19. 35-30 13-19 20. 42-37 9-13 21. 30-25?**
Dit kost materiaal, Krajenbrink had zich hier maar moeten neerleggen bij het matige 39-33 (10-15) 33×24 (23-28) enz. **21. ...19-24!** Verrassend, wit kan plotseling nergens meer heen want 39-33 is verhinderd door (18-22)! 27×20 (24×15) 33×24 (23-28) 32×23 (21-27) 31×22 (17×50)! **22. 48-42 13-19 23. 34-30** Wit offert want op 39-33 volgt nu (18-22) en (21-27). **23. ...24×35 24. 39-33 29-34 25. 40×29 23×34 26. 44-39 10-15 27. 39×30 35×24 28. 49-44 18-22 29. 27×18 12×23 30. 44-39 4-9 31. 31-27 8-13 32. 36-31?** Nu zit er weer een tactisch grapje in, na 27-22 (17×28) 33×22 had wit wat positionele compensatie gehouden. **32. ...24-29! 33. 33×24 19×30 34. 25×34 23-28! 35. 32×23 21×32 36. 37×28** Want na 38×27 komt (14-19) (13-18) en (18-22) met dam op 49. **36. ...14-19! 37. 23×3 13-19 38. 3×21 16×47** en wit gaf op.

Als opgave het diagram. De stand prijkt op de omslag van het nieuwste nummer van het blad Dammen. U heeft ruim de tijd voor het oplossen van deze magistrale compositie van J. Metz, omdat u de denksportrubrieken even moet missen. Na het zomerreces kom ik terug op de diagramstand waarin wit speelt en winst forceert.

Limburgs Dagblad
piccolo's

in de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,40.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,25 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,90.

Rasterpiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts).
Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,90.
Afwijkende tarieven Kontakten/Klubs en 06-lijnen: ƒ 2,35.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.
Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en met legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.
Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.
Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door 350.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner)

GETUIGEN gezocht: aanrijding auto/fietser Akerstr. in Heerlen voor Hom, d.d. 14-4-94 om 20.45 u. 040-451997.

Getuige(n) gezocht! Die op 13 mei j.l. tussen 08.00-08.15 uur aanrijding met Alfa Romeo FN-15-SG hebben [illegible] op de parkeerplaats [illegible] 2 te Heerlen. Br.o.nr. B-05511, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Zelfst. STUCADOOR kan nog werk aannemen, ook sierpleister. Tel. 045-229685, na 17.00 uur.

BOEKHOUDER kan nog werk aannemen. Telefoon 045-352462.

Dakdekkersbedrijf AADAK kan nog dakwerk aannemen. Bel voor vrijblijvende offerte. 045-226377, b.g.g. 226688.

Het Limburgs Dagblad vraagt BEZORG(ST)ERS voor
Voerendaal
Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen. Limburgs Dagblad, In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen. Telefoon: 045-739330.

Als je van lekker eten houdt...
... is je vlak het een uitdaging ervoor te zorgen dat onze klanten elke dag succes hebben aan tafel, dan hebben wij in onze moderne slagerij een leuke baan voor je:
Vakslager
Je bent zelf zitten om in zo'n slagerij verantwoordelijk te zijn voor alle verkoop voorbereidende activiteiten, de presentatie van de produkten en je bent in het bezit van de [illegible] vakdiploma's bel dan meteen 045-229322 voor het maken van een afspraak.
Van Melick slagerijen.

Limburgs Dagblad vraagt Bezorg(st)ers voor Landgraaf / Nieuwenhagen
Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen. Limburgs Dagblad, Markt 42, 6461 ED Kerkrade. 045-452932.

Schildersbedrijf A. Jennekens vraagt
nieuwbouw schilders
Inlichtingen: 045-211400, na 17.00 uur.

Het Limburgs Dagblad vraagt Bezorg(st)ers voor
Brunssum
Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen. Limburgs Dagblad, Rumpenerstr. 81, 6443 CC Brunssum. ☎ 045-256363.

Frituur/Cafetaria in omgeving Heerlen zoekt serieuze MEDEWERKER(STER), geen zwartwerk. Bellen na 19.00 uur Tel. 045-414175.

Gevraagd erv. zelfst. werk. CAFEHULP v.a. 30 jr., rustig bruin café Kerkrade. 3x p.w. van 12-18 uur, 045-427711.

Gevraagd POETSVROUW voor 2 x 5 uur per week, ƒ 10,- per uur. Landgraaf. 045-315111, na 17.00 uur.

Met spoed gevraagd: ervaren vrouwelijke FRITUREHULP voor frituur in Valkenburg. Vaste baan. Telef. 045-323171 of 04406-13902 of 045-322340.

Gevraagd HUISHOUDSTER voor 2 halve dagen per week in vast dienstverband voor schoonmaakwerkzaamheden en huish. werk in privé- en bedrijfsruimte. Tel. inl. De Vries Brandbeveiliging Ransdaal/Voerendaal: ☎ 04459-1962.

Part-time schoolbuschauffeur en part-time taxi-chauffeur. PERSOONLIJK aanmelden, Maastrichterstr. 155, Brunssum.

Part-time Dames en HERENKAPPER(STER), 4 dgn. per week. Kapsalon G. Goddery, Kerkstr. 107, Brunssum. Tel. 045-252397.

Wij hebben plaats voor een leerling VERKOOPSTER +/- 18 jaar, full-time. Echte Bakker Jos Driessen, Rdr. Heerstr. 59 Hoensbroek, ☎ 045-212706.

Cafetaria/Snackbar vraagt part-time MEDEWERKSTERS, plm. 17-23 jaar. Geen ervaring vereist. Aangepaste tijden i.v.m. school of studie eventueel mogelijk. Telefoon 045-213451.

Wolf Europabouw vraagt voor langdurige projecten in Duitsland ervaren METSELAARS. Telef. 04499-4899. Na 13.00 uur: 04499-4479.

Bakkerij Senden, Kokelestraat 35 te Kerkrade zoekt een BANKETBAKKER voor 20 uur per week. Telef. 045-453873 of 045-753003.

Ervaren thuiswerkende KLEERMAKER m/v, gezocht voor veranderwerk herenconfectie. 045-716109.

Stichting zoekt een BOEKHOUDER voor enkele uren per week/maand om de administratie bij te houden. Tel. 045-415573.

Cafetaria "Gonnie en Joep" te Voerendaal zoekt nog CAFETARIA-HULP voor de zaterdagen, uren n.o.t.k. Tel. 045-716910 of 751542.

Wolf Europabouw vraagt voor langdurige projekten in Duitsland ervaren BETONTIMMERLIEDEN. Telef. 04499-4899. Na 13.00 uur: 04499-4479.

Gevraagd SCHOONMAAKHULP voor frituur, zaterdag en zondag. Tel. 045-323171 / 04406-13902 / 045-322340.

Te huur gevr. WOONHUIS met tuin en garage, 3 of 4 slpkrs., omg. Heerlen of Sittard. Tel. 045-275676.

Met spoed te h. gevr. WOONRUIMTE voor jong stel met kind en soc. inkomen, huurpr. ƒ 800,-, omg. Heerlen, H'broek, Brunssum, Sittard. 045-217634.

Aankomend studente zoekt woonruimte in MAASTRICHT met eigen keuken en badkamer. ☎ 02155-15387.

Gevraagd! Ruim woonhuis in Zuid-Limburg tot ƒ 2.500,- p.mnd. Aanbiedingen: 043-216576. LOKAAL BEHEER O.G.

Te huur appartement en kamer in SITTARD. Telefoon: 045-528486 of 581182.

Te h. in LANDGRAAF plm. 35 m2 ruimte, geschikt voor kantoor of andere doeleinden. ☎ 045-310341 na 18 uur.

Nabij centrum HEERLEN ruime luxe bovenwoning met aparte entree, ruime hal met wasruimte en berging, grote woonk. met open haard. Prachtige ruime Amerik. keuken, 3 slpkrs, badk., toilet, groot dakterras, ged. overdekt. Huurpr. ƒ 1.585,- all-in. Voor info 045-725588.

Te h. ruim APPARTEMENT centrumflat te Brunssum ƒ 765,- p.mnd. 04492-3510.

Direkt en zeker uw huis verkocht!!!
U kopen uw woonhuis direkt zelf aan.
100% Zekerheid en geen makelaarskosten.
Denis Vastgoed. ☎ 040-129524.

Wegens grote vraag dringend woonhuizen te koop gevraagd.
Kloppenburg Vastgoed
☎ 045-719907.

Hypotheken rente v.a. 5.85%
☎ 045-741208.

MUNSTERGELEEN, Mairestraat 14. Op perfecte locatie gel. geschakelde (nagenoeg vrijst.) woonh., cv, garage, 3 slpkrs., zonnige tuin. Aanv. 1/8/94. Uitermate geschikt voor samenwonende of kl. gezin: Waarborgsom 3 maanden huur. Huurprijs ƒ 1.350,- p.m. (geen huurverhogingen) N.M.W. Quaden & Zn. Makelaardij O.G., Gelrestr. 4, Munstergeleen. Lid NVM. ☎ 046-519644.

HUIZEN gezocht voor binnen- en buitenlandse kandidaten. Verkoper betaalt geen kosten. Wijman & Partners, 045-728671.

Te koop: GULPEN, Deken Henissenstraat, goed onderhouden jonge drive-in woning, met marmeren vloer, betegelde vloer in garage, 3 slaapkamers en mooi aangelegde tuin met terras. Inl.: Van Gerwen Makelaardij BV, tel. 043-252425.

Voerendaal
modern woonhuis met zonnig gel. tuin, garage, Z-vormige woonk., luxe inbouwkeuken met app., luxe trap naar zolder, pr. ƒ 195.000,- k.k. Inl. 045-754515 of via makelaar Wijman & Partners 045-728671.

Elsloo
Julianastraat
Te koop vrijstaand woonhuis met kantoren, werkplaats en opslagruimte, geschikt voor vele zakelijke doeleinden. Direct te aanvaarden. Inl. op werkdagen tussen 9.00 en 17.00 uur, tel.046-518880.

Vooroorlogs woonhuis met spoed te koop GEVRAAGD, opknappen geen bezwaar. Telefoon 040-114752.

HEERLEN, Ticheibeekstr. 6, in nabijheid van ziekenhuis gel. halfvrijst. woonh. met garage + voor- + achtertuin, 3 slpkrs., ƒ 235.000,-. Inruil huidige won. mog. Wijman & Partners. ☎ 045-728671.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 045-753367.

Bedrijfsruimte

Te koop uitstekend bedrijfspand,
o.a. bedrijfshal plm. 400 m2 met showroom, magazijn, toilet, alarm, met grote parking op A1 lokatie, tot opperv. plm. 4000 m2, incl. 2 prachtige bungalows met zwembad en tuin, hogere prijsklasse. Industriestr. 8, Sittard, ☎ 046-511235.

Goedlopende, kleinere dierenspeciaalzaak met bovenwon. op zeer goede lokatie. Gunstige condities. Pr. n.o.t.k. Telef. 045-425689.

Woningruil

FLAT in Hoensbroek ruilen tegen flat in Geleen. Telef. 045-219996.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Bouwmaterialen & Machines

OP = OP / Nu of nooit
te koop, verkregen uit faillisementen en partijen. Beschadigde houten binnen- en buitendeuren v.a. ƒ 40,-; rollen dakleer (Rubberoid) A + B keus v.a. ƒ 20,- t/m ƒ 65,- per rol; laminaat parket topkwaliteit A + B keus v.a. ƒ 20,- t/m ƒ 40,- p.m2; rollen draad in div. soorten, types en maten, houten plaat en isolatiematerialen, enz., enz. tegen spotprijzen. Rennemigerveldweg 70 A, Heerlen. ☎ 045-729710.

CEMENT ƒ 11,50, 50 kg. Stenen v.a. ƒ 0,25. Dakpannen v.a. ƒ 1,25. Bouwhout losplaten enz. Telefoon 045-219428 Hoensbroek. Grubbenlaan naast Mega.

GRATIS lijm en voeg bij aankoop van uw vloer- en wandtegels. Grote keuze. Bij inlevering van deze adv. 10% korting. Franco thuisgeleverd. Tegelhandel van Dorst, De Hut 7, Gulpen. Tel. 04450-1970. Openingstijden ma. t/m vrij. van 13 t/m 18 uur. Za. van 9 t/m 16 uur.

Te koop 120 lton BLOKKEN 60x20x10 cm. ƒ 180,-. Telefoon 045-326100.

Autoverhuur

Renault CLIO-AKTIE
ƒ 65,- !!
p/dag incl. btw, verz. 500 km
AutoRent Bastiaans
Spoorsingel 50, Heerlen.
Bel 045-724141.

Gunstig gelegen zeer ruim ouder woonhuis te HEERLEN, perc. opp. 500m2. Geschikt v. bewoning, evt. in comb. met div. zak. doeleinden, w.o. winkel, kantoor etc. Pr.n.o.t.k. Tel. 045-425689.

As (Niel) België, BOERDERIJ te k., op 50 are grond, vele mogelijkh. Hogere prijsklasse. Inl. 00-32.89764706.

SITTARD, Industriestraat 35. Op handelsterrein "Bergerweg" gelegen bedrijfspand bestaande uit showroom, kantoor, werkplaats en verhard terrein alsmede vrijstaand woonhuis met tuin. Ind./omschrijving: Bedrijfsruimte: totaal +/- 250 m2 BVO onderverdeeld in: fraaie showroom met systeemplafond 180 m2 werkplaats/wasruimte, toilet, 70 m2 verhard voor- en zijterrein. Woonhuis: entree hal, provisiekelder, woonkamer, keuken met complete uitrusting, kantoor/slaapkamer. Verdieping: overloop, 3 slaapkamers, geheel betegelde badkamer. C.v-gas, woonhuis en bedrijfsruimte zijn totaal geïsoleerd. Uitstekend onderhouden. Aanvaarding in overleg. Bestemming: handelsdoeleinden, volumineuze detailhandel toegestaan. Bijzonderheden: uitbreiding bedrijfsruimte is mogelijk. Goedgekeurde bouwtekening aanwezig. Inl. 046-510655 of na 18.00 uur 046-529368.

HEERLEN, Tuinstr. 23, gesch. woonhuis met garage, 3 slpks. en badkamer met 2e toilet, ƒ 154.000,-. Wijman en Partners, telef. 045-728671.

Kamers

Gemeubileerde KAMERS te huur in centrum Geleen. Tel. 046-749271.

Te huur STUDENTEKAMER in Heerlen. Tel. 045-465756.

Jongeman zoekt appartement/kamer per 1-6 te HEERLEN, pr. tot ƒ 500,-. Telef. 043-433621.

Auto's

Garage Wolters B.V.
Heerlenerweg 39, Sittard. Tel. 046-520303

Mercedes 190D airco-aut. enz. 2.5 5-cyl.	1987
Mercedes 190 D zeer veel extra's	1990
Mercedes 190 D, 2.5 airco veel opties D-kent	1985
Mercedes 230 E AMG apart mooi	1986
Mercedes 450 SE Full. options	1978
Mercedes 300 CE AMG Full options	1988
Cabrio Cadillac Eldorado	1976
VW Passat stationcar 1800 GL stuurbekr. enz.	1991
VW Golf Madisson 5-bak 1800i	1990
Nissan Micra 1300 Sport	1983
Ford Escort 1300 apart mooi	1986
BMW 325i Sport apart mooi	1987
Opel Kadett automatic	1987
Ford Sierra 2.0i veel extra's 5-drs	1990
Ford Scorpio 2.0i antracietmet. GL	1987
Ford Scoprio 2,4i GL Sedan diamant blauwmet	1990
Peugeot 605 SRi alle opties karaatbl. met.	1990
Mazda 626 2.0i GLX coupe	1989
Honda Civic 1300 Sport leuke auto	1984
Opel Kadett Oldtymer apart mooi	1972
Opel Manta 2.0 GTi Sport	1983
Fiat Ritmo 60 SL apart mooi	1988
Mitsubishi Tredia LPG	1983
Mitsubishi 1800i Galant SLX 5-drs	1991
Mitsubishi Lancer apart mooi	1983
Nissan Vanette 20 D grijs kent	1989
Volvo 245 LPG stationcargrijs kent	1987

OP = OP = OPRUIMING

Volvo 440 1.8 DL	4-'93	ƒ 26.450,-
Calibra 2.0i	5-'91	ƒ 37.950,-
Omega 4-drs. 2.0i Pearl	5-'90	ƒ 21.950,-
Astra 5-drs. 1.8i GLS stationw.	6-'92	ƒ 28.950,-
Astra 3-drs. 1.4 GL	10-'91	ƒ 21.950,-
Frontera Sport 2.0i Van	6-'93	ƒ 35.950,-
Kadett 5-drs. 1.6i stationw.	10-'89	ƒ 16.950,-
Kadett 4-drs. 1.6i Live	5-'90	ƒ 18.950,-
Kadett 4-drs. 1.6i Live LPG	7-'90	ƒ 15.950,-
Vectra 4-drs. 1.6i GL	1-'91	ƒ 23.450,-
Kadett 4-drs. 1.4i GL	8-'90	ƒ 16.950,-
Peugeot 405 1.9 SRi	01-'90	ƒ 20.950,-
Hyundai Pony 1.5 L	11-'91	ƒ 11.950,-

Inruil en financiering mogelijk.
maar wel van
OPEL
welling
Haefland 2, Brunssum. Tel. 045-257700.

Te k. gevr. loop-, sloop- en
Schadeauto's
Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel. 045-272019.

ALFA 33 1.7 IE stuurb. el. ramen, c.v., alarm, sch.dak, nov.'91. ☎ 046-583015.

Witte BMW 520i 6 cyl. bwj. eind '82, schuif/kanteldak, trekhaak, APK '95, i.z.g.st. ƒ 2.200,-. Tel. 04742-3309.

Te k. zeer mooie BMW 635 CSi, autom., bwj. '83, bordeauxrood metal., in orig. staat, met alle extra's, zaak schuifd., kant.dak, sportv., enz. in nieuwst., vr.pr. ƒ 22.750,-. Tel. 046-517805.

Te koop BMW 318i, bwj. '85, vele extra's, inruil mogelijk. Telefoon 045-272802.

Zeer mooie BMW 316, i.z.g. st., bwj. '81, APK, lm-velgen, extra's. Tel. 046-757430.

Te k. BMW 323i, bwj. '84, i.z.g. st. sch./kanteld. Kon.-verlaagd, 5-bak. 045-313309.

Te k. CHRYSLER Saratoga V-6 3.0 aut., 78.000 km., bwj. '90, alle opties, boekjes aanw., i.z.g.st., ƒ 25.000,-. Tel. 04404-1571.

Te k. CITROËN AX 1.1, bwj. '89, i.z.g.st., ƒ 8.000,-. Tel. 04498-60188.

Te k. CITROËN BX 1.9 GTi, bwj. 6-'87, rood, i.z.g.st., koopje: ƒ 7.250,-. Telef. 043-650174.

Te k. DAIHATSU Cuore, bwj. '83, APK 5-'95, vr.pr. ƒ 1.750,-. Tel. 045-225774.

Johan SCHMIDT autohandel heeft diverse auto's in voorraad van ƒ 750,- tot ƒ 6.000,-. Alles met APK. Tel. 04492-2888. Hommert 24, Vaesrade.

Te k. Fiat RITMO, bwj. '84, APK 30-9-'94, opknapper, koopje. ☎ 045-442042.

Te koop FIAT X19 Targa, Amerk. model. 5-speed, zeer mooi, bwj. '80, ƒ 7.500,-. Telef. 045-414174 na 18.00 uur.

Fiat ARGENTA, bwj. '83, i.z. g.st., vraagprijs ƒ 1.150,-. Tel. 046-758257.

Te k. Ford ESCORT 1300 Laser, bwj. '85, APK 11-'94, ƒ 3.750,-. ☎ 045-229667.

Te k. Ford ESCORT 1.6 diesel, bwj. '85, vr.pr. ƒ 3.650,-. Telef. 04743-1622.

Ford ESCORT 1.6 Diesel, model CL, '87, 5-bak, APK, ƒ 4.750,-. Tel. 045-454087.

Te k. Ford SCORPIO 2.0 CL, bwj. '89, zwartmet., 5-drs., LPG, nwe. banden, i.z.g.st., ƒ 9.250,-. ☎ 046-740382.

Te koop Ford ESCORT 1600 GL stationcar, nw.st., ƒ 2.750,-. Sleinadastr. 14, Landgraaf.

Te koop Ford GRANADA 2.5 DL, APK 4-'95, pr.n.o.t.k. Tel. 045-255893, na 13.00 uur.

Te koop weg. omst. Ford SIERRA 2.0L APK 1 jr., mooie auto '84, 100% in orde, ƒ 2.950,-. 045-428458.

Te k. Ford TAUNUS 1.6 GL, bwj. '81, APK, 100% in orde, ƒ 850,-, auto moet weg. Tel. 045-423285.

Honda ACCORD, bwj. '87, APK '95, 4-drs., i.z.g.st., ƒ 7.250,-. Tel. 045-320457.

Automaat Honda QUINTET, 5-drs., bwj. '84, ƒ 2.700,-. ☎ 045-232762.

Te k. Honda INTEGRA 1.5, wit, met witte bumpers/spiegels, 8-'87, APK 5-'95, ƒ 9.950,-, (weg. bedr. auto). Tel. 045-352913.

Te koop Honda CIVIC Sedan, bwj. '91, airco, pr. ƒ 20.000,-. Tel. 045-410830.

Eurocasions zoals het hoort

Demonstratie-auto's
Citroën XM 2.0i Break 1994
Citroën Xantia 2.0i SX 1994
Citroën Xantia 1.8i X 1994

Tot ƒ 10.000,-
Citroën Visa 1.1 RE 1986
Citroën Visa 1.1 RE 1985
Citroën BX 1.4 RE 1986
Fiat Panda 1000i CLi 1989
Seat Marbella GL 1989
Citroën AX 1.1 TRE 1987
Citroën BX 1.4 RE 1988

Tot ƒ 20.000,-
Citroën AX 1.1i TGE 1992
Citroën AX 1.1i First 1992
Citroën BX 1.9 GTi 1987
Citroën BX 1.6 RE 1989
Nissan Blue Bird 2.0i 1989
Mazda 626 2.0i LX 1990
Ford Escort 1.6i 1989
Citr. BX 1.6 Progress 1991

Tot ƒ 30.000,-
Ford Sierra 1.8 Turbo CL '91
Opel Kadett 1.8i GL 1991
Audi 100 cc + airco 1988
Citr. ZX 1.6 Avantage 1992
Citroën ZX 1.4 Reflex 1992
Citroën BX 1.9 TZi 1990
Peugeot 405 GRi 1.6 1992
Daih. Applaus 1.6 GTi 1991
Renault 21 Nevada 1991

Rij nu betaal later
Uw aktieve Citroëndealer

Autobedrijf
SONDAGH BV
De Koumen 34-36
Heerlen (Hoensbroek)
☎ 045-223300

Te k. Lancia BIANCHI A112, bouwjaar '84, kleur rood, ƒ 3.500,-. Tel. 045-712313.

Te k. met lichte schade Mazda 626 2.0 coupé GLX, bwj. '89, met stuurbekr., schuifdak, sportv., prijs ƒ 8.250,-. Tel. 04754-81724.

MAZDA 626 automaat en Renault 5 GTL, '83, samen ƒ 550,-. Telefoon 045-222372 b.g.g. 045-224676.

Te k. MERCEDES 190 D 2.5, rookzilver, bwj. '86, 190.000 km, te eig., vr.pr. ƒ 18.000,-. Tel. 04499-1323.

Te k. part. MERCEDES 200 D, in staat v. nieuw, ieder onderz. toegest., bwj. '87, getint glas, schuifdak, radio, km.stand 150.000, met onderh.boekje. ☎ 045-456619.

Te k. MERCEDES 300 E, 137.000 km., bwj. '86, diamantzwart, electr.: ramen, schuifd.; buitenspiegels, 4 hoofdst., wortelnoot dashboard en stuur, airco, ABS, autom., Pullman bekl., heleenmaal APK. ☎ 04406-12121 of 043-473122.

Mitsubishi COLT GLX 1400 bwj. 6-'83, grijsmet. zuinige auto met nwe APK, vr.pr. ƒ 2.250,-. Tel. 045-460347 of 06-52.916886.

Te k. Nissan CHERRY 1700 D, 3-drs., bwj. '87, 131.000 km., i.z.g.st., vr.pr. ƒ 6.000,-. Dorpsstraat 19, Bingelrade.

Nissan SUNNY stationcar 1.3 DX, bwj. '85, APK, deuk in achterkleр, goedlopend, ƒ 3.250,-. Tel. 045-423750.

NISSAN Stanza 1.6 GL '84, nwe. APK, vr.pr. ƒ 2.750,-. 045-222372 b.g.g. 224676.

Te koop PEUGEOT 404 cabrio, schitterende auto, bwj. '67. Tel. 04750-11228.

KADETT 17 D, b[illegible] mechanisch [illegible] ƒ 2.650,-. ☎ 04493-517[illegible]

Opel KADETT 1.6 D, 3-drs., bwj. '89, gri[illegible] ƒ 7.250,-. Tel. 045-325[illegible]

Te koop Opel ASCO[NA] '87, sportwielen, 86.0[00] Apk 2-'95, ƒ 6.750[,-] 045-326420.

Te k. KADETT GSi, [illegible] diverse extra's, ƒ 7.800,-. ☎ 045-4174[illegible]

Te k. Opel KADETT [illegible] bwj. '86, 96.600 km, [illegible] ƒ 6.900,-. Tel. 045-462[illegible]

Te koop Opel AST[RA] CD, bwj. 1992, alle [illegible] Briandstr. 53 Schaesbe[rg]

Opel KADETT City, b[wj.] APK 1-'95, in prima [staat] ƒ 750,-. Tel. 045-415[illegible]

PEUGEOT 309 GL [illegible] '86, lt. beige, alarm, [illegible] banden, in perfekte [staat] Telefoon: 046-370015.

SAAB 900 GL coupé, type '84, APK '95, [illegible] ƒ 2.600,-. ☎ 045-2327[illegible]

Seat IBIZA, rood, [illegible] 62.000 km., bwj. '88, [illegible] ƒ 6.750,-. ☎ 045-7290[illegible]

Te koop Seat MA[RBELLA] bwj. '88, kl. rood, in[illegible] ƒ 5.900,-. Tel. 045-2550[illegible]

SEAT Fura 900 L, [illegible] '85, APK 4-'95, i.z.g.st. ƒ 2.450,-. Tel. 046-7582[illegible]

Mooie SUBARU 18[00] bwj. '86, radio, [illegible] metallic, stuurbekr., [illegible] men, ƒ 7.500,-. Voeren[daal] 045-750743.

Te k. SUZUKI SJ 4[13] '83, 4 WD, i.z.g.st., [illegible] '95, ƒ 5.250,-. Tel. [illegible] 310749, tussen 14-17 u[ur]

Te koop VW GOLF 1[illegible] trekh. en radio, APK [illegible] '95. Wilgenstr. 8, Oirsbe[ek]

Te koop VW KEVER [illegible] jaar '64, kleur wit, [illegible] Tel. 045-752212.

Te koop VW GOLF [illegible] bouwjr. 1988, prijs [illegible] Telef. 046-758214.

VW GOLF 1.8 GTi, b[wj.] 15" RH etc, rood, ze[er] pr.n.o.t.k. Tel. 045-3194[illegible]

VW PASSAT GT, b[wj.] LPG onderh., APK [illegible] ƒ 18.000,-. ☎ 04406-12[illegible]

Te k. VW POLO Sp[ort] 86 1100 CL, kl. rood, [illegible] '91, km.stand 51.000 [illegible] we nieuw, 3-deurs, [illegible] v. nieuw, pr. ƒ 12.75[0,-] mogelijk. ☎ 046-750506.

Te koop VOLVO 4[illegible] '91, APK tot 5-'95, [illegible] vr.pr. ƒ 15.750,-. Telef. 330385.

Te k. VOLVO 240 D[L] en zonder LPG, bw[j.] ƒ 6.800,-. Tel. 046-4217[illegible]

Te k. 50 tot 100 AUTO['S] merken o.a. Escort; [illegible] Fiësta; v.a. ƒ 500; [illegible] ƒ 8.000,-, alles APK financ. mog. Handels[illegible] Susteren. Tel. 04499-[illegible]

VW Passat combi '94 ... extra's; VW Golf [illegible] drs. '94; VW Invento [illegible] Opel Vectra 2.0 G[illegible] nieuw model; Omeg[a] combi autom. '93; [illegible] Combi 1.6i '92; Ast[ra] 4-drs. '93; Astra 4-dr[s.] dan '93; Opel Rekord [illegible] 1.8 '82. Garage BU[illegible] Stenen Brug 6, L[illegible] (Ind.terrein Strijthagen). [illegible] 323800. Inruil en fin[anciering] mogelijk, 1 jaar gar[antie]

AUTO'S, u belt, wij [komen] Ook 's avonds, met [illegible] ringsbewijs!! ☎ 045-427[illegible]

MERCEDES 190E au[illegible] groenmet., leren bekl. ƒ 16.500,-. ☎ 045-232094.

Te koop Datsun C[HERRY] 1200 GL HB, bwj. '80, in goede staat, APK ƒ 900,-. Tel. 045-246059.

Voor Piccolo's zie verder pagina 2[illegible]

snel
Bel 045-719966 Piccolo's voor méér resultaat Bel 045-719966

[illegible] Club [illegible] 04492-[illegible]

Nymf Linda
Geniet van 2 tanten 1 gpm
06-320.320.14

!!! Grieks !!!
Meisjes van achter 1 gpm
06-96.18

Griekse Sex
Pak me van achter 1 gpm
06-320.320.06

[illegible] 1 gpm
06-320.320.07

[illegible] 1 gpm
06-320.320.08

100% Wild Live-Sex
06-9891

[illegible] VROUWEN 40 jr. [illegible]
06-350.290.37

Gratis sexkontakt.
Vrouwen: 06-4809
Mannen: 06-9804 75cpm

Sex voor twee
[illegible]
06-320.330.48 (75 cpm)

Rijpe vrouwen
[illegible]
06-9504 (75 cpm)

Hete vrouwen zoeken
anoniem sexkontakt
Bel nu 06-9811 (75 cpm)
[illegible]

06-340.340.15

Pornofoon
06-320.320.54 - ƒ 1,- p.m.
Maak je tiens los, snel...

Vrouwen bellen GRATIS, dus dubbel sexen! 1 gpm
06-320.330.72
Live, ook 's nachts.

NIEUW! Ruige nymfo's zoeken live sexcontact. 24 u p/d, 1 gpm.
06-320.330.08

Diverse VROUWEN zijn op zoek naar (ook) erotisch ingestelde mannen die zonder dat geld een rol speelt, willen afspreken! (1 gpm)
06-340.340.87

Direct contact
met DAMES uit heel Nederland, GEHEEL PRIVE thuis doorgeschakeld. 1 gpm
06-96.80
24 u p.d. 100 cpm.

Gratis telefoonsex voor vrouwen
06-4311
of 4611
mannen bellen voor ƒ 1,- p/m
telefoonsex 06-9586
sex direct 06-9519
top contact 06-9845
hete meiden 06-9785

Heerlijk genieten van een
Live-sex
gesprek. De hitste meisjes!
06-96.60 100 cpm.

Uniek gesprek
Bel deze vrouw voor alles op sexgebied, 24 uur per dag.
06-320.324.94 (100 cpm)

Sex via je Postcode!
Toets de cijfers van je Postcode in en geniet van Sex/Adressen in jouw direkte leefwoon omgeving!
06-95.46
1 gpm (alle Ned. Postcodes)

Privé telefoonnrs. van hete vrouwen thuis! (75 cpm)
* 06-9605 *

Telefoonsex
Hete vrouwen bellen gratis!
06-320.330.67 (75 cpm).

Homo-jongens
Hoor ze beet TEKEER gaan.
06-320.330.88 (75 cpm).

Gratis sex
voor vrouwen: 06-4300,
heren bel: 06-320.330.91 (75 cpm).

Discreet
Sexkontakt met rijpe meiden!
06-320.330.42 (75 cpm).

SM-Kontakt
voor strenge afspraken!
06-320.325.80 (100cpm)

Privé nu (nr.) van de heetste vrouwen [illegible]
06-9664

Hete vrouwen willen met jou
sexgesprek
06-320.322.33 (75 cpm)

Heerlijk discreet
Direkt apart met hete vrouwen uit Limburg!!
06-320.322.11 (75cpm)

Gratis sex-
gesprek voor vrouwen. Dames bel 06-4300. Heren bel 06-9667 (100 cpm)

Homo-Kontakt
Direkt apart met een hete knul uit Limburg!!
Bel nu 06-9814 (Nu 50cpm).

Hete vrouwen uit de regio
Limburg
06-350.23.047 (100cpm)

Privé telefoonnrs. van hete vrouwen thuis! (75 cpm)
* 06-9502 *

Anonieme
sexafspraakjes in Limburg
06-320.330.79 (75cpm)

Beleef jouw fantasie met een meisje voor jou alleen! 100 cpm.
06-320.327.50

anonieme sex
dating, met eenzame vrouwen 06-9706 (100 cpm)

Sex voor twee
Sexgesprek met 'n vrouw
06-320.330.80 (75 cpm)

SM voor 2
snelle SM-kontakten!!
06-320.320.99 (75 cpm)

Homokontakten
Zoek je 'n hete jongen?
06-320*330*18 (75 cpm).

Anonieme
sexadresjes van vrouwen.
Bel nu 06-9737 (75 cpm)

Thuiskontakt
hete vrouwen in jouw regio
Bel nu 06-9811 (75 cpm)

Kontakten/Klubs

Kom kijken komt zien
Negen mooie meiden en één lelijke, samen tien.
045-745814.

Paradiso-Erotica Girls
Europaweg-Nrd. 158, Landgraaf.
045-317032. Ma. t/m. vrij. v.a. 14 uur. Za. en Zo. v.a. 20 u.

Club 105 Geleen
U kunt bij ons v.a. ƒ 50,-. Relaxen zonder zorgen. Kunt U niet vandaag, komt U morgen. Open sex, Privé of SM, geen probleem. Ma. t/m vr. 12-24.00 u. Rijksweg Zd. 105, Geleen. 046-758385, tev. Ned. meisje gevr., intern mog.

Villa Liberta
Iedere woensdag, vrijdag en zaterdag geopend voor paren en alleenstaanden, 2e en laatste zaterdag v.d. maand Nudistenparty. Nieuwe bandinfo. 04499-4928.
Maaseikerweg 24 SUSTEREN.

Aanbieding *** IETS TE BIEDEN!!!
Privé Yvonne
Weer deze hele maand 2x Franse m. + intiem ƒ 85,-.
Ook zat. + zon. geopend. ☎ 045-425100. Nw. meisjes gevr.

Porky's Pretpark I en II
Hoensbroek 045-228481
Roosteren 04499-5500
NIEUW EVA 18 JR., VANESSA 19 JR., PLUS 12 DAMES

JE KOMT VANZELF BIJ....
LYDIA
Shirly, Sheila, Patty, Joanna, Irena, Nathaly, Monica + Tina
Groenstr. 84, Geleen ☎ 046-749862 11-23 u. NL meisjes gevr.

Charme, Elegantie & Nivo
Bij CHARNEL een vanzelfsprekendheid!
* escortdames v. heren/dames * escortheren v. dames/heren * striptease m/v * buikdanseres * dinner-date's
04750-40707 ma. t/m zo. vanaf 17.00 uur.

Paren en Single
Club Les Cartier
Open vr. t/m ma. en wo. vanaf 21.00 uur, za. 21 mei Erotische live show v. "Natascha" m.m.v. publiek, koppels van vr. en za. gratis kaartje voor zo. ma. wo. Singles elke dag ƒ 125,- en koppels ƒ 50,-. Prachtig in bos met bewaakte parking. Hertenweg 5, Zutendaal (B). Tel. 00-32.89.713323

Parenclub Léger
op 1000 m2 zijn wij de grootste en exclusiefste in de Benelux. Wo. en vr. v.a. 20.00 uur voor paren en alleenstaanden, zat. alleen voor paren, va. 20.00 uur. Vrijdag zeer bijzondere grote erotische show met CONNY. Wo. paren VRIJ entree, single ƒ 125,-, vr. single ƒ 125,-, en paren ƒ 40,-. Za. paren ƒ 110,-.
Dr. Poelsplein 33, Simpelveld. ☎ 045-442469.

Brigitte N-I-E-U-W-E meisjes!
Van maandag t/m zaterdag, ook Grieks. ☎ 046-254586.

Twilight escort
☎ 045-275618.

Escort all in
☎ 045-326191 v.a. 11 uur.

Club No. 1
maandag-vrijdag v.a. 10-21 uur. Aachen-Horbach (500 mtr. va. grens Locht).
Telef.: 00-49-24076302.

Peggy privé
Escort ma-vrij 11-22.30 uur. Wo. tot 19 u. ☎ 046-374393.
Grieks mog. Tev. meisje gevr. Nieuwe meisjes aanw.

volslanke Betty
ontvangt thuis.
☎ 045-232663.

Manuela Escort
met zeer veel mog., ook voor dames.
☎ 045-418886.
Tevens meisjes gevraagd.

Surprise Escort
☎ 045-275900.

Angelique
Privé en erotische massage.
Nieuw! Monique en Wendy
☎ 045-311135.

Sadé Privé
maakt al uw dromen waar.
Ma. t/m vrij 14-22 uur.
Tel. 06-52979182.

Exclusief, hygiënisch en betaalbaar.
Club Enjoy
Industriestr. 56, Kerkrade, ☎ 045-428305. Ma t/m vrij v.a. 11.00 uur, zat. v.a. 14.00 uur. Dringend meisje gevraagd.

Monika Escort
Meisje gevr. ☎ 045-727854.

Buro Sittard
met gastvrouw Vivian.
☎ 046-523203.

Privé Candy
Massage en trio. Meisjes gevraagd. 045-212616.

Lady Escort
Charmant en Discreet
045-275262
Meisje gevraagd.

Love Escort
045-320805 v.a. 9.30 uur.

Flamingo Bar
ma-zat. van 14.00-02.00 uur. Oranjestr. 30, Hoensbroek. ☎ 045-217633. Tevens leuke assistente gevraagd.

v.a. 9.00 uur
Heerlen. Privé. 045-714707.

Door 1 of 2 meisjes, totale
Ontsp. Massage
045-353489.

Privé Ilona
Praatjes vullen geen gaatjes, maar de meisjes van Ilona wel. Diverse nieuwe meisjes aanwezig, ook dubbel D.D.
☎ 045-708903.

Club & Escort Mirabelle.
onze club is open vanaf 22.00 uur tot 05.00 uur. 6 Leuke dames verwennen U. Burg. Franssenstr. 4, Kerkrade. Tel. 045-427120.

Dame
charmant, attractief en gezellig met erotische fantasie wil welgestelde royale HEER ontvangen. Wederzijdse discretie vanzelfsprekend! Br.o.nr. B-05509, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Privé en Escort
Jetaime ☎ 045-428629 van 12.00-18.00 en na 20.00 uur 04492-2850. Tevens meisjes gevraagd.

Sacha's Esc[ort]
045-483386 v.a. 12.0[0] Meisjes gevraagd

Privé Papill[on]
Komt zien, komt zien[...] Volslank Sandra, de g[...] ste borsten van Limb.[...] Body massage all-in ƒ [...] per uur. Tel. 045-355[...]

Gratis sex
met commerciële [...] sexadressen en num[mers] van vrouwen. ☎ 046-752333.

Helena
Vanaf 10 uur 045-72[...]

Boy Servic[e]
☎ 045-427638.

ƒ 50,- all
☎ 045-423608

Romantica
☎ 045-4197[...]
Terug in het nest Sam[...] Monique, Claudia en [...] Meisje gevr., int mo[g.]

SM Huis
NL meesteres en g[...] belastbare NL slav[in] 's woensdag groep[...] dag. Open ma t/m vr[ij] 20.00 uur ☎ 046-4[...]

Buro Mieke
Discr. Bem. 046-745[...]

Frans Spec[iaal]
Heerlen Privé, 045-72[...]

PICCOLO'S 045-71996[6]

Geert van de Ven: 'Zonder aanwas komen we in problemen'

Donkere wolken boven ZON

Van onze correspondent
MARCEL VAN SANTEN

HEERLEN – Zwemvereniging Oranje Nassau (ZON) vierde 2nd april een klein feestje. De dames van de waterpolo-afdeling waren erin geslaagd als tweede te eindigen in de tweede klasse. Na een competitie met pieken en dalen promoveerde de Heerlense ploeg naar de eerste districtsklasse. Een puike prestatie. Toch is niet alles rozegeur en maneschijn binnen de vereniging. Aanwas en groei van de jeugd zijn noodzakelijk voor de waterpolo-afdeling. Trainer Geert van der Ven luidt de noodklok.

promotie naar de eerste klasse is stand gekomen na een enerverende competitie. Nadat men bij de winterstop riant op kop stond, moesten de dames flink aanpoten om uiteindelijk de tweede plaats te bemachtigen. Trainer Van der Ven verduidelijkt: „Wij waren eerst winterkampioen. Zes punten voor op de nummer twee. Maar toen hebben zich enkele persoonlijke zaken afgespeeld. De dames hebben zich dat zeer aangetrokken. Het geheel stortte als een kaartenhuis in elkaar. Ze waren niet meer te motiveren. Ik heb de nodige uren met ze moeten praten. Over de zin van het samenzijn, over het knokken voor elkaar om een goed eindresultaat te behalen. Uiteindelijk is dat toch nog gelukt."

Geert van der Ven is in zijn nopjes over de prestatie van zijn speelsters. De promotie kan het team alleen maar ten goede komen. „We gaan nu spelen op het hoogste districtsniveau en kunnen veel tegenstand verwachten. Het spelpeil ligt een stuk hoger, de speelsters zijn technisch bekwamer en het tempo ligt heel erg hoog. Daarmee worden ook de wedstrijden aantrekkelijker."

De 46-jarige trainer kijkt vooruit. Er moet meer jeugd komen. Anders zal het waterpolo binnen de zwemvereniging geen lang leven meer beschoren zijn. „Als het zo doorgaat, ligt het waterpolo over vier jaar op zijn gat. Een echte trainer is niet te krijgen. Daarom doe ik het. Er moet echter iets gebeuren. We zijn nog niet in de problemen, maar we willen ze wel voorkomen. We hebben maar één herenteam, dat louter uit veteranen bestaat. Aanwas van de jeugd is een must. Men zegt niet voor niets dat de jeugd de toekomst heeft."

Daarom wil Van der Ven de sport promoten. Vooral binnen de eigen vereniging. „ZON bestaat uit een aantal afdelingen. Waterpolo, wedstrijdzwemmen en recreatief zwemmen. Het loopt allemaal een beetje langs elkaar heen. Er is niet veel samenwerking. We willen de wedstrijdzwemmers warm maken voor waterpolo. Zwemmers zijn over het algemeen wat huiverig voor deze tak van sport. Het zou slecht zijn voor de zwemtechniek. Ik ben het daarmee niet eens. Daarom wil ik gaan praten met de trainers. En met de verschillende zwemmers. Meisjes en jongens van veertien tot zeventien jaar. Dat is onze doelgroep. Op die manier kunnen we de afdeling waterpolo binnen ZON weer wat opvijzelen."

Ook op scholen wordt het waterpolo onder de aandacht gebracht. Van der Ven ergert zich bij deze promotie-activiteiten een beetje aan het slechte beeld dat de sport heeft. „Waterpolo heeft een negatief imago. Het zou een ruwe sport zijn. Knijpen, duwen, slaan, trappen. Wat een onzin. Er zijn strenge regels die dat niet toelaten. In de 33 jaar dat ik de sport beoefen, heb ik een keer een klap gekregen. Er komt conditie, behendigheid en techniek bij kijken. Indien men dat beheerst, is het een zeer aantrekkelijke bezigheid."

● *Het dameswaterpoloteam van ZON dat is gepromoveerd naar de eerste districtsklasse.* Foto: CHRISTA HALBESMA

Duursporters weer op pad

Van onze correspondent

MAASTRICHT – Math Hofman van Triatlonclub Maastricht wordt nog steeds lyrisch als hij terugdenkt aan de onlangs gehouden trip van een week naar Denemarken. „We hebben een ideale trainingsweek achter de rug en enorm geboft met het weer. Wat een schitterend, schoon land. Er waren prachtige fietspaden. In een uur fietsen kwamen we één auto tegen. 's Morgens veertien kilometer op de fiets naar de bakker, heerlijk. Toevallig ontmoetten we daar de plaatselijke triatlonclub. Na enkele gezamenlijke trainingen werd een mini-interland opgezet. Bij het zwemmen maakten we niet veel kans, maar bij het fietsen hebben we die Denen een poepje laten ruiken."

De trip vond plaats als opening van het triatlontrainingsseizoen. De atleten beginnen weer aan een nieuwe uitdaging. Maastricht vormt samen met de triatlonverenigingen ...in, Geleen en Sittard het keurkorps van de Limburgse triatleten. Met 35 leden weliswaar bescheiden van omvang, maar de groei zit erin. Na een topjaar in '88/'89 deed het ...kende verschijnsel van verzadiging zijn intrede. Sommige toppers na het eerste uur stopten. Vanaf ...rig jaar zit er weer groei in. „Volgend jaar hopen we ons tienjarig bestaan te vieren. Op het programma staat een trip naar Portugal," aldus voorzitter Harrie van Helden.

...wens van triatlonclub Maastricht blijft nog altijd het organiseren van een eigen wedstrijd, maar wat dat betreft is Van Helden niet te spreken over het topsportklimaat in Maastricht in het algemeen en over de medewerking van de gemeente in het bijzonder. „Uitgezonderd MVV is het met topsport droevig gesteld voor een stad als Maastricht. En daar is de gemeente mede schuldig aan. Voor alle mogelijke activiteiten zijn financiën en mankracht beschikbaar, maar ga je op sportgebied iets organiseren dan is het 'ho maar'. Als je ziet welke ideale mogelijkheden je hier hebt om te zwemmen, fietsen en lopen, is het schande dat de faciliteiten die je nodig hebt, onvoldoende zijn. Wij geven de moed echter niet op. Wat niet is, kan nog komen."

De praeses is goed voor drie keer ...mere en een Europees kampioenschap in Zweden. „Sinds de oproep in de Maaspost negen jaar geleden is het redelijk snel gegaan. Johan ...nings, pionier van de club en in ...jubilaris door de tiende keer Al...ere af te raffelen, vond Fred ...hepper en Fred de Bruyn bereid om iets op poten te zetten. Acht aanmeldingen volgden. Jan Ko...ngs gaf adviezen en de oprichters werden meteen bestuurslid. Langzaam groeide de club en werd de aanpak steeds gestructureerder. Twee personen speelden een belangrijke rol in die beginfase. Wilma ...usman in haar bijdrage in kleding en sponsoring en Gène Jansen in de begeleiding op het gebied van trainingsadviezen en schema's."

Indruk

Tegenwoordig maakt de club een ...ed georganiseerde indruk. Zwemtraining onder leiding van Frans Giesen van Kimbria en looptraining bij Kimbria op de baan. Ook de diversiteit in leden is gegroeid. Bestond de groep aanvankelijk uit sporters voor wie de hele triatlon een must was, de huidige groep zoekt ook haar heil in de halve, kwart en achtste triatlons. Ook de motivatie van de groep is veranderd. De eerste triatleten waren min of meer gefrustreerd gekapt met teamsporten, omdat men altijd afhankelijk was van de prestaties van anderen. Heden ten dage is er ook een groep die vanaf het begin een duidelijke keuze voor triatlon maakte.

...rt Wiedemeyer was gefascineerd door de beelden van Almere en de triatlon van Stein. „Die prachtige ambiance in Stein en die perfecte organisatie. Toen ik dat zag dacht ik, dat wil ik ook. Als je daar de Snijdersberg opgaat, voel je je als een wielrenner in de Tour de France. Onbeschrijflijk. En wat de training betreft, het is toch heerlijk om met verschillende takken van sport bezig te zijn. Wij voelen ons er prima bij."

Recreatieve wielerclub viert derde lustrum

Van onze correspondent
THEO KEYDENER

GELEEN – De wielertrimclub WTC Grensland is aan haar derde lustrum toe. Vijftien jaar fietsen de leden in groten getale door het Limburgse en Belgische heuvelland. Om de landelijke trimmers de mogelijkheid te bieden hun klimvermogen te testen, wordt jaarlijks de 'Typhoontour' georganiseerd. De deelnemers werken daarbij routes van honderd en tweehonderd kilometer af. Vrij snel werd deze toertocht een begrip in heel Nederland. Niet voor niets nemen ongeveer duizend fietsers hieraan deel.

WTC Grensland, dat begon onder de naam WTC Typhoon, is aangesloten bij de Nederlandse Toer Fiets Unie, waar veertigduizend liefhebbers lid van zijn. Driemaal per week worden trimtochten gehouden. De animo voor deze tochten is in ruime mate aanwezig. „De Grenslandklassiekers zijn van belang voor trimmers die het Nederlands Klimmersbrevet willen verwerven. Zestien landelijke wedstrijden zijn hiervoor aangewezen. Binnen drie jaar moeten acht tochten gereden zijn met een minimale lengte van 175 km. De route voert over forse hellingen in België en Duitsland, met een korte aanloop over de Limburgse heuvels," verklaart voorzitter Jean van den Booren.

Fietsen over openbare wegen levert vaker dan eens problemen op. Met name wat betreft de veiligheid. De toerclub doet er alles aan die te waarborgen. Van den Booren: „We hebben nooit een volgwagen bij ons. Daarom willen we onze clubtochten beperken tot maximaal twintig deelnemers. Daarnaast mijden we de plaatsen waar veel toeristen zijn. De Keuteberg laten we in het seizoen bijvoorbeeld links liggen. Het heeft geen enkele zin om die in onze route op te nemen in de zomermaanden. Binnen de kortste keren zit de weg potdicht. Bij grote toertochten, zoals de Typhoon en de Grenslandklassiekers, is de route met pijlen gemarkeerd.

De voorzitter geeft aan dat niet alleen moet worden gelet op de veiligheid op de weg. Ook de gezondheid van de trimmer zelf dient goed in de gaten te worden gehouden. Het bestuur heeft meerdere keren bij elkaar gezeten om te bekijken of medische keuring van de clubleden verplicht zou moeten worden gesteld. Daarbij heeft men ook het advies van artsen ingewonnen.

„Wij hebben in ons clubblad 'Het Bries' over deze materie uitvoerig voorlichting gegeven. De leden is gewezen op de noodzaak van een keuring. Maar uit gesprekken met de betreffende sportartsen bleek dat een keuring niet waterdicht is. Er kan geen honderd procent garantie gegeven worden dat de sporter niets overkomt als ze gekeurd zijn. Vandaag ben je gezond en doet een forse inspanning je niets. Morgen kan het funest zijn. Er zijn reeds verschillende topsporters dood in bed gevonden ondanks intensieve keuringen. Het mondjesmaat opvoeren van de fietsafstanden is belangrijk. Bovendien moet je zelf weten hoever je kunt gaan. Dat voorkomt veel narigheid."

● *Gezien de lage contributie is het zeker voor de jeugd aantrekkelijk bij ruitervereniging Houthem binnen te stappen.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Ruiters uit Houthem timmeren aan weg

HOUTHEM – Ruitervereniging Houthem houdt op zondag 3 juli haar jaarlijkse oriëntatietocht.

Deze ongeveer 25 kilometer lange trip staat bij paardenliefhebbers in de omgeving zeker genoteerd in hun agenda. De mooie landelijke omgeving waardoor de tocht leidt, maakt het evenement zeer de moeite waard om op te stijgen.

In het pitoreske Valkenburgse dorpje stelt de familie Cerfontaine sinds jaar en dag haar stallen en binnenplaats beschikbaar voor paardenliefhebbers. Zo kwam de dochter des huizes op het idee om een heuse ruitervereniging op te richten.

Met behulp van een aantal statuten en officiële papieren van een plaatselijke, inmiddels al lang opgeven paardesportclub uit de jaren veertig, vroeg de nieuwe vereniging erkenning aan. Door middel van mond op mond reclame had de club al snel ruim tachtig leden.

Momenteel wordt de club bestuurd door zeven jonge, maar zeer gedreven vrijwilligers. Naast dressuur- en springevenementen worden maandelijks ook andere activiteiten georganiseerd waardoor de onderlinge band onder de leden erg hecht is. Daarnaast wordt er in een donkerblauwe outfit zeer regelmatig een bezoek gebracht aan andere paardesportverenigingen in de omgeving.

Sinds kort heeft de Houthemse club een nieuwe trainster aangetrokken. De negentienjarige Bianca Westerhof uit Landgraaf, zelf een talent dat deelneemt aan landelijke wedstrijden, leert nieuwe ruiters nu de dressuur en springtechniek aan. Ruitervereniging Houthem is uiteraard erg in haar sas met deze goed opgeleide dame die haar enthousiasme en liefde voor de paarden goed kan overdragen aan anderen. Iedereen kan lid worden van deze club, omdat de contributie bewust erg laag is. Voor een knaak per uur kan een beginnend ruiter al terecht voor een rijles.

Voorwaarde is wel dat men een eigen paard meeneemt. Aan de andere kant zijn de leden erg behulpzaam in het uitlenen van hun paard. Mits het natuurlijk een goede verzorging krijgt. Maar daar zal een echte liefhebber wel zorg voor dragen.

Charles Ritzen is bezeten van karts

Van onze correspondent
PIERRE FRAMBACH

HEERLEN – Vrije tijd kent de Heerlenaar Charles Ritzen niet. Als voorzitter van de Internationale Skelter Bond Limburg en bestuurslid van de Nederlandse Kartingbond is hij altijd met karten bezig. Een gesprek met hem moet dan ook letterlijk tussen een hap en een slok gebeuren. Hij is bezeten van de kartsport. Dat was hij ook al als rijder. Destijds probeerde hij – net als iedereen op jacht naar succes – op slimme wijze de regelementen te omzeilen. In zijn huidige functie moet hij zorgen dat de regels worden nageleefd.

Rijders weten wat ze aan Ritzen hebben. 'Sjoemelen' staat niet in zijn woordenboek en daarom levert zijn optreden nooit problemen op. „Met de trucs die de rijders uithalen, ben ik als kartingrijder opgegroeid. Daarom laten die knapen het uit hun hoofd om met mij in discussie te gaan."

Het drastisch omlaag brengen van het aantal decibels, waartoe de KNAF de Kartingbond dwong, zette verleden jaar veel kwaad bloed. Ritzen: „Bestuur en rijders stonden met de rug tegen de muur. Toch moesten we gezamenlijk verder. In feite is het een verloren seizoen geworden. Wij lopen in de hele wereld met onze milieuregels voorop. Dat merken we nu ook aan de prestaties van onze rijders bij internationale evenementen. De jongens mogen daar meer decibels produceren. Maar die omschakeling lukt niet geheel. In Nederland moeten ze met minder motorvermogen trainen en rijden."

De kartsport zit in Nederland flink in de lift. Het ledenbestand in Limburg groeide dit seizoen met bijna zestig procent. Deels nieuwe leden, deels rijders uit de rest van het land. „Wat de laatste categorie betreft komt dit hoofdzakelijk door het feit dat de Limburgse bestuursleden, daar waar dit mogelijk is, altijd klaar staan voor hun rijders," meent Ritzen.

De voorzitter van de Limburgse bond wijst nog op een ander aspect dat een rol speelt bij de nieuwe kartingrijders: Jos Verstappen. Hij is een prima promotor van het karten. Ritzen: „Het heeft zijn voordelen, maar ook zijn nadelen. Enkele jaren geleden reed Jos nog hier bij ons. Veel rijders krijgen plots allures. Hun redenering is vaak even simpel als dom: 'Jos heeft het bereikt, kunnen wij ook'. Zij vergeten echter een ding: Jos heeft zich naar die Formule 1 moeten toeknokken. Daar waar Jos echt talent heeft, hebben anderen vaak alleen maar een grote mond. Toch biedt het geweldige optreden van Jos Verstappen voor ons een enorm voordeel: het openen van de kartsportdeuren die anders absoluut gesloten waren gebleven."

agenda

Aankondigingen vóór woensdag naar sportredactie Limburgs Dagblad postbus 3100 6401 DP Heerlen Onder vermelding van 'agenda'

Vrijdag 20 mei
● HANDBAL. Oirsbeek, sporthal Pollack, 18.00 uur: Veteranen- en recreatietoernooi, familie- en verenigingen-toernooi Plabos Zwart/Wit.
● ATLETIEK. Beegden, 19.00 uur: Stratenloop Dwars door Beegden.
● VOLLEYBAL. Weert, Microhal Moesel, 19.00 uur: Kampioensreceptie Facopa VC Weert.
● VOETBAL. Maastricht, sportcomplexen RHC en Amelie, 10.00 uur: European Student Soccer Tournament (voortzetting zaterdag).

Zaterdag 21 mei
● HANDBAL. Oirsbeek, sporthal Pollack, 10.30 uur: Jeugdtoernooi Plabos Zwart-Wit.
● VOETBAL. Maasbracht, sportpark Mortelskoel: Mark van Bommeltoernooi (DEF teams).
● HANDBOOG. Weert, sportaccommodatie Bisschoppelijk College, 09.00 uur: 'Grand Prix des Pays Bas' voor lange afstanden (dames en heren) met selectie EK 1994. (voortzetting zondag 09.00 uur).

Zondag 22 mei
● ZAALVOETBAL. Sittard, Stadssporthal, 10.00 uur: Zaalvoetbaltoernooi SB Van der Venne met deelname van regionale topteams.
● HANDBAL. Oirsbeek, sporthal Pollack, 13.00 uur: Demonstratie beach handball (ook om 14. 30 uur).
● ATLETIEK. Landgraaf, Vlekkenkamp, 10.00 uur: Internationale Heideloop STB.

Maandag 23 mei
● VOETBAL. Posterholt, sportcomplex PSV'35: Mini-voetbaltoernooi PSV.
● HANDBAL. Oirsbeek, sporthal Pollack, 10.00 uur: Internationaal junioren- en seniorentoernooi.
● ATLETIEK. Kessel, de markt, 11.00 uur: Keverbergloop (inschrijving vanaf 09.45 uur).

Woensdag 25 mei
● ATLETIEK. Sittard, de Baandert, 19.00 uur: Zomerlopen AV Unitas.

amateurs

Hoofdklasse C Pinkersterzaterdag, 18.00 uur:

BVV-Deurne
Panningen-TSC
SVN-Geldrop (vanavond, 20.00 uur)
WVO-Longa
Baronie-Meerssen
Wilhelmina'08-EHC
Venray-Halsteren

Pinkstermaandag, 14.30 uur:

SVN-Panningen
TSC-BVV
Deurne-Venray
Halsteren-Wilhelmina'08
EHC-Baronie
Meerssen-WVO
Geldrop-Longa

Periodekampioenen Pinksterzaterdag, 18.00 uur:

1 F: Waubach-Roermond (derde deelnemer: Limburgia)
2 A: RKVVL-Kolonia (SCG)
2 B: FCV-EVV (Wittenhorst)
3 A: RVU-Bunde (Heidebloem)
3 B: Heerlen Sport-Groene Ster (Vaesrade)
3 C: Haelen-Quick'08 (Megacles)
3 D: SVEB-SC Irene (Venlosche Boys)
4 A: Hulsberg-Leonidas (SC Caberg)
4 B: Vijlen-Keer (Vilt)
4 C: Centrum Boys-Heilust (FC Gracht)
4 D: Mariarade-Schinveld (NEC'92)
4 E: Juliana K-SVH'39 (Thorn)
4 F: RKVB-Victoria (Crescentia)
4 G: Swalmen-Baarlo (BEVO)
4 H: Leunen-Wanssum (Achates)

Als de thuisclub verliest of gelijk speelt, moet die ploeg op Pinkstermaandag op bezoek bij de derde periodekampioen. Verlies van de bezoekers houdt in dat men 's maandags op eigen veld de derde periodekampioen ontmoet.

GEZELLIG

Voor inlichtingen/reservering advertenties op deze pagina. Margoth Collaris 045-739299.

MUSIC-PALACE Peppermill Heerlen

Vanavond in de grote zaal

HOUSE PARTY

Trends - Mellow - Hardcore - Happy House
met special act van **D.J. RAPHAELO**
In de kleine zaal optreden van de nieuwe uitbarsting
SARITA J. met haar nieuwe single "To be with you"

NIET VERGETEN!!!
PINKSTERZONDAG ZIJN WIJ OOK GEOPEND

Zondag
1e pinksterdag
open 21.00 uur
Vrijdag 3 juni
London Knights
Iedere vrijdag en zaterdag
House
Dresscode: lovely and sexy
STARLIGHT
Wilhelminaplein 17, centrum Schinveld
Info: tel. 045-274443

Dancing
Tiroler Gasthof
Vrijdag, zaterdag en 1e pinksterdag
DANSEN
aanvang 21.00 uur
Terbruggen 7, Eygelshoven

Pension-café-restaurant
't Köppelke
Klimmenderstraat 8
Klimmen
Iedere zondag
dansen
voor het ietwat oudere publiek
Attentie!!
van 17.00 tot 22.00 uur
Zondag 22 mei
Henny Cools

GALAXY
TEL: 045-312510 LANDGRA
Vanavond Head Hunters presen
Totally hard core
dj's Maurice-Vitamin and Go
Live act - flash back - p.c.
Zaterdag
Gezellig Disco
Zondag
House
met Garry And Sandy

drop inn
Hoofdstraat 26 - Tel. 452471 - Kerkrade
Pinksterzondag 22 mei
Wegens enorm succes de topformatie
BREATHE FIRE
Attentie Attentie Attentie
Kermiszondag 12 juni
Stimmung Spass Heiterkeit met
DIE PALEMIGER SPATZEN
Open 16.00 uur

Dancing "De Fontein"
Tijdens het pinksterweekend
vrij.-zat.-zo.-maandag
Dansen
v.a. 21.00 tot 03.00 uur
D.J. Rene
Vrij entree!
Consumptieprijs ƒ 2,-
Schandelerboord 7 Heerlen

Elke zondag BRUNCH v. 11.30-16.30u. DM 19
Tomate
Aachen Markt 45 - Tel.: 0049 241 22

Dancing HOUSMANS Montfort
ZATERDAG 21 mei VIVELEVINK

Dancing
Gorissen
Brunssum
Zaterdag
DANSEN
met
Trio Romantica

DANCING
KUNDERKRUIS
Gezellig dansen voor 30-plussers
Iedere zaterdagavond vanaf 20.30 uur met
DJ JACK
Heerlerweg 57
Voerendaal

Uitgaanscentrum
"Life Palace" Gulp
As. zaterdag
MEGA DANCE met "THEO DE VLAMINCK"
Pinksterzondag
"ALL YOU N IS LOVE" PA
Pinkstermaandag
"JOHNY CAPIËLLO"
Toegang 18
korrekte kledi

Auto's

AUTOPARCK Kerkrade BV. Alfa Romeo 75 1.8 IE kat. rood 1990 ƒ 15.750,-; Audi 80 18 S blauwmetalic 1989 ƒ 14.750,-; Audi Avant cc 136 pk 7-pers. perf. mooi 1984, alle opties ƒ 10.750,-; BMW 316 inj. M40 kl. zwart 1990 ƒ 18.750,-; BMW 316 1800 blauw 1984 ƒ 6.750,-; BMW 316 sport alle extra's zwart 1983 ƒ 6.750,-; Citroën BX Connes 1e eig. 1990 ƒ 11.750,-; Citroën BX Re kl. rood 1989 ƒ 9.750,-; Ford Scorpio 2.0 inj. CL kl. blauw 5-drs. 1990 ƒ 16.900,-; Ford Scorpio 2.4 inj. CL automaat wit 5-drs. 1989 ƒ 13.750,-; Ford Siërra 2.0 inj. CL Sedan wit 1990 ƒ 14.750,-; Ford Siërra 1600 Luxe blauw 1990 ƒ 13.750,-; Ford Siërra 2.0 kl. rood 1990 ƒ 14.750,-; Ford Siërra 2.0 laser coupé 1986 ƒ 7.900,-; Ford Siërra 1600 EM laser 1986 ƒ 5.900,-; Ford Siërra 2.0 Ghia automaat, uniek mooie cond. ƒ 7.500,-; Ford Siërra XR4i 2800 sport coupé ƒ 8.500,-; Ford Escort 1400 CL 5-drs. nieuwstaat ƒ 9.750,- 1987; Ford Escort 1400 Ghia 1986 ƒ 7.750,-; Ford Escort 1400 CL 5-drs. blauw 1986 ƒ 7.250,-; Ford Escort 1600 sport 1983 ƒ 3.900,-; Ford Escort 1300 luxe blauw 1982 ƒ 2.900,-; Fiat Uno 75 IE kat. signaalrood 1987 ƒ 7.500,-; Mitsubishi Colt 13 ELi 15.000 km, kl. rood 8-'92 ƒ 19.950,-; Mitsubishi Lancer F 1200 GL 1983 ƒ 1.750,-; Mazda 626 Sedan 1800 DX kl. wit 10-'90 ƒ 14.750,-; Mazda 626 2.0 GLX HB 5-drs. 1986 ƒ 7.900,-; Nissan Sunny 1300 station bestelauto 1989 ƒ 6.950,-; Nissan Micra signaalrood 44.000 km 1987 ƒ 7.900,-; Opel Kadett 1700 diesel HB 3-drs. 1992 ƒ 16.750,-; Opel Kadett 1700 diesel expression HB 1991 ƒ 14.750,-; Opel Kadett 1400 i Sedan 1990 ƒ 13.900,-; Opel Corsa TR 1000 rood 1983 ƒ 2.750,-; Opel Ascona 1600 signaalrood 1983 ƒ 2.500,-; Peugeot 205 look signaalrood 7-'92 1.200 km ƒ 16.900,-; Peugeot 205 XR diesel 1985 ƒ 6.750,-; Renault 25 TS grijsmetalic uniek mooi 1990 ƒ 14.750,-; Toyota Celica ST Cabriolet exclusief 1982 ƒ 7.500,-; Toyota Tercel 1300 1982 ƒ 1.500,-; Toyota Starlet DX super mooi ƒ 7.500,-; Toyota Corolla SLX nieuw model Liftback 12-'87 rood ƒ 9.750,-; Volkswagen Golf diesel 1991 ƒ 14.750,-; VW Golf CL kl. wit 1990 ƒ 14.500,-; VW Golf 1800 inj. Manhattan automatic 1989 ƒ 16.750,-. Alle auto's vanaf ƒ 7.500,- incl. ANWB keuringsrapport en volledige garantie. Inruil en financiering mogelijk. ANWB Autogarantplan. Autoparck Kerkrade BV, Locht 41, Kerkrade. 045-426424.

Te koop gevraagd met spoed voor export: LADA'S en Skoda's. Direkt contant geld en R.D.W. vrijwaring. "Auto Roberts" Heirstr. 8 Urmond. Telef. 046-332352.

Ford CAPRI 2.0 S, bwj. '78, APK 5-'95, in goede staat, vraagpr. ƒ 2.750,-. ☎ 04498-57426 b.g.g. 046-513697.

Te koop Am. TAURUS Stationwagen, volautomatische chique wagen. Br.o.nr. B-05503, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Autohandel O.K. CARS: Corsa HB '84; 2 x Kadett '86-'88; Nissan 1.5 '85; Mercedes 280 S '85; Ford Siërra '86; Golf GTD '87; Audi 100 autom. '81; BMW autom. 1.6 '83; Toyota Corolla LB 1.6 '84; Escort XR3i '84; Porsche 924; Opel Rekord Olympia '63. Inr., financ., gar. Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek. Tel.: 04492-5782.

Te k. autotransporter merk MERCEDES 409, bwj. '84, dubb. lucht, klein rijbewijs, ƒ 13.500,-. 046-338473.

MENGELERS
vandaag laatste dag
19e AUTOMARKT LANDGRAAF
Mengelers
First Class Occasions
voor de 19e keer organiseren wij onze bekende Occasionmarkt Landgraaf
Meer dan 140 occasions van alle merken
Automobielbedrijven Mengelers b.v.
Baanstraat 129 - LANDGRAAF - Tel. 045 - 31 88 88

Auto KALDENBORN. Wij betalen de HOOGSTE prijs voor Uw auto!!! 045-411572.

Te k. FORD XR3, zwart, bwj. '86, vr.pr. ƒ 8.700,-; MB 190 E, '84, grijsmetallic, vr.pr. ƒ 10.500,-. ☎ 06-52.605008.

INRUILAUTO'S ƒ 1.000,- tot ƒ 4.000,- o.a.: BMW 316, bwj. '82; Citroën 2 CV 6, bwj. '84; Fiat 127, bwj. '85; Fiat Regata 70, bwj. '84; Nissan Sunny, bwj. '83; Subaru 1.6 L, bwj. '85; Volvo 340, 6 stuks, bwj. '83 t/m '85. Auto-Garant, Schelsberg 128, Heerlen. ☎ 045-725588

Wij kopen alle LADA'S en ook andere auto's. Telefoon: 045-423973.

Te k. Nissan MICRA 1.0, bwj. '89, wit, z. zuinig, als nw., ƒ 9.500,-. Tel.: 045-423750.

Te koop Mercedes BENZ 450 SLC, bwj. '75, pas gekeurd, 8 cyl., autom., met aircond. Tunnelweg 58, Kerkrade, (t.o. de Manage).

Te koop SUBARU Mini Jumbo, z.g.a.n., bwj. mei '92, kleur wit, uitv. "Sultan" met sunroof en spec. striping, nw. pr. ƒ 17.050,-. Vraagprijs ƒ 12.500,-. Tel. 045-741898.

Te k. GEVRAAGD met spoed voor export: Lada's + Scoda's. Direct contant geld + R.D.W. vrijwaring. "Auto Roberts", Heirstr. 8, Urmond. Tel. 046-332352.

Te koop zeer mooie Nissan CHERRY, bwj. 11-'85, ƒ 4.900,-. Tel. 04492-1304.

Te koop ALFA 33 Quardo Verde, bwj. '85, i.z.g.st. ƒ 4.900,-. Tel. 04492-1304.

Autohandel De KROON biedt aan: Fiat Uno SX 1.5 dig. '89; Honda Jazz '85 ƒ 4.850,-; Daihatsu Cuore nw.st. ƒ 7.400,-; Sierra '88 ƒ 8.250,- Corsa ƒ 4.450,-; Peugeot 205 ƒ 7.250,-; Mitsubishi Galant '86; Escort diesel ƒ 5.250,-; Escort 1.3 ƒ 3.750,-; Kever ƒ 5.250,-; Opel Kadett 1.3 Combi ƒ 3.750,-; Nissan Sunny ƒ 1.950,-. Inruil mogelijk. Anjelierstr. 123A, Heerlerheide, ☎ 045-213021.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

JEEP Wrangler, bwj. 7-'91, LPG, trekhaak, ƒ 22.500,-. 043-437829/043-475364.

Te koop gevr. alle merken AUTO'S. Bet. hoogste prijs!! ☎ 045-416239 tot 21. u. open.

Occasionshow bij SUPER-CARS Akerstraat Noord 20a Hoensbroek heeft voor U: Escort XR3 1986; Citrën AX bwj. '88; Escort 1984 en 1985; BX gas 1988; Honda Civic 15 GTi 1986; BMW 520i 1989; Fiësta diesel 1988; Citroën BX diesel 1900 1985; Volvo 360 1986; Volvo 360 diesel 1986; Siërra Ghia 1984 en 1985; Alfa t'33 1986; Escort combi 1984 benz.; Opel Kadett type 1600 bwj. '86; Kadett '86 en nog div. auto's.☎045-222455 of 231448.

Landbouw

PAARDESTAL te huur met plm. 1.000 m2 weide. Tel. 045-256413.

Te koop 1 jarige KWPN MERRIE kleur vos met aftekeningen. Vader Armstrong, moeder Zandigo. Telef. 04759-4530.

Te koop 5 jr. MERRIE, licht betuigd, 1.30 m; 2 jr. merrie, ca. 1.35 m; huifkar en nieuw nikkelgetuig. ☎ 046-520601.

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Transacties

Wegens omstandigheden ter overname aangeboden VIDEOTHEEK. Lage huur. Ook evt. compleet inventaris. Prijs n.o.t.k. Tel. 14.00-20.00 uur 04498-53800.

Sloopauto's

RAPIE vraagt loop- sloop- en schadeauto's, met vrijwaringsbewijs. Locht 70, Kerkrade. ☎ 045-423423.

Wij geven U de HOOGSTE prijs voor Uw auto, sloop- en schade-auto. 045-225774.

Te koop gevraagd sloop- en SCHADE-AUTO'S. Autosloperij Marxer: 045-720418.

Te koop gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. ☎ 045-229045.

Te koop gevr. schade- en oude sloopauto's. Tev. onderd. Autosloperij K. KÖRFER, 045-227377, Industriestr. 7, Hoensbroek.

Te koop gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S en auto-onderdelen te koop ☎ 046-512924/046-519637

Vakantie

Te huur 4-pers. STACARAVAN, periode vóór 16 juli en na 20 augustus. Recr. te Roggel. Inl. 045-723488

ARCON Campers, Grasbroekerweg 122, Heerlen. a.s. zaterdag (21 mei) van 10 tot 16 uur opruiming van diverse campingartikelen met kortingen van 20/30/40/50% op o.a. ramen, tanks, ladders, kookplaten, fietsrekken, spoelbakken, jerrycans, porta-potti, koelkasten, koelboxen, kachels, luifels, omvormers, kranen, tafels, opstapjes, boilers, dakluiken, verlichting, polyschuim, stoffen etc. etc. etc.

Motoren en scooters

Motorverzekering??
Vroom en Dreesmann verzekeringen!!
Bel voor gratis premievergelijking
045-717263 of 043-290580 of 046-582721.

Huur nu uw CHOPPER, Dream's verhuurcentrum Heerlen-Noord. Jongmansweg 39, Heerlerheide. Telefoon 045-214942 b.g.g. 06-52759767/045-210575.

Te koop YAMAHA XV 1100, Virago, bwj. 1986, weinig gelopen, als nw. Telefoon: 045-463528.

Te k. YAMAHA FJ 1200, in nieuwst., bwj. '91, zwart/goud/lila. ☎ 04754-84356.

Te k. HONDA CB 650, bwj. '80, weinig km., i.z.g.st., vr. pr. ƒ 3.500,-. ☎ 04498-52808.

Te koop SUZUKI Intruder, in zeer goede staat. Chevremontstraat 80, Kerkrade.

Te k. Honda TRANSALP 600 V, zeer mooi, weinig km., bwj. 8-'90, pr.n.o.t.k. Telef. 045-244683.

Te koop HONDA CB1 400, nog in garantie, ƒ 8.000,-. Telefoon 045-410830.

Te koop SUZUKI Intruder 750, bwj. '88. Telef. 04750-11228.

Weg. omstandigh. HONDA NX, 250 cc, '91, vr.pr. ƒ 4.750,-. Tel. 045-428458.

Te koop HONDA Magna 500cc, bwj. '84, pr.n.o.t.k. Telef. 04406-16107.

(Brom)fietsen

Te koop VESPA Ciao met sterw. i.z.g.st.; bwj. '90, pr.n.o.t.k. 045-708558 na 19 uur.

Fiets of bromfiets nodig, nu halen na de FINALE betalen. Rens Janssen, 045-211486.

BATAVUS en Dawes racefietsen en ATB's nog enkele '93 modellen, 10% korting, Look pedalen, 40% korting, Hybride-fietsen v.a. ƒ 398,- o.a Dealer Batavus, Specialized, Dawes. Olthof, Tweewielerspeciaalzaak, Marisstr. 14, Geleen-Zuid. Tel./fax 046-749237.

Te k. ATB CANNONDALE M 600, zeer weinig gebr., ƒ 975,-. Tel. 046-755972.

Te k. VESPA Ciao, bwj. '88, paarsmet. met zwart i.z.g.st., ƒ 550,-. Tel. 04405-3383.

Te k. paarse VESPA Ciao, bwj. '92, met verzekering, z. g.a.n., pr.n.o.t.k. Telef. 045-320507 na 16.00 uur.

Te k. KOGA Myata racefiets, 14 versnellingen, ƒ 1.100,-. Tel. 045-442800.

Te koop VESPA Ciao typ '93 ƒ 850,-. Tel. 045-222372 b.g.g. 045-224676.

Watersport/Surfen

Pee Jee Surfing
Gebruikte surfplanken al vanaf ƒ 50,-.
1e- en 2e-Pinksterdag
geopend vanaf 11.00 uur.
Groeneweg 2 B, Herten. Tel. 04750-19249.

Te k. SPEEDBOOT Glastron Byflight 173, met Johnson 90 Pk. met powertrim, ƒ 10.000,-. Tel. 043-635454.

Bedrijfswagens

Te k. mooie NISSAN Vanette bwj. '89, aannemersuitvoering, enkele deukjes, vr. pr. ƒ 6.750,-. 04492-5473.

MERCEDES Bus 207D, dubb. cab., bwj. '83, grijs kent., APK, ƒ 10.000,-, i.z.g. st. 045-223654 of 212841.

Aanhangwagens

Te k. honden AANHANGWAGEN, 3-vaks, geïsoleerd en verlichting. ☎ 046-331466.

Campers

Te koop Hymer fabrieks CAMPER, 4-pers., bwj. '82, benzinemotor, 77.000 km., APK en ANWB gekeurd, ƒ 28.000,-. Tel. 043-643636.

PEUGEOT J5 diesel camper, 2-pers., in prima staat, koopje. Tel. 045-725290.

Te koop KAMPEERWAGEN Mercedes 307D 2-pers. luxe inr. plus radio, CD, KTV en video, ƒ 35.000,-. Tax.rapport aanwezig. 045-325729.

Te koop gevr.

De hoogste prijs voor uw oude METALEN. Irik, Pappersjans 36, Heerlerheide.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

Caravans

HOBBY caravans: 495 '86, 350 '89, 370 '92, 400 '92, 420 '91, 425 '93, 470 '91. R. v. Gelrestr. 45, Nieuwstadt. Tel. 04498-54664.

Te k. VOUWWAGEN, merk Raclet, bwj. '86, i.z.g.st. Tel. 045-225575.

Te koop caravan KIP Goldstream, in prima staat, met nieuwe voortent en div. access. Tel. 046-331466.

Te k. wegens familieomst. 6-pers. caravan EIFELLAND met voortent, i.z.g.st. Inl. 045-227202.

Te koop BÜRSTNER Holiday, 4300 TN, bwj. '90, met cass.toilet, luifel, vraagprijs ƒ 13.750,-. Evt. inr. caravan mog. Tel. 04754-85676.

Auto gestolen: te k. 4-pers. CARAVAN met nwe. voortent, t.e.a.b. ☎ 045-221824.

Te koop 5-pers. caravan merk DETLEF, type Nomad 480 De Lux, voorzien van zeer veel nuttige acc., i.z.g. st., bwj. juli '90. ☎ 045-415146.

Te k. Dethleff type 425 T, bwj. '93, compl. met Horn voortent, alu. frame. ☎ 045-250347 na 15.00 uur.

CARAVAN TE-440 T, '79, toiletruimte/koelkast/CV/tent, zeer mooi. ☎ 04498-52290

CARAVAN- en botenstalling aangeb. Gronsveld, Stationsstr. 44. ☎ 04408-1251.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

(Huis)dieren

Duitse HERDERKENNEL von Ematihia heeft pups te k. uit Keurfok. Geënt en ontw., 8 weken oud. 046-753210.

Te koop jonge JACK-RUSSELS. Telefoon: 045-251690.

Te koop duitse DOG, teef, 8 mnd, met papieren. Telef. 045-210074.

Gratis af te halen jonge POESJES. Telefoon: 045-230071.

Te koop zeer mooie BOOMERPUPS. Telefoon 045-250210.

Te koop Duitse DOG, reu, 2 maanden oud, met papieren, ingeënt, ontwormd, zwart. Tel. 045-231283.

Te koop DOBERMANN-PUPS, met stamb., van HD-vrije ouders. 08866-2483.

Te k. 2-vaks HONDENKAR, geïsoleerd en torsivering, vr. pr. ƒ 250,-. Tel. 04493-1408.

Voor serieuze liefhebber CHINCHILLA kater gecastreerd, 1½ jaar oud met stamb., erg lief en aanhankelijk, met toebeh. Inl. na 20.00 uur 04754-85241.

Te koop klein blijvende BOOMERPUPS. Tel. 045-222413.

Te koop nest Mechelse HERDERS ontw. en ing., vader Robby Dhr. Tinnemans, moeder Kenny Dhr. lassauw. Gef. op bewaking en africhting. ☎ 043-650217.

Te koop PEKINEESJES met stamboom, geënt en ontwormd. Tel. 045-250731.

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl. America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

Bel de Vakman

Gaat U VERHUIZEN. Bel 046-377122, wij verhuizen U tegen een betaalbare prijs.

INSTALLATEUR biedt zich aan voor alle voorkomende werkzaamheden betreffende de gas, water, sanitair evt. loodgieterswerkzaamheden. Telef. 046-743252.

Dakdekkersbedrijf DE NOK voor al uw daken met de langste schriftelijke garantie. ☎ 045-753565 / 045-274550.

Ervaren vakman biedt zich aan voor straatwerk o.a. opritten, sierbestrating. Ook voor uw gehele tuinaanleg, zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte: 045-323178.

Voor SIERBESTRATING, terras, oprit enz. erkend Stratenmakersbedrijf Nico Gerards. Vrijbl. prijsopgave en advies. Tel. 045-313956.

Voor alle voorkomende DAKWERKZAAMHEDEN: Dakcentrale Limburg. Gratis offerte. Telef. 045-465285.

Topmerk SATELIET-SCHOTEL 60cm alu. schotel 199 kanaals stereotuner, 2 GHZ syst. Nu incl. montage ƒ 599,-. Antennebouw Kochen sinds 1968. Telef. 045-441693.

SCHILDERS kunnen nog diverse behang- en binnen schilderwerk aannemen. Tel. 045-210020.

NEW LOOK BV Landgraaf. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154. Fax 323452.

Hans LIPS voor timmer-, dak en zinkwerk met garantie. Vraag vrijbl. advies/offerte. Bel 045-453818.

Rijles

Nieuwe RIJSCHOOL Jo Hendriks, ƒ 45,- p.u. 4-kaderopleiding. ☎ 045-460334.

In en om de tuin

Kärcher demonstratieshow
Onze demonstratiedagen zijn
18, 19 en 20 mei van 10.00-20.00 uur en 21 mei van 10-16 uur.
De Kärcher demonstratiedagen vinden plaats bij KERP.
Aanbieding:
ER IS EEN KÄRCHER VOOR IEDEREEN v.a. ƒ 299,- incl.
KERP EN KÄRCHER KWALITEIT EN SERVICE, EEN PERFECT DUO!
KERP
In de Cramer 31, Heerlen. ☎ 045-716951.

KWEEKERIJ Persoon-Ramakers. Geraniums, fuchsia's, ƒ 2,-, stammargrieten ƒ 12,50,- stamfuchsia's ƒ 15,-, perkplanten ƒ 0,50. Haverterstraat 52, Koningsbosch. 04743-2380.

Vandaag nog modder en zand, morgen groen. GRASZODEN, perkplanten, geraniums enz. Jawell Tuincentrum. Telef. 045-256423.

TUINDECORATIES: sierbestrating, boomschors, zand, grind, cement, keien, natuurstenen, tuinschermen, tuinhout, plantenbakken, bielzen, palissaden, etc. Veel keus! Scherpe prijs! Cremers BV, Valkweg 32-Industrieterr. Abd.-bosch Landgraaf. Tel. 045-312127.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Kunst en Antiek

Zwanestein antiekverkoop
Al weer voor de zesde maal komt er met Pinksteren een uitgebreide verkoop. Wij nodigen U daarom van harte uit op 21 + 22 +23 mei a.s. Openingstijden zijn van 9.00 tot 18.00 uur. BONENBURGERLAAN 90, HEERDE (GLD). Tel. 05782-4453.

Wonen Totaal

In- en verkoop 2e hands MEUBELEN en antiek. Iedere dag geopend tot 18.00 uur. Voskuilenweg 91, Heerlen. Tel. 045-741708.

Bij WESSELS meubelen, Handelsstraat 9, Sittard, worden Uw oude eiken en moderne meubels als nieuw gespoten. Tevens repareren, stralen en logen wij . Ook maken wij meubels op maat. Tel. 046-512981.

Pracht zwaar eiken BANKSTEL, nieuwe kussens, vr. pr. ƒ 975,-. ☎ 045-322111.

VITRINEKASTEN 4 stuks, 104x46x192 cm; lichtkap + 2 spots, wielen, per stuk ƒ 700,-. ☎ 045-750743.

Te k. beschadigd leren BANKSTEL 3-1, tegen spotprijs. Telef. 045-708940.

In- en verkoop 2e HANDS meubelen en antiek. Tel. 045-724943, Rotterdamstr. 80a, Heerlen.

TV/Video

Kleuren TV's 12-16 kan. v.a. ƒ 60,- met afst.bed. v.a. ƒ 125,-, met teletekst v.a. ƒ 250,- o.a. Philips. Radio/TV FRANK BV, Bokstr. 33 Heerlerheide. ☎ 045-213432.

Muziek

Piano's in alle prijsklassen. Te koop en te huur. J. Somers & Zn. PIANOHANDEL, Akerstr. 82, Heerlen. Telefoon 045-713751.

Te k: KORG.i3 synthesizer Work station. Tel. 045-713685.

TOETSENIST gezocht voor all-round band. Telef.: 045-312602 na 19.00 uur.

Zonnebank/-hemel

Zonnecentrum VIVI: verkoop hemels v.a. ƒ 599,-. Nu 24 lamps combinatie voor ƒ 2.995,-. Verhuur, 3 weken v.a. ƒ 150,-. Zonnekuren, 10 keer voor ƒ 65,-. Stanleystr. 2, Heerlerheide. ☎ 045-214628.

ZONNEHEMELVERHUUR Mezo, 3 weken vanaf ƒ 165,- incl. bezorgen / ophalen, met recht van koop, mei en juni nog enkele toestellen vrij. Inl. 045-312956.

Op zoek naar een ZONNEHEMEL? Zonnecentrum Landgraaf, de beste service, 't beste advies en eerlijke prijzen, mog. tot huurkoop. Vele merken leverbaar. Bezichtiging showroom op afspraak. Inl. 045-312956.

Nu halen, na de WK-Final betalen! 10-Lamps zonnehemel, compleet v.a. ƒ 795,-. Zonnehemelverhuur met bezorgen, 3weken voor ƒ 175,-; 6 weken voor ƒ 275,-. groothandelscentrum AU SOLEIL BV, Markt 38, Kerkrade. ☎ 045-461417

Sla nu uw slag! Superlage prijzen! GOERGEN Zonnehemels. De grootste zonnevak-speciaalzaak in de regio. Alles met 3 jaar garantie. Uit voorraad leverbaar. Rijksweg Noord 97, Sittard. Telef. 046-583002 (oude pand Smeco t.o. ziekenhuis bij tankstation).

Braderieën/Markten

Deelnemers gevr. voor ROMMELMARKTEN en Luikse markten, zo. 22 mei in V'Burg/Broekhem en zo. 5 juni in V'Burg/Houthem.Inl. 045-324112.

Mode Tot...

Te k. witte BRU... met lange sleep, ... nw.pr. ƒ 2.490,- ... ƒ 750,-. Tel. 04493-1...

Opleiding...

Let's start talking: ... LISH conversation ... with U.S. stud. ☎ 044...

ANWB & Bovag ... Verkeersschool MANN & ZN voor ... bewijzen en ... ploma's. Europaw... 340, Landgraaf, ... 045-321721. ... kan in 8 dagen of in 9...

Divers...

Te koop geelgoud ... CE ring met 27 ... Telefoon: 045-422686.

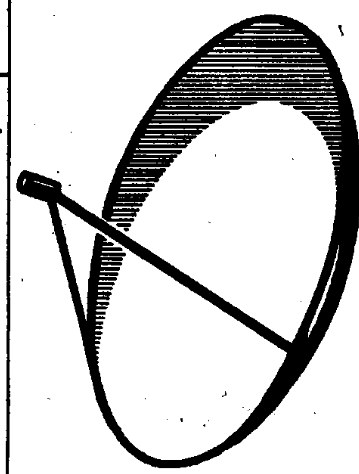
Piccolo's in het ... Dagblad zijn groot ... SULTAAT! Bel: 045-...

Reageren o... advertenties o... BRIEFNUMM...

Stuur uw brief (vol... gefrankeerd) na... Limburgs Dagb... postbus 2610, 640... Heerlen en vergeet ... onder op de envelo... nummer uit de adve... te vermelden.

CORST... VERSCH... Helmond
zat. 21 mei mankanaries ... re 9 popjes 8 rode & ... man & pop 15 kneu- & ... 13 putterbast, 30 JONG... RIES BROED '94 ƒ 7 JO... 10 pst. GLOSTERS, WIT... VEN SPEC.PRIJS. d.d... meeuwen 4 zebras 7 pa... ken 25 witte etc. 35 collis... ruggen 20 rosellas 55 ... gen: Echt 9.30-10 Lop... Sittard 10.30-11 Puttstr. ... len 11.30-12 Heerlerbaan ... blijt 12.30-1 Rijksweg ... 1.30-2 Raadhuisstr. ... 2.30-3 Molenweg 32 ...

Snelle reparatie van uw grasmaaie...
...ja natuurlijk.
...s van tuinspecialist Gielen w...
...er vakkundig en vooral snel verholpen.
U ... kijkje nemen in de showroom,
wa...r hond...den kwaliteitsmaaimachines voor u staan
uit...estald. ...nformatie over de gebruiksmogelijkheden en
ee... demon...tratie vergemakkelijken het maken van
de ...iste k...ze.
GIELEN
Wolfhagen ... Tel. 04493-1995
Wat had u anders verwacht van de grootste tuinspecialist?

ederland 1

O/Avro
.00 **Journaal.**
.07 **Alles kits.** Gevarieerd kinderprogramma.
.30 **ONTBIJT TV.** Met om 7.30, .00 en 8.25 Journaal.
.31 **Topscore met Ted de Braak.** Herh.
.00 **Journaal.**
.07 **Via Ria.** Talkshow.
.00 **Kook TV.** Culinair programma.
.20 **Dynasty.** Soapserie.
.05 **IJsgala.** Verslag van dit evenement in het Thialf stadion in Heerenveen.
.55 **Classic cartoons.** Tekenfilms.
.00 **Grafische technieken.** Afl. 6.
.30 **Engels voor beginners.** Afl. 14.
.00 **(TT) Journaal.**
.07 **(TT) Bureau Kruislaan.** Nederlandse serie. Afl. 1. Herh.
.32 **(TT) Lingo.** Woordspel. Herh.
.55 **Kassa!** Herh.
.25 **Sonja op zaterdag.** Herh.
.11 **Kindermenu.**
.00 **(TT) Journaal.**
.08 **Young riders.** Amerikaanse westernserie. Jesse's broer Frank keert terug naar Rock Creek terwijl de burgeroorlog ook hier in alle hevigheid is losgebarsten.
.57 **Trekkingsuitslag bankloterij.**
.07 **Tee Vee studio.**
.36 **Topscore met Ted de Braak.**
.06 **Uitzending t.b.v. Europese Parlementsverkiezingen: CDA.**
.10 **Nijntje.** Tekenfilmserie.
.15 **Sesamstraat.**
.30 **(TT) Jeugdjournaal.**
.40 **(TT) Klokhuis.**
.59 **Hangin' with Mr. Cooper.** Afl.: Most moving-in syndrome.
.28 **Lieverdjes.** Jongerenmagazine.
.00 **(TT) Journaal.**
.06 **Van der Valk.** Engelse politieserie. Afl.: Still waters.
Reporter. Actualiteitenrubriek.
.5 **Matlock.** Amerikaanse misdaadserie. Afl.: De blues-zanger.
.46 **Sporen: Liever de lusten.** Documentaireserie waarin vrouwen praten over hun sexuele relaties. Afl. 2.
.25 **Trekkingsuitslag giroloterij.**
.37 **Journaal.**

Nederland 2

Tros/Veronica
13.00-13.07 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
13.52 **2 oma's - 1 misverstand** (Batt-ling for baby). Tv-film uit 1992 van Art Wolff. Met: Suzanne Pleshette, Debbie Reynolds, Courtenay Cox e.a.
15.22 **8000 kilometer onder de Afrikaanse hemel** (Under the African sky). Natuurdocumentaire over Zuid-Afrika.
16.30 **De teenage hero turtles.** Tekenfilmserie. Afl.: Big cufflink caper.
16.57 **Tros Adventure.** Documentaireserie over de actie Allen voor één slechtbijd Nederlandse basisscholen een school bouwen voor kinderen in Guatemala. Afl. 7.
17.26 **Eindexamenjournaal.** Speciaal journaal over het eindexamen voor middelbare scholen.
17.50 **Uitzending t.b.v. Europese Parlementsverkiezingen: CD.**
17.53 **De familie Keuzekamp.**
17.58 **2 Vandaag.**
18.15 **Actualiteiten.**
18.39 **Sportjournaal.**
18.47 **Hoofdpunten uit het nieuws gevolgd door het weer.**
18.55 **(TT) Onderweg naar morgen.** Nederlandse soapserie. Victor geeft Ed de schuld van de dood van zijn moeder.
19.25 **Milieu- en Toerismeprijs.** 5-delige serie programma's waarin de kandidaten voor de milieu- en toerismeprijs 1994 voorgesteld worden. Afl. 1.
19.31 **O, zit dat zo.** Magazine rond wiskundige puzzels.
20.03 **(TT) De leukste thuis.** Home-videobloopers.
20.34 **(TT) TV Masqué.** Hommage aan een bijzondere onbekende Nederlander. Presentatie: Ralph Inbar.
21.25 **De Russ Abbot show.** Serie. Afl. 6.
21.54 **Dempsey and Makepeace.** Engelse misdaadserie. Afl. 1: Gevaarlijk en gewapend. Herh.
23.33 **Shampoo.** Amerikaanse speelfilm uit 1975 van Hal Ashby. Met: Warren Beatty, Julie Christie, Goldie Hawn e.a.
01.18 **Journaal.**

Nederland 3

NOS/Vara/NCRV
08.53 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
09.00-09.20 **Niet bij brood alleen.** Afl. 1.
09.30-09.52 **Leven in de pruikentijd.** Afl. 1.
10.00-10.20 **Nieuws uit de natuur.** Afl. 27.
10.30-10.50 **Sybe Satellyt.** Herh.
11.00-11.30 **Schooltv-weekjournaal.** Afl. 27.
15.53 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
16.00 **Turkije.** Afl.: Toerisme, ontwikkeling en gevolgen.
16.24 **Warreltaal.**
16.38 **(TT) Nieuws uit de natuur.**
16.59 **(TT) Schooltv-weekjournaal.**
17.30 **Villa achterwerk.** Kinderprogramma met om:
17.30 **Stesters.** Consumentenmagazine voor de jeugd. Afl. 7. Presentatie: Lone van Roozendaal, Eveline Welschen en Karin Meulink.
17.48 **Buurman & Buurman.** Animatieserie.
18.00 **Journaal.**
18.18 **Comedy op 3: Een schone heks** (Bewitched). Amerikaanse comedyserie. Afl.: There is gold in them thar pill.
18.43 **Uitzending t.b.v. Europese Parlementsverkiezingen: Een Betere Toekomst.**
18.51 **(TT) Lingo.** Spelprogramma. Presentatie: Francois Boulangé.
19.20 **Pension de Tros.** 2-delige reportage over het unieke pension de Tros, in het centrum van Emmeloord. Afl. 2.
19.55 **In mijn ogen.** Serie gesprekken over het medium televisie.
20.20 **Kunstmest.** Cultuurmagazine.
21.04 **Op het noorden.** Portret van de schrijver J. Bernlef, die op 17 mei jl. de P.C. Hooft-prijs in ontvangst heeft genomen.
22.00 **(TT) Journaal.**
22.15 **Sportjournaal.**
22.30 **Nova.** Actualiteitenrubriek.
23.00 **Trekking dagelijkse lotto.**
23.06 **Oude Tongen.** Afl. 2.
23.56 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**

RTL4

06.30 **Hei elei kuck elei.**
07.00 **Nieuws & krantenoverzicht.**
07.07 **Cobi.**
07.30 **Nieuws & krantenoverzicht.**
07.37 **Eigen huis & tuin.**
08.00 **Nieuws & krantenoverzicht.**
08.08 **The bold & the beautiful.**
08.30 **Nieuws.**
08.35 **Santa Barbara.** Deel 1. Herh.
09.00 **Nieuws & krantenoverzicht.**
09.10 **Santa Barbara.** Deel 2. Herh.
09.30 **Goede tijden, slechte tijden.**
10.00 **Koffietijd.** Magazine.
11.00 **RTL Shop.** RTL Club shopping.
11.05 **As the world turns.** Herh.
11.50 **Telekids.** Kinderprogramma.
12.50 **Love boat.** Herh.
13.40 **Gezond en wel.** Herh.
14.10 **As the world turns.**
14.55 **Rad van fortuin.** Herh.
15.20 **Santa Barbara.**
16.10 **The Oprah Winfrey show.**
17.00 **5 uur show.**
18.00 **Zes uur nieuws.**
18.15 **Oggetuige.** Reportages.
18.30 **Rad van fortuin.** Herh.
19.00 **Zeven uur nieuws.**
19.20 **Weer.**
19.30 **The bold & the beautiful.**
19.55 **Goede tijden, slechte tijden.**
20.25 **Now or never.**
21.30 **Tineke en de paranormale wereld.**
22.30 **Iron eagle.** Amerikaanse televisiefilm uit 1985 van Sidney J. Furie. Met: Louis Gossett jr, Jason Gedrick, David Suchet, Tim Thomerson, Larry B. Scott e.a. De achttienjarige Doug Masters leerde eerder te vliegen dan auto rijden. Wanneer zijn vader, een kolonel bij de luchtmacht, wordt neergeschoten en gevangen genomen in het Midden-Oosten, staat de regering machteloos.
00.35 **From hell to victory.** Amerikaanse film uit 1979 van Umberto Lenzi. Met: George Peppard, George Hamilton, Jean Pierre Cassel, Horst Bucholz, Capucine e.a. Parijs, 1939. Vier vrienden, de Amerikaan Brett, de Frans-Canadees Maurice, de galante Engelsman Dick en de Duitser George, komen bij elkaar in Chez Maurice en genieten van elkaars gezelschap.
02.20 **Nachtprogramma.**

RTL5

16.50 **Happy days.** Amerikaanse comedy.
17.20 **MacGyver.** Amerikaanse politieserie.
18.15 **Family ties.** Amerikaanse comedyserie.
18.40 **Paradise Beach.** Australische serie.
19.10 **21, Jump street.** Canadese politieserie. Herh.
20.00 **Denktank.** Quiz.
20.30 **Ethiopisch videodagboek van...** Documentaire.
21.25 **Weer.**
21.30 **Half tien nieuws.**
22.00 **Sportnieuws.**
22.15 **I.S.C.H.A.** Talkshow.
23.00 **Late nieuws.**
23.15 **Hotel St. Pauli.** Noorse dramafilm uit 1988 van Svend Wam & Petter Vennerod. Met: John Ege, Amanda Ooms, Oivin Berven, Sossen Krohg, Ingrid van Bergen e.a.
01.05 **Hei elei, kuck elei aktuell.**
01.35 **Nachtprogramma.**

● *Jason Gedrick en Louis Gossett jr. in een gedurfde missie in de actiefilm 'Iron Eagle' (RTL4 - 22.30 uur).*

RTBF/La Une

16.05 Vacaturebank. **16.20** Nouba nouba. **17.05** Tarzan. **17.30** Maguy. **18.00** L'empire des médias. **18.30** Info première. **18.45** Weer. **18.50** Servi chaud. **19.30** Nieuws. **20.05** Bon weekend. **20.45** Un moment d'egarement. Franse komedie. **22.10** Au coeur des Tenebres. Documentaire over mijnwerkers in de Jiu vallei in Roemenië. **22.55** Weerbericht en laatste nieuws. **23.15** 24 H sur les marchés. **23.20-00.15** Carre noir.

SPORTS 21

14.00-15.40 Schooltelevisie. **18.05** Nouba nouba. **18.48** Tarzan. **19.12** Info première. **19.30** Nieuws. **20.10** Bon week-end. **20.40-21.15** Nieuws, weerbericht en beursberichten.

TV 5

06.00 Monsieur le ministre. **06.30** Télématin. Met om 7.25 Nieuws. **08.00** Nieuwsflits. **08.03** Canadees nieuws. **08.30** Nieuwsflits. **08.35** Paris lumières. Herh. **09.00** Nieuwsflits. **09.05** Temps présent. Herh. **10.00** Côte science. **10.30** Découverte. Herh. **11.00** En toutes lettres. Herh. **12.00** Nieuwsflits. **12.05** La chance aux chansons. **12.40** Weer. **12.45** Zwitsers nieuws. **13.05** Monsieur le ministre. Herh. **13.30** Seulement par amour. Herh. **15.00** Scoubidou. Herh. **16.00** Nieuws. **16.10** Vision 5. **16.25** Des chiffres et des lettres. **16.50** Gourmandises. **17.05** Une peche d'enfer. **17.35** Décryptages. **18.05** Questions pour un champion. **18.30** Nieuws. **18.55** Arabisch persoverzicht. **19.00** Paris lumières. **19.30** Belgisch nieuws. **20.00** Strip tease. **21.00** Nieuws. **21.40** Stars 90. Franstalige muziek. **23.10** Santé à la Une. **00.10** Nieuws. **00.35** Kiosk. **00.45** Kaléidoscope. **01.15** Décryptages. Herh. **01.45** La chance aux chansons. Herh. **02.20** Temps présent. Herh. **03.20** Les chroniques de l'hÔpital d'Armentieres. Herh. **04.20** Connaissance de la science. Herh. **04.50** Découverte. **05.20** Eurojournal.

RAI UNO

06.00 Euronews. **06.45** Unomattina. Met om 7.00, 8.00 en 9.00 Nieuws. **09.30** Nieuwsflits. **09.35** Cuori senza età. **10.00** Nieuwsflits. **10.05** A tutte le volanti. Tel. tv-film. **11.45** Utile futile. **12.25** Weer. **12.30** Nieuwsflits. **12.35** La signora in giallo. **13.30** Nieuws. **14.00** Week-end Cronache italiane. **14.20** Il mondo di quark. **15.00** Uno per tutti. **18.00** Nieuws. **18.15** In viaggio nel tempo. **19.00** Grazie mille! **19.50** Weerbericht. **20.00** Nieuws. **20.30** Sport. **20.35** Grazie mille! **20.40** Occhio alla penna. Speelfilm. **23.00** Ore ventitre. **23.30** TGR Mediterraneo. **00.00** Nieuws. **00.05** Weer. **00.10** Oggi al parlamento. **00.15** DSE Sapere. **00.45** Roma: Golf. **01.15** Bologna: Tennis. **02.00** I vagabondi dello spazio. Speelfilm. Aansl.: Nachtprogrammering.

BBC 1

07.00 Business breakfast. **08.00** BBC Breakfast news. **10.05** Kilroy. **11.00** Nieuws. **11.05** Playdays. Herh. **11.30** Good morning with Anne and Nick. Met om 12.00 en 13.00 Nieuws. **13.15** Pebble Mill. Talkshow. **13.55** Nieuws. **14.30** Neighbours. **14.50** Going for gold. Quiz met Europese kandidaten. **15.15** The flying doctors. **16.00** Greenfingers. **16.30** Popeye double bill. Herh. **16.45** Harum scarum. Herh. **17.00** Secret life of toys. **17.10** Rugrats. Herh. **17.35** The movie game. **18.00** Newsround. **18.10** Clowning around. **18.35** Neighbours. Herh. **19.00** Nieuws. **20.00** Bygones. **20.30** Tomorrow's world. **21.00** Open all hours. Engelse comedyserie. Herh. **21.30** May to December. Engelse comedyserie. **22.00** Nieuws. **22.30** 999. Serie gedramatiseerde reddingsacties. **23.20** Running scared. Amer. speelfilm. **01.05** Movers and shakers. Amerikaanse speelfilm. uit 1985 van William Asher. **02.25** Weerbericht.

BBC 2

07.20 Open University. **09.00** Breakfast news. **09.15** Westminster daily. **10.00** Schooltelevisie. **14.20** Spider. Herh. **14.25** Mr. Benn. Herh. **14.40** Schooltelevisie. **15.00** Nieuws. Aansl.: Schooltelevisie. **15.15** Open view. Cursusoverzicht Open University. Herh. **15.20** Pride of dress. **15.30** Pubs and saddle rooms. **16.00** Nieuws. Aansl.: Stepping out. **16.50** Nieuws. **17.00** After the golf rush. **17.30** Paardesport. Rechtstreeks verslag van het concours hippique vanuit Hickstead. **19.00** Captain Scarlet and the Mysterons. **19.25** The man from UNCLE. **20.15** Delia Smith's summer collection. Herh. **20.45** What the papers say. **21.00** Public eye. Serie documentaires. **21.30** Gardeners' world. **22.00** Red Dwarf. Serie. Herh. **22.30** A skirt through history. **23.00** Have I got news for you. Aansl.: Video nation. **23.30** Newsnight. Actualiteiten. **00.15** Arena. **01.00** Danger theatre. Amer. comedyserie. **01.25** Weer. **01.30-02.50** Ivan and Alexandra. Bulgaarse speelfilm.

Eurosport

08.30 Step aerobics. **09.00** Tennis. **11.00** Eurofun. **11.30** Tennis. **12.00** Voetbal. **13.00** Motoren. **14.00** Biljarten. **15.00** IJshockey. **16.00** Tennis. Parijs. Live. **19.00** Grand Prix magazine. **19.30** Eurosportnews. **20.00** Internationaal motorsport verslag. **21.00** Body building. Herh. **22.00** Boksen. **23.00** Wielrennen. **00.00** Judo. EK Polen. **01.30-02.00** Eurosportnews.

NBC

05.30 NBC News. **06.00** Super shop. **06.30** NBC news. **07.00** ITN World news. **07.15** US market wrap. **07.30** CNBC Business news. **08.00** ITN World news. **08.15** US Market wrap. **08.30** NBC news. **09.00** Super shop. **12.00** Today's business. **13.00** Today. **13.30** FT business today. **14.00** Today. **14.30** The money wheel. **17.30** FT business today. **17.59** ITN world news update. **18.00** Today. **19.00** ITN World news. **19.30** Sport on NBC Super Channel. **20.30** Frontal. Herh. **21.30** Culture calendar. **22.00** ITN World news. **22.30** The tonight show. **23.30** Real personal. **00.00** FT business today. **00.20** US market wrap. **00.30** NBC nightly news. **01.00** Equal time. **01.30** Talkin' jazz. **02.30** Holiday destinations. **03.00** Rivera live! **04.00** Talkin' jazz. **05.00** Holiday destinations.

MTV

06.00 Awake on the wild side. **09.00** Ingo. **12.00** The soul of MTV. **13.00** Greatest hits. **14.00** Simone. **16.30** The report. **16.45** At the movies. **17.00** News at night. **17.15** 3 from 1. **17.30** Dial. **18.00** Music Non-Stop. **20.00** Greatest hits. **21.00** Whitney Houston rockumentary. **21.30** Whitney Houston: The hits. **22.30** Beavis & Butt-head. **23.00** The report. **23.15** At the movies. **23.30** News at night. **23.45** 3 from 1. **00.00** Marijne van der Vlugt. Met om 00.30-01.00 The Pulse. **02.00** Chill out zone. **03.00-08.00** Night videos.

CNN

07.30 Moneyline. **08.00** World wide update. **08.30** World report. **09.45** CNN newsroom. **11.30** World report. **12.30** Business morning. **13.30** Business day. **14.30** Business Asia. **15.00** Larry King live. **17.30** Business Asia. **18.00** NewsHour. **20.00** World business today. **21.00** International hour. **22.45** World sport. **23.00** World business today update. **23.30** Showbiz today. **00.00** The world today. **01.00** Moneyline. **01.30** Crossfire. **02.00** Prime news. **03.00** Larry King live. **05.30** Showbiz today.

itsland 1

.5 **Berichte: Sabine Christiansen.** Herh.
.5 **ARD-Sport extra.** Tennis: World Team Cup, samenvatting van gisteren.
.0 **Morgenmagazin.**
.0 **Tagesschau.**
.3 **Dallas.** Herh.
.5 **Tele-Gym.** Yoga.
.0 **Tagesschau.**
.3 **High Society - Adel in Europa.** Afl.: Italien.
.0 **Hundert Meisterwerke.** Herh.
.0 **Tagesschau.** Met beursberichten.
.04 **Die volkstümliche Hitparade im ZDF.** Volksmuziekprogramma.
.0 **ARD-Sport extra.** Tennis: World Team Cup vanuit Düsseldorf. Met om ca. 14.00, 15.00, 16.00 en .00 Tagesschau.
.0 **ARD vor acht.**
.0 **Tagesschau-Telegramm.**
.5 **Kojak - Einsatz in Manhattan.**
.0 **Tagesschau-Telegramm.**
.5 **Die Dinos,** serie.
.5 **Mr. Bean,** serie.
.7 **Heute abend im Ersten.**
.0 **Tagesschau.**
.5 **Schwarze Hochzeit** (For better and for worse). Amerikaans-Duitse thriller uit 1991 van Clive Donner.
.0 **Tagesthemen-Telegramm.**
.0 **Parteien zur Europawahl.**
.3 **ARD-exclusiv.**
.0 **Tagesthemen.** Met berichten uit Bonn.
.0 **Parteien zur Europawahl.**
.3 **Sportschau.** Sportprogramma.
.8 **Der Heimwerker** (Home improvement). Amerikaanse comedyserie. Met: Tim Allen, Patricia Richardson, Jonathan Taylor Thomas e.a. Afl.: Ähnliche Signale.
.3 **China-cyclus: Der Krieger des Kaisers** (A terra-cotta warrior / Chin Yung). Chinese komedie uit 1989 van Ching Siu Tung. Met: Zhang Yimou, Gong Li, Yu Yung Kang e.a.
.0 **Tagesschau.**
.0 **Rio Diablo.** Amerikaanse western uit 1992 van Rod Hardy. Met: Kenny Rogers, Travis Tritt, Naomi Judd e.a. Herh.
.0-08.00 **ARD-Sport extra.** Tennis: World Team Cup, samenvatting van gisteren.

Duitsland 2

05.15 **Programma: zie Duitsland 1.**
12.00 **Wunder der Erde.** Natuurdocumentaires. Afl.: Die Riesenspinne aus der verlorenen Welt. Herh.
12.45 **Umschau.**
12.55 **Presseschau.**
13.00 **Tagesschau.**
13.05 **ARD-Mittagsmagazin.**
13.45 **EURO.** Europees magazine.
14.30 **Die Biene Maja.**
14.55 **1 - 2 oder 3.** Spelprogramma voor kinderen.
15.20 **Heute.**
15.25 **Gefahr im Tal der Tiger** (Maya). Amerikaanse speelfilm uit 1965 van John Berry. Met: Clint Walker, Jay North, I.S. Johar e.a.
17.00 **Heute, sport en weerbericht.**
17.15 **Länderjournaal.** Aansl.: heute-Schlagzeilen.
17.50 **Freunde fürs Leben.** Duits-Oostenrijkse serie. Met: Alexander May, Gunter Berger, Michael Lesch e.a. Afl.: Hoffnungsschimmer. Aansl.: Parteien zur Europawahl. Aansl.: Guten Abend.
19.00 **Heute.**
19.20 **Weerbericht.**
19.25 **Cornelius hilft.** Serie. Met: Walter Plathe, Anja Franke, Wolf-Dietrich Berg e.a.
20.15 **Der Alte.** Aansl.: Parteien zur Europawahl.
21.15 **Die Reportage: Kernbrennstoff in Angebot.** Reportage over de illegale handel in nucleaire stoffen in Vilnius, de hoofdstad van Litouwen.
21.45 **Heute-journal.** Aansl.: Politbarometer.
22.20 **Aspekte.** Cutureel magazine. Met vandaag o.a. het filmfestival van Cannes.
23.05 **Die Sport-Reportage.**
23.20 **FBI - Kampf dem Terror** (Attack on Terror). 2-delige Amerikaanse speelfilm uit 1975 van Marvin J. Chomsky. Met: Wayne Rogers, Andrew Duggan e.a. Afl. 1.
00.55 **Heute.**
01.00-02.30 **Simon, der Ausserirdische** (Simon). Amerikaanse speelfilm uit 1979 van Marshall Brickman. Met: Alan Arkin, Judy Graubart, Austin Pendleton e.a. Een instituut dat de overleving van de mensheid moet garanderen heeft een leuk experiment bedacht.

Duitsland 3 West

08.15 Tele-Gym Ba Duan Jin. **08.30** Cursus biologie: Afl. 15. **09.00** Aktuelles aus dem Videotext. **09.05** ARD-Morgenmagazin. **10.00** Schooltv. **12.00** Vale Tudo - Um jeden Preis. **12.25** Programma-overzicht. **12.30** Weltkarriere: Verrückt sind wir alle. **13.15** Wir wollen keine Mädchen. **14.00** West 3 aktuell. **14.05** Hit-Clip. **14.35** Alles dreht sich, alles bewegt sich. **14.45** Tiere und Pflanzen. **15.00** West 3 aktuell. **15.05** FensterPlatz. **16.00** Hilferufe. **16.30** Cursus biologie. Afl. 15. Herh. **17.00** A - Z Lifeshow. **17.15** Sixteen. **18.00** Nachrichten. **18.05** KuK - Klön und Klaaf. **18.30** Konto. **18.45** Aktuelle Stunde. **19.25** Fensterprogramme der Landesstudios. **19.45** Küsse unterm Regenbogen. **20.15** Westpol. **21.00** West 3 aktuell. **21.15** Lustfaktor 10. **22.00** B. trifft. **23.00** Musik für 1000 Fingel. **23.45** Piano Solo. **00.15** Vorschau Rocknächte. **00.30** Nachrichten. **00.35-09.00** Nachtprogrammering.

Duitsland 3 SWF

08.15 Tele-Gym. **08.30** Cursus biologie. Afl. 15. **09.00** Non-Stop-Fernsehen. **13.00** Saar-Report. Herh. **13.30** Politik Südwest. Herh. **14.00** Politik Südwest. Herh. **14.30** Nieuws in het Engels. **14.45** Non-Stop-Fernsehen. **14.59** Programma-overzicht. **15.00** Hallo, wie geht's? Herh. **15.15** Geschichten aus unserem Land. Herh. **15.45** Heiter bis ulkig. Herh. **16.15** Die Deutsche Schlagerparade. Herh. **17.00** Cursus biologie. Afl. 15. Herh. **17.30** Gespräch über Grenzen. **18.00** Menschen und Tiere. Afl.: Die Sumpfleute. Herh. **18.24** Kinder-Verkehrsspot. Herh. **18.25** Unser Sandmann. **18.30** Südwest aktuell. **18.35** Hallo wie geht's? **18.50** Fahr mal hin. Herh. **19.19** Programma-overzicht. **19.20** Landesschau. **19.48** Landesschau aktuell. **20.00** Tagesschau. **20.15** MuM. **21.00** Nachrichten. **21.15** Maximilian der Starke. **22.45** Neues von der Kleinen Tierschau. **23.15** ■ Graf Yoster gibt sich die Ehre. Misdaadserie. **00.05** Deutsches Turnfest 1994. **00.35** Ohne Filter extra. **01.35** Schlussnachrichten. **01.50** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

05.30 Ontbijttelevisie. **09.05** Emergency. Herh. **10.00** The bold and the beautiful. **10.30** Days of our lives. **11.00** Der Preis ist heiss. **11.30** Familien Duell. **12.00** Punkt 12. **12.30** The guiding light. **13.15** Santa Barbara. **14.10** Murder she wrote. Herh. **15.00** Ilona Christen. Talkshow. **16.00** Hans Meiser. Talkshow. **17.00** Who's the boss?. Herh. **17.30** Married with children. **18.00** Family ties. **18.30** Explosiv - Telegramm. **18.45** RTL aktuell. **19.10** Explosiv - Das Magazin. **19.40** Gute Zeiten, schlechte Zeiten. **20.15** Die Heimatmelodie. **21.15** Zum Stanglwirt. Duitse comedyserie. **21.45** Unter einer Decke. Duitse comedyserie. **22.15** SK-15. **23.15** RTL-Nacht-Show. Talkshow. **00.00** RTL Nacht-Journal. Nieuwsmagazine. **00.30** Zärtliche Cousinen (Tendres cousines). Duits-Franse softsexfilm. Herh. **02.05** Enemy territory. Amer. thriller. Met: Gary Frank, Ray Parker jr., Jan-Michael Vincent e.a. Herh. **03.35** American Gladiators. Actie-show. **05.10** Tekenfilmserie.

SAT 1

05.30 Ontbijttelevisie. **08.30** Wirtschaftsforum. **09.00** Alf. Herh. **09.30** Love Boat. Herh. **10.30** Neighbours. **11.00** The young and the restless. **11.55** 5 mal 5. Herh. **12.30** Knots Landing. **13.30** Love Boat. **14.30** Bonanza. **15.25** Alf. **16.00** Star trek: The next generation. **17.00** 5 mal 5. **17.30** Regionale programma's. **18.00** Geh aufs Ganze! **19.00** Sat.1 Newsmagazin. **19.19** Täglich ran. **19.30** Glücksrad. Spelshow. **20.15** Punchline. Amer. komedie. Met: Sally Field, Tom Hanks, John Goodman e.a. **22.40** Dressed to kill. Amer. Met: Michael Caine, Angie Dickinson, Nancy Allen e.a. Aansl.: TopNEWS. **00.40** Liebe in 3 Dimensionen. Duitse erotische film. Met: Ingrid Steeger, Achim Neumann, Rosl Mayr e.a. **02.10** Diamond head. Amer. speelfilm. Met: Charlton Heston, Yvette Mimieux, George Chakiris e.a. **04.00** Star trek: The next generation. Herh. **04.50** Vorsicht Kamera. Aansl.: Programma-overzicht. **05.20** Bonanza. Herh.

België/TV 1

14.00 **Schooltelevisie.** Verkeersopvoeding. Afl. 4. Herh.
14.30-15.00 **Politieke instellingen - De knikkers en het spel.** Afl. 5: Grenzen vervagen. Herh.
17.00 **Butterfly Island.** Serie.
17.30 **Clowning around.** 16-delige Australische jeugdserie. Met: Clayton Williamson, Van Johnson, Noni Hazlehurst e.a. Afl. 8.
17.55 **Tik tak.** Animatieserie. Afl. 140.
18.00 **Journaal.**
18.10 **The bold and the beautiful.**
18.35 **Top Score.** Quiz.
19.00 **Neighbours.**
19.05 **Politieke tribune.**
19.30 **Journaal, sport en weerbericht.**
20.00 **Zeg 'ns Euh.** Spelletje rond taalvaardigheid waarin een panel van bekende Vlamingen op zoek gaat naar twee verborgen bekende Vlamingen. Panel: Emiel Goelen, Jaak Pijpen, Margriet Hermans en Koen Crucke. Presentatie: Gert Verhulst.
20.30 **Tartufo.** Donaat verrast twee nietsvermoedende bruidsparen en twee jubilerende echtparen.
22.00 **Fresh Prince of Bel Air.** Amerikaanse comedyserie. Afl. 7: Bank shot. Aansl.: Paardenkoersen.
22.30 **Vandaag en sport.**
22.55 **Tropical heat.** Amerikaanse misdaadserie. Met: Rob Stewart, Carolyn Dunn, Ian Tracey e.a. Afl.: 49: Royal pain.
23.45 **Coda.** Adriaan Magerman leest voor uit eigen werk.

België/TV 2

18.50 **Journaal.**
19.00 **Klassieke Oudheid.** Afl.: De romanisering.
19.30 **Het capitool** (Capitol).
20.00 **Vlaanderen vakantieland.**
20.40 **Document: Ik ben een moslim, ik ben een soefi.**
21.30 **Journaal.**
22.00 **Couleur locale.**
22.30-00.25 **Op afbetaling.** Nederlandse psychologische speelfilm uit 1992 van Franz Weisz. Met: Gijs Scholten van Aschat, Renée Soutendijk, Coen Flink e.a.

itsland 1
.15 uur - For Better and for Worse (1991-USA/D) Thriller waarin een an zijn vroegere lerares ontmoet, rliefd op haar wordt, en haar ontert om een huwelijk te forceren. gie: Clive Donner.

TL4
.30 uur - Iron Eagle - (1985-USA) en 18-jarige die beter kan vliegen n autorijden wil zijn vader bevrijden ie in het Midden Oosten gevangen ordt gehouden. Actiefilm van Sidey J. Furie met o.a. Louis Gossett r.

TL5
.15 uur - Hotel St. Pauli - 1988-NO) Drama van Svend Wam ver een driehoeks-relatie die zich afelt in de Deense drugsscene tijens de jaren '60. Met: John Edge en manda Ooms.

BC 1
.20 uur - Running Scared - 1986-USA) Aktie-komedie met Billy rystal en Gregory Hines als twee gebluste agenten in Chicago. Vóór n ontslag willen ze nog een grote ugsbaron achter tralies zetten.

ederland 2
.33 uur - Shampoo - (1975-USA) musante verwikkelingen rond een

● *Warren Beatty in de film 'Shampoo' de succesvolle kapper die meer doet als haarverzorging. (Nederland 2 - 23.33 uur).*

dameskapper in Beverly Hills. Uitstekende rol van o.a. Warren Beatty, die ook aan het scenario schreef en de film produceerde. Regie: Hal Ashby.

Duitsland 1
23.53 uur - A Terra Cotta Warrior Chin Yung - (1989-HK) De ontdekking van een terracotta leger in een Chinees keizersgraf inspireerde Ching Siu Tung tot een fantasievolle actiefilm. Met: Zhang Yimou en Gong Li.

RTL Television
00.30 uur - Tendres Cousines - (1980-F/D) Een puber beleeft wensdromen op een Frans landgoed in 1939. Met vaseline besmeurde opnamen van regisseur David Hamilton die softseks filmde met o.a. Anja Schüte en Thierry Tevini.

RTL4
00.35 uur - From Hell to Victory - (1978-I/F/E) Vier studievrienden van verschillende nationaliteiten hebben hetzelfde Parijse stamcafé. Dan breekt WOII uit. Oorlogsfilm van Umberto Lenzi met o.a. George Peppard.

Duitsland 2
01.00 uur - Simon - (1979-USA) Science fiction komedie van Marshall Brickman waarin vijf wetenschappers een argeloze student (Alan Arkin) gebruiken voor een wreed experiment. Verder met: Madeline Kahn.

BBC 1
01.05 uur - Movers and Shakers - (1985-USA) Walther Matthau als Hollywoodse rariteit: een eerlijke producer. Flauwe comedy, weinig humor van William Asher.

BBC 2
01.30 uur - Ivan and Alexander - (1988-B) Elfjarig jongetje is hopeloos verliefd op Alexandra. Film van Ivan Nichev over kinderen die leven in een totalitair systeem. Met: Kliment Corbadziev en Monika Budjonova.

Duitsland 1
01.50 uur - Rio Diablo - (1988-B) Western rond de zanger Kenny Rogers die een premiejager speelt. Hij wordt achtervolgd door banditen, maar krijgt hulp van een man wiens bruid ontvoerd is. Regie: Rod Hardy.

RTL Television
02.05 uur - Enemy Territory - (1987-USA) Spannende actie-thriller van Peter Manoogian die te lijden heeft onder slechte acteerprestaties en matig scenario. Gary Frank is een verzekeringsagent die in de val wordt gelokt.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 16.30, 17.30, 18.30 Nieuws.
7.07 Vara Radio I vrijdageditie. 9.05 Het balkon. 10.05 NL Buitenland. 10.30 Standplaats Vietnam. 11.05 Argos. 12.07 Vara Radio I vrijdageditie. 14.05 De transmissie. 16.05 Welingelichte kringen. 17.07 Tros Aktua. 19.04 Talkradio: De kamer van Spelberg. 20.04 God zij met ons. 22.04 Hier en nu-sport. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04-7.00 Tros Nachtwacht.

Radio 2
Elk heel uur nieuws.
7.04 Thank God it's friday. 9.04 Adres onbekend. (Muziek terwijl u zoekt) 12.04 Het hart van twee. 14.04 Het paleis. 17.04 Fileradio. 18.04 Alle mensen. 19.04 Club Veronica trend. 20.04 De avond van het sentiment, met om 20.04 De hits van... 22.04-24.00 Listen to the music.

Radio 3
Elk heel uur nieuws.
6.04 Breakfast-club. 9.04 Arbeidsvitaminen. 12.04 De steen & been show. 14.04 Carola. 15.04 Popsjop (I en II). 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De Avondspits. 19.04 Spoor 7. 20.04 Paperclip magazine. 21.04 Villa 65. 0.04 Countdown café. 2.02-6.00 Oh, wat een nacht.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00 Nieuws.
7.02 Ouverture: Barokmuz. 8.04 Opus 4. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Het ochtendconcert. Berliner Philharmoniker met piano. 13.04 En nu... mijn verzoek. 14.00 Middagconcert: Het internationale concertcircuit. Muz. voor bariton en piano. 15.30 Stravinsky: Orpheus. 16.00 De Nederlanden: Hendrik Andriessen. 17.00 Operette. Om 18.00 en 20.00 Nieuws. 18.04 Colin Davis dirigeert Berlioz' Requiem. 19.40 Paul O'Dette speelt oud-Engelse luitmuziek. 20.02 Avondconcert: De matinee. Radio Kamerork. met piano. 21.30 Het Borodin Kwartet speelt Borodin. 22.00 Taverner: Missa O Michael. 22.40 Reger: Eine Ballettsuite opus 130. 23.00 Muziek van deze eeuw: Verstilling. 0.00-1.00 Vier na middernacht: Vivaldissimo.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00 en 23.00 Nieuws.
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepvaartberichten. 7.05 NOS sportief. 7.30 Vroeg op 5. 8.55 Waterstanden. NCRV - Vrijdag op vijf, met om: 9.02 Het gesprek; 9.40 Plein publiek; 11.02 Rondom het woord. 12.02 Bonnefooi. 12.30 Werken aan werk. 13.10 Gebeurtenissen. 14.02 De ronde tafel van Pam. 15.02 Opium. 17.10 Radio UIT. 17.50 Politieke partijen: PvdA. 18.02 Religieus programma in twee talen: 18.02 Arabisch programma; 18.30 Turks programma. 19.00 Waar waren we ook alweer? 19.15 Nieuws en actualiteiten in het Turks. 19.50 Nieuws en actualiteiten in het Marokkaans en Berbers. 20.40 Nieuws en actualiteiten in het Chinees. 21.00 Licht en uitzicht. 21.39 EO-Metterdaad hulpverlening. 21.40 Boeken wijzer. 22.00 Zicht op Israël. 22.20 De psalmen. 22.40 Theologische verkenningen. 23.07 Politieke partijen: De Groenen. 23.17-23.58 Met het oog op morgen.

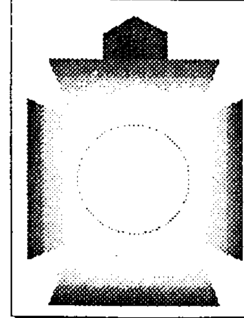
Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws.
7.00 Limburg Aktueel. 8.00 RadioNieuwsCentrale, binnen/buitenlandrubriek. 8.30 Regionaal nieuws. 8.35 Limburg aktueel. 9.00 Tussen de bedrijven door. Verzoekplaten van bedrijven en instellingen. 11.00 Op de valreep, tips voor het weekeinde. 12.00 Limburg Actueel. 13.00 RadioNieuwsCentrale, binnen/buitenlandrubriek. 13.30 Regionaal nieuws. 13.35 De Buurt. 14.00 Licht Limburgs, nonstopmuziek. 15.00 Profiel. Jacques Heyen in gesprek met.... 16.00 Cultureel magazine Festival, met filmrubriek. 17.00-18.00 Limburg Aktueel: nieuws en actualiteiten.

BRTN/Radio 2
Elk heel uur nieuws.
8.10 Het leven is mooi. 10.00 Nieuws 10.03 Gewoon genieten (om 11.00 Weerbabbel door Bob de Richter). 11.50 Het koekoeksnest. 12.00 Radio 2 regionaal. 13.00 Nieuws. 13.10 Goed op vrijdag. 14.00 Het Algemeen Belang. 16.00 Abraham al gezien? 17.00 Radio 2 regionaal. 18.00 Nieuws. 18.10 Hitriders. Toppers en platen van vroeger. 20.00 Wie zoekt die vindt. Programma met platen waaraan een verhaal is verbonden. 22.00 nieuws. 22.05 Country-Side. Country- en westernmuziek met Erik Bayens. 23.30 Nachtradio (vanaf 24.00 elk heel uur nieuws).

België/BRF
Nieuws: 6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 12.30, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30 en 20.00 uur.
6.05 Radiofrühstück + Spiel 'Glückstreffer' (6.15 Wort in den tag; 6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Veranstaltungskalender; 7.30 Regionalnachrichten; 8.30 Presseschau). 9.05 Regionalnachrichten. 9.10 Gut Aufgelegt. Tips und Themen am Vormittag. 12.05 Musik à la carte (12.30 BRF Aktuell). 13.00 Presseschau. 13.05 Musikbox. 16.05 Popcorn. 18.00 Regionalnachrichten. 18.05 BRF-Aktuell (Aktuelles vom Tage). 18.40 Jazz. 20.05-21.00 Lieder, Chansons & Folk.

Happy RTL Radio
Elk heel uur nieuws.
5.00 Dauwtrappen. 7.00 De start met Bart, Bart van Leeuwen. 10.00 Koffiekringen, Jan de Hoop. 12.00 Goeiemiddag Nederland, Marc Jacobs. 14.00 De Goudmijn met Jan van de Putte. 16.00 Vrijheid Blijheid met Ron Bisschop. 19.00 De Zeven uur Show. 22.00 De Goudmijn. 24.00-05.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie. 8.07 Morgenmelodie und Wetterbericht. 9.05 Musikpavillon (9.20 Feuilleton Opfer der Liebe). 12.00 Nachrichten, Zur Sache. 12.07 Gut aufgelegt (met om 13.00 Mitmenschen en 14.00 Nachrichten, Stichwort Wirtschaft). 15.00 Café-Konzert (15.40 Radiofeuilleton Opfer der Liebe). 16.05 Heimatmelodie. 17.00 Der Tag um fünf. 17.07 Musikexpress. 20.00 Nachrichten. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 21.00 Musik zum träumen. 22.30-4.05 Nachtexpress.

Vara begint landelijk festijn met voorronden

Songfestival voor kinderen op tv

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – De Vara heeft besloten de finale van het Kindersongfestival dit jaar op televisie uit te zenden. De eindstrijd waaraan de winnaars en winaressen van de twaalf provinciale voorronden meedoen, zal plaatsvinden in het najaar.

Het songfestival, dat is uitgegroeid tot een grote landelijke happening, beleeft zijn derde seizoen. De eerste twee edities waren zo succesvol dat de tv-dienst van de Vara besloot tot uitzending van de finale. Andere aanleiding is het derde lustrum van het Kinderen voor Kinderenkoor. De deelnemers moeten een keuze maken uit dertig liedjes van het repertoire van dit populaire kinderkoor.

Het festival staat open voor kinderen die zijn geboren in de jaren 1981 tot en met 1985. Om zich aan te melden moeten zij een briefkaart met hun naam en adres naar de Vara sturen (Vara-kindersongfestival, Postbus 950, 1200 AZ Hilversum). De voorronden en provinciale finales worden afgewerkt in de periode tussen 1 juni en 5 september van dit jaar.

Zegsman Leen Wessels van de Vara legt uit wat de oorspronkelijke bestaansreden was van songfestival. „We kregen elk jaar honderden telefoontjes van kinderen die graag wilden meedoen aan het Kinderen voor Kinderenkoor. Maar om organisatorische redenen moesten we hen steeds afwijzen. Er gaat namelijk zoveel tijd zitten in repetities en opnamen dat het moeilijk is kinderen die van ver buiten Hilversum komen, te laten meedoen. We vonden het vervelend dat die kinderen altijd buiten de boot vielen, en daarom zijn we begonnen met een songfestival met voorronden per provincie en soms zelfs per gemeente."

● *Kinderen voor Kinderen in 1989. Deze 'hoofdrolspelers' zingen en brengen het liedje 'Friet met mayonaise'.* Foto: KIPPA

Volgens Wessels deden vorig jaar tussen de vijfhonderd en zeshonderd kinderen mee aan het gehele festival. Dit aantal staat nog los van eventuele lokale audities en voorronden, waarvan de Vara geen weet heeft. Met name in de provincies Gelderland en Overijssel wordt erg veel werk gemaakt van het contest.

De kinderen zingen in principe solo, maar mogen desgewenst een achtergrondkoortje van maximaal vier kinderen inzetten. Per provincie en regio kunnen vorm en presentatie van de voorronden afwijken. Dit hangt af van de vraag hoeveel werk de verschillende regio-organisaties erin steken. De ene regio organiseert een heus festival met alles erop en eraan, de andere beperkt zich tot het houden van audities. De provinciale eindronden worden gepresenteerd door Jan Rietman en Henk Westbroek, die beiden ook betrokken zijn bij het Kinderen voor Kinderenkoor.

De Vara wil overigens voorkomen dat het Kindersongfestival een al te competitief karakter krijgt. „We zijn ontzettend bang dat je van die ouders krijgt die hun kinderen gaan pushen om maar te kunnen winnen. Het moet een kindvriendelijk evenement worden. Daar zullen we voor waken. Het winnen is niet belangrijk; waar het om gaat is dat kinderen op een podium een leuk liedje zingen," aldus Wessels.

Vorm en datum van de tv-finale zijn nog onbekend. „Er zijn twee mogelijkheden. De eerste is dat we één uitzending maken met de twaalf provinciale winnaars die tegen elkaar uitkomen. De tweede mogelijkheid is dat er eerst halve finales plaatsvinden, waarna we een programma maken over de vier besten."

All you need en Postcode Bingo in nieuw jasje

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM – Het populaire programma All you need is love komt volgend seizoen bij Veronica terug in een nieuw jasje. Volgens televisiedirecteur Joop Daalmeijer wordt momenteel nagedacht over nieuwe onderdelen voor het programma.

De kijkcijfers van het populaire dating- en koppelprogramma zijn weliswaar nog steeds heel hoog. De verrassing is er echter na een paar seizoenen af. Daalmeijer erkent dat All you need is love een formule is die jarenlang meekan, maar af en toe opgefrist moet worden. „Als je het hebt over nieuwe onderdelen, kun je denken aan het leggen van live-verbindingen in de uitzending. Vanuit de studio kun je via een videoscherm live contact zoeken met mensen in het land," aldus Daalmeijer.

Dat idee is gebaseerd op onderdelen van het BBC-programma Noel's house party. Veronica heeft tijdens het afgelopen Gouden Roos Festival in Montreux de rechten geclaimd van het BBC-programma (bronzen roos in categorie diversen).

Het spelprogramma rond de Postcodeloterij, Postcode bingo, dat Tros en Veronica samen uitzenden op de zondagavond, krijgt volgens Daalmeijer in het nieuwe seizoen een hele nieuwe opzet. Het toverwoord is ook hier reality-tv. „De onderdelen waarin Reinout Oerlemans op pad gaat om onder meer geldprijzen uit te delen in de winnende straten slaan heel erg aan bij de kijkers. In die sfeer gaan we verder met het programma."

Cliff Richard stelt musical jaartje uit

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – De Britse ster Cliff Richard heeft de opvoering van zijn musical Heathcliff voor een jaar uitgesteld wegens problemen met de opnamen en de produktie. Dat heeft de International Cliff Richard Movement in Amsterdam bekendgemaakt.

De musical, gebaseerd op het romantische meesterwerk Wuthering Heights van de 19de eeuwse schrijfster Emily Brontë zou zijn Britse première in november krijgen. Richard, die al meer dan 100 pop-hits heeft gescoord, zou daarin de rol van Heathcliff spelen. Voor de show, die 14 miljoen gulden heeft gekost, zijn al voor meer dan acht miljoen gulden aan kaartjes verkocht.

„We waren te ambitieus met onze planning," zegt Bill Lathmam van het produktieteam. „Als we waren doorgegaan, hadden we compromissen moeten sluiten en dat willen we niet met zo'n grote produktie."

In plaats van de musical zal Richard een tournee maken en die plaatsen aandoen waar Heathcliff te zien zou zijn geweest. Daarbij zal hij al zijn top-vijftig van de laatste 35 jaar laten horen.

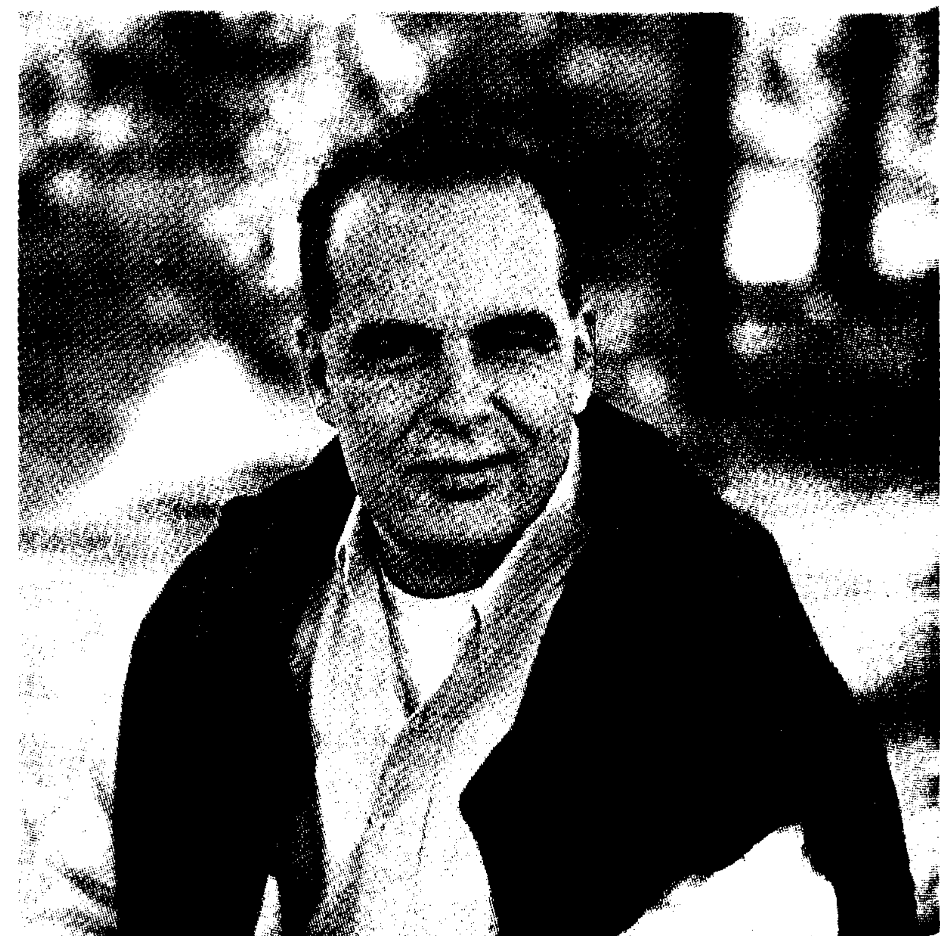
Veronica zoekt opnieuw beste schoolkranten

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – Club Veronica organiseert dit jaar voor de tweede achtereenvolgende keer de Club Veronica Schoolkrant Wedstrijd. Schoolkrantenredacties in het voortgezet onderwijs kunnen hieraan deelnemen. De aftrap voor de strijd wordt gegeven tijdens de – volgens Club Veronica – grootste persconferentie ooit gehouden.

Deze persconferentie vindt plaats op 11 juli in de Utrechtse Jaarbeurs. De verwachting is dat niet minder dan 1000 redacteurtjes van de diverse schoolkranten in Utrecht aanwezig zullen zijn, óók voor deelname aan de praktische workshops over het maken van een schoolkrant.

In navolging op de radio- en tv-opleidingen van Veronica maakt aankomend schrijftalent via deze wedstrijd kans op een journalistieke opleiding bij Club Veronica. De winnaar van de wedstrijd krijgt een jaar lang een column in het Club Veronica Magazine en een computer.

● *Gert Berg: volgend jaar gewapend met een camera voor Veronica De Nacht in.* Foto: KIPPA

Gert Berg pakt uit met serie De Nacht

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM – Gert Berg gaat vanaf januari volgend jaar een serie programma's maken voor Veronica onder de titel De Nacht.

In de serie, die uit acht afleveringen bestaat, gaat Gert Berg 's nachts met de camera op pad. Elke aflevering heeft een ander thema. „Ik heb net gefilmd voor een aflevering over SM. Ik ga een nacht met een detective op pad en we volgen de popgroep 2 Unlimited 's nachts."

Gert Berg was vorig jaar zomer voor het laatst bij Veronica te zien als één van de presentatoren van Veronica goes Asia. Daarvoor presenteerde hij zijn talkshow Berg. Ook deze zomer werkt Gert Berg mee aan het programma Veronica goes Caribbean. Hij maakt reportages voor het programma op de eilanden Barbados, Grenada, Trinidad en Cuba. In januari 1995 begint hij met De Nacht. „Het is fantastisch om weer op pad te zijn met de camera," aldus Gert Berg. Zijn spraakmakende onderwerpen en de vaak agressieve, cynische manier van interviewen in zijn talkshow Berg riepen bij veel kijkers gemengde gevoelens op.

Boudewijn de Groot ziet Abraham

DOOR JOHN OOMKES

TIEL – Eén van de zonen van Boudewijn de Groot presenteert het RTL5-programma Music Scene. Er zijn momenten dat ik me even in de arm moet knijpen als Marcel de Groots relaxte gezicht in beeld schuif – zo vader, zo zoon. Dezelfde quasi-beheerste nonchalance, dezelfde onderhuidse, verlegen passie. Net zo'n appel en stam-verhaal als dat van Julian en John Lennon. Boudewijn (op 20-05-44 geboren in een Japans interneringskamp in Nederlands-Indië) wordt vandaag vijftig.

Het lichaam dat de liedjeszanger van weleer en de musicalacteur van vorig seizoen in zich verenigt, komt op jaren. De Groot heeft de eerbiedwaardige status van Ouwe Lul bereikt. De leeftijdsgrens waarna jongeren je onvermijdelijk met het onverbiddelijke U aanspreken en de kloof alleen maar erger maken door op te merken dat je er jong voor je jaren uitziet.

Een halve eeuw De Groot! Juist omdat ergens in de jaren zestig de jeugd het voor het zeggen kreeg, beleven we de vergrijzing in de jaren negentig zo sterk. De eerste na-oorlogse generatie die toen niet meer het vanzelfsprekende respect van hun opstandige kinderen beschoren was, kraait nu in De Tweede Kamer zelf victorie. Toen, halverwege de jaren zestig, was De Groot min of meer bijtijds aanwezig; nu, medio jaren negentig, hoort hij er verdikkie wéér per ongeluk bij. Eigenlijk was hij toen al een tikkie te oud, en is ie nu een tikkie te jong.

Historisch correct

Hoe was dat nou in de jaren zestig? Tekstdichter Lennaert Nijgh, tot op de dag van vandaag De Groots hoflevancier, pleegt veel te worden benaderd door schoolkrantredacties. Hij vertelt het jonge volk dan juist niet over de jaren zestig, want die verliepen tot de zomer van 1967 uitermate tam en feitelijk – op het rookbommetje richting trouwkoets van Bea en Claus ('66) na – voorspelbaar.

Het oproer kraaide pas na Van Mierlo ('66), Sgt. Pepper ('67), Parijs ('68) en Woodstock ('69). Voordien behoorden de jaren zestig Mies Bouwman, Cliff Richard, Abi en Esther Ofarim en Nina en Frederik toe. „Meestal vertel ik de jeugd van nu over de vroege jaren zeventig," zegt Nijgh, „En dan zijn ze tevreden."

Onderstroom

Zo bezien hebben de jaren zestig in Nederland niet al te veel woeling veroorzaakt. We lagen maar enkele jaren als quasi-hippies onderuit op vervuilde matrassen – een enkel anachronisme als De Melkweg en Ruigoord daargelaten. Maar het is maar hoe je 't bekijkt. Als je de brede maatschapppelijke onderstroom in kaart zou brengen, kun je niet om de doorwerkende invloed van de jaren zestig heen. Hans Alders en Jan Pronk zijn toch ieder op zijn manier met de idealen van toen bezig? Een tikje grotesk misschien van tijd tot tijd, maar in de grond van de zaak op integere wijze. En is het niet zo dat D66 pas nu kans maakt de politieke macht anders te ordenen?

Toen Boudewijn de Groot in '66

● *Boudewijn de Groot was halverwege de jaren zestig al een tikkie te oud en nu is ie een tikkie te jong.* Foto: KIPPA

(!) Meneer de President vermanend toesprak – hij zingzegde een beetje, in de stijl van Marie Laforet – trok gezagsgetrouw Nederland de wenkbrauwen op. „Slaap zacht!", zong De Groot, en niet: „Johnson Moordenaar!" – hetgeen toen nog een overtreding heette: 'belediging van een bevriend staatshoofd'. Maar toch: opwinding. Nu roept desnoods half Amerika schande over de bedgeheimen van Clinton, toen verwaarde alleen de top van de FBI zich over de Kennedy's en Marilyn Monroe.

Ego-vormend

De jaren zestig hebben een steeds breder wordende aandacht voor sex, onderwijs, milieu, muziek en comfort opgeleverd – niet bepaald de eerste levensbehoeften, maar toch belangrijke, ego-vormende aspecten. Holland had, net als het grootste deel van de westerse wereld de na-oorlogse draad weer opgepakt. De Wederopbouw was geklaard, de laatste gaten in de Deltadijken werden met het afzinken van caissons gevuld. Hoe nu verder? Waarheen en vooral waarvoor? Boudewijn en Lennaert, de twee gemankeerde filmacademiestudenten uit Haarlem, hadden gezien hun lyceale milieu (Coornhertlyceum Haarlem) wel enige voeling met de tijd, en stonden er tot hun stomme verwondering feitelijk middenin.

Het gekke is dat je die ontwikkeling bij De Groot – en dus ook bij Nijgh – kunt teruglezen aan de hand van hun liedjes. Begin 1967, nog voor de 'Summer of Love' (!), was er de toeterende blijdschap van Het Land van Maas en Waal, gevolgd door albums waaruit de Zeitgeist nog nadrukkelijker sprak: Picknick ('68) en Nacht en Ontij ('69).

De jaren zeventig werden doorgebracht met een eindeloze speurtocht naar het eigen individu. De Groot brak met Nijgh en kweelde onzinteksten (Als de Rook om je Hoofd is Verdwenen; Jimmy (Hoe Sterk is de Eenzame Fietser; Waterdrager, draag het water naar de zee-hee).

Radio 10 Gold gaat eigen blad uitgeven

Van onze rtv-redactie

AMSTERDAM – Het commerciële radiostation Radio 10 Gold komt in september met een eigen blad. Het station, dat sinds kort beschikt over een etherfrequentie, wil door middel van het blad 'de band met de lezers versterken', aldus programmadirecteur Tom Mulder van de Radio 10 Groep, waartoe naast Radio 10 Gold ook Love Radio en Concert Radio behoren.

Het blad zal bestaan uit interviews met sterren en dj's die regelmatig via het station te beluisteren zijn. „Alles wat je op de zender hoort lees je in het blad terug," aldus Mulder. Het magazine zal in eigen beheer worden uitgegeven. De Radio 10 Groep geeft al het Concert Radio Programmablad uit, dat inmiddels 10.000 abonnees heeft en daarbij in een oplage van 13.000 exemplaren in de losse verkoop verkrijgbaar is.

Pinkpop 25

Pinkpop 1994 belooft opnieuw de records te gaan breken: nog meer bezoekers, nog meer bands. Rocking Kolonia is met zeven bands een volwaardig festival geworden; Pinkpop zelf telt ter gelegenheid van de officiële vijfentwintigste editie zelfs achttien bands, waarmee het totaal feestelijk op 25 komt. Daarnaast treden tijdens de traditionele Nacht van Pinkpop ook nog eens dertien amateurbands op. Liefhebbers voor de uitputtingsslag die Pinkpop heet, zijn er in kennelijk voldoende mate. Met 70.000 Pinkpoppers, van wie er 25.000 ook Rocking Kolonia bezoeken, staat er opnieuw een bezoekersrecord. En nog is organisator Jan Smeets niet tevreden: hij onderhandelt over de aankoop van de draf- en renbaan, om er een permanente concert- en evenementenlokatie van te maken. Pinkpop is uitgegroeid tot een volwaardig tweedaags festival en ofschoon hier en daar een klacht opklinkt, is het onomstotelijk Pinkpop dat elk jaar weer Limburg nadrukkelijk op de muzikale landkaart zet.

DOOR JOOS PHILIPPENS

De gedachte om in Limburg een popfestival te houden met Pinksteren kreeg al in 1969, dus 26 jaar geleden, vorm in een Gulpens weiland. Daarover in deze bijlage elders meer. Pinkpop vormde er een jaar later de Geleense voortzetting van.

Het was op 18 mei 1970 mooi weer, de entree bedroeg een rijksdaalder. Maar liefst tienduizend mensen kwamen af op groepen als de George Baker Selection (!), de Golden Earring, Livin' Blues, maar ook inmiddels al lang vergeten bands als Bismarck, Opus en Dream.
Het totale budget bedroeg 15.000 gulden, waarvan topact Keef Hartley alleen al 3000 gulden opslokte. Ooit van gehoord?
Hartley was drummer bij John Mayall, in 1970 was je dan iemand van stand. Pinkpop heeft gedurende de afgelopen 25 jaar vele hypes gekend, groepen en artiesten die hun kortstondige roem mochten bekronen op het Pinkpop-podium. In deze bijlage wordt ook daar nader op ingegaan.

Pinkpop groeide gestaag, wat in 1976 met 40.000 bezoekers voor het eerst een uitverkocht Burgemeester Damen Sportpark opleverde. Vijf keer achtereen puilde het sportpark vervolgens uit, waarbij 1979 met The Police en Dire Straits algemeen als een hoogtepunt wordt gezien.
Maar toen dienden zich problemen aan. Het festivalterrein lag midden tussen woningen en de grote toeloop bezorgde de omwonenden veel overlast. Tuintjes werden vernield, er werd in portieken gepiest.
Burgemeester Van Banning had echter geen spijt van het binnenhalen van Pinkpop: „Ik begrijp zulke vertoningen wel niet zo best, maar dit is geweldig."
De lokale belangengroepering Aktie en Vernieuwing eiste echter een garantiefonds voor het Pinkpopvandalisme. De plaatselijke politiek verzon allerlei noodoplossingen, zoals het autovrij maken van de binnenstad. Daarmee moest agressie voorkomen worden door automobilisten 'die de Pinkpopgangers wel eens van dichtbij wilden zien.'

Ook programmatisch belandde Pinkpop in een dal. Jan Smeets, opgeklommen van een van de medewerkers in 1970 tot onbetwiste mr. Pinkpop, vloog aanvankelijk nog hoogstpersoonlijk over de hele wereld om artiesten te strikken, vanaf 1980 kreeg hij hulp van Leon Ramakers van Mojo.
Dat behoedde Pinkpop niet voor een blunder. Na de vette, uitverkochte jaren dacht Smeets in 1982 op te kunnen tegen de concurrentie van drie Stones-concerten in de Rotterdamse Kuip. Mooi niet: twintigduizend bezoekers minder dan voorheen.

Smeets ging op de populaire toer met Doe Maar en Nena, trok weer veertigduizend toeschouwers in 1983, maar de rekening was duur. Pinkpop werd niet meer serieus genomen. Veelgehoorde termen: 'kindermatinee' en 'Veronicafestival.'
In 1985 was de situatie ronduit deplorabel: slechts 15.000 fans kwamen af op Steel Pulse, King (ja, presenteert MTV), Chris Rea, China Crisis en The Stranglers. Het roer moest om. Mojo nam de programmering over, met voor Smeets het vetorecht. Meteen werden 'vernieuwende' groepen gecontracteerd als Waterboys, Cult, Cure, Blow Monkeys. In één klap stroomde Geleen weer vol.

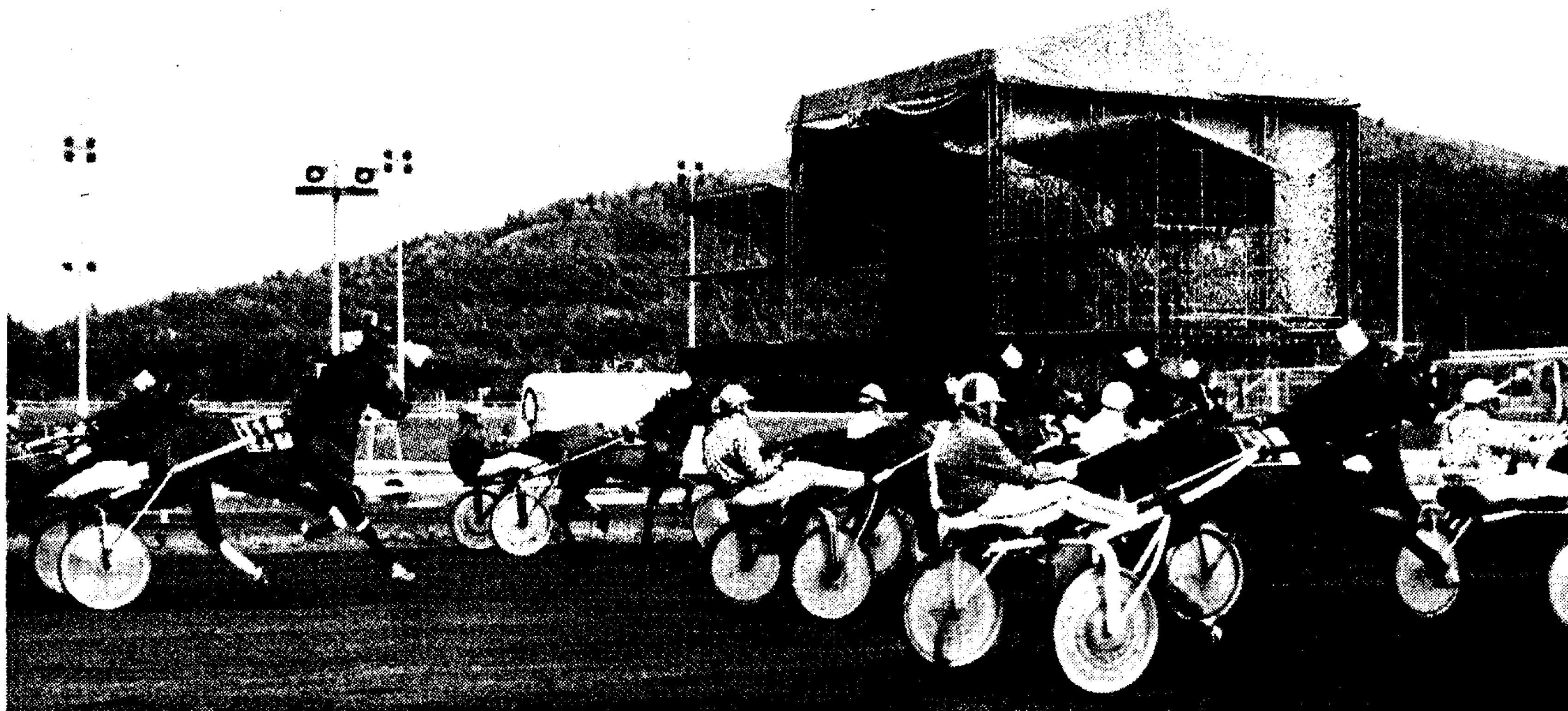
„Jan Smeets was een zielsgelukkig mens. Bijna vijftigduizend toeschouwers en een programma dat zowel artistiek als commercieel een succes was. En dat terwijl Smeets eind vorig jaar de gemeente had laten weten er geen gat meer in te zien. Pinkpop leek ter ziele. Totdat Geleens nieuwe burgemeester Lurvink hem op het goede spoor zette middels subsidies en garantiestellingen," meldde het Limburgs Dagblad op 20 mei 1986.
Toch trok Pinkpop in 1987, na zeventien jaar Geleen, naar Baarlo. Niet, zoals te verwachten viel, door de omwonenden, stelt Smeets. De gemeente legde een schaatsbaan aan en Pinkpop zou een jaartje moeten uitwijken.
Burgemeester Lurvink wilde Pinkpop per se behouden voor Geleen. „Hij heeft me zelfs meegenomen naar de rand van de stad en zei: ik wil er een Woodstock van maken. Hij besefte niet dat hij op het grondgebied van een andere gemeente stond," vertelt Smeets in het jubileumboek 'Pinkpop 25.'

Lurvink bood ook een terrein aan vlak bij DSM. Leuk geprobeerd, vond Smeets. „Ik zeg: wat als die fabriek ontploft? Leon Ramakers is zelfs nog komen kijken. Hij kon er geen woord voor bedenken, zo'n idioot idee was het."
Wel hebben de omwonenden een terugkeer onmogelijk gemaakt. Vanwege de schaatsbaan veranderde Geleen de bestemming. Via de bezwarenprocedure dwongen de omwonenden uiterst strenge geluidseisen af. Verderop in deze bijlage blijkt dat anno 1994 alleen al de gedachte aan Pinkpop hen met afschuw vervult.

Baarlo 1987 viel niet mee. Constante regen, 32.000 bezoekers, een ton verlies. Smeets raakte opnieuw in gesprek met Landgraaf, waar de draf- en renbaan een ideale plek leek. Het gemeentebestuur had een jaar eerder echter toestemming geweigerd voor de Tweede Pinksterdag vanwege... een Tiroler tentfeest.
Vanaf 1988 vond Pinkpop dan toch z'n vaste stek in de Oostelijke Mijnstreek. Sindsdien is de populariteit tot ongekende hoogte gegroeid. Vorig jaar ruim 65.000 bezoekers, een aantal dat dit jaar opnieuw wordt overschreden met 70.000 Pinkpopgangers. Het budget is gegroeid tot 3,3 miljoen gulden. De 15.000 piek uit 1970 zijn daarmee vergeleken een lachertje.

Vooral ook de Landgraafse camping is uitgegroeid tot een enorme publiekstrekker. Vorig jaar 24.000 kampeerders, dit jaar door wat verschuivingen nog meer.
Pinkpop is al een tweedaags festival, met op Pinkstermaandag 1994 voor het eerst twee podia waar tegelijk op gespeeld wordt. De bands behoren tot de categorie vooruitstrevend, een imago dat uit alle windstreken van Europa fans trekt.
Voor Jan Smeets reden om zelfs een poging te doen de hele draf- en renbaan te kopen, om zo het hele jaar door activiteiten te kunnen organiseren.

Dat zou een goede zaak zijn. Maar de les van 1982 maant tot voorzichtigheid: je moet je hand niet overspelen. Tegen de Rolling Stones kun je niet op.

Paarden en Pinkpop waren lange tijd onafscheidelijk. Toen de Landgraafse draf- en renbaan die naam nog met recht mocht dragen, draaiden paard en jockey zelfs de dag vóór het festival onverstoorbaar hun rondjes.

Foto: DRIES LINSSEN

Het kolossale en peperdure podium vormt nog altijd het artistieke epicentrum van Pinkpop. Bij gelegenheid van het zilveren festivaljubileum en het ongekend grote aantal gecontracteerde bands, worden er dit jaar zelfs twee podia neergezet.

Foto: DRIES LINSSEN

Met gepaste trots mag Pinkpop zich Europa's langst bestaande popfestival-in-de-openlucht noemen. Dat die laatste toevoeging tevens inhoudt dat regengod Pluvius regelmatig eregast is op het festivalterrein, ondervond deze jongeman twaalf edities geleden aan den lijve. Plaats van handeling was toen nog het Geleense burgemeester Damenpark, de bakermat van Pinkpop.

Foto: PETER ROOZEN

LANDGRAAF 23 MEI '94

PINKPOP

Colofon

Eindredactie en coördinatie: *Rik van Druten.*

Bijdragen: *Gé Backus, Benti Banach, Hans Goossen, Jan Hensels, Monique Parren, Joos Philippens, Laurens Schellen.*

Vormgeving: *Sharon Nethercott.*

Foto's: *Dries Linssen, Peter Roozen, John Smeets.*

Graphics: *Karel Gerrits.*

The Prodigal Sons

Zomaar een zaterdagnacht in een kroeg op het Limburgse platteland. Rond het sluitingsuur komt een groepje slungelachtige jongemannen binnen met koffers onder hun armen. Het blijkt de groep van de volgende avond te zijn, The Prodigal Sons. Ze komen net terug van een optreden ergens verderop, maar vermoeid zijn ze allerminst. Na een pilsje worden de gitaren uit de koffers gepakt en is het selecte gezelschap in het café getuige van een kort akoestisch optreden. Later legt de band zich te ruste in de aan de kroeg gelegen beugelbaan. Diezelfde Prodigal Sons staan een jaar later op Pinkpop. Het kan snel gaan. De Zwolse band heeft alles in zich om uit te groeien tot de beste rockband van Nederland, als ze dat al niet is. Waar de Sons ook komen, steevast raken de toeschouwers geïmponeerd door het hechte geluid en de charismatische uitstraling van zanger Erwin Nijhoff, de spil van de band. Nadat de finale van de Grote Prijs van Nederland was bereikt en het clubcircuit was platgespeeld, zal nu moeten blijken of The Prodigal Sons klaar zijn voor het grote werk.

Erwin Nijhoff was pas zeventien toen hij in 1990 The Prodigal Sons oprichtte. The Stones, Jimi Hendrix en Free zijn hoorbare invloeden, maar ook een hedendaagse band als Black Crowes werd door de critici telkens van stal gehaald om de 'Sons' mee te vergelijken. Dat Nijhoff en de zijnen meer kunnen dan hun idolen imiteren, bleek op de vorig jaar uitgekomen cd Wine Of Life, die de doorbraak betekende. Rechttoe-rechtaan-rock zonder opsmuk waarvoor men zich ook internationaal niet hoeft te schamen. In 1992 verraste Bettie Serveert de Nederpop met Palomine, wat een jaar later een Pinkpop-optreden tot gevolg had. Dat dit jaar de keus op The Prodigal Sons is gevallen, is niet meer dan logisch. Erwin Nijhoff (zang/gitaar), Albert Bartels (bas), Henk Holsappel (drums) en Henk Benne (gitaar) leveren momenteel het beste wat de Nederlandse rock te bieden heeft.

Wat maakt Pinkpop tot een belangrijk festival dat jaarlijke moeiteloos vijftigduizend mensen op de been brengt? De aanwezigheid van wereldsterren, de laatste hypes of totaal onbekende bands die vervolgens doorbreken? In 25 jaar hebben hooguit 35 toppers op Pinkpop gestaan, voor slechts een handvol

Een op de drie Pinkpopacts verdwijnt in de anonimitei

acts is het festival een springplank geweest. De rest verdwijnt in de anonimiteit of belandt ergens in de middenmoot.

DOOR BENTI BANACH

Wat is er toch met Keef Hartley gebeurd, die met zijn Big Band stond geprogrammeerd op het allereerste Pinkpop-festival in 1970? Anno 1994 is hij niet meer dan een voetnoot in de annalen van de popmuziek. Hoe is het The Happy Mondays vergaan, nadat ze het licht op Pinkpop 1991 hebben uitgedaan? En wie zal zich over pakweg vijf jaar nog The Family Stand, Thelonious Monster en PJ Harvey herinneren? Een derde van alle bands die in 25 jaar op het Limburgse festival hebben gespeeld, is verdwenen in de anonimiteit. Sommige namen brengen niet eens een gevoel van herkenning teweeg (Bismarck, Forest, Gaga, Red, White & Blue), andere leven hooguit nog voort in de herinnering dank zij een hit (Nena, Racing Cars, King, Mungo Jerry).

Een overzicht van 25 jaar Pinkpop leert dat Smeets c.s. zich bij de programmering in grote mate laten leiden door hypes en trends. Maar trends zijn eindig en zeker groepen die daarop meevaren. Hooguit een of twee Pinkpopbands hebben de stroming overleefd en verdienen een plaats tussen de 'blijvers'. En dat zijn uiteindelijk de namen die een festival aanzien geven en waar een organisatie tot in lengte van dagen trots op zal zijn.

De eerste trend die Pinkpop bepaalde was de folk. Van 1971 tot en met 1977 verschenen bands als CCC Inc., Fairport Convention, Fungus en The Bothy Band op het Limburgse podium. Slechts Fairport spreekt nu nog tot de verbeelding, hoewel in de toenmalige Pinkpop-bezetting de vedetten Sandy Denny en Richard Thompson ontbraken.
Een tweede duidelijke trend diende zich aan in 1981. De new wave stuurde vele een- of hooguit tweedagsvliegen als Fun Boy Three, China Crisis en Wang Chung naar Limburg. Uit die periode hebben alleen Simple Minds en The Cure het geschopt tot 'blijvers'. Ook de wave op Pinkpop was na zeven jaar uitgewaaid. (Wie beweerde ook al weer dat alle trends in de popmuziek zeven jaar duren?)

Voor een mini-trend zorgde de ska in 1980 en 1981. Na The Specials en Madness was het gedaan met de staccato dansmuziek op Pinkpop. Reggae is een minder strak omlijnde trend. In de periode 1979-1988 hebben vijf reggae-acts opgetreden, maar sinds Aswad zijn de luie klanken uit Jamaica niet meer besteed aan de festivalbezoeker. Van de reggae-acts op Pinkpop is alleen de naam UB40 blijven hangen.
Mocht symfonische rock op Pinkpop ooit een trend zijn geweest, dan is die in ieder geval al lang passé. Van 1970 tot 1984 zijn vijf groepen uit dat genre te gast geweest in Geleen. Marillion was de bekendste en tevens laatste symfonische-rock-act.
De laatste trend is de rootsmuziek. Aanhakend bij de folkrevival en de wereldmuziekhausse staan sinds 1987 (zeven jaar geleden!) bands op Pinkpop die hoorbaar teruggrijpen naar hun eigen of andermans wortels. Slechts van The Pogues en David Byrne kunnen we met zekerheid stellen dat we die nooit zullen vergeten.
Funk blijkt min of meer een vaste waarde te zijn. Gemiddeld genomen speelt op elke derde Pinkpop een band met duidelijke funkinvloeden, de eerste in 1976 (Jess Roden), de laatste nog in 1992 (The Family Stand). Maar geen van die namen wist te beklijven.
Hardrock is eveneens een constante aanwezige geweest, hoewel het genre vanaf 1988 heeft moeten lijden onder de toegenomen hardheid van de (gitaar-)rock in het algemeen. Welke hardrockgroep van Pinkpop staat na al die tijd nog overeind? Rush, Van Halen, Gary Moore?
Niet alleen zijn bands in de vergetelheid geraakt omdat de hype waar ze deel van uitmaakten voorbij is, ook omdat ze gecontracteerd zijn op grond van één hitje of verdienstelijk album. Het had natuurlijk geheel anders kunnen uitpakken, maar verrassend is het niet dat we van Sailor, Jason & the Scorchers, Garland Jeffreys na Pinkpop nauwelijks meer iets vernomen hebben.

Van de vergeten bands zal zeker de meerderheid een positieve indruk in Limburg hebben achtergelaten. Een band die een puik Pinkpopoptreden neerzet en niet veel later in de tweedehandsbak belandt, is daarom ook geen misser in de programmatie. Het kan een perfecte vuller met een hoge amusementswaarde zijn. Hoewel deze acts in tijd gemeten het programma grotendeels inkleuren, bepalen zij niet de waarde van een festival. Ook niet de vele smaakvolle acts die in de middenmoot zijn blijven steken, zoals Ian Dury, Echo & The Bunnymen, Kevin Coyne, Herman Brood of Graham Parker.

De kracht en het belang van Pinkpop wordt veeleer afgeleid uit de uitschieters naar boven. Ruim dertig van de circa 175 bands en solisten op Pinkpop tellen nog steeds mee en zullen blijven meetellen. Ze hebben trends overleefd, omdat ze volgens de wet van de sterkste kwamen bovendrijven uit die trend, maar meestal omdat ze trends overstijgen. Uit de jaren zeventig herinneren we ons bijvoorbeeld Fleetwood Mac, Captain Beefheart, Little Feat en de Police, het volgende decennium leverde onder andere U2, Red Hot Chili Peppers, John Hiatt, The Pixies en R.E.M. en vers in het geheugen liggen de Urban Dance Squad, Van Morrison, Lenny Kravitz en Pearl Jam. Hun namen worden in de muziekgeschiedenis met kapitalen geschreven en het moet vreemd lopen wil dat ooit veranderen.

Maar Pinkpop leert ons dat de meeste toppers al gevestigd waren toen zij in Limburg aantraden. The Kinks regeerden in 1977 al lang niet meer, Fleetwood Mac was in 1971 al groot en Little Feat's Sailin' Shoes was vier jaar eerder uitgekomen.
Sinds 1987 heeft de organisatie het ook min of meer tot beleid verheven om vedetten te contracteren. Reed, Morrison, Jackson, R.E.M., Cave, Hiatt en Costello gaven fleur aan het affiche, maar het Limburgse optreden zal aan hun eigen palmares weinig meer hebben toegevoegd.

Anders was dat bij The Police, Elvis Costello en Dire Straits (allen in 1979). Hoewel de drie reeds baanbrekend studiowerk hadden verricht (respectievelijk Outlandos d'Amour, My Aim Is True en Dire Straits) moesten zij de sprong naar het grote publiek in Nederland nog maken. Gesteld mag worden dat hun optreden in het Burgemeester Damenpark die sprong heeft vergemakkelijkt. In de daaropvolgende jaren overkwam Joe Jackson, U2, The Jam en The J.Geilsband hetzelfde, hoewel de laatste twee geen permanent verblijf in de eregalerij van de popmuziek was gegund.

Sinds Mojo zich is gaan bemoeien met de programmering is Pinkpop progressiever en commercieel gezien succesvoller geworden. Vele jonge vernieuwende bands zijn gecontracteerd, maar niet nadat de muziekwereld om hun komst had geschreeuwd. Daarom kon Pinkpop niet heen om acts als The Pixies, The Urban Dance Squad, Lenny Kravitz, Pearl Jam en Red Hot Chili Peppers. Alle hebben de artistieke en/of commerciële megastatus bereikt en Pinkpop zal daar voor Nederland zeker toe hebben bijgedragen. Laten we het op het laatste broodnodige duwtje in de goede richting houden. Maar ze zijn niet ontdekt op Pinkpop. Gedenkwaardig zijn de optredens geweest van Black Crowes, Living Colour, Fishbone en Rage Against The Machine, maar in hoeverre zij over enkele jaren nog meetellen is de vraag.

Trends, gevestigde namen, gehoorzamen aan de oekazes van de muziekbusiness. Neemt Pinkpop dan geen enkel risico? Omwille van de commercie zijn enkele veilige acts en amusante vullers broodnodig. Toch hebben de samenstellers in 25 jaar genoeg lef getoond en in een aantal gevallen zelfs duidelijk een goede neus gehad.
Laten we eens kijken naar de openers van het festival, waarvoor doorgaans onbekende acts in aanmerking komen. Zo mocht de nog jonge en beginnende Tom Petty in 1977 het festival opwarmen. Anno 1994 hoort hij er definitief bij. Doe Maar warmde het festival in 1982 op, het jaar erop waren Vrienten en Jansz een hype. Ook The Black Crowes, Tragically Hip en Buffalo Tom werden geprogrammeerd op een tijdstip dat de meeste bezoekers nog moesten acclimatiseren. Al drie zijn iets later doorgebroken.
Daarnaast heeft Pinkpop het gewaagd om commercieel weinig aantrekkelijke bands van eigen bodem in de ochtend te plannen, zoals Rick Nolov, Jansse Bagge Bend, Gaga, Partner, Gé Reinders en Hallo Venray. Bands van dat kaliber krijgen op Torhout-Werchter nooit een kans. En wat te denken van de weinig bekende Luka Bloom alleen met gitaar voor 53.000 mensen te laten spelen in 1991?

Pinkpop heeft zeker geregeld durven gokken in de programmering. En ook gescoord, want zoals je gemiddeld een op de zes keer een zes zult dobbelen, zo is ook een op de zoveel muzikale gokken een voltreffer. Pinkpop moet daarom blijven beseffen dat wie niet waagt, niet wint. Zeker als het festival er prat op wil gaan trendsettend te zijn. Maar of dat laatste terecht is, mag worden betwijfeld. Want belangrijke stromingen als punk, rap en house heeft het festival niet of nauwelijks opgepikt, laat staan aangewakkerd.

Wat maakt nu Pinkpop aantrekkelijk? Voor muzikanten de wetenschap dat ze in het voetspoor treden van illustere figuren als Don van Vliet, Shane MacGowan, Lou Reed en Eddie Vedder en dat er altijd tienduizenden muziekliefhebbers blind op afkomen. En voor die tienduizenden? Een redelijke kans dat zij de opstanding van een nieuwe Police, U2 of Pearl Jam meemaken, dat zij op de hoogte blijven van de bands die nu modern zijn en, ten slotte, dat er altijd wel goede muziek tussen zit.

● *Nena, een van de vele luchtballons die na Pinkpop zijn doorgeprikt.* Foto: PETER ROOZEN

Rage Against The Machine

Rage Against The Machine was voor velen dé live-sensatie van het vorige Pinkpopfestival, van het gehele jaar eigenlijk wel. Als een bezetene rent Zack De La Rocha over de bühne heen en weer. Woedend schreeuwt hij zijn frustratie over onrecht in de wereld van zich af, woede vooral toegespitst op de vernietigende werking die de machine die Amerika heet op velen heeft. En die woede is niet gespeeld.

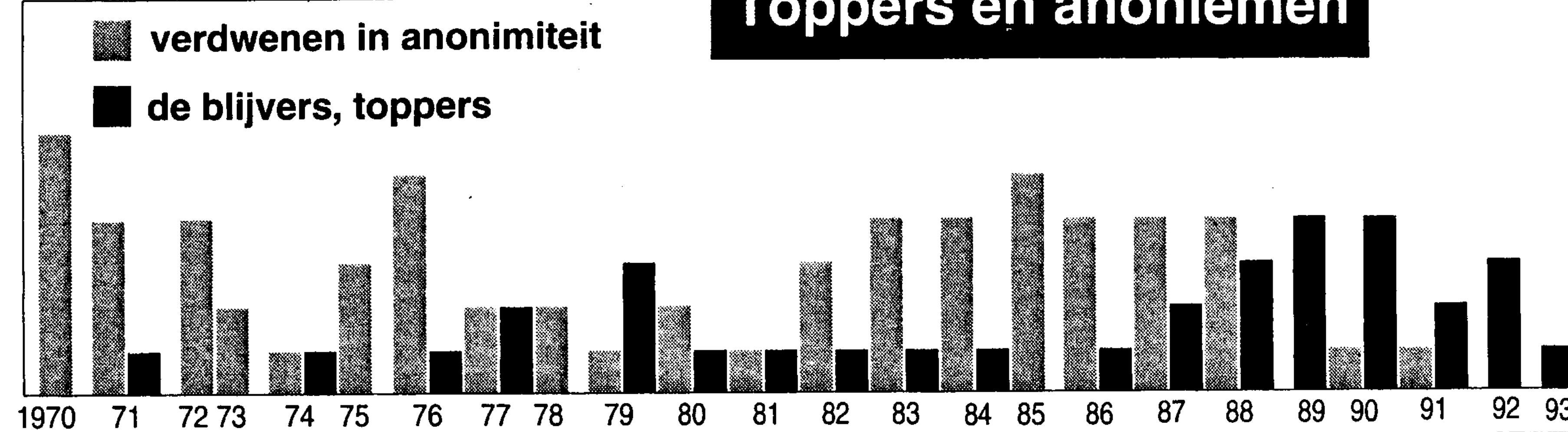
Voeg daarbij de stevige gitaar-rifs van Tom Morello en je hebt al een licht ontvlambaar brouwsel. Drummer Brad Wilk en bassist Timmy C. leggen een meer dan solide ondergrond die het publiek tot stagediven aanzet. Bij het verschijnen van hun gelijknamig debuut twee jaar geleden kon bijna niemand bevroeden dat de Amerikaanse groep al snel zou uitgroeien tot een van de populairste crossover-groepen. Een vleugje funk, wat metal en rap. En niet eens allemaal lekker weghappende composities. Sommige nummers moeten het vooral hebben van de gretigheid en de felheid waarmee ze worden uitgevoerd.
Maar ook de organisatie van het Belgische dubbel-festival Torhout/Werchter besloot gezien die snel gegroeide populariteit de groep ook daar aan het affiche toe te voegen. Bij de Belgische jeugd bleek Rage Against The Machine tal van idolen in bekendheid te zijn voorbij gestreefd. En in Nederland is het al niet veel anders. De groep met zijn militante standpunten en muziek kreeg bovendien de nodige aandacht van de media.

Live zal het Amerikaanse stelletje tegenvoeters er weer flink tegen aan gaan. Wel benieuwd of en hoe ze hun succes continueren. Sinds hun debuutplaat verscheen, zijn nu al twee jaar verstreken. Staat tegenover dat de groep pas een jaar na het verschijnen van dat album doorbrak naar een groter publiek, mede door Killing In The Name Of.

TRENDS OP PINKPOP

	FOLK	HARDROCK	NEW WAVE	REGGAE	SYMFONISCH	FUNK	SKA	ROOTS/WERELD	GITAARROCK
1970									
71	X				X				
72	X								
73	X	X			X				
74	X	X							
1975	X	X							
76	X	X				X			
77	X				X				
78		X							
79		X		X		X			
1980		X					X		
81		X	X	X			X		
82		X	X		X	X			
83		X	X						
84		X	X	X	X				
1985		X	X	X		X			
86		X	X						X
87			X					X	X
88				X				X	X
89						X		X	X
1990								X	X
91								X	X
92						X		X	X
93									X

Toppers en anoniemen

Urban Dance Squad

Het gaat wat ver om in het geval van de Urban Dance Squad van een come-back te spreken. Feit is dat de Nederlandse crossover-trots met hun nieuwe album Persona Non Grata weer helemaal terug is vooraan aan het muziekfront. In de produktie van Phil Nicolo klinkt de Squad nog spetterender dan we al van hen gewend waren. Persona Non Grata benadert van alle drie de cd's het dichtst het live-geluid.
De band verloor tijdens een tournee door Frankrijk dj DNA, die met zijn scratches een belangrijk stempel drukte op de eerste twee cd's Mental Floss For The Globe en Life 'N Perspectives Of A Genuine Cross-over.

De groep nam het wijze besluit om dan maar als viermansformatie door te gaan. Na het vertrek van DNA en het floppen van hun tweede cd zat de groep even in een dalletje. Een optreden tijdens A Flight To Lowlands Paradise maakte de Squad ervan bewust dat het publiek de band nog steeds zag zitten.

Met een herboren zelfvertrouwen ging de groep, die nu bestaat uit Rude Boy (Patrick Tilon), gitarist Tres Manos (René van Barneveld), bassist Silly Sil (Silvano Matadin) en drummer Magic Stick (Michel Schoots), er tegen aan.

UDS klinkt opnieuw op hun nieuwe cd directer en feller dan ooit tevoren. De mix van funk, snoeiharde rock, deels gezongen, deels gerapte teksten klinkt wel niet echt nieuw, maar dat is geen probleem als dat met zoveel overtuiging gebeurt. Inmiddels bewegen groepen als Rage Against The Machine zich succesvol in het deels door de Squad geplaveide pad. Van trendsetter tot trendvolger, maar still alive. De jubileum-editie van Pinkpop biedt de mogelijkheid om deze twee crossover-sensaties allebei aan het werk te zien.

Zeg, we hebben iets op de Gulpenerberg

Pinknick eigenlijk de eerste Pinkpop

Al 25 jaar maken Jan Smeets en andere Pinkpoppers van het eerste uur er grappen over. Smeets houdt vol dat de eerste aflevering van Pinkpop op 18 mei 1970 plaatsvond in het Burgemeester Daemenpark in Geleen. Wim Wennekes en Hans van Beers weten wel beter. Zij vormden de organisatie van het Pinknickfestival op 26 mei 1969 in Gulpen. Dat is volgens hen de eerste Pinkpop, zodat het festival eigenlijk aan zijn 26ste editie toe is. Pinknick trok zo'n achtduizend bezoekers en had de Gulpenerberg in Gulpen als decor. In het jubileumboek wordt er door Smeets met geen letter over gerept. "Ik lijd er niet onder," zegt Wim Wennekes.

DOOR JAN HENSELS

Het ontstaan van het eerste Pinkpopfestival hangt van louter toevalligheden aan elkaar. Er was eens een uitbater van een uitspanning die Panorama Gulperberg heette. Die liep koortsachtig te zoeken naar mogelijkheden om zijn zaak wat meer naamsbekendheid te geven. Een talentenjacht, heel populair in die dagen, leek hem wel wat. In Maastricht bij dagblad De Nieuwe Limburger zat ene Wim Wennekes, verantwoordelijk voor het vullen van de NU-pagina, zoals de jongerenpagina in die dagen heette.

Volgens Wennekes – thans schrijft hij boeken en artikelen in zijn huis in Geldermalsen – klopte meneer Doze op een gegeven moment bij hem aan met het verzoek of hij een talentenjacht wilde organiseren op de Gulperberg. Wennekes, die toen al in vrijwel elk panel van plaatselijke talentenjachten in de regio had gezeten, voelde daar niet veel voor, maar zag het als een mooie kans om Limburg ook een popfestival te bezorgen.
Verslaggever Wennekes riep de hulp in van zijn vriend Hans van Beers van jongerencentrum Trajectum Produkties Maastricht. Van Beers is momenteel directeur van de VPRO. Om een idee te geven van het losse sfeertje in die tijd: op de openingsavond van Trajectum ontkleedde zich een vrijwilligster die zich vervolgens van top tot teen liet insmeren met confiture. „Een happening heette dat destijds," zegt Wennekes.

Met Franse slag nam het duo Wennekes/Van Beers de organisatie ter hand. Wennekes benadrukt dat het festival allemaal op zijn Jan-boerenfluitjes in elkaar werd gezet. Op grond van het verhaal dat hij doet, is er ook geen twijfel over mogelijk dat het nog in de verste verte niet leek op het professioneel opgezette festival van nu.
Het organiseren nam niet al te veel tijd en energie in beslag. Wennekes – 'Je kunt ook anderen bepaalde zaken laten doen' – schakelde oudere jongere Paul van Kammen van het gelijknamige Maastrichtse Orkestenbureau in voor het contracteren van de groepen.

Een aannemer kwam een uur voordat het eerste publiek het terrein bereikte met enkele stijgerplanken waar de cement nog aan zat. Daarvan werd een gammel podium in elkaar gezet. Planken die vervaarlijk doorzwiepten, weet Wennekes nog.

En meneer Doze, door het zootje ongeregeld uit de begindagen van Pinkpop al ras omgedoopt tot mister Boxes, zorgde voor het eten. In de praktijk kwam dat neer op een broodje frikandel, herinnert Wennekes zich.

● *Voorafgaand aan de 25ste officiële aflevering van Pinkpop kwamen vrijwel alle Pinkpop-medewerkers uit heden en verleden bijeen op een reünie in kasteel Limbricht.* Foto: ROB HOLTHUIS

Mister Boxes, tot voor vier jaar nog beheerder van Camping Gulperberg Panorama, woont nu in Gronsveld. Zijn lezing over de start van Pinkpop verschilt op één onderdeel van die van Wennekes. Waar de journalist annex popfestivalorganisator Doze noemt als degene die met het initiatief kwam, zegt Doze dat het juist Wennekes was die bij hem in Gulpen aanklopte met de vraag of er op de Gulperberg een festival gehouden kon worden. Doze: „Ik liep toen wel rond met plannen voor een talentenjacht, maar hij kwam toen met het idee voor een popfestival op de proppen. Dat bleek een schot in de roos."

Boxes en zijn jeugdige handlangers gokten voorzichtig op twee- hooguit drieduizend popliefhebbers. Het werden er tussen de zeven- en tienduizend. In ieder geval zoveel dat de frieten die dag in een straal van tien kilometer waren uitverkocht.
En ook zoveel dat de plaatselijke autoriteiten er wel een beetje van schrokken. „Extra politietoezicht vond de gemeente van tevoren niet nodig 'voor die paar man die zouden komen'. Ik heb hen echter nadrukkelijk gewezen op de noodzaak van toezicht," zegt Doze. Wennekes: „Ik kan me niet herinneren dat we voor het festival een vergunning gevraagd hadden. Al wat Mr. Boxes zei tegen de lokale politie was 'We hebben de 26ste iets daar boven op de berg.'"

In ieder geval: duizenden – zowel jong als oud – kwamen naar het gratis openlucht-spektakel in Gulpen. En niet alleen voor de muziek. Aapjes kijken was net als later in Geleen en Landgraaf toen al een favoriete bezigheid. Dan was er nog een speciale attractie die velen met boodschappentas en al naar de bewuste helling in Gulpen had gelokt. De uitbater van de Maastrichtse zaak de Hiemel sponsorde het festival in natura door het gratis beschikbaar stellen van tweehonderd kilo appelen en honderd kilo sinaasappelen. Sommigen keerden die dag met uitpuilende boodschappentassen huiswaarts.

En dan het varken van de paters niet te vergeten. Op de Gulperberg werd die middag een zwijn aan het spit geregen, ter beschikking gesteld door de paters Jezuieten van de Sociëteit de Berchmans in Maastricht. Blijkbaar een hoogtepunt van het festival, want in het krantenverslag onder de kop 'Limburg heeft zijn festival' wordt het varken in levenloze en horizontale toestand prominent afgebeeld.

Je zou haast vergeten dat het bij Pinknick om een muziekfestival handelde. *Headliner* die dag was de Nederrock-sensatie Brainbox, die als duurste groep een gage van 750 piek in ontvangst nam. De begroting van het evenement bedroeg een paar duizend gulden. Het Orkestenbureau Paul van Kammen had zijn beste beentje voorgezet: het affiche bevatte ook de topattractie Armand ('geheel vernieuwd').
Naast deze grootheden betraden ook nog negen overwegend regionale acts als Opus 93, Geno Blue Busters, Blitz and Whoom en Doctor Loulou's Blues Clinic het gammele podium. Gespeeld werd op een installatie die waarschijnlijk volgens de huidige maatstaven zelfs ontoereikend gevonden zou worden voor een tuinfeest. Tot verrassing van iedereen kwam die stralende dag ook nog onaangekondigd de plaatselijke harmonie een aubade brengen.

Doze had eerder vergeefs geprobeerd zijn uitspanning grote bekendheid te geven door een wielerkampioenschap langs de Gulperberg te leiden. Doze: „We kwamen drie tot vier meter tekort voor een parcours van vijf kilometer."
Boxes was na Pinknick een tevreden man, de naamsbekendheid was er en incidenten hadden zich niet voorgedaan, ofschoon één toiletwagen bij lange na niet toereikend bleek en de buffetten volgens Wennekes constant droog stonden.

Toen Doze en het duo Wennekes/Van Beers bij het gemeentebestuur van Gulpen aanklopten voor een tweede editie, bleek opeens dat het bij die ene keer op de 26ste mei 1969 bleef. Doze: „Een wethouder wilde wel omdat hij het als een goede promotie van Gulpen zag. Een andere wethouder wilde er niet aan." Wennekes weet het niet zeker, maar vermoedt dat het mogelijk om financiële redenen niet tot een tweede Pinknick in Gulpen kwam. Tijdens de eerste Pinknick hadden mister Boxes en brouwerij De Drie Hoefijzers garant gestaan. Wennekes sluit niet uit dat Doze misschien minder enthousiast was, omdat hij had gehoopt een ander publiek te trekken.
Op een reünie van (oud)-Pinkpoppers van het eerste uur reed het gezelschap met onder anderen Wim Wennekes en Jan Smeets nog eens met een touringcar de Gulperberg op, dit tot groot plezier van alle aanwezigen.
Dat Smeets altijd met het festival in Geleen met tellen begint, deert Wennekes niet. Zeker nog tien jaar maakte Wennekes deel uit van de organisatie waarbij Smeets een steeds belangrijkere rol ging vervullen. Ook Doze gunt Smeets zijn plezier: 'Hij heeft er een van de mooiste festivals van gemaakt.'

Boxes hield toen niet van popmuziek en dat doet hij nog steeds niet: „Het was gewoon commercie." Dat Smeets hem geen uitnodiging heeft gestuurd voor het jubileumfestival vindt hij niet erg. Wennekes mag graag naar Van Morrison luisteren en ook Elvis Costello vindt hij prachtig. De laatste jaren heeft hij zich niet meer laten zien op het festival: „Te massaal en bovendien ken ik die groepen van nu niet."

The Levellers

Met hun anarchistische think for yourself-gedachte hebben The Levellers in korte tijd een massale en zeer trouwe aanhang gekregen. Grote groepen crusties, onverzorgd ogende jongeren, achtervolgen de band tijdens hun tournees. "Wat zij doen, het rondreizen, wat drinken en roken, vreedzaam samenleven, daar staan wij helemaal achter," zeggen de Levellers zelf. The Levellers werden operícht in 1988 in Brighton. Na tournees door eigen land en twee ep's (Carry Me en Outside Inside) maakt de band de stap naar het continent. Met hun eerste volwaardige album A Weapon Called The World uit 1990 vestigen The Levellers zich definitief in de muziekscene. Gemakshalve wordt de band geplaatst in de punkfolk, de stroming die is ontstaan in het kielzog van The Pogues. The Levellers combineren inderdaad Engelse folk met snoeiharde en soms bombastische rock, maar onderscheiden zich door hun nihilistische houding en hun opmerkelijke schare fans van bands als The Whiskey Priests, The Cropdusters en The Men They Couldn't Hang. De grote doorbraak volgt na Levelling The Land uit 1991, een zeer verdienstelijk album vol puntige en aantrekkelijke songs, geschreven volgens zowel de beste folk- als punktraditie. There's only one way of life and that's your own, schalt zanger-gitarist Marc Chadwick in het openingsnummer.

"Onze teksten gaan ergens over. We willen de blik van de mens openen. We pleiten voor de vrijheid van de gedachte en van het individu, de mogelijkheid te doen wat je wilt, zonder dat autoriteiten je controleren," aldus Chadwick. Vorig jaar bracht de band een titelloze cd uit, die geheel conform hun principes niet bij een grote maatschappij werd uitgebracht. Ofschoon het album weinig toevoegt aan Levelling The Land, zijn The Levellers daarmee ook tot het grote publiek doorgesijpeld. Ze werden vorig jaar al genoemd voor Pinkpop, het werd een ochtendlijk optreden op Torhout/Werchter.

Pinkpopsterren moeten hun eigen sigaretten kopen

Geen blondines, wel meelwormen

Naar drie blondines en een roodharige kunnen ze, letterlijk en figuurlijk, alleen maar fluiten. En sigaretten kopen ze ook maar zelf. Fruit kunnen ze hebben, een kaasplankje met alles erop en eraan, een uitgebreide schaal nootjes en een koelkastje met gesorteerde drank en handdoeken, heel veel handdoeken.

DOOR HANS GOOSSEN

De vele handdoeken, soms wel vijftig tot honderd per artiest, hakken er flink in, bekent Pinkpop-opperhoofd Jan Smeets. Maar van een doekje meer of minder ligt hij echt niet wakker, ook al worden niet alle stukjes textiel gebruikt om het zweet van het gelaat van rocksterren te wissen. De opdruk van het Pinkpopwapen maakt de handdoeken tot een gewild souvenir voor roadies en nog niet al te gepokt en gemazelde muzikanten. Zo bekende Gé Reinders onlangs dat zijn in 1986 tijdens de openingsact verworven handdoek nog steeds dienst doet.

Een setje handdoeken, hoe uitgebreid dan ook, behoort tot het standaardpakket dat de Pinkpop-artiesten in hun provisorische kleedkamers op het festivalterrein aantreffen. Geen schokkende mededeling, maar opperhoofd Jan Smeets brengt het te berde om aan te tonen dat al die wilde verhalen over de buitensporige wensen van die aan kapsones lijdende popsterren uit de lucht gegrepen zijn.
„De meeste van die jongens stellen hele redelijke eisen. Als er al eens misbruik wordt gemaakt, gebeurt dat vaak door die tourmanagers. Die flikken dat meestal ook maar een of twee keer en dan liggen ze buiten. Echt, het valt reuze mee."

Smeets ploegt diepe voren in zijn geheugen om zich enkele minder alledaagse wensen voor de geest te halen. Dat *Rolling Stone* Mick Jagger voor zijn verblijf achter de schermen tijdens het optreden van Peter Tosh in 1979 een speciaal biertje wenste waarvoor de loopjongens van Smeets stad en land moesten afrijden? In een tijd waarin zelfs de supermarkten exotische bieren aan de man brengen, ligt daar toch niemand meer wakker van.
Lou Reed dan. De vaak houterig bewegende rockgrootheid die alles weet van *the wild side* vroeg en kreeg een masseur. „Daar ga je niet over zeuren natuurlijk. Die man voelde zich niet lekker. Niet iedereen krijgt zijn eigen masseur, maar ook dit jaar hebben we een fysiotherapeute met massagetafel ter beschikking," vertelt Smeets.
The Kinks, onder aanvoering van 'Lola' Ray Davies, maakten het iets bonter. Zij eisten in 1977 een witte Rolls Royce met chauffeur die hen naar een Akense disco moest vervoeren. „We hebben de hele streek afgezocht naar een jojo met zo'n auto. En dan moest hij ook nog eens trek hebben om met dat zootje op stap te gaan."

● *Zanger Bob Forrest van Thelonious Monster plunderde in 1993 de minibar in zijn kleedkamer al op de vroege ochtend. Tijdens zijn optreden haalde hij in een dronken bui halsbrekende toeren uit, die volgens Jan Smeets gemakkelijk tot de eerste zelfmoord tijdens een popfestival hadden kunnen leiden.* Foto: DRIES LINSSEN

Het graven van Smeets in zijn herinnering blijft bij de drie bovengenoemde voorbeelden. Hij vergeet de twintig levende meelwormen, de doos regenpieren, de twintig krekels en twee stevige komkommers die The Jim Rose Circus Sideshow vorig jaar bestelde voor zijn maagomdraaiende viezigheden. Toch geen kost die doorgaans onder de noemer spijs en drank valt.
Ook de grote bos Baccararozen die de met een blauw oog versierde zanger Peter Wolf van de J. Geilsband in 1980 in het publiek wenste te gooien om het nummer *Love Stinks* kracht bij te zetten, heeft Smeets verdrongen. Misschien niet zo verwonderlijk gezien de prijs van de doornige bloemen, die een tientje per stuk kostten en per taxi uit Venlo moesten komen. Bovendien was het fenomenale optreden van Wolf en consorten een hele broeikas vol rozen waard.
In principe worden alle artiesten gelijk behandeld, maar zoals Mojo-zetbaas Willem Venema in het Pinkpopjubileumboek meldt, zijn sommige sterren nu eenmaal meer gelijk dan andere. En als er dus op het laatste moment nog een kleedkamer extra moet worden leeggemaakt, zal eerder een van de mindere goden worden gevraagd zijn jas te verhangen dan een *big shot*. Als de Nederlandse Prodigal Sons vragen om hun eigen geluidsapparatuur zal schamper gereageerd worden, terwijl Lou Reed nog tijdens de soundcheck kan beslissen dat hij liever niet als laatste optreedt omdat dan veel festivalgangers al huiswaarts keren.
Maar na 25 jaar schrikken Smeets cum suis niet meer zo snel van een eisje meer of minder. „Ik kan me voorstellen dat een beginnende organisatie zich eens achter de oren krabt als de *riders* (de verlanglijstjes, HG) van de gecontracteerde groepen op de fax binnenkomt," zegt Smeets begripvol. De *rider* is zelden of nooit afgestemd op een festival, legt hij uit. „Meestal sturen ze gewoon de lijst die ze gebruiken tijdens een toernee. Maar dan zijn ze met een *crew* van zeker veertig man de hele dag op stap. Daarop is die lijst ook gebaseerd. Het eerste wat we doen is dus bellen met hoeveel mensen ze echt komen. De laatste jaren kijken we ook naar de hotelreserveringen. Als een groep vijf kamers reserveert, hoef je hooguit met tien mensen te rekenen. Dan hoef je dus echt niet voor veertig lunches te zorgen."

Van de regelmatig gevraagde container vol ijsklontjes hoeft de Pinkpoporganisatie zich in elk geval weinig aan te trekken. „Het blijkt dat die containers vooral gebruikt werden om vis of vlees te koelen. Tijdens een toernee gaat vaak de eigen kok mee. Dat hoeft niet op Pinkpop. We hebben een eigen catering. Een koelbox blijkt dan ook al voldoende."
Volgens Smeets weten de sterren, om wie het toch uiteindelijk draait, vaak niet eens wat er op de *rider* staat. „Neem nu het concert van Tori Amos op 7 mei jongstleden. Meteen na het optreden moest er een auto klaar staan om mevrouw linea recta naar het hotel te brengen. Bovendien stond er uitdrukkelijk vermeld dat zij afgeschermd diende te worden van handtekeningenjagende fans. Dan denk je 'oei, oppassen'. En dan komt Tori Amos naar buiten en ontpopt zich als een uiterst vriendelijke dame die alle tijd neemt om de fans te woord te staan."

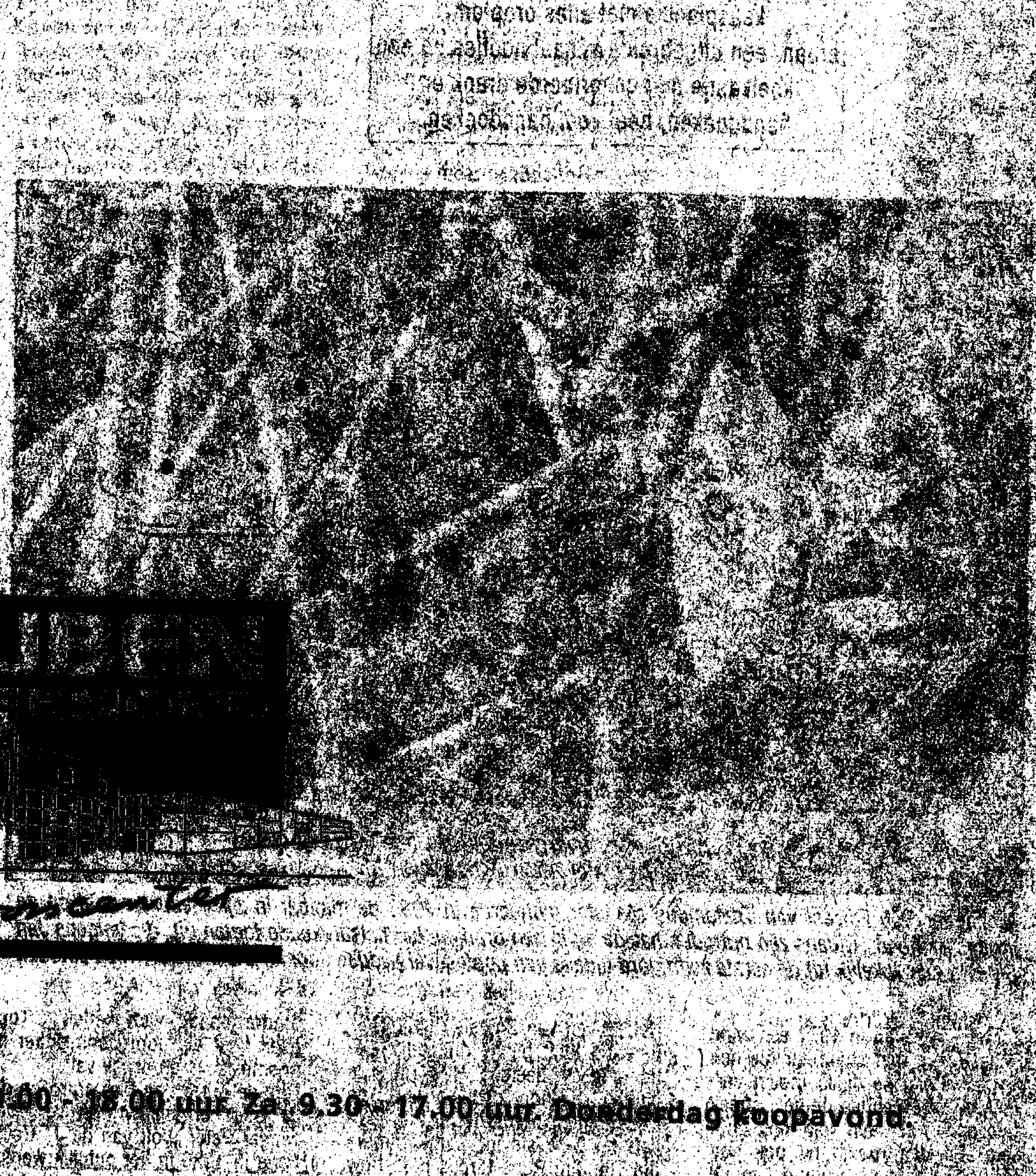
Zo lang het enigszins haalbaar en acceptabel is, toont de Pinkpoporganisatie zich bereid aan de wensen van de bands te voldoen. Op één uitzondering na. De fervente antiroker Smeets, die zelfs de burgemeester van zijn woonplaats Sittard voor de rechter sleepte omdat hij sigaretten bleef opsteken in openbare ruimten, vertikt het om rookwaren voor iemand in te slaan. „Al gaat het om twee pakjes Marlboro, ik doe het niet. Het maakt me niet uit welke band het is. Mogelijkerwijs dat de manager dan maar zelf sigaretten koopt voor zijn protegé om stennis te voorkomen, maar van mij krijgt niemand een sigaret."

Dit jaar wordt 'ie éénentwintig!

MARALUNGA VAN CASSINA. TIJDLOOS ONTWERP VAN VICO MAGISTRETTI (1973)

Met dank aan Ingrid Fleuren (1988)

Openingstijden: Ma. 13.00 - 18.00 uur. Di. t/m vr. 9.00 - 18.00 uur. Za. 9.30 - 17.00 uur. Donderdag koopavond.

Maasnielderweg 33, Roermond. Tel.: 04750-16141

The Breeders

Bij de oprichting in 1989 waren The Breeders voor Kim Deal niet meer dan een nevenproject om aan het dictatoriale bewind van Pixies-frontman Black Francis/Francis Black te ontsnappen. Inmiddels zijn de Pixies niet meer, noemt Black zich gewoon Frank Black en is hij solo gegaan en hebben The Breeders twee volwaardige albums en twee cd-singles op hun naam staan..
De laatste cd, Last Splash, werd vorig jaar door de kritiek gunstig ontvangen en in augustus stonden The Breeders op Pukkelpop, de alternatieve tegenhanger van Pinkpop en Torhout/Werchter in het Belgische Hasselt. Toen viel hun optreden ronduit tegen: te lief, te weinig power, vaak aardig maar zelden indrukwekkend.

Pinkpop 1994 biedt The Breeders een herkansing. Kim en zusje Kelley Deal hebben nu de kans om te laten zien dat ze meer kunnen dan lief lachen en na elk nummer hun gitaren opnieuw stemmen. Negatief? Zeker niet, want de muziek op Last Splash en de even daarvoor verschenen cd-single Cannonball is om van te watertanden. Fel, energiek en dynamisch - een geknipte act voor een openluchtfestival. Als Deal en de haren maar een beetje agressie in hun optreden willen leggen.
Misschien zelfs wel wat mannelijke agressie, want ofschoon de vraag naar de rol van vrouwen in de popmuziek een abrupt einde maakte aan elk interview met The Breeders, was het net dat zelfverzekerde, noem het mannelijke, podiumgedrag dat The Breeders vorig jaar in Hasselt ontbeerden.

Leuke muziek alleen is niet genoeg voor een memorabel Pinkpopoptreden. De muziek van de Breeders hééft het in zich, het moet er alleen nog even uitkomen.

Gemoedsrust omwonenden versus kick popliefhebbers

De muziek was wel aardig, dat is het gekke

Dat Pinkpop anders is dan al het andere, daarover zijn vriend en vijand het wel eens. Maar verder lopen de opvattingen van vooral de Pinkpopgangers en de bewoners in de directe omgeving van de festivallokatie uiteen. In Geleen, de eerste thuisbasis van Pinkpop, waren het de omwonenden die Pinkpop verdreven uit het Burgemeester Damenpark. Ook in Landgraaf zien sommigen Pinksteren met angst in het hart tegemoet. Tegelijk blijft Pinkpop ook de lokale bevolking aantrekken, al was het maar om eens per jaar te zien hoe het jonge volkje zich nu weer heeft uitgedost.

DOOR MONIQUE PARREN

GELEEN/LANDGRAAF – Een statige buurt in hartje Geleen. De na-oorlogse herenhuizen baden in de voorjaarszon. Alleen de vogelkolonies in het Burgermeester Damenpark maken inbreuk op de rust. Dik tien jaar geleden was dat wel anders, zo tegen Pinksteren. Luidruchtige jongeren in tentjes, dranghekken rondom de huizen, popsterren zowat in de voortuin. Pinkpop alom.

Limburgs beroemdste muziekfestival wordt niet gemist in Geleen. Het enige dat nog aan het evenement doet denken is het gelijknamige buro van organisator Jan Smeets in de Kievitstraat, op een steenworp afstand van het park.
Een enkele buurtbewoner lacht wat vertederd bij een leuke herinnering, de meesten echter slaat de schrik om het hart bij het zien van een vrouw die in het park rondstruint en aantekeningen maakt in een blocnote. „Pinkpop komt toch niet terug, zeker?"

Nannie Smeelen is nauwelijks te betrappen op nostalgie. De bewoonster van de Kummenaedestraat 102 maakt van haar hart geen moordkuil. „Een doffe ellende, dat was het. Mocht Pinkpop hier ooit terugkeren dan ben ik de eerste die gaat protesteren. Eerlijk, ik heb de vlag uitgehangen toen het festival verhuisde naar Landgraaf." Haar 88-jarige buurman Hugo Willemsen nuanceert haar opmerking: „Het was lawaaierig ja, zeker als de wind fout stond. Maar Geleen heeft toch iets verloren."
De Geleendenaren woonden zeventien jaar lang eerste rang. Pop-voor-de-deur. Smeelen heeft de groei van het festival nauwgezet kunnen volgen, van het aarzelende begin in 1970 tot het doldrieste einde in '86.
De trieste score: drie ingegooide ruiten, jaarlijks tientallen ongenode gasten in de voortuin, verbrandde heggen, nachtenlang slaaptekort. „Vanaf donderdag vóór Pinksteren waren we hier ingeblikt, metershoge dranghekken moesten ons op den duur vrijwaren van vandalisme. En het gekke is, de muziek was wel aardig."

Voor de organisatie is de teloorgang van Pinkpop in Geleen een hele domper. Het fraaie Damenpark heeft immers een behoorlijk aantal pluspunten: sfeervol en groen, maar toch in hartje Geleen, vlakbij de belangrijke noord-zuidverbinding A2 bovendien en niet te vergeten de ijshal plus een zwembad *backstage*. Een luxe waarvan aanstormend talent The Police na het optreden in 1979 gretig gebruik maakt.
De verhuizing is echter onontkoombaar. Buurtbewoners komen steeds vaker en feller in het geweer tegen het immer uitdijende festival, evenals de Geleense middenstand en de gemeenteraad. In 1987 moet Smeets de eerste keer de wijk nemen. Noodgedwongen, omdat een buitenijsbaan in Glanerbrook wordt gerealiseerd. Sportpark Baarlo blijkt een redelijk alternatief, maar Geleen is het niet.

● *Het zwembad 'backstage' was een van de pluspunten van het Geleense Burg. Damenpark. The Police maakte er gretig gebruik van na het optreden in '79.* Foto: DRIES LINSSEN

Toch neemt Smeets later dat jaar definitief afscheid van de stad. Zij het met bloedend hart. De aanleg van een aarden wal rondom de spiksplinternieuwe buitenijsbaan bij Glanerbrook is voor Jan Smeets de druppel die de emmer doet overlopen. „Nooit meer in Geleen," is zijn woedende reactie.

Hij houdt woord. In 1988 maakt Landgraaf kennis met het *Pink*-poppetje plus veelkoppige aanhang. Twee jaar later wordt de relatie bekrachtigd met een officieel 'boterbriefje'. Het huidige contract loopt tot 2001. En de ster van Landgraaf rijst met die van het festival.
Toch is ook het huwelijk met deze gemeente niet altijd rozegeur en maneschijn. De omwonenden staan na de eerste Landgraafse Pinkpop-editie al dagen vóór het volgende festival stijf van de zenuwen. De klachten zijn vrijwel identiek aan de klachten in de Geleense jaren van het spektakel.
Toon Haga: „De vernielingen aan mijn huis hebben me al handenvol geld gekost. Geen verzekering die de schade dekt, hoor, vandalisme, heet dat." Haga woont aan de Einsteinstraat 1. Zeer tot zijn spijt. „Ik had hier net de grond gekocht, toen bekend werd dat Pinkpop hierheen kwam." Hij zegt een week voor het festival al geen oog meer dicht te doen. „Ik moet verplicht opblijven tot drie of vier uur om mijn have en goed te beschermen tegen die schatjes, anders gaat mijn tuin eraan en 's morgens gewoon om zeven uur op om te gaan werken. Nee, ik heb geen positief beeld van dat zooitje."

Reden voor de gemeente Landgraaf om de nevenactiviteiten rond de poparena aan de Hofstraat in '93 flink aan banden te leggen. Even gaat gemor op onder de plaatselijke middenstanders, als deze het drinkgelag plus bijbehorende opbrengst aan de neus voorbij zien gaan. Maar nieuwbakken burgemeester Bert Janssen sleept het strakke Pinkpop-stramien door de raad.

Resultaat: de 24ste editie van het festival verloopt rustiger dan ooit, hoewel voor het eerst in de Pinkpop-geschiedenis de magische grens van 60.000 toegangskaarten wordt bereikt. Door de goede ervaring vorig jaar, verhit het naderende zilveren jubileum de gemoederen nauwelijks. Jan Smeets en zijn medewerkers werken koortsachtig aan de voorbereidingen van 'een popspektakel dat zijn weerga niet kent'.
De niet aflatende stroom popliefhebbers arriveert veelal in Landgraaf via het openbaar vervoer. Ans Huyten woont in de Dr. Calsstraat, op een steenworp afstand van het NS-station. Ze ondervindt weinig overlast van het jaarlijkse festijn, neemt zelf ook ieder jaar een kijkje op de buitenmarkt en omgeving. „We zien heel wat popfans komen en gaan, dat is eigenlijk best gezellig, leuk om naar te kijken ook," vertelt ze. En in een adem er achteraan: „Ik heb nog nooit één papiertje in de voortuin gevonden, terwijl ze hier toch met duizenden langskomen."
Ook Toon Kathagen, die enkele deuren verderop woont, is positief gestemd. „Pinkpop is leuk," klinkt het spontaan. De Landgravenaar vergaapt zich ieder jaar opnieuw aan de kleurrijke festivalgangers. „Als je die figuren hier ziet langskomen, met van die grote hoeden of lange haren, prachtig." De pop-arena betreedt hij nimmer. Toch ietsje te heftig? „Nou, daar waag ik me maar niet aan."

Net als Ans Huyten is hij wel te vinden voor een wandeling in de buurt, op die beruchte Pinkstermaandag. „Noemenswaardige overlast hebben we hier echt niet, die popfans veroorzaken weinig trammelant. Weet u, het jeugdvoetbaltoernooi is erger."

Björk

Ze komt nu eenmaal uit IJsland. En dus zullen er in elk stukje over Björk Guddmundsdottír grollen over trollen, geisers en andere noordelijke rariteiten gemaakt worden. Of haar groep The Sugarcubes nog bestaat, weet boegbeeld Björk zelf niet. "We bestonden alleen als er weer eens getourd moest worden, of als er weer eens een plaat gemaakt moest worden," verklaart Björk, die zich op haar soloplaat Debut voor het eerst helemaal bloot gaf.

"Op de Sugarcubes-platen waren het alleen mijn stem en mijn teksten, met de muziek had ik niets te doen. Daar was ik slechts babysitter, maar Debut is echt mijn baby. Dit zijn de dingen waar ik echt trots op ben. Ik schrijf mijn hele leven al songs, maar dit is de eerste keer dat ze naar buiten komen zoals ik dat wil."

De baby Debut is een handenbindertje dat je niet snel loslaat. Björk kan veel met haar soms wat kinderlijk klinkende stemmetje. Het mooie Debut, in feite haar derde soloplaat, is dan ook lekker aangeslagen, mede door het succes van de singles Venus As A Boy en Play Dead. Soms wat kitscherig, soms exotisch zwoel.

Björk lijkt in een sprookjeswereld te leven. De fairy-tales worden echter met hart en ziel beleefd. Er was eens...... een IJslands zangeresje dat op haar elfde een plaatje met kinderliedjes opnam, later haar wilde jaren in de anarcho-punkband KUKL beleefde, The Sugarcubes naar succes stuwde in The States en solo op de planken van Pinkpop '94 terecht kwam.

Nu maar afwachten of Björk na Landgraaf nog lang en gelukkig leeft.

Pinkpop herleeft op smalfilm

Jubilea zijn steevast aanleiding voor twee activiteiten: feestvieren en terugblikken. Met het eerste zal het op de 25ste editie van Pinkpop vast wel weer snor zitten. Met het retrospectieve element ligt het wat gecompliceerder. Wie blikt dezer dagen terug in de tijd? En hoever? "In Geleen ijlde begin jaren zeventig met Pinksteren de flowerpower van de sixties na. Dat tijdsbeeld ligt nu vast op video," zegt Ruud van Wersch, pinkpopper van het eerste uur in Geleen. Hij en Elsloonaar Jan Göbbels hielpen de publieke omroep met de totstandkoming van de documentaire 'Van smalfilm naar Betacam,' die pinkstermaandag tijdens de live-registratie van Pinkpop op tv wordt uitgezonden.

DOOR ERIC VAN DORST

De Eumig-projector snort het zoveelste filmpje strak op de lege spoel als Ruud van Wersch weer eens van achter zijn tekentafel opspringt. In de keuken haalt hij nog een flesje bier van het merk waar Limburg trots op heet te zijn. Uit een plastic krat, opvolger van de houten exemplaren die begin jaren zeventig telkens rond Pinksteren met duizenden het Burgemeester Damenpark werden ingereden. Op het projectiescherm verschijnt bierhandelaar Sjra Vos. Hij lacht tijdens het lossen vanaf zijn truck in de lens van de ratelende Revue-camera. We schrijven 1971.

Achter de regietafel van de NOS in Hilversum is dezer dagen verrukt gereageerd toen op een ander amateurfilmpje een man in keurig zwart oberskostuum verscheen die geduldig wachtende Pinkpoppers Brand's bier uit houten kratten verkocht. De beelden tonen nog een fenomeen van weleer: een flesje Sinalco in de handen van een dorstige festivalgast. Het drankmerk bestaat in Nederland al jaren niet meer. Geleense borelingen als Pinkpop en de firma Vos wel.
Weken geleden nam Ruud van Wersch contact op met de NOS. Hij had gelezen dat ook van die kant ruim aandacht zou worden besteed aan 25 jaar Pinkpop. Ruud vroeg zich af hoe ze in Hilversum de beginperiode van het illustere muziekfestijn in beeld wilden brengen, wetend dat pas sinds 1976 professionele beeldregistratie plaatsvond. En aanvankelijk ook nog heel summier. Van Wersch bood de NOS spontaan zijn hulp aan. „Ik had nog materiaal liggen van de beginjaren 1970 tot 1976, de periode voordat op Pinkpop met Betacam tv-opnamen werden gemaakt. Het waren acht-millimeterfilmpjes die ik zelf had opgenomen, eerst uit eigen beweging en sinds 1973 in opdracht van Bureau Pinkpop." Na een oproep in een huis-aan-huisblad kreeg Van Wersch uit heel Limburg tientallen filmpjes aangeleverd. In totaal zo'n elf uur smalfilm, zonder geluid. Samen met Elsloonaar Jan Göbbels van het gelijknamig videoproduktiebedrijf zette hij urenlang de aangeleverde opnamen op videobanden over. De originelen konden beter in Geleen blijven, vonden ze ook in Hilversum waar beiden meewerkten aan selectie en montage van de tienduizenden beeldjes. De titel van een mini-documentaire met uniek beeldmateriaal was geboren: 'Van smalfilm naar Betacam.'

● *Ruud van Wersch (links) licht op video overgezette 8-millimeteropnamen toe van het optreden van Golden Earring in 1970. Aan de montagetafel zitten (vlnr.) Jean-Mark van Sambeek (NOS), Xandra ter Horst (NOB) en Jan Göbbels.*

„Jan Göbbels gaat dit jaar voor het eerst naar Pinkpop, maar hij heeft er op film zoveel over gezien dat hij nu een betere indruk van de festivalgeschiedenis heeft dan menig bezoeker," grinnikt Van Wersch. Toen Pinkpop het levenslicht zag was Göbbels drie jaar oud. „Naar aanleiding van die oproep kwam zo'n elf uur beeldmateriaal binnen. Mensen leverden dozen en zakken aan met filmrolletjes van drie tot tien minuten, maar bleven er een uur met mij over praten. Beelden van Pinkpop zaten vaak tussen opnamen van verjaardagen, vakantie en huisdieren. Met het selecteren en door de vele verhalen heb ik me goed in die tijd kunnen inleven," zegt Jan Göbbels.
Enthousiast en met een niet aflatende stroom anekdotes tracht Van Wersch in zijn werkkamer de sfeer te schetsen van Pinkpops beginjaren. „In die tijd kon ik gewoon de bühne op. Weinig *security* en een enkel houten hek waar verder niemand overheen klom. Ik kon zo dichtbij komen dat Gerry Rafferty mij tijdens het zingen een doosje lucifers vroeg. Ik verstond hem niet maar kon wel zijn lippen lezen. Lucifers had ik trouwens niet bij me, wel sigaretten. Om mensen van de *crew* een faciliteitenkaart af te troggelen. Wat overigens steeds goed lukte. Het was een ware party. Zoiets is nu ondenkbaar. De helft van Geleen zat toen in de organisatie."
Op het projectiescherm lost een oude vrachtwagen een lading steigermateriaal voor de oude tribune langs de zwarte sintelbaan. Mannen in t-shirts en jeans met te korte wijde pijpen steken de handen uit de eveneens te korte mouwtjes en beginnen te timmeren. Met behulp van twee aan elkaar genagelde latten proberen vrijwilligers bedrading van de geluidapparatuur op de juiste plek boven de grond op te hangen. Hier en daar een bekend gezicht. Het is bijna Pinksteren 1971. Als het podium klaar lijkt, verschijnt Jan Smeets ten tonele. Hij lijkt een dansje op te voeren. Onder de spekzool van zijn rechterschoen veert één plank meer dan hem lief is. Dat moet nog even met een flinke nagel aangepast worden, waarna Smeets zelf het grote bord met de tekst 'Pinkpop 1971' aan het podium bevestigt. Waterpas. Een jaarlijks terugkerend ritueel.

Van Wersch geniet er zichtbaar van. „Zo ging dat in die tijd. Een plaatselijke aannemer gooide wat steigermateriaal neer, er werd een dag of wat getimmerd en dan was het feest. En wie stond twee dagen later op die stoffige planken? Fleetwood Mac, nog steeds een wereldact. Alleen nu niet meer te betalen. Hahaha."

Tijdens het monteren van de filmpjes hebben de tv-makers in 't Gooi een klein onderdeel van het concertpodium uit die tijd vervloekt. Een jaarlijks terugkerende horizontale steigerpijp van de simpele stellage, op een meter hoogte van de podiumvloer, doorsnijdt vele shots die amateurs van de artiesten hebben gemaakt.

Van Wersch, toen een negentienjarige student aan de Maastrichtse kunstacademie, kan zich zelf nog steeds voor het hoofd slaan om het wegknippen van opnamen van Shocking Blue in datzelfde jaar. Als eerste Nederlandse band succesvol in Amerika en vervolgens onder een regen van rot fruit - dat toen overigens in het publiek werd teruggegooid - weggehoond. In Geleen, *of all places*! Er zijn amper opnamen van dit spraakmakende mini-concert beschikbaar. Van Wersch maakte er wel, maar monteerde ze destijds weg. Het optreden had immers niets voorgesteld, betreurt hij nog steeds zijn beweegreden van toen.

Zeventien jaar lang bleef hij een trouwe bezoeker van het festival. Tot Smeets in 1987 moest uitwijken naar Baarlo. „De mensen uit deze regio volgden hem niet. Ze lieten hem vallen als een baksteen. Zelf ben ik ook niet meer geweest. Ik ben geen absolute Geleense chauvinist, maar het feestje in de achtertuin was weg."
Volgend jaar, op donderdag 18 mei, hoopt Ruud ook alle afhakers weer in Geleen te ontmoeten. Dan is het op de dag af 25 jaar geleden dat Pinkpop begon en wil hij onder vertoning van al het aangeleverde filmmateriaal, ondersteund met originele geluidbanden, de herinneringen aan die goede oude festivaltijd op bioscoopformaat weer levend maken. Zijn favoriete hoogtepunt zal dan zeker niet ontbreken: Rory Gallagher, het slotoptreden op maandag 3 juni 1974, volgens de annalen een druilerige dag. De volumeknop van de projector gaat open als de Ierse gitaarvirtuoos op het scherm verschijnt en de eerste akkoorden aanslaat. „Rory speelde bezeten door, ook toen het al donker begon te worden. Pas na meerdere dreigementen van Jan Smeets dat hij de stroom af zou sluiten, beëindigde Gallagher zijn virtuoze optreden. Zo heeft iedereen zijn eigen herinneringen aan Pinkpop. Maar goed dat ik toen een lichtgevoelig filmpje bij me had."

De meest onwaarschijnlijke afsluiter in de Pinkpop-historie is ongetwijfeld The Orb. Geen gierende gitaren hier, geen gillende, langharige zangers, vooral geen opgeblazen ego's. The Orb maakt lange klanktapijten, die de opkomst van de 'ambient house' flink bevorderen. En The Orb brengt dit recept nog op de podia ook. In Engeland verkopen ze steevast uit, dus waarom zal dit ook niet de meest memorabele afsluiter in de geschiedenis van Pinkpop worden?

The Orb reist naar de ultrawereld

Alex Paterson is de as om wie The Orb draait. Hij was ooit 'roadie' bij het pas heropgerichte Killing Joke, werd manager van platenmaatschappij EG en schoot zichzelf vervolgens in een baan om de aarde middels The Orb. Met de achttien minuten durende single A Huge Ever Pulsating Brain That Rules From The Centre Of The Ultraworld zette hij de trend voor de ambient house: zweverige, soms verbijsterende klankcollages, ternauwernood aan de grond gehouden door house- of dub-achtige ritmes. Het dubbelalbum Adventures Beyond The Ultraworld volgde, alsmede The Aubrey Mixes UF Orb (waarvan de 39 minuten durende single Blue Room werd getrokken), de vierdubbele live-elpee Live 93 en, zeer binnenkort, Pommes Fritz. Er volgt meer, veel meer.

Paterson kreeg gezelschap van zijn trouwe secondant Kris 'Thrash' Weston, het technische brein van de groep. Maar The Orb werkt in de studio graag samen met anderen. „Op UF Orb deden tien, twaalf mensen mee, op de komende plaat een stuk of twintig. Nieuwe mensen zorgen voor nieuwe, frisse invloeden. Je kunt wel met steeds dezelfde mensen steeds dezelfde plaat maken, maar ja... Het is ook een manier om erkenning voor die mensen af te dwingen. Neem nou Tom Green die Afrikaanse duimpiano speelt op onze nieuwe plaat. Die man is briljant. Niet dat hij ooit een plaat zal maken met Peter Gabriel of zo, maar toch."

Alex Paterson is, voor zijn doen, in een redelijk aardse bui. Principieel weed-gebruik heeft zijn denkprocessen ingrijpend veranderd, iets wat vorige conversaties alle kanten op deed stuiteren. De man praat graag en wil zelfs wel wat geheimen van de Orb-werkwijze ontsluieren. Maar niet alles, natuurlijk. „Ehm... We nemen geluiden op, van platen of uit het volle leven, en daar bouwen we dan de rest omheen. We willen een bepaalde stemming creëren. Het geluid van krekels kan een fundament zijn, of we willen het gevoel van een klotsende roeiboot weergeven, zoiets. Daar voegen we dan synthesizer-geluiden bij, die we door allerlei effectapparaten halen. Dat is The Orb. Maar voor de echt technische dingen moet je bij Kris zijn."

En wat is dan precies de input van de gasten? Van Thomas Fehlmann en de Berlijnse groep Sun Electric bijvoorbeeld, de Fritzen in Pommes Fritz (Pommes staat voor Britten)? „Die dragen 'sequences' bij, ritmes... Niet noodzakelijk in elk nummer, maar we gaan niet zeggen: wij deden dit en zij deden dat. Het is een gezamenlijk project."

Pommes Fritz is illustratief voor de wat bizarre releaseplanning van The Orb. Na problemen met de vorige platenmaatschappij Big Life heeft de groep anderhalf jaar geen nieuw materiaal uitgebracht. Na de epische proporties van de live-plaat dreigen de sluizen open te gaan, waarbij het einde niet in zicht is. De Echte Nieuwe Orb-cd Orbus Terranus komt in de herfst, voorafgegaan door een plaat van FFWD, waarop Weston en 'Dr.' Paterson samenwerken met Fehlmann en Robert Fripp. Pommes Fritz was bedoeld als single, maar al doende dijde het project zo uit, dat de uiteindelijke release op ruim 42 minuten zal klokken. „Zie het als een album," zegt Paterson. „We hebben er genoeg van om op Radio 1 (Engelands Radio 3, red.) gedraaid te worden. Het is in principe dezelfde track, steeds opnieuw bewerkt.

We hebben dit probleem, want je: elk nummer dat we doen, dreigt uit te groeien tot een heel album. We zouden een cd per maand kunnen uitbrengen. Of een box-set. Nee, ik plaag je maar een beetje."

The Orb live wordt iets om naar uit te kijken, belooft Paterson. Ook letterlijk, want licht, lasers, videoprojecties, stroboscopen en rook zullen het hunne ertoe bijdragen om Pinkpop spectaculair af te sluiten. Hoewel er een bassist en een percussionist zullen meespelen, wordt het hart van de Orb-live-ervaring op minder conventionele wijze vo[illegible] gebracht. „We werken met [illegible] gekoppelde acht-sporen-record[illegible] zodat je in totaal 24 sporen kr[illegible] Dat mixen we ter plekke. Dan [illegible] er nog samplers, Kris heeft eff[illegible] ten, ik heb effecten, noem maar [illegible] De boel wordt aaneengesmeed [illegible] de mengtafel. En hier komen [illegible] remix-vaardigheden om de hoe[illegible] ken. Het kan elke avond com[illegible] anders uitpakken, afhankelijk [illegible] onze stemming. Erg verwa[illegible] voor de mensen."

Wie de even bizarre als effec[illegible] klankcollages van The Orb be[illegible] tert, komt gemakkelijk tot de [illegible] clusie dat verwarring toch al[illegible] doel is van Paterson en zijn sec[illegible] danten. Paterson heeft een [illegible] geloof in de magische krachten [illegible] muziek. „Het schijnt zijn betek[illegible] verloren te hebben. Je moet [illegible] maken, je moet geld binnen[illegible] voor je platenmaatschappij. En [illegible] noemen ze dan muziek. De [illegible] rocksterrenoultus. Wij bieden [illegible] alternatief. Ik bedoel, zie ik eruit [illegible] een rockster? (Nee, red.) Muzie[illegible] voor ons een ontsnappingsro[illegible] naar een andere werkelijkheid. [illegible] ultrawereld, noemde ik dat als [illegible]

Als je op de bank zit, kan je [illegible] een andere wereld getransporte[illegible] worden, zo capabel is je brein [illegible]

Dat helpt je om met de problem[illegible] van alledag om te gaan. Ik bed[illegible] Hier in Nederland valt het nog[illegible] nog wel mee, maar in Engeland [illegible] je zoveel beperkingen. Je kan [illegible] niet doen, je kan dat niet do[illegible] geen jointje roken, nu laat [illegible] pen, je bent een hoopje stof [illegible] het establishment. Daarom zijn [illegible] zoveel goede bands in Engela[illegible] muziek is een middel om je gev[illegible] lens en ressentimenten te uiten [illegible] dan de plaats die je onder de [illegible] houdt."

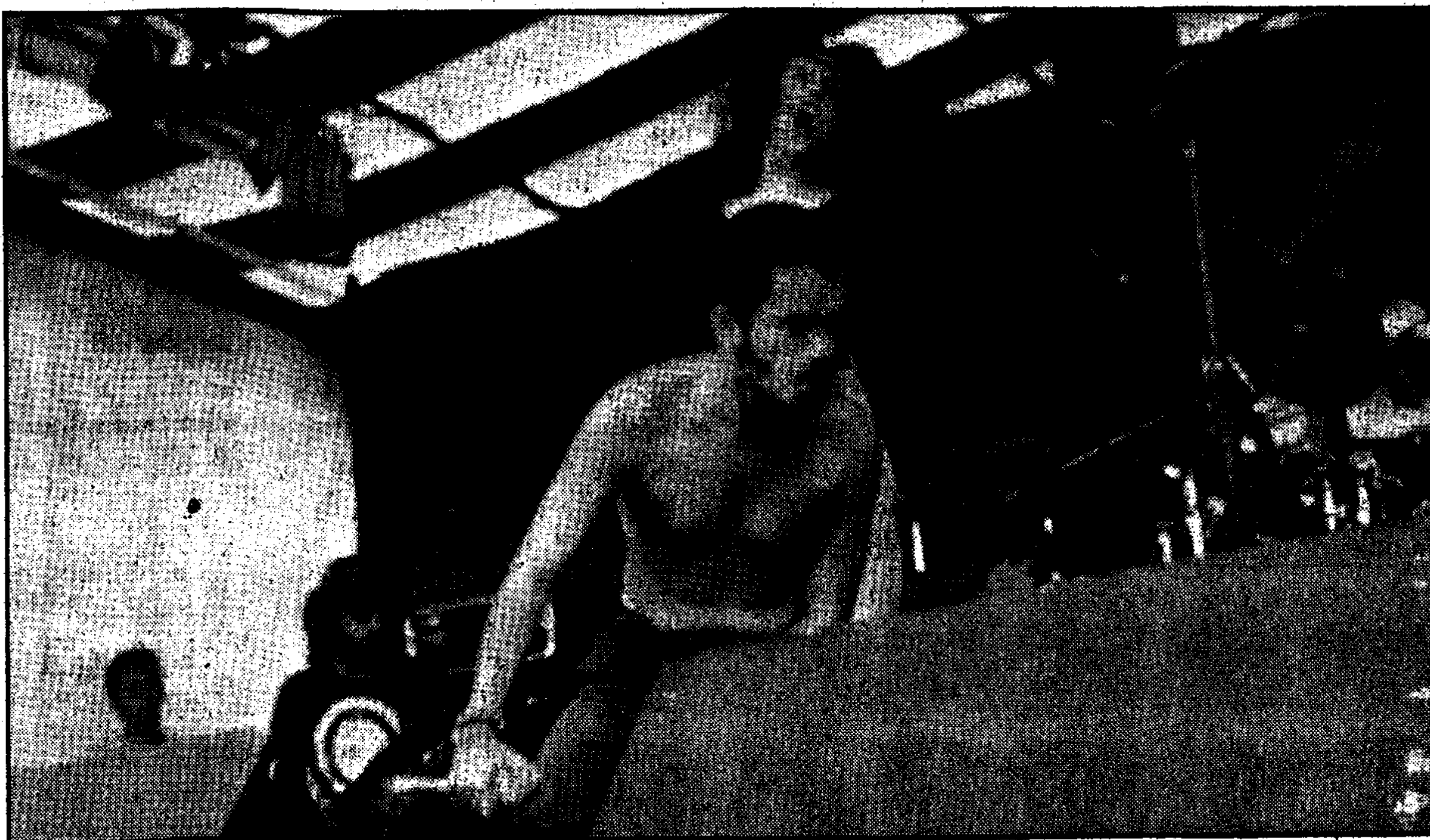
● The Orb houdt ervan verwarring te zaaien onder het gehoor. Foto: GPD

Nemo

Slechts weinigen zal het bekend zijn, maar toch staat er wel degelijk een 'bronsgroene' band op de planken van de Pinkpop-kweekvijver, ook wel Rocking Kolonia genoemd. Zij het dat de drie groepsleden in kwestie afkomstig zijn uit Belgisch-Limburg, uit metropool Houthalen om precies te zijn. Zanger-gitarist-componist Peter Houben, bassist Bart Gijbels en drummer Herman Houbrechts noemen zichzelf kortweg Nemo en worden vanaf de allereerste dag van hun nog prille groepsbestaan complimenteus de Vlaamse Pixies genoemd. Zelf hebben ze trouwens een gloeiende pesthekel aan die koosnaam. "Invloeden zat, daar draai ik echt niet omheen, maar wij zijn wie we zijn en niemand anders," gaf Nemo-captain Houben onlangs in deze krant te verstaan. Hoe het ook zij, eind vorig jaar baarde het luidruchtige Limburgse trio, zomaar uit het niets, internationaal opzien met een overrompelend albumdebuut-zonder-titel. Volgestouwd met achttien ambachtelijk vervaardigde (power)rockdeuntjes, stuk voor stuk binnen hooguit drie minuten uitgespreid op een vliegend tapijt van ronkend gitaarwerk, catchy melodielijnen en het licht-zeurderige stemgeluid van Houben. Met songteksten die ook nog ergens over gáán. En dankzij de ongekend hoge meebrulfactor - en niet te vergeten de gezamenlijke hand- en spandiensten van Studio Brussel en VPRO's Villa 65 - bereikte het prijsnummer Bicycle Called Love zowaar de status van cultsingle-van-de-maand. Bepaald niet wat je noemt een koude start voor een piepjong gitaartrio uit het (in meer dan één opzicht) 'verdronken' Limburgse Maasland. Blijft alleen nog even de vraag of Nemo het eigen succes nog wel kan bijsloffen. Wie de band onlangs in het 'veilige' Belgisch-Nederlandse clubcircuit aan het werk heeft gezien, kan niet anders dan concluderen dat Houben en Kornuiten op de planken nog zo 't een & 't ander hebben bij te schaven. Rocking Kolonia zal moeten uitwijzen of Nemo snel van begrip is .....

Senser: muzikale veelvraat met grote mond

Senser klinkt zoals de band er op de hoes van zijn debuut-cd Stacked Up uitziet als een allegaartje. Maar het muzikale mengelmoesje werkt in het geval van de Londense groep, die in Groot-Brittannië in drie jaar tijd door het geven van honderden concerten een geduchte podium-reputatie heeft opgebouwd. Zondag besluit Senser haar eerste Nederlandse tour met een optreden op Rocking Kolonia, het opwarm-festival van Pinkpop. Het Sittardse Fenix dient zaterdag als opwarmertje.

● *Senser, voor het eerst in Nederland.*

DOOR RENÉ MEGENS

AMSTERDAM – Hip hop, metal, dub, techno, pop, Arabische invloeden. Senser zit duidelijk niet voor één genre gevangen en laat er ook weinig gras over groeien. De fluit van Thijs van Leer, de exotische swing van David Byrne en Brian Eno en de hectische hip hop van Public Enemy. Het zijn slechts enkele namen die voorbij komen als je Stacked Up beluistert.

Rapper en percussionist Heitham Al-Sayed: „Onze muziek is een vrije en experimentele hybride met hiphop, hardcore en metal. Het voornaamste aspect van onze muziek is de energie. Live is de power zeer belangrijk. In Engeland komen de mensen vanwege de diversiteit van de muziek naar onze optredens. Deze soorten muziek spelen we vanwege de verschillende achtergronden van de musici. We proberen ons zelf aan de andere bandleden aan te passen zonder dat we ons teveel compromitteren."

Kerstin Haigh is de zangeres en fluitiste van de groep: „We worden met veel verschillende bands vergeleken, maar we zijn veel minder beperkt dan Rage Against The Machine, Public Enemy of Back To The Planet. Ja, die vergelijkingen slaan soms nergens op. Zo'n Back To The Planet maakt alleen maar skadeuntjes. Wij niet. Het ethnische aspect is bij ons zeer belangrijk, vooral in de zang en percussie. Het nummer The Key heeft een oosterse invloed. Heitham is met oosterse muziek opgegroeid in Saudi-Arabië. Ik ben in India geweest en dat beïnvloedde mij weer erg."

De invloed van Public Enemy is evenwel veel groter. „Toen ik nog op school zat, was ik al een hiphopfan. Public Enemy zijn helden voor mij, omdat ze een uitgesproken mening hebben en fantasierijk zijn. En hun muziek is opwindend. Toen ze opkwamen, had je niet zo'n band in de zwarte muziek. Er was alleen maar party-muziek. Public Enemy legde de vinger op de zere plek," zegt Al-Sayed.

„Chuck D., de rapper van Public Enemy, riep dat de zwarte man elke dag werd verkracht. Al honderden jaren en dat blijft maar door gaan. De Amerikaanse regering maakt het zwarten bijzonder moeilijk om zich op te werken en vooruit te komen. In het zuiden van de Verenigde Staten heb je nog steeds zoiets als de Ku Klux Klan."

Chuck D. gaf de zwarte bevolking een [illegible]gevoel, meent Al-Sayed: „En ze hebben het nodig. In Engeland is het leven voor zwarten niet zo extreem als in de Verenigde Staten, maar ook zij hebben het niet gemakkelijk. Ook niet vanwege de British National Party, een nazi-partij die op kleine schaal probeert mee te regeren. Daar rap ik over in het nummer 'No comply'."

Evenals Chuck D. maakt Al-Sayed van zijn hart geen moordkuil. Een lawine woorden ontketent de in de Saudi-Arabië geboren rapper op 'Stacked up'. „Ik ben een 'angry young man'. Kan me zeer kwaad maken. Ik haat mensen die denken dat ze je begrijpen, maar je niet echt kunnen begrijpen. Van die hyper-sympathiek overkomende mensen. Verder haat ik natuurlijk racisme en wreedheid. En ik haat de politie. Die doet goed werk als ze mensen beschermt, maar de politie beschermt ook de belangen van de regeringen. In veel landen beschermt ze ook fascistische groeperingen en nazi-partijen en verschuilt ze zich achter bureaucratie en haar wapens."

Al-Sayed vindt zijn raps nogal gecompliceerd: „Ze gaan over verschillende dingen, racisme, indoctrinatie, vormen van sociale chaos, de zoete koek verkopende media, wapens en drugsmisbruik. Mijn raps zitten vol met non-conformisme. Of ik niet alleen voor eigen parochie preek? Ik preek helemaal niet. Ik doe alleen mijn mond open. Het interesseert me ook niet. Senser zet de mensen aan het denken, terwijl ze naar muziek aan het luisteren zijn."

Volgens Al-Sayed is racisme het eerste symptoom van een economie in verval. „In feite zijn er zoveel sociale problemen. Die kun je als band niet allemaal behappen. Alles wat ik zeg, meen ik eerlijk en is waar. Het zal enig effect hebben op bepaalde mensen en ik voel mij er zelf beter door. Maar naar mate de tijd verstrijkt, worden we steeds cynischer omdat we zien dat de dingen niet snel zullen veranderen."

Spoorboekje

Rocking Kolonia

zondag 22 mei, alleen toegankelijk met én een toegangskaart voor Pinkpop én een plaatsbewijs voor de Pinkpop-camping. Zeven bands, op de draf- en renbaan in Landgraaf.

13.20-13.50	Nemo
14.20-15.00	Senser
15.30-16.10	The Posies
16.40-17.30	Prong
18.00-19.00	Richard Thompson & band
19.50-20.50	Chris Isaak
21.30-22.30	Gorefest

Nacht van Pinkpop

zondag 22 mei, op de Pinkpop-camping op het terrein van voetbalclub Kolonia.

12.00-12.45	Sue Nation
13.00-13.45	Pygmalion
14.00-14.45	Wicked Wonderland
15.00-15.45	Reggae Earth Quake
16.00-16.45	Perpetual Demise
17.00-17.45	Marshmellow
	Steamhammer
18.00-18.45	The Gedge
19.00-19.45	[winnaar Exit Life Prijs]
20.00-20.45	De Zingende Fresia's
21.00-21.45	Magic Fish
22.00-22.45	Marilyn Monroe
23.00-23.45	The Cranks
00.00-00.45	De Heideroosjes

Pinkpop

maandag 23 mei, achttien bands op twee podia, op de draf- en renbaan in Landgraaf.

Noordpodium

13.20-13.50	The Prodigal Sons
14.20-15.00	Dulfer
15.30-16.10	Therapy?
16.40-17.30	The Charlatans
18.00-19.00	Galliano

Hoofdpodium

10.30-11.00	Daryll Ann
11.05-11.45	Cracker
11.50-12.30	Morphine
12.40-13.30	The Levellers
13.40-14.20	The Afghan Whigs
14.30-15.15	Soul Asylum
15.25-16.10	The Breeders
16.20-17.10	Urban Dance Squad
17.20-18.10	Crowded House
18.20-19.10	Smashing Pumpkins
19.20-20.10	Björk
20.20-21.20	Rage Against the Machine
21.30-22.20	The Orb

Wijzigingen voorbehouden

Richard Thompson

[illegible]

Morphine: sensuele sax en twee bassnaren

Cure For Pain van de Amerikaanse groep Morphine is één van de meest indringende en creatieve rockplaten die dit jaar tot dusverre is verschenen. De concerten die het trio uit Boston afgelopen maand in ons land gaf waren al even verpletterend. Hun muziek is sensueel. 'Cool' en sensueel. Mark Sandman, relaxed, bijna lijzig zingend. Zijn vingers plukken de slechts twee snaren die zijn basgitaar telt. Drummer Billy Conway 'shuffelt' over z'n trommels. Een zwoele swing. En Dana Colley blaast de sax. De baritonsax. Diep en donker. Morphine heet het excentrieke trio.

DOOR PETER BRUYN

Volgens sommige recensenten heeft het met jazz te maken. Hoezo jazz? Omdat er een toeter bij zit? Luister naar de liedjes. Echte liedjes. Popliedjes.

„Ach, wat is jazz...," reageert Dana Colley, lui achterover hangend in de kleedkamer. „Weet je," trapt hij de deur nog wat verder open. „Het woord 'jazz' is net zo moeilijk te definiëren als het woord 'kunst'." Maar of het nu pop of jazz is, sensueel is hun muziek beslist. Daar is hij mee eens. „De bron van waaruit je muziek maakt, is dezelfde waaruit je lust tot sex opborrelt. Dat zal het zijn."

Boston is de liberale studentenstad in het noordoosten van de Verenigde Staten waar zoveel eigenwijze rockbands als The Pixies en Buffalo Tom vandaan komen. En vlak daarbij ligt Cambridge. Ook een studentenstad, en nog een tikkeltje liberaler. Sinds 1990 thuisbasis van Morphine – voortbrengers van droommuziek. Morpheus was immers de Griekse dromenkoning. In 1992 werd in de voor rock wel zeer ongebruikelijke bezetting van drums, sax en tweesnarige bas het debuutalbum Good opgenomen en alleen in Amerika uitgebracht.

'Het beste debuut van het jaar van alle onafhankelijke labels', oordeelden de regionale muziekcritici onmiddellijk. Nu, met het verschijnen van de tweede plaat 'Cure for Pain', kunnen ook wij, in Europa, begrijpen waarom. De plaat is niet alleen bijzonder, maar vooral prachtig. En 'cool'. En sensueel. Maar dat was reeds gemeld. De eerste Nederlandse clubconcerten van de groep, afgelopen maand, bleken een openbaring.

Mark Sandman heeft op het podium een Tom Waits-achtige uitstraling. „Hier is wat poëzie," zegt hij op de kenmerkende, luie toon. „My whole brain was out of tune. And I didn't know how to tune it. So I brought it to the brainshop..." Tètètèèè, valt Colley's sax in. Conway roffelt. De muziek is losjes en rete-strak tegelijk. Dat geldt ook voor de plaat. „En nu het meest positieve lied dat je ooit gehoord hebt," kondigt Sandman aan. 'Yes, yes, yes, yes, yes,' luidt het refrein. En dan: 'Get your Coca Cola, sister. Swing out your sweet soul, sister. Yes, yes yes." Het klinkt prachtig. Het swingt. En het gaat goed beschouwd nergens over.

Dat is mooi. Muziek die zoveel suggereert. Die de verbeelding zo hard laat werken. En als je dan de tekst leest, blijken het zulke simpele, bijna nietszeggende woordjes. Is het de saxofoon, die die illusie van diepgang oproept. Dana Colley: „Mmmm, well... Bedankt voor het compliment."

Het was nooit een bewuste keuze om met zo'n buitengewone groepsbezetting te gaan werken, vertelt drummer Conway. „Maar iedere muzikant heeft nu eenmaal belangstelling voor vreemde geluiden." Dana Colley zegt dat hij in het begin nog sceptisch was met betrekking tot de bas van Mark Sandman, die in eerste instantie slechts één snaar telde. „Maar op één snaar kun je natuurlijk ook alle noten spelen."

Inmiddels zijn het er twee, zodat de bassist nu zelfs accoorden kan pakken, terwijl Colley op zijn saxen het invullende werk doet wat gewoonlijk aan gitaristen wordt uitbesteed.

Morphine, de groepsnaam heeft iets provocerends. Evenals het nummer Cure for Pain, de titelsong van de nieuwe plaat. 'Drugs' betekent in het Engels zowel 'narcotica' als 'medicijnen'. En met name de Amerikaanse anti-narcotica campagne – de 'War on Drugs' – is volgens de groep een behoorlijk hypocriete aangelegenheid. Met name omdat men zich op zo'n beperkt aantal drugs richt en volkomen voorbijgaat aan de verslavende werking van koffie, cola, gokken en televisie. Om van alcohol nog maar te zwijgen, zegt Dana Colley. „Dan zie je die lui op tv de strijd tegen de drugs aangaan met een glas whisky of champagne in de hand..."

'Cure for Pain'. „Er is zoveel meer pijn dan hoofdpijn of maagpijn," zegt Billy Conway. „Je kunt pijn in je hart hebben. Pijn in je ziel." Mark Sandman knikt. En op een toon die alleen Tom Waits zou kunnen nadoen – loom, bijna vertraagt afgespeeld – zegt hij: „Iedereen heeft pijn. En iedereen heeft zo zijn manier om daarmee om te gaan."

● *Morphine, een sensuele en spetterende rockband.* Foto: JOHN SMEETS

Therapy?

Het Ierse drietal Therapy? presenteerde de single Nowhere begin dit jaar in een medicijnendoosje. Het recept: driemaal daags een flinke dosis. Het was toen nog maar de vraag of dat geen overdosis zou opleveren, want Therapy? gelooft overduidelijk niet in zachte heelmeesters. Stevige rock, met een forse vleug industriële metal. Tot een echte doorbraak bij het grote publiek heeft Therapy? het echter nog niet gebracht. Het in 1989 opgerichte Therapy? heeft inmiddels vier albums op zijn naam staan, maar Oor's laatste popencyclopedie doet de noise-rockformatie nog af met een paar regels onder het trefwoord "Ierland". Heette de eersteling nog Babyteeth, met Troublegum - waarvan de single Nowhere afkomstig is - laat de band zijn tanden pas goed zien. In de alternatieve hitlijsten stootte Troublegum dan ook snel door. Stootkracht is dan ook iets waaraan Therapy? beslist geen gebrek heeft. De songs op Troublegum zijn lekker rechttoe, rechtaan en naar verluidt geldt voor hun optredens hetzelfde. De songs hebben kop en kont en dringen mede dankzij de eenvoudige gitaar/bas/drumbezetting zonder omwegen door naar de onderbuik. Zanger/gitarist Andy Cairns zei eens: "We gebruiken samples, dus moeten we een industriële band zijn. We springen als wilden op en neer, dus zijn we een punkband. En onze songs bevatten veel riffs, dus moeten we wel een metalband zijn." De kracht van Therapy? zit 'm er echter in dat het resultaat van die mix geen gecompliceerd kunstje is, maar uitstekend in het gehoor liggende rock van het steviger soort. Dat Therapy? op Pinkpop staat en niet op het Vlaamse dubbelfestival Torhout/Werchter mag overigens een kleine verrassing heten, gezien het feit dat de Vlaamse popzender Studio Brussel na de release van Troublegum in februari Therapy? in ruime mate van airplay voorzag. T/W-chef Schueremans contracteerde de Noordieren echter niet, Jan Smeets wel en daarmee mag Pinkpop zich gelukkig prijzen.

Galliano

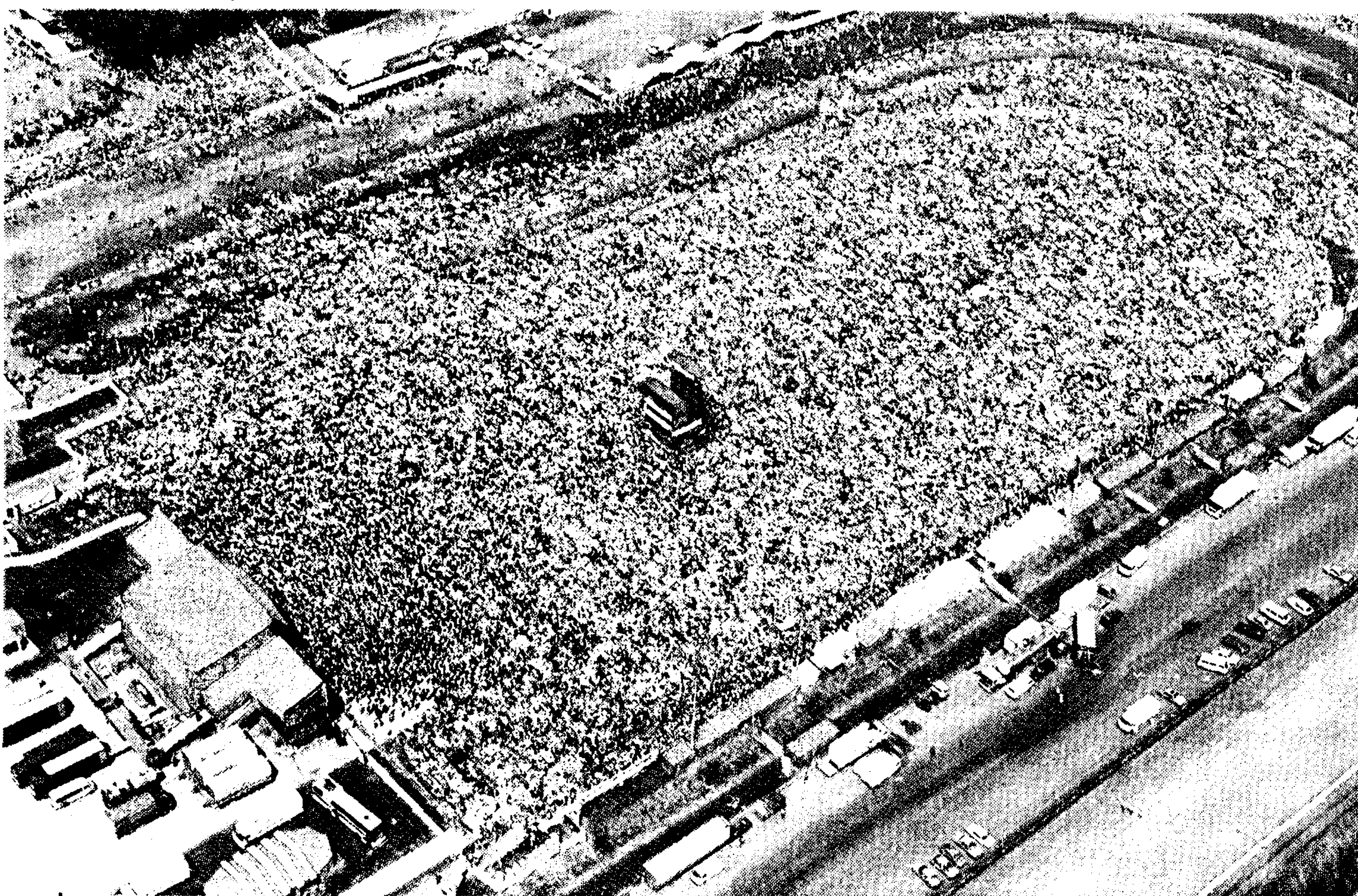

Acidjazz en jazzdance zijn tamelijk abstracte begrippen waarin uiteenlopende acts als Guru, Mother Earth en Galliano gevangen worden. De soulvolle funk van Mother Earth is mijlenver verwijderd van de jazzy muziek van de eveneens Britse groep Galliano. De laatste groep put behalve uit jazz ook uit muziekstijlen als hiphop en raggae.

In The Persuit Of The 13th Note heet de debuutplaat van Galliano. Lome jazzy muziek met daaroverheen gepeperde teksten over culturele onderdrukking van de zwarten, maar ook over softdrugs. Soms klinkt de plaat wat fragmentarisch, maar dat is op de opvolger A Joyful Noise Unto The Creator al voor een belangrijk deel verholpen.

De debuutplaat van Galliano is tevens de eerste release op het kersverse platenlabel Acid Jazz van platen-pionier Giles Peterson. Door velen wordt dat album vooral gezien als een werkstuk van de dichter Rob Galliano. Ondanks de kritiek op de debuutplaat klinkt het album ook nog bij vlagen heel aanstekelijk en avontuurlijk. Hoewel de opvolger veel evenwichtiger is, heeft dat de groep nog niet de doorbraak opgeleverd. Misschien dat dat op Pinkpop wel lukt.

Alhoewel velen beslist niet voor Galliano een Pinkpopkaartje hebben gekocht, kan deze Londense jazzdancegroep wel eens voor een verrassing zorgen. De live-optredens van Galliano gelden als een ware sensatie.

● *De 24ste editie van Pinkpop trok vorig jaar rond de 65.000 popliefhebbers.*

Voor veel Pinkpopbezoekers is de Nacht van Pinkpop alles dat er in de 24 uur voorafgaand aan de openingsact op Tweede Pinksterdag gebeurt op en rond de Landgraafse draf- en renbaan. Voor menige amateurband én een hechte groep vrijwilligers van de Landgraafse repetitie- en podiumlokatie

De Nacht is van de amateurs

De Oefenbunker/Exit in G is de Nacht van Pinkpop het nevenfestival waarop ambitieuze bands hun kunsten voor een groot publiek kunnen tonen.

DOOR RIK VAN DRUTEN

De eerste twee Landgraafse Pinkpop-edities kenden geen Nacht, maar in 1990 besloot een groep vrijwilligers van de stichting Kulturele Produkties Landgraaf (KPL) dat er 'iets' gedaan moest worden voor de vroege Pinkpop-gangers die al een dag van tevoren een plaatsje zochten op de geïmproviseerde camping op het terrein van de plaatselijke voetbalclub Kolonia.
Kolonia en KPL – dat in Landgraaf een oefenruimte en een poppodium exploiteert – vormen sindsdien elk jaar rond Pinksteren een twee-eenheid. Tussen de kampeertentjes van de festivalgangers trekt KPL een feesttent op, waarin een selecte groep amateurbands een uitgelezen kans krijgt om eens voor eén veel groter publiek te spelen dan ze meestal gewend zijn.

„De belangstelling is elk jaar weer enorm," zegt Theo Leyten. „En dat terwijl de deelnemende bands alleen maar een onkostenvergoeding krijgen." Leyten is de spil om wie de organisatie van de Nacht van Pinkpop al vijf jaar lang draait. „Nee, aan stoppen denk ik nog lang niet. Na afloop ben ik altijd totaal kapot, maar de Nacht van Pinkpop blijft voor mij het hoogtepunt van het jaar."
Bang om door het steeds nadrukkelijker tweedaagse Pinkpopfestival zelf te worden weggedrukt, is Leyten niet. „De Nacht van Pinkpop hóórt bij Pinkpop. Maar Jan Smeets is denk ik wel bang voor concurrentie ten opzichte van Rocking Kolonia. Voorgaande jaren stelde hij nog wel eens een act beschikbaar, als extraatje op het Nacht van Pinkpop-podium, zoals vorig jaar de Jim Rose Circus Side Show, maar dit jaar is dat er niet bij."

Bovendien, weet Leyten, vormen de 25.000 campinggasten zo'n groot publiek dat Rocking Kolonia en de Nacht van Pinkpop elkaar niet bijten. „Dat de campingplaatsen voor Pinkpop al in voorverkoop van de hand gaan, dat wordt toch nergens vertoond? En als er bij ons in de tent drieduizend mensen staan, is het al vol. Met wat duwen kunnen er misschien vijfduizend over en dan blijven er nog 20.000 over voor Rocking Kolonia, al zie ik zoveel mensen daar nog niet naartoe gaan," zegt Leyten laconiek.

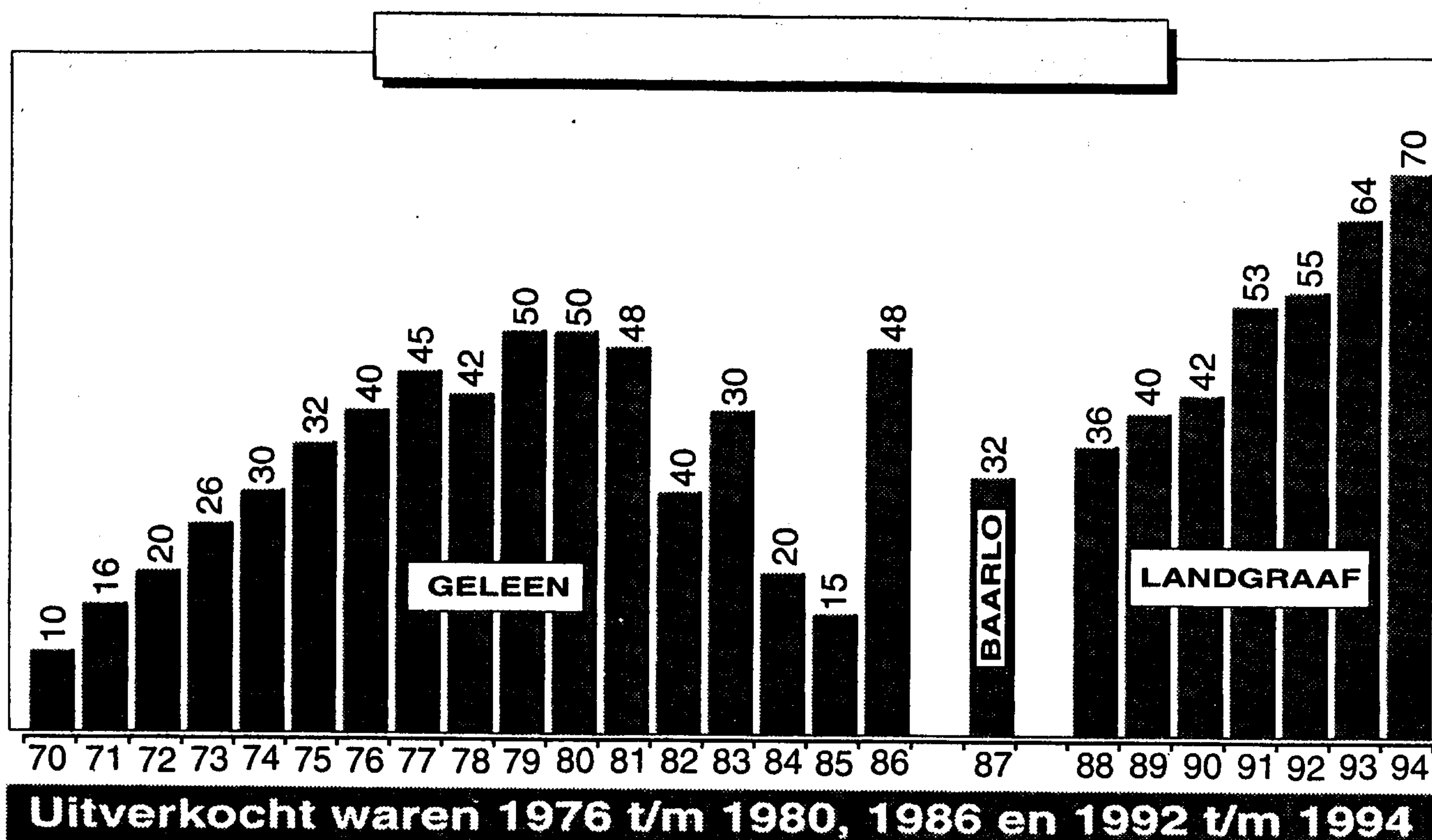
● *Campingplaatsen op Pinkpop, in de voorverkoop gaan ze al van de hand.* Foto: DRIEPOOT

Van heinde en verre melden bands zich elk jaar al ongevraagd aan voor een optreden op de Nacht van Pinkpop. En elk jaar weer was er kritiek op de selectie.
„Dit jaar hebben we het daarom eens anders aangepakt," vertelt Leyten. „We hebben een aantal mensen uit de muziekscene bij elkaar gezet. Laat ze het maar eens zelf doen! En ze vonden het knap moeilijk, toen ze daar met zo'n 120 cassettebandjes zaten te kijken."

Leyten zegt zich niet met de selectie bemoeid te hebben, maar is zeer tevreden over het resultaat. Van de dertien bands die pinksterzondag tussen het middaguur en kwart voor een 's nachts aantreden, stonden er vier in de finale van Nu of Nooit 1993, de popcompetitie van de Stichting Popmuziek Limburg:

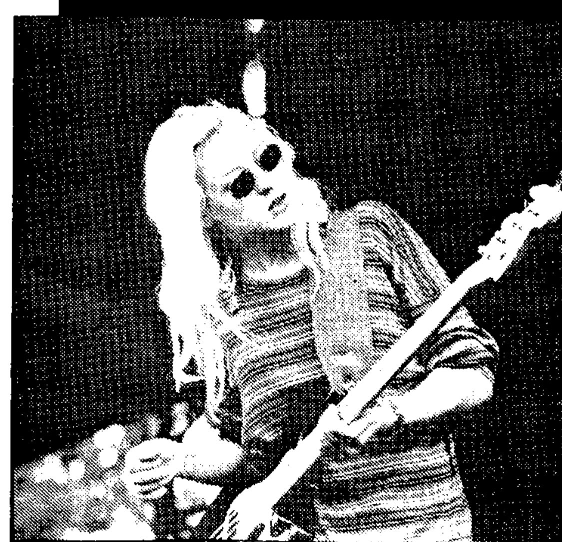
Wicked Wonderland, Marshmellow Steamhammer, De Heideroosjes en Nu of Nooit-winnaar The Cranks.

Aanvankelijk zou zelfs een Amerikaanse band aantreden, Motherheadbug. „Maar die hebben afgezegd, omdat hun geplande Europese toer is gecancelled," zegt Leyten een beetje teleurgesteld. Ook Motherheadbug had zich gewoon als 'Limburgse' band aangemeld. Leyten: „Hoe ze dat precies hebben geflikt, is me niet hèlemaal duidelijk. Maar de selectiecommissie vond het een van de beste inzendingen. Jammer dus dat ze niet komen."
De formule van de Nacht van Pinkpop is door de jaren heen ongewijzigd gebleven. Nog steeds krijgen de bands slechts een onkostenvergoeding en nog steeds bestaat de organisatie uit louter vrijwilligers. Alleen de 'security' is dit jaar fors uitgebreid.
„Niet dat er vorige jaren iets is gebeurd," verzekert Leyten. „Smeets wil alleen het zekere voor het onzekere nemen en is bang dat áls het eens escaleert, er meteen heel vervelende dingen gebeuren."
Slechts een ding zit Leyten dwars. „Voor de meeste Pinkpop-bezoekers en verslaggevers is de Nacht van Pinkpop alles dat er voorafgaand aan Pinkpop zelf gebeurt. Maar de Nacht van Pinkpop dat zijn wij, dat is het domein van de amateurbands. Dat wordt wel eens vergeten."

Uitverkocht waren 1976 t/m 1980, 1986 en 1992 t/m 1994

Smashing Pumpkins

Na een voortreffelijk optreden vorig jaar tijdens Torhout/Werchter zijn de Smashing Pumpkins uit Chicago eindelijk aanbeland in Landgraaf. De formatie uit Chicago bestaat al zes jaar en debuteerde in 1991 met de cd Gish, die algemeen wordt gezien als een ijzersterke grungeschijf.

Toch willen de Pumpkins niet afgeschilderd worden als pure grungeband. Naast nummers waarin ze keiharde gitaargeluidswallen optrekken, met steeds vrij melodieuze zang, bedient de groep zich ook van rustigere nummers.

Een redelijk hitgevoelig voorbeeld daarvan is Disarm van de cd Siamese Dream, die vorig jaar verscheen. Zanger/gitarist Billy Corgan, de onbetwiste leider van de Smashing Pumpkins, gaat op deze schijf in op zijn scheiding en het verlies van zijn huis. Dat levert schrijnende songs op. Siamese Dream weet het artistieke niveau van Gish te benaderen en is commercieel veel succesvoller. Ook de critici zijn enthousiast: de cd beheerste zowel de top twintig van Oor als de Euregionale Beste Tien wekenlang. De overige leden van de Smashing Pumpkins hebben niet veel meer inbreng dan dat ze Corgans nummers mogen helpen uitvoeren. Ten tijde van de denkfase van Siamese Dreams stonden ze zelfs helemaal buitenspel. Dat heeft ongetwijfeld ook te maken met Corgans eigengereide karakter.

De ontbrekende teamgeest heeft al geleid tot Pumpkins-optredens waarbij veel mis ging. Maar het blijft spannend. Want als Billy Corgan gitarist James Iha, D'Ardy Wretzky (bas) en Jimmy Chamberlin (drums) weet te motiveren, dan kunnen de 65.000 Pinkpoppers een concert beleven dat hen nog lang zal heugen.

Crowded House

"We zijn geen rock en ook geen pop. We doen gewoon wat we doen," aldus Crowded House-frontman Neil Finn. Wat de populaire Nieuwzeelandse groep in ieder geval niet is: perfect. Finn: "Wij spelen technisch gezien bepaald niet verbazingwekkend. Er zit wel de schwung in die karakteristiek is voor een goede band. Als we spelen, verbazen we onszelf."
Crowded House is de opvolger van het bizarre en clowneske Split Enz., opgericht door Neils broer Tim en Phil Judd. Pas toen Neil Finn Judd in 1978 kwam vervangen, werden commerciële successen geboekt met I Hope I Never en Message To My Girl.
Op de as van Split Enz. ontstaat in 1985 Crowded House. Van meet af aan bewijzen de Finn-broers dat ze in staat zijn perfecte popsongs te schrijven, getuige onder andere Don't Dream It's Over. Tim Finn blijft echter zijn solocarrière voeden en verlaat na het succesvolle album Woodface (1991) de groep. Neil: "Tim vond dat hij niet genoeg te doen had. Hij is gewend zelf als frontman op te treden en voelde zich gefrustreerd. En wij voelden dat wat wij normaliter deden, te zwaar werd beïnvloed door nog een sterke persoonlijkheid op het podium. Tim hoorde niet in Crowded House."
Na Woodface brengt Crowded House als trio Together Alone uit. Daarop manifesteert de band zich wederom als producent van geraffineerde, soms Beatlesque popsongs. Finn: "Niemand weet de juiste manier om ons te omschrijven. Niet dat we een radicale avantgardeband zijn, maar wat wij doen is wel uniek. En daarom zijn we moeilijk vast te pinnen."